

STORTINGET

Innst. 3 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2017–2018) og Prop. 1 S (2017–2018)

Innstilling fra finanskomiteen om skatter, avgifter og toll 2018

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Trond Giske, Ingrid Heggø, Eigil Knutsen og Åsunn Lyngedal, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Henrik Asheim, lederen Nikolai Astrup, Mudassar Kapur og Vetle Wang Soleim, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Knut Magne Flølo og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Terje Breivik, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fra Miljøpartiet De Grønne, Per Espen

Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fremmer i denne innstillingen tilråding om skatter, avgifter og toll for 2018 i tråd med Stortingets vedtak 19. oktober 2017 om å fordele rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) til finanskomiteen.

Komiteen viser til at sammendragene nedenfor i innstillingen er begrenset til forkortede oppsummeringer av saksomtaler og tilhørende forslag. For utfyllende saksomtaler, se Prop. 1 LS (2017–2018) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser videre til brev av 3. november 2017 fra finansministeren om korrigering av feil/unøyaktigheter i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen henviser til Innst. 4 L (2017–2018) for behandlingen av lovsaker.

2. Utgangspunkt og hovedtrekk

2.1 Regjeringens forslag

Tabellen viser regjeringens forslag fordelt på budsjettkapitler og poster i rammeområde 21:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
Inntekter			
<i>Skatter og avgifter</i>			
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv.....	66 400 000 000
	72	Fellesskatt.....	178 100 000 000
5502		Finansskatt	
	70	Skatt på lønn	1 840 000 000
	71	Skatt på overskudd	460 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	31 300 000 000
	72	Særskatt på oljeinntekter	52 900 000 000
	74	Arealavgift mv.	1 300 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000 000
5509		Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	
	70	Avgift	5 000 000
5511		Tollinntekter	
	70	Toll	3 200 000 000
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	250 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift	291 500 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol	13 800 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 100 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift	16 000 000 000
	72	Trafikkforsikringsavgift	7 100 000 000
	73	Vektårsavgift	350 000 000
	75	Omregistreringsavgift	1 450 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	5 200 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 200 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	8 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 100 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 700 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv.	115 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift	7 300 000 000
	71	Svovelavgift	10 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloret (TRI)	1 000 000
	71	Tetrakloret (PER)	1 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	515 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	50 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler	
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	2 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 500 000 000
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 350 000 000
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	210 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 950 000 000
	71	Miljøavgift på kartong.....	40 000 000
	72	Miljøavgift på plast	35 000 000
	73	Miljøavgift på metall.....	10 000 000
	74	Miljøavgift på glass	80 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift.....	1 850 000 000
5562		Totalisatoravgift	
	70	Totalisatoravgift	135 000 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Dokumentavgift	9 300 000 000
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet	
	71	Årsavgift – stiftelser.....	24 263 000
	73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS.....	43 040 000
	74	Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75	Kino- og videogramavgift	34 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	106 640 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddelomsetningsavgift.....	68 000 000
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek.....	4 900 000
	73	Legemiddelkontrollavgift	159 000 000
	74	Tilsynsavgift	3 770 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter.....	163 000 000
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur.....	29 600 000
	73	Årsavgift Merkeregisteret.....	8 550 000
	74	Fiskeriforskningsavgift.....	247 000 000
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	46 600 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter.....	160 000 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket	767 600 000
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.....	210 200 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	17 670 000
	71	Jeger- og fellingsavgifter.....	91 000 000
	72	Fiskeravgifter.....	16 500 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.....	389 200 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	
	70	Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag	400 000
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	164 300 000
	72	Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet	670 000 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Avgift på frekvenser mv.....	293 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2017–2018)
<i>Folketrygden</i>			
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift	144 600 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift	182 200 000 000
Sum inntekter rammeområde 21			1 062 907 633 000
Netto rammeområde 21			-1 062 907 633 000

2.2 Stortingets vedtak

I Stortingets vedtak 4. desember 2017 ble sum inntekter for rammeområde 21 fastsatt til 1 065 010 241 000 kroner.

2.3 Hovedtrekk

2.3.1 Sammendrag

Hovedtrekk i skatte- og avgiftspolitikken og i skatte- og avgiftssystemet er omtalt i proposisjonens del I.

2.3.2 Komiteens merknader

2.3.2.1 INNLEDNING

Komiteen tar regjeringens overordnede omtale til orientering og viser til merknader i Innst. 2 S (2017–2018), nedenfor i denne innstillingen og i Innst. 4 L (2017–2018).

Komiteen viser til at det 22. november 2017 ble inngått avtale om statsbudsjettet for 2018 mellom regjeringspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet, og Venstre og Kristelig Folkeparti. Det vises til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) i Stortinget 4. desember 2017, samt til de respektive merknader i denne innstillingen.

2.3.2.2 AVTALE MELLOM HØYRE, FREMSKRITTSPARTIET, VENSTRE OG KRISTELIG FOLKEPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene datert 22. november 2017.

Flertallet viser til at forhold i avtalen som berører skatter og avgifter er:

- Økt maksimal fordel i opsjonsbeskatningen
- Økt maksimalt fradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner
- Rabatt i firmabilbeskatningen for elbiler
- Endring i engangsavgiften der utslipp vektlegges mer
- Fritaket for engangsavgift på elbiler videreføres
- Økt grense for innslagspunkt hvor frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift
- Økt CO₂-avgift og redusert veibruksavgift på bensin
- Økt CO₂-avgift og redusert veibruksavgift på diesel
- Økt CO₂-avgift på mineralolje

- Økt CO₂-avgift på innenriks kvotepliktig luftfart
- Økt CO₂-avgift på annen innenriks luftfart
- Økt CO₂-avgift på naturgass
- Økt CO₂-avgift på LPG
- Arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost reduseres
- Fradrag for merkostnader til kost og losji reduseres
- Skattefritt hyretillegg avvikles
- Økt avgift på hydroflourkarboner (HFK) og perflourkarboner (PFK)
- Økt sjokolade- og sukkervareavgift
- Økt avgift på alkoholfrie drikkevarer

2.3.2.3 HOVEDMERKNAD FRA HØYRE OG FREMSKRITTSPARTIET

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at skatte- og avgiftssystemet er grunnlaget i finansieringen av velferdssamfunnet og våre fellesgoder. Skattepolitikken skal innrettes på en sånn måte at ressursene utnyttes mest mulig effektivt og gir grunnlag for vekst i næringslivet. Arbeidslinjen skal fremheves som en rettesnor for hvordan skatte-systemet utformes, og det skal lønne seg mer å jobbe, spare og investere.

Disse medlemmer mener det er viktig at man fortsetter å redusere skatter og avgifter for å øke verdiskapingen og gi større frihet til familier og den enkelte. Dette er spesielt viktig i dagens situasjon, hvor næringslivet er i en omstilling. Etter oljeprisfallet mistet mange arbeidstakere jobben, og det må fortsette å skapes nye arbeidsplasser slik at flere kommer tilbake i jobb.

Regjeringens forslag til budsjett for 2018 innebærer nye skatte- og avgiftslettelser på om lag 3,0 mrd. kroner påløpt og 0,7 mrd. kroner bokført. Disse medlemmer viser til at de største skattegrepene i årets forslag til statsbudsjett er oppfølgingen av skatteforliket, hvor person- og bedriftsskatten skal senkes fra 24 til 23 pst. og verdsettingsrabatten for aksjer og driftsmidler i formuesskatten økes fra 10 til 20 pst.

Disse medlemmer mener regjeringens skatteopplegg er i tråd med faglige anbefalinger, blant annet råd fra OECD. Spesielt gjelder dette å forskyve skattebyrden fra selskapsskatt og skatt på sparing og arbeid til andre skatter og avgifter, samtidig som man beholder inntektene fra grunnrentenæringene. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i perioden

2013–2017 har redusert de samlede skatter og avgifter med om lag 22,9 mrd. kroner påløpt. Av dette er om lag 5,4 mrd. kroner knyttet til redusert formuesskatt, og disse medlemmer viser til at man fortsetter å styrke det norske eierskapet ved å øke verdsettingsrabatten for aksjer og driftsmidler.

Disse medlemmer viser til fradragsordningen for langsiktige investeringer i oppstartsselskap. Disse medlemmer mener det er positivt at forslaget til statsbudsjett foreslår nye regler for skattlegging av opsjoner i arbeidsforhold, slik at små oppstartsbedrifters evne til å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft styrkes.

Videre ser disse medlemmer positivt på de foreslåtte forenklingene og vekstfremmende endringene i budsjettet. Herunder nevnes avvikling av skattekasse 2 og endringer i fradragsreglene for kost og losji. En utfasing av eiendomsskatt på verker og bruk vil føre til et mer forutsigbart skatteregime for bedriftene og styrke det private næringslivets evne til å skape verdier og flere arbeidsplasser.

Endelig vil disse medlemmer understreke betydningen av at de offentlige midlene skal forvaltes effektivt for å sikre innbyggerne mest mulig velferd, og på en måte som viser respekt for skattebetalernes penger.

2.3.2.4 HOVEDMERKNAD FRA ARBEIDERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker at grunnleggende velferdsgoder som barnehage, skole, eldreomsorg og helsehjelp skal være tilgjengelig for alle. Det er behovet og ikke betalingsvevnen som bestemmer hvilket tilbud du får. I mange land er det annerledes, med høye egenandeler og forsikringsordninger som fører til ulikt tilbud og store forskjeller mellom folk. Norge har valgt en annen retning. Vi har et høyere skattenivå enn en del andre land, men samtidig er mange velferdstjenester gratis eller svært billig sammenliknet med andre land.

Disse medlemmer vil understreke at det meste av inntektene som betaler for velferdsgodene, kommer gjennom det spleiselaget som skatter og avgifter utgjør. Reduseres inntektene, får vi også mindre igjen til å investere i at alle får en god oppvekst og skolegang, trygg omsorg eller legehjelp når de trenger det, tjenester som mange mener er noe av det viktigste for trygghet og livskvalitet. Derfor er disse medlemmer mot å kutte i skattene. Norge trenger mer satsing på det som er aller viktigst for oss, ikke mindre.

Disse medlemmer vil peke på at vi samtidig må bruke pengene mer effektivt, slik at vi får mest mulig ut av hver krone og sørger for en bærekraftig velferd. Vi må modernisere tjenestene gjennom digitalisering og velferdsteknologi, vi må skape mer tillit og mindre byråkrati i offentlig sektor, og vi må gjennomføre reformer som bidrar til at vi kan bære utgiftene på sikt. Disse medlemmer mener vi har sett lite til dette under

Høyre- og Fremskrittsparti-regjeringen. Satsingen på digitalisering er svært svak, vi har fått mer byråkrati, skjema og rapporter, og det har ikke vært gjennomført noen større reformer.

Disse medlemmer vil ha en helt annen satsing på disse områdene, og viser til kapitler om dette i Arbeiderpartiets alternative budsjett.

Disse medlemmer vil fremheve at reformer tar tid. Pensjonsreformen som ble gjennomført da Arbeiderpartiet satt i regjering, har allerede i 2017, ifølge SSB, frigjort over 30 mrd. kroner til økt satsing på velferd. SSB har beregnet at pensjonsreformen i 2060 vil gi en bedret budsjettbalanse på 224 mrd. kroner. I skriftlig svar til Arbeiderpartiet er den eneste større reformen med virkning på bærekraften i velferden Siv Jensen kan vise til i sin tid, effektiviseringskuttene i staten. Det kan knapt kalles en reform.

Tabell 1. Samlede effekter av pensjonsreformen på offentlige finanser

Beregninger av pensjonsutgifter fram mot 2060

Tabell 1. Samlede effekter av pensjonsreformen på offentlige finanser. Mrd. kr i 2015-beløp (G = kr 89 502)

	2016	2020	2040	2060
Inntekter	48	61	108	146
Utgifter alderspensjon	10	-4	-55	-96
Effekt andre trygdeordninger, 12 prosent	6	7	13	18
Budsjettbalanse	32	58	149	224

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

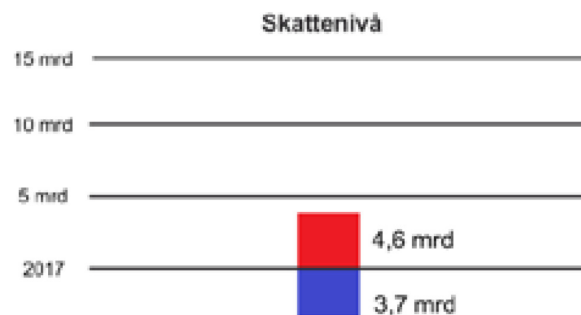
Disse medlemmer vil understreke at Arbeiderpartiets mål er å gjennomføre flere reformer som skaper en bærekraftig velferd og god bruk av offentlige midler. Tillitsreform i offentlig sektor, en mye sterkere satsing på folkehelse og forebygging, en stor skolereform som sikrer at mange flere fullfører og går ut i arbeidslivet, og fullføring av pensjonsreformen er noe av det Arbeiderpartiet vil gjøre for å skape et mer rettferdig og trygt samfunn. Lykkes vi for eksempel med å halvere antall nye unge uføre, viser beregninger at det kan bety over 15 mrd. kroner i årlig gevinst for samfunnet. Og aller viktigst: Det gir økt livskvalitet og økt samfunnsdeltakelse for tusenvis av unge mennesker. Skal vi lykkes med disse omstillingene, må vi starte umiddelbart. Disse medlemmer vil vise til Arbeiderpartiets alternative budsjett, som inneholder fire slike omfattende satsinger på fremtiden:

- En forsterket innsats for å få flere fra trygd til jobb, særlig unge som står utenfor arbeidslivet.

- Et storstilt løft for barn og unge som gir flere en trygg oppvekst og kunnskapen de trenger i arbeids- og samfunnsliv.
- Øke utbyggingstakten i sykehus og styrking av eldreomsorgen slik at vi allerede nå forbereder oss på at vi blir flere eldre med økende behov for hjelp.
- En moderne og fremtidsrettet klimapolitikk hvor investeringer i miljøteknologi, utslippskutt i transportsektoren, karbonfangst og -lagring, kollektivtrafikk og energieffektivisering både gir næringsutvikling og lavere klimagassutslipp.

For å nå disse målene vil disse medlemmer understreke at vi må være villig til å investere. Derfor innebærer Arbeiderpartiets forslag til alternativt budsjett en moderat økning av skatter og avgifter sammenliknet med nivået i 2017. Den samlede økningen fra 2017 til 2018 er på rundt 4,6 mrd. kroner. Samtidig støtter ikke disse medlemmer kuttet i skattenivået på 3,7 mrd. kroner som regjeringens opplegg innebærer. Dette gir sammen med omdisponeringer på budsjettet rom for Arbeiderpartiets satsinger på velferd, klima, barn og unge og arbeid.

Disse medlemmer ønsker samtidig et skattesystem som bygger opp under de målene vi har for samfunnet: rettferdig fordeling og små forskjeller, at vi gjør klimavennlige valg, god folkehelse, god distriktspolitikk og god næringsutvikling over hele landet. Derfor går disse medlemmer mot flere av regjeringens økte regninger til folk flest. Kuttet i pendlerfradraget foreslås omgjort, det samme gjør skattesmellen for ukependlere som bor på brakke. Disse medlemmer går også mot økningen i barnehageprisen, som for vanlige familier betyr mye mer enn de få kronene de får i skatteuttak av regjeringen.

Figur 10.1

Samtidig er det en rekke skatter og avgifter som forblir uendret i Arbeiderpartiets forslag til alternativt budsjett:

- Ingen netto økning i inntektsskatten.
- Innen økning i avgifter på elektrisitet, tobakk og alkohol.
- Ingen endringer i taxfree-ordningen.
- Ingen økning i bensin-, diesel- eller veibruksavgifter.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der følgende hovedgrep gjøres for å ha rom for de store satsingene i budsjettet:

1. Rundt 3 mrd. kroner til helse, eldre og trygg velferd: Betales gjennom økt sats i formuesskatten til 2013-nivå på 1,1 pst.
2. Rundt 2 mrd. kroner til barnehage, skole, helse og trygghet for barn og unge: Betales gjennom avvikling av senket momssats på brus og godteri.
3. Rundt 1,5 mrd. kroner i satsing på norske arbeidsplasser og næringsutvikling. Betales gjennom en avvikling av subsidiering av utenlandsk netthandel.
4. En tilnærmet provenynøytral satsing på rundt 2 mrd. kroner til klimatiltak i transport, industri og energi betalt gjennom en tilsvarende økning i miljøavgifter.

Tabell 2 Arbeiderpartiets velferdssatsinger og skatter/avgifter

Satsing	Skatt/avgift	
Velferd: Eldre, syke, arbeidsledige	Formuesskatt	3,3 milliarder
Klima: Klimatiltak, kollektiv, miljøteknologi	Miljøavgifter	1,8 milliarder
Barn og unge: Trygghet og kunnskap	Avvikle redusert moms på brus og godteri	1,9 milliarder
Arbeid: Næringspolitikk og arbeidstiltak	Kutte subsidieringen av utenlandsk netthandel	1,4 milliarder

Skatt gir velferd

Disse medlemmer vil peke på at høy deltakelse i arbeidslivet og et forholdsvis høyt skattenivå gir oss inntekter til å finansiere et av verdens beste velferds-samfunn. Skattefinansiert velferd er mer effektivt enn at vi løser de store oppgavene hver for oss. Skal vi lykkes i å bevare og videreutvikle det samfunnet vi har skapt, er vi avhengige av å opprettholde fellesskapets inntekter.

Når arbeid til alle er et selvstendig mål, er det for å gi den enkelte frihet, men det er også det viktigste middel-et for finansieringen av fremtidens velferd. Vi bruker skatteinntektene til å betale for utdanning og kompetanse som bedriftene etterspør, infrastruktur som gjør det mulig å transportere produktene effektivt, permisjonsrettigheter og barnehageplasser som gjør det lettere å kombinere jobb og barn. Stabile rammevilkår og tilgang til høyt kvalifisert arbeidskraft er sentrale faktorer for hvor attraktivt det er å investere og skape arbeidsplasser i Norge.

Disse medlemmer vil peke på skattesystemets viktige rolle. Skal vi kunne opprettholde et høyt skattenivå, må skattesystemet innrettes slik at det gir minst mulig effektivitetstap. Siden skattereformen i 1992 har skattesystemet bygget på prinsippene om brede skattegrunnlag, lave satser og symmetrisk behandling av utgifter og inntekter. Vi har langt på vei likebehandling av ulike næringer, eierformer, investeringer og kapitalinntekter, noe som sikrer at kapitalen investeres der hvor den kaster mest av seg.

Tabell 3. Arbeiderpartiets forslag til trinnskattmodell

	Innslagspunkt (kr)	Sats
Trinn 1	169 000	0,6 pst.
Trinn 2	237 900	3,4 pst.
Trinn 3	598 050	12,9 pst.
Trinn 4	962 050	17,3 pst.

Tabell 4. Fordelingstabell. Endring i inntektsskatt per skattyter, sammenlignet med referansealternativet for 2018

Brutto inkl. skattefrie ytelser	Antall	Endring i inntektsskatt per skattyter
0 - 149 999 kr	560 167	-29,00
150 000 - 199 999 kr	236 482	-324,00
200 000 - 249 999 kr	307 036	-663,00
250 000 - 299 999 kr	337 843	-750,00
300 000 - 349 999 kr	356 625	-734,00
350 000 - 399 999 kr	339 998	-719,00

Disse medlemmer viser til at partiene på Stortinget i 2016 samlet seg om et bedriftsskatteforlik. Målet var å skape trygghet og forutsigbarhet for næringslivet. Ingen er tjent med at skattesystemet endres kraftig etter hvert regjeringsskifte, og de ansvarlige partiene på Stortinget har tradisjonelt gått sammen om å finne brede løsninger. Enighet om skattesystem betyr imidlertid ikke enighet om fordelingsprofil og skattenivå. Også innenfor skatteforliket er det mulig å sørge for at de som tjener mest, også betaler mest skatt, og at de med høyest formue betaler mest formuesskatt.

Inntektsskatt

Disse medlemmer støtter forslaget om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt til 23 pst. for 2018 i tråd med skatteforliket. Trinnskatten på personinntekt ble innført i 2016, og skal dekke inn hoveddelen av provenytapet i personbeskatningen som følge av lavere skattesats på alminnelig inntekt. Trinnskatten har fire innslagspunkter, og trinn 3 og trinn 4 tilsvarer den tidligere toppskatten.

I budsjettet for 2018 foreslår disse medlemmer å holde inntektsskatten på om lag samme nivå som regjeringens forslag, men legger frem forslag til en omfordelende trinnskatt. Slik blir fordelingen mellom lavtlønte og høytlønte mer rettferdig.

Regjeringens forslag til økning i satsen i trinnskatten bærer etter disse medlemmers mening preg av en dårlig fordelingsprofil, og de foreslår derfor en mer omfordelende innretning på trinnskatten (se tabell 3).

Brutto inkl. skattefrie ytelser	Antall	Endring i inntektsskatt per skattyter
400 000 - 449 999 kr	341 487	-768,00
450 000 - 499 999 kr	314 934	-763,00
500 000 - 599 999 kr	526 518	-758,00
600 000 - 749 999 kr	445 942	-522,00
750 000 - 999 999 kr	302 440	293,00
1 000 000 - 1 999 999 kr	209 514	5 311,00
2 000 000 - 2 999 999 kr	20 969	18 841,00
3 000 000 kr og over	12 004	45 353,00

Kilde: SSB.

Merknad: skatteendringen er gjennomsnittet per inntektsgruppe. De med de laveste og høyeste inntektene i hver gruppe kan ha endringer som avviker fra gjennomsnittet. 80 pst. under 600 000 kroner, 95 pst. under 1 mill. kroner.

Tabell 4 viser endringene i inntektsskatt per skattyter sammenlignet med referansealternativet for 2018. Disse medlemmer viser til at med Arbeiderpartiets forslag vil personer med inntekter inntil 750 000 kroner få litt lavere inntektsskatt, personer med inntekter mellom 750 000 og 1 000 000 kroner vil få om lag samme inntektsskatt. Personer med inntekter over om lag 1 mill. kroner får skatteskjerpelse.

Disse medlemmer registrerer at budsjettforliket medfører en skatteøkning for norske sjøfolk. Disse medlemmer viser til at det skattefrie hyretillegg som nå fjernes, ble foreslått fjernet av regjeringen Bondevik II ved to anledninger og deretter gjeninnført av regjeringen Stoltenberg II i 2006. Den norske maritime næringen er fortsatt i en meget krevende markedssituasjon og har bak seg år hvor mange sjøfolk har mistet jobben eller tatt lønnskutt for å beholde jobben. Disse medlemmer viser til at det er viktig å opprettholde konkurransekraften til norske sjøfolk og går derfor mot å fjerne det skattefrie hyretillegget. Disse medlemmer mener dette er betegnende for den sittende regjeringens politikk, hvor de med mest skal få mer, mens ordninger som kommer vanlige folk til gode, skal fjernes. Disse medlemmer viser til kutt i pendlerfradraget, innføring av skatt på sluttvederlag og nå en skatteøkning for sjøfolk.

Pendlerfradrag og fradrag for kost og losji

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å oppheve fradragretten for merutgifter til kost for

skattytere som har mulighet til å tilberede mat i pendlerboligen. I en tid hvor regjeringen oppfordrer arbeidledige til å flytte på seg for å finne jobb, er det underlig at den samme regjeringen kutter i fradrag for pendlere. Disse medlemmer foreslår å gjeninnføre pendlerfradraget etter 2015-regler.

Skattefradrag på sluttvederlag

Disse medlemmer foreslår å gjeninnføre skattefradraget på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som ufrivillig må slutte i arbeid på grunn av innskrenkning, nedbemanning, avvikling eller konkurs. Regjeringen fjernet fradraget i 2016.

Opsjonsordning for oppstartsbedrifter

Disse medlemmer vil gjøre det lettere for oppstartsbedrifter å tiltrekke seg kompetente ansatte gjennom bruk av opsjoner. Disse medlemmer viser til at flere av begrensningene i regjeringens forslag, blant annet på opsjonsfordel, størrelse, omsetning og antall ansatte ser ut til å utelukke bedrifter som er i målgruppen. Disse medlemmer mener at det er avgjørende nå å komme i gang med en ny ordning, men også å sørge for å forbedre denne dersom den viser seg å ikke fungere.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med ytterligere vurderinger av begrensningene i ordningen for skattlegging av opsjoner i små oppstartsselskaper, herunder grensen for opsjonsfordel, balansesum og antall ansatte, med mål om å få på plass en opsjonsbeskatning som fungerer for oppstartsselskaper og deres ansatte, innenfor rammene av statsstøtteregulverket.»

Formuesskatt

Disse medlemmer har vært og er helt uenige i det som har vært hovedprioriteten i skatteuttspolitikken til Høyre og Fremskrittspartiet i regjering: kutt i formuesskatten til de som har mest. Disse kuttene har liten effekt på investeringer og arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser til at skatteuttene under Høyre- og Fremskrittsparti-regjeringen i perioden 2014–2017 i all hovedsak har kommet de mest velstående i Norge til gode. Tabell 10.5 viser at de 1 000 rikeste har fått redusert sin skatt med 809 800 kroner i snitt, noe som tilsvarer 2 220 kroner per dag. De 94 prosentene med lavest formue har fått redusert sin skatt med i snitt om lag 10 kroner per dag. Samtidig som regjeringens politikk ikke bidrar til økte investeringer, øker imidlertid ulikhetene blant folk. Økonomisk teori om dyna-

Tabell 5. Skattelettelse 2013–2017

Beregnet nettoformue 2017	Antall personer 2017	Gjennomsnittlig endring i skatt 2013-2017, kroner
Negativ formue	1 007 800	-2 977
0-1 mill.kr	1 501 200	-2 671
1-5 mill. kr	1 515 900	-5 033
5-10 mill. kr	208 300	-12 050
10-20 mill. kr	44 800	-19 866
20-30 mill. kr	7 900	-29 114
30-40 mill. kr	3 300	-45 455
40-50 mill. kr	1 600	-50 000
50-100 mill. kr	2 900	-79 310
100 mill. kr og over	1 600	-575 000
I alt	4 295 300	

Disse medlemmer viser til at fra 2014 er skattesatsen for formuesskatt redusert fra 1,0 pst. til 0,85 pst., mens innslagspunktet er økt til 1,48 mill. kroner. Økning i innslagspunktet skjermer folk med relativt sett lave formuer. Derimot gir reduksjon i skattesatsen størst skattelette til de rikeste med høye formuer. Ifølge SSB ga endringene i beskatningen av formuen bare fra 2014 til 2015 en skattelette på 15 200 kroner for en person som hadde 10 mill. kroner i nettoformue.

Disse medlemmer viser til at samlet formue skattes lavt i Norge sammenlignet med en rekke andre land som Storbritannia, USA og Frankrike, og skattenivået i Norge ligger også godt under gjennomsnittet i OECD-landene. For å finansiere velferdssatsingen, foreslår disse medlemmer mer å øke satsen i formuesskatten til 1,1 pst. Høyinntektsgruppene har gjennomgående de største formuene. Arbeiderpartiets skatteopplegg innebærer dermed en enda bedre sosial profil med gjeninnføring av satsen for formuesskatten fra 2013. Samtidig har endringene i verdifastsettelsesreglene ført til at inn-

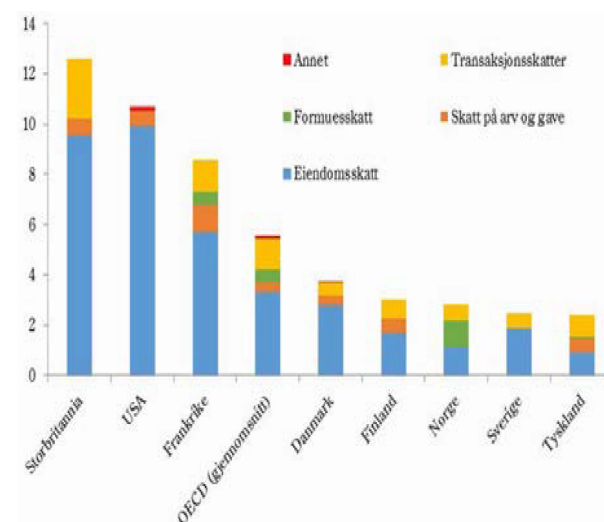
miske effekter av skatteutt tilsier at skatteutt kan være selvfinansierende fordi folk velger å jobbe mer når marginalskatten går ned, eller ved at bedriftene øker investeringene når formuesskatten reduseres. Dynamiske skatteeffekter har vært en sentral begrunnelse når regjeringen velger å kutte formuesskatten. Det er imidlertid vanskelig å finne støtte til teorien om dynamiske skatteeffekter ved redusert formuesskatt. Finansdepartementet skrev i skatteproposisjonen 2015 at:

«Det er ikke grunnlag for å budsjettere med dynamiske effekter i 2015 av forslagene til skatteendringer».

I Nasjonalbudsjettet 2015 skriver regjeringen at:

«Siden kapitalmarkedene i Norge i det store og hele fungerer godt, vil formuesskatten antagelig først og fremst påvirke sparingen.»

retningen av formuesskatten i dag i større grad stimulerer til investeringer i næringsliv og produksjon.

Figur 2. Inntekter fra ulike skatter på kapitalbeholdning som andel av samlede skatte- og avgifts inntekter i utvalgte land. Prosent. 2014. Kilde: Svar på spørsmål 535 fra Finanskomiteen/Arbeiderpartiets fraksjon.

Tabell 6. Arbeiderpartiets forslag til skatteopplegg for 2018, sammenlignet med regjeringens forslag. Mill. kroner bokført.

Forslag til skatteopplegg	Millioner bokført
Inntektsskatt	
Omfordelende trinnskatt	1160
Pendlerfradrag tilbake til 2015-nivå	-320
Reversere kutt i kost og losji	-600
Øke fagforeningsfradraget med 1000 kr, fra 3850 til 4850	-185
Fjerne skatt på sluttvederlag	-48
Forbedre opsjonsbeskatning	-120
Stramme inn på arbeidsgivers skattefrie dekning av merutgifter til kost (reduuerte skattefrie satser med 100 kroner)	140
Øke maksimalt fradragsbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 40 000 kroner	-4
Rabatt i firmabilbeskatning for elbiler, 40 prosent	-134
Øke grensene for når frivillige org. må betale arbeidsgiveravgift til 70 000 kroner per ansatt/org	-16
Sum inntektsskatt	-127
Formuesskatt	
Øke formuesskatten til 1,1 pst., bunnfradrag 1 480 000	3272

Eiendomsskatt

Disse medlemmer viser til at eiendomsskatt på verk og bruk er en viktig del av finansieringsgrunnlaget for velferd i mange norske kommuner. Eiendomsskatt på verk og bruk har eksistert i over 100 år, og omfatter industrianlegg, prosessanlegg, energianlegg og infrastrukturprosjekt.

Mange av disse er eid av store internasjonale selskaper, og eiendomsskatten er den eneste skatten de betaler til Norge. Eksempler på dette er Elkem Blue Star (Kina) og Alcoa (USA). For øvrig er mange eid av staten, som Hydro, Statoil og Statkraft. Eiendomsskatt på verk og bruk er den eneste skatt bedriftene betaler som tilfaller lokalsamfunnene de største fabrikkene er en del av.

Det er de store og fastmonterte maskinene som beskattes. Det har vært skapt tvil om servere i dataanlegg er omfattet av eiendomsskatt. De er imidlertid ikke omfattet av eiendomsskattegrunnlaget, da de er å regne som løsøre. Samtidig opplever deler av næringslivet at dagens ordning gir uforutsigbarhet når det kommer til hva som skal skattlegges, hvilket skattenivå og hvilken verdi som settes ved taksering. Dette skaper en usikkerhet når større investeringsbeslutninger skal tas, og kan være til hinder for etablering av ny industri.

Disse medlemmer mener at den største utfordringen Norge må løse, er å skape flere arbeidsplasser og sørge for høy deltakelse i arbeidslivet. For å løse denne utfordringen er det avgjørende å sikre investeringer i dagens industri, for slik å skape morgendagens industri. For å utvikle bedre kvalitet i velferd, omsorg og skole i kommunesektoren spiller dagens industri en avgjørende betydning. Forutsigbarhet er helt avgjørende for å kunne gjennomføre investeringer i et arbeids- og næringsliv som forandres stadig raskere.

Disse medlemmer peker på at forslaget fra budsjettforliket viderefører en betydelig usikkerhet, både når det gjelder økonomiske konsekvenser, og når det gjelder avgrensninger. Forslaget gir ikke en tilfredsstillende løsning for et forutsigbart investeringsregime, og fører samtidig til en omfattende reduksjon i mange kommuners inntekter og dermed svekkelse av mange kommuners velferds- og aktivitetsnivå.

Disse medlemmer viser til at inntektsbortfallet til kommunene ikke blir fullt ut kompensert av den foreslåtte kompensasjonsordningen i budsjettforliket. Det er derfor knyttet betydelig usikkerhet til hvor stort inntektsbortfallet i kommunene blir, og hvor omfattende velferdskutt i kommunene fjerning av eiendomsskatten på verk og bruk vil føre til.

Næringslivet rapporterer om at «verk og bruk»-reglene er uforutsigbare og praktiseres ulikt. Dette kan skape usikkerhet. Disse medlemmer vil derfor sette ned et lovutvalg som ser på praktiseringen av regelverket på eiendomsskatt på verk og bruk. Usikkerhet om eiendomsskatt på servere og løsøre har vært et hinder for å etablere datasentre i Norge. Disse medlemmer ber regjeringen se på muligheter for en mer forutsigbar og lik praktisering, og for en tydeliggjøring av at utstyr benyttet til datalagring og håndtering av data i større datasentre unntas fra beskatning. Arbeiderpartiet vil sikre at både norske og utenlandske aktører som vil etablere datasentre i Norge, får den forutsigbarheten de trenger.

Disse medlemmer mener en så vesentlig endring som regjeringen har foreslått når det gjelder eiendomsskatt på verk og bruk, burde utredes grundig og i samarbeid med partene. Det bør derfor nedsettes et lovutvalg, som kan fremme tiltak som gir mer forutsigbar-

het og en mer konsistent behandling for alle berørte parter når det gjelder eiendomsskatt på verk og bruk, og ikke fjerne ordningen.

Disse medlemmer viser til forslag fremmet i Innst. 4 L (2017–2018) om å opprettholde eiendomsskatt på verk og bruk som i dag, og om å sette ned et lovutvalg som vurderer eiendomsskattereglene for verk og bruk, herunder også eiendomsskatt på produksjonslinjer.

Disse medlemmer mener kommunene må sikres innsyns- og klagerett for fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget og grunnlaget for naturressursskatt. Disse medlemmer viser til at det må etableres regler som sikrer kommunene grunnleggende rettssikkerhet. Disse medlemmer mener det er unødvendig tids- og ressursbruk at kommunene må ta ut søksmål for å få innsyn, og dermed belaste rettsapparatet med saker som burde fått sin avgjørelse på forvaltningsnivå.

Disse medlemmer mener det i tillegg til Finansdepartementets forslag til regler fremsatt i årets forslag til statsbudsjett, også må utarbeides regler for kommunenes innsyns- og klagerett i saker om naturressursskatt.

Normrente grunnrenteskatt vannkraft

I Meld. St. 25 (2015–2016) står det at

«Det er av stor verdi for kraftsystemet vårt at vannkraften som allerede er bygd ut opprettholdes og videreutvikles. En stor del av norsk vannkraftproduksjon er bygd i årene etter krigen og til slutten på 1980-tallet. Det er derfor et betydelig behov for vedlikehold og reinvesteringer fremover.»

Disse medlemmer foreslår å heve normrenten for beregning av friinntekten i grunnrenteskatten for vannkraftverk til 2,5 pst. Å heve normrenten vil bidra til å bedre insentivene for investeringer i eldre kraftanlegg, slik at man kan opprettholde og videreutvikle den store verdien som ligger i allerede utbygde kraftanlegg.

Kapitaliseringsrente

Disse medlemmer viser til hvilken kapitaliseringsrente som benyttes til å beregne vannkraftverkens verdi. En høy kapitaliseringsrente betyr lavere formuesverdi på vannkraftverkene, og dermed lavere eiendomsskatt. Disse medlemmer viser til at dagens kapitaliseringsrente er satt til 4,5 pst. og har stått fast de siste fem årene. Eiendomsskattegrunnlaget for vannkraftanlegg skal tilsvare markedsverdien av anlegget. Ved siden av kraftprisene har kapitaliseringsrenten stor betydning for eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg. En lavere rente gir høyere skattegrunnlag og dermed høyere inntekter til kommunene. I beregningsgrunnlaget for markedsverdien benyttes et femårs gjennomsnitt av kraftprisene. Dette gjennomsnittet var i

skatteåret 2016 31,4 øre/kWh. I 2017 ble snittet redusert til 26,6 øre/kWh.

Det har vært et fallende rentenivå de senere årene. Denne renteutviklingen har ført til at Finansdepartementet har redusert rentesatsen i kraftskatteformål med mellom en og to prosent de siste fem årene. Samtidig har kapitaliseringsrenten til eiendomsskatteformål stått fast.

Fallende kraftpriser kombinert med høy kapitaliseringsrente har ført til at kommunenes inntekter fra eiendomsskatt på kraftanlegg ble redusert med om lag 380 mill. kroner fra 2016 til 2017, jf. Prop. 1 LS side 256 annen spalte. Ifølge Sentralskattekontoret for Storbedrifter vil kommunene ved en videreføring av dagens kapitaliseringsrente i 2018 få et ytterligere tap på 206 mill. kroner. Samlet vil kommunenes inntektstap utgjøre 586 mill. kroner på to år.

Med gjeldende beregningsgrunnlag er den beregnede markedsverdien på vannkraftanlegg redusert med 87 mrd. kroner, 28 pst., fra 2016 til 2018. Denne reduksjonen i markedsverdi gir ikke et korrekt uttrykk av kraftanleggenes reelle markedsverdi.

Departementet har vurdert å utvide antall år som danner grunnlaget for beregningen av markedsverdien, og uttaler på side 260:

«Å utvide antall år vil stabilisere eiendomsskatteinntektene ytterligere, men da vil eiendomsskatten i mindre grad følge endringer i markedsverdien. Dersom antall år i beregningen av gjennomsnittlig nettoinntekt ble økt fra fem til eksempelvis syv år, fra grunnlagsåret 2017, ville det isolert sett øke eiendomsskatten med anslagsvis 170 mill. kroner i 2019. Fremover vil provenyvirkingen variere, og det vil være usikkert om den totale virkningen er en fordel eller ulempe for kommunene.»

Disse medlemmer foreslår å øke antall år i beregningsgrunnlaget fra fem til syv år fra grunnlagsåret 2017 i tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 305 av 17. desember 2016. Det vil ifølge departementet redusere kommunenes inntektstap med anslagsvis 170 mill. kroner i 2019.

I professor Norlis betenkning anbefales en kapitaliseringsrente på 4 pst. Disse medlemmer foreslår at gjeldende kapitaliseringsrente reduseres fra 4,5 pst. til 4 pst. med virkning for eiendomsskatten for 2018. På usikkert grunnlag anslås kommunenes inntektstap med dette å bli redusert med anslagsvis ytterligere 100 mill. kroner.

Samlet sett vil forslaget fra disse medlemmer redusere kommunenes inntektstap de to siste årene med om lag 270 mill. kroner. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag.

«Stortinget ber regjeringen med virkning fra skatteåret 2018 sette kapitaliseringsrenten til 4 pst. inntil nytt system for beregning av kapitaliseringsrenten er på plass.»

Avgifter: Avvikle senket momssats på brus og godteri

Disse medlemmer vil ha et løft for barn og unge, og foreslår derfor å fjerne den senkede momssatsen på brus og godteri. I tillegg til inntekter som finansierer en satsing på barn og unge, har forslaget effekt for folkehelse. Disse medlemmer støtter fortsatt lavere sats på matvarer og frukt og grønt, men mener at det ikke er en statlig oppgave å ha en ekstra lav sats på brus og godteri.

Avgifter: Fjerne subsidier på utenlandsk netthandel

Disse medlemmer foreslår å fjerne subsidiene på utenlandsk netthandel, som i dag gir norsk næringsliv en konkurranseulempe. Bare i fjor, og bare fra én svensk nettbutikk, ble det importert over 500 tonn godteri til Norge. Ved å fjerne 350-kronersgrensen, som gjør at import fra utlandet under denne grensen slipper avgifter, konkurrerer norske og utenlandske butikker på like vilkår. Dermed kan norske butikker komme styrket ut med Arbeiderpartiets forslag. Finansdepartementet ønsker ikke å beregne effekten av å fjerne subsidier på utenlandsk netthandel, men en beregning fra bransjeorganisasjonen Virke viser at tappt merverdiavgift beløper seg til 1,7 mrd. kroner årlig. Med innføring fra 1. mars 2018, vil dette utgjøre 1,4 mrd. kroner bokført i 2018.

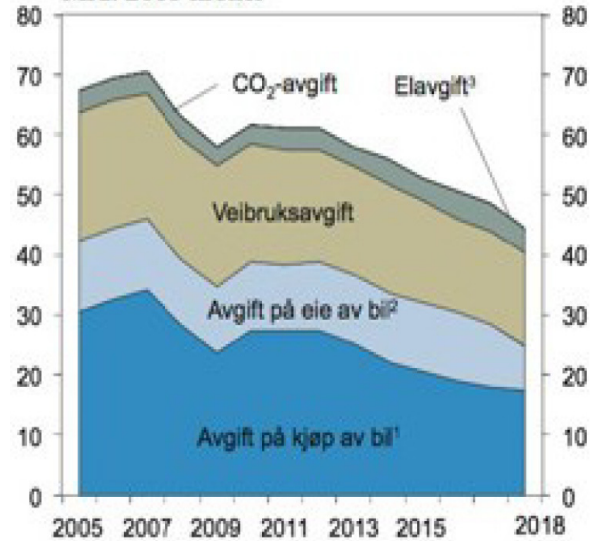
Miljøavgifter

Disse medlemmer viser til at miljøavgifter er et viktig virkemiddel for å stimulere til miljø- og klimariktig omlegging av økonomien. Avgiftene reduserer etterspørselen etter miljøskadelige produkter, og opprettholder prinsippet om at forurenser skal betale. Gode og treffsikre avgifter gjør at utslipp kuttes der hvor det er mest effektivt. Lønnsomheten i å utvikle og ta i bruk mer miljøvennlig teknologi øker. Samtidig er det viktig å være oppmerksom på at avgiftene virker mest effektivt når de miljøvennlige alternativene faktisk eksisterer.

Bilavgifter

For å nå målet om at alle personbiler som selges i 2025, skal være nullutslippsbiler, ønsker disse medlemmer å bruke avgifter til å påvirke folks beslutning om hvilken bil de skal kjøpe. Det må lønne seg å velge klimariktige løsninger fremfor løsninger som gir klimagassutslipp. Det er viktig å stimulere til klimariktige valg. Vårt valg av bil låser oss til teknologi og utslippsnivå i mange år fremover. Vårt mål er at alle nye biler som selges fra 2025, skal være nullutslippsbiler. Det krever kraftige virkemidler i form av en tydelig favorisering av nullutslippskjøretøyer i avgiftssystemet kombinert med en storstilt utbygging av ladeinfrastruktur og hydrogenfyllestasjoner som gjør overgangen mulig.

B. Inntekter fra bilrelaterte særavgifter. Mrd. 2018-kroner

Figur 3 Inntekter fra bilrelaterte særavgifter.

Kilde: Prop. 1 LS (2017-2018). Skatter, avgifter og toll 2018. s. 137.

Figur 10.3 illustrerer at avgiftene på å kjøpe bil, eie bil og bruke bil har gått jevnt nedover siden 2005. Disse medlemmer viser at dette gir rom for å øke avgiftene på å kjøpe, eie og bruke fossilbiler. Slik kan det gjøres mer gunstig med nullutslippsbil fremfor fossilbil.

Disse medlemmer foreslår derfor å øke CO₂-komponenten i engangsavgiften med 20 pst. per gram fra 101 gram for alle biler med utslipp over 75 gram. NO_x-komponenten foreslås økt med 40 kroner per mg. Vekt-komponenten foreslås økt ved å øke satsen fra 1 900 kg og oppover. Arbeiderpartiet foreslår videre å øke grenseverdi for vektfradrag på ladbare hybrider fra 50 til 100 km. Det betyr at subsidiene til hybrider baseres på elektrisk rekkevidde. Det er ikke minst viktig ettersom hybrider når de ikke går på strøm, blir svært lite miljøvennlige.

Disse medlemmer vil understreke at 2025-målet krever at fordelene ved å ha nullutslippsbil fortsetter å være sterke. Arbeiderpartiet støtter derfor ikke forslaget om å fjerne elbilfordelene for tunge elbiler, den såkalte «Tesla-avgiften» eller endringer i firmabilbeskatningen for elbiler. Det er imidlertid viktig at vi bruker elbilsubsidiene riktig. Derfor vil Arbeiderpartiet be regjeringen om å utrede om vi kan sette et tak på momsfrirket, slik at staten ikke subsidierer luksus. Da fordeler vi elbilsubsidiene mer rettferdig.

På bakgrunn at dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å utrede om det kan settes et tak på momsfrirket for elbiler med fullt fritak opp til et gitt prisnivå, men med ulike modeller for re-

duisert moms fritak for de dyreste elbilene og for dyrt ek-
strautstyr.»

Disse medlemmer vil understreke at i store del-
er av landet er verken kollektivtrafikk eller nullut-
slippsbiler ennå et reelt alternativ. Effekten av å øke
drivstoffavgiftene alene er relativt sett lav. Ifølge Trans-
portøkonomisk institutt (TØI) vil 40 pst. økning i driv-
stoffavgiften på kort sikt gi anslagsvis 4 pst. mindre
biltrafikk og CO₂-utslipp på korte turer i intercity-om-
rådet rundt Oslo. Avgiftene må opp på et svært høyt
nivå før de bidrar til å kutte utslipp i et omfang som
monner, og i store deler av landet er kollektivtrafikk el-
ler nullutslippsbiler fortsatt ikke et reelt alternativ. På
langturer vil økte drivstoffavgifter kunne bidra til over-
gang til flyreiser. På denne bakgrunn foreslår Arbeider-
partiet ingen økning av veibruksavgiften på bensin eller
diesel.

Disse medlemmer vil understreke at det er vik-
tig å få på plass en flypassasjeravgift som har reell klima-
effekt, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen iverksette en utredning
om et alternativ til flypassasjeravgiften som har reell
klimaeffekt og ikke de negative utslagene som flypassa-
sjeravgiften har.»

Andre miljøavgifter

Disse medlemmer foreslår også økninger i av-
giftene på HFK/PFK, mineralolje og CO₂-avgiften på mi-
neralske produkter.

Disse medlemmer viser til merknad og forslag
nedenfor i punkt 9.17 hvor regjeringen bes komme til-
bake til Stortinget med forslag til endringer i grunn-
avgiften på drikkevareemballasje.

Unntak fra CO₂-avgift på naturgass og LPG til gods- og
passasjertransport i innenriks sjøfart og til offshorefar-
tøy

Regjeringen foreslår i forslaget til statsbudsjett å
fjerne fritaket for CO₂-avgift for bruk av naturgass og

LPG i innenriks skipsfart og for offshorefartøy. Å fjerne
fritaket betyr at det innføres en avgift på kroner 0,91 per
standard kubikkmeter gass. Disse medlemmer men-
ner det er viktig å være oppmerksom på at avgiftene vir-
ker mest effektivt når de miljøvennlige alternativene
faktisk eksisterer. Selv om LNG bare i begrenset grad re-
duserer CO₂-utslippene (20 pst.), er det fremdeles noe
tid til nullutslippsteknologi vil være et alternativ for
denne delen av maritim sektor. Overgang fra olje til
LNG eliminerer utslipp av svovel og reduserer utslipp av
NO_x med mer enn 90 pst. Da blir en kvitt sot og partik-
kelutslipp, som er svært viktig for å minske lokal foru-
rensing, som har vært et problem for eksempel i Bergen
havn. Derfor foreslår disse medlemmer å opprett-
holde fritaket for CO₂-avgift for bruk av naturgass og
LPG i innenriks skipsfart og for offshorefartøy også i
2018.

CO₂-fond for transport i næringslivet

Disse medlemmer viser til at næringstranspor-
ten står for dobbelt så store utslipp som privatbilene.
Nullutslippsløsninger blir i stadig større grad tilgjenge-
lige, også innenfor områder som tungtransport og
skipsfart, men det finnes i dag ingen omfattende virke-
midler for å stimulere til å bytte ut gammel teknologi
med klimariktig teknologi. Disse medlemmer støt-
ter derfor etableringen av et CO₂-fond for næringstrans-
porten. CO₂-fondet skal gi tilskudd til merkostnader ved
investering i null- og lavutslippskjøretøy som går på ek-
sempelvis biodrivstoff, biogass, elektrisitet eller hydro-
gen. Det tar relativt lang tid fra et CO₂-fond opprettes til
utslippskuttene finner sted. Derfor er det viktig at et
CO₂-fond må på plass snarest mulig. Disse medlem-
mer har merket seg at Næringslivets Hovedorganisa-
sjon kritiserer regjeringens arbeid med CO₂-fond, og vil
derfor understreke at et CO₂-fond har et bredt flertall i
Stortinget.

Tabell. Arbeiderpartiets forslag til avgiftsopplegg for 2018 sammenlignet med regjeringens forslag. Mill. kroner bokført.

Avgifter miljøavgifter Engangsavgift bil	Millioner bokført
NO _x -komponenten i engangsavgiften økes med 40 kr/mg/km	140
CO ₂ -komponenten i engangsavgiften økes med 20 pst. fra 101 g CO ₂ /km, (grenseverdi på 75 g CO ₂ /km beholdes som i regjeringens opplegg)	670
Unnta elbiler for engangsavgift (reversere Tesla-avgiften)	-130
Økt vektavgift, 345kr/kg over 1900 kg	130
Øke grenseverdi for vektfradrag ladbare hybrider fra 50 til 100km	230
Andre miljøavgifter	
Grunnavgift på mineralolje økes med 0,36kr (til 1,99kr per liter).	340

Avgifter miljøavgifter	Millioner
Engangsavgift bil	bokført
CO ₂ -avgift på mineralske produkter, generell sats lett- og tungolje, økes med 10 pst. (fra 1,22 kr/liter til 1,34kr/liter).	435
Avgift på HFK/PFK (økes til 500kr/tonn CO ₂)	45
CO ₂ -avgift på innenriks kvotepiktig luftfart økes med 16 øre per liter	45
CO ₂ -avgift på annen innenriks luftfart økes med 11 øre per liter	10
Fritak fra CO ₂ -avgift på naturgass og LPG (gods, passasjer, offshorefartøy)	-36
Sum	1879
Andre avgifter	
Fjerne redusert mva på brus og godteri	1900
Fjerne mva-fritak på netthandel fra 1. mars	1400
Sum alle avgifter	5179

2.3.2.5 HOVEDMERKNAD FRA SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2018.

Et balansert skattesystem

Disse medlemmer fremholder at et viktig mål med skattepolitikken er å finansiere velferdsstaten og videreutvikle sterke samfunnsinstitusjoner som gir enkeltmennesket trygghet og muligheter til selvutfoldelse og til å skape gode liv. Samtidig er det viktig å finne riktig balanse mellom behovet for fellesskapsløsninger og hensynet til å unngå unødvendig byråkrati og skattebyrder for enkeltmennesker og bedrifter.

Stabilt og langsiktig

Disse medlemmer påpeker at stabilitet og langsiktighet kanskje er den kvaliteten ved et skattesystem som er viktigst for at enkeltmennesker og bedrifter skal ha mulighet til å planlegge og utvikle sine liv og sin virksomhet på en mest mulig formålstjenlig måte. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet legger vekt på gode og trygge rammebetingelser for næringsliv og privatpersoner i skattepolitikken. Senterpartiet ønsker å bruke finanspolitikken for å sikre stabil økonomisk utvikling, høy sysselsetting, bærekraftig ressursutnyttelse og gode og stabile vilkår for næringslivet på tvers av konjunktorene. Skatte- og avgiftspolitikken bør derimot i størst mulig grad ligge fast og være forutsigbar over tid.

Enklere og mindre byråkratisk

Disse medlemmer påpeker at dagens skatte- og avgiftssystem er komplisert og vanskelig å trenge inn i både for personer og virksomheter. Disse medlemmer mener enkelhet og forståelighet er en kvalitet i seg selv for et skattesystem. Det er et demokratisk poeng at skatte- og avgiftssystemet skal være gjennomskiktig og

forståelig for folk flest. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet vil fortsette å jobbe systematisk for at skattesystemet skal bli enklere. De siste års utvikling mot mer digitaliserte og brukervennlige tjenester, for eksempel gjennom forhåndsutfylling av selvangivelsen og nye leveringsmuligheter, er en utvikling disse medlemmer ønsker velkommen. Disse medlemmer presiserer at man ønsker at forenklingen i rapporteringssystemene skal fortsette. Samtidig er det viktig at brukerne fortsatt får sørvis og veiledning fra Skatteetaten i sine nærmiljø. Særlig for mindre virksomheter er det uheldig når avstanden til skattekontoret og den ekspertisen som finnes der, øker. Disse medlemmer har derfor ved tidligere anledninger gått imot regjeringens nedlegginger av mange av landets skattekontorer. Disse medlemmer mener at mulighetene digitaliseringen gir, bør brukes til å gi folk bedre tjenester – ikke lengre reisevei. Disse medlemmer mener skattekontorene bør opprettholdes uten at dette innebærer høyere kostnader for skattebetalerne. Disse medlemmer påpeker at Senterpartiets løsning sikrer bedre tjenester til samme kostnad som regjeringens.

Disse medlemmer viser til forslagene fra Senterpartiet i Innst. 149 S (2016–2017), jf. Dokument 8:119 S (2015–2016), samt Senterpartiets forslag nr. 22 i Innst. 2 (2016–2017) om å stanse nedleggelsen av halvparten av landets skattekontorer.

Sosial og geografisk fordeling

Disse medlemmer ønsker et mangfoldig Norge med plass til både by og bygd. Disse medlemmer vil styrke det nasjonale fellesskapet og lokalsamfunnene. Disse medlemmer sier tydelig nei til en politikk som vil dele Norge geografisk og sosialt, og sier ja til levende lokalsamfunn i hele landet. Disse medlemmer viser til at Senterpartiets skatte- og avgiftspolitikker bygger på enkeltmenneskets rett til frihet og selvsten-

dighet og anerkjennelsen av at vi samtidig inngår i felle-
skap.

Disse medlemmer viser til at en person med gjennomsnittlig inntekt får ca. 2 300 kroner i skattelette med Senterpartiets skatteopplegg for 2018. Disse medlemmer tror det kan bli lønnsomt ikke bare for den enkelte, men også for samfunnet på lengre sikt.

Disse medlemmer mener det skal lønne seg å jobbe – særlig for dem som har en svak tilknytning til arbeidslivet. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett bruker opptil 4 mrd. kroner på å redusere marginals-katten på lavere og midlere inntekter.

Disse medlemmer viser til at med Senterpartiets alternative statsbudsjett reduseres skatten for gjennomsnittsarbeideren med over 1 000 kroner i forhold til regjeringens forslag. Med dette opplegget vil alle som tjener mindre enn rundt 750 000 kroner, få skattelette. Et viktig prinsipp for disse medlemmer er at arbeid skal lønne seg for alle. Derfor prioriterer disse medlemmer mer lavere marginals-katt på lave og midlere inntekter. De som har høy formue og svært god inntekt, må derimot bidra noe mer til fellesskapet. Det mener disse medlemmer er rimelig og nødvendig for at fellesskapet og velferdsstaten skal være i stand til å løse viktige fellesoppgaver også i fremtiden.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett øker det særskilte fradraget for Finnmark og Nord-Troms til 20 000 kroner for å styrke insentivene til bosetting og verdiskaping i en særlig viktig region. I tillegg økes fradragene for fiskere, sjøfolk og bønder i Senterpartiets alternative budsjett.

Gründerskap og aktivitet i hele landet [se sammen med Næringsvennlig og innovasjonsfremmende nedenfor]

Et sentralt trekk ved Senterpartiets skatte- og avgiftspolitik er at den er særlig utformet for å legge til rette for gründerskap og aktivitet i hele landet. Senterpartiet mener at verdiene best skapes der folk bor, og da må skatte- og avgiftspolitikken legge til rette for dette. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår 1,44 mrd. kroner på å styrke pendlernes vilkår. Alle skal tjene på å bidra – og de som strekker seg ekstra langt og har lang reisevei til jobb, skal få en rimelig kompensasjon for dette.

For Senterpartiet er det viktig at skattesystemet oppfattes som rettferdig av storparten av befolkningen, og at seriøse norske bedrifter har minst like gode konkurransevilkår som internasjonale storselskaper.

Disse medlemmer mener at kommuner som stiller sine arealer og naturressurser til disposisjon for verdiskaping, skal bli kompensert for dette og foreslår derfor å forbedre en rekke ordninger for kraftkommunene i tillegg til at disse medlemmer går imot regje-

ringens varslede fjerning av eiendomsskatten på verker og bruk.

Nærings- og distriktsfiendtlige avgiftsøkninger

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet satser på folk og næringsliv i hele landet. Senterpartiet går derfor imot regjeringens foreslåtte økning av merverdiavgiftssatsen på kultur, transport og reiseliv, som vil gå ut over verdiskaping og sysselsetting særlig for turistnæringen i distriktene.

Grønn omstilling av næringslivet

For å legge til rette for grønn omstilling i næringslivet foreslår disse medlemmer å opprette et statlig finansiert CO₂-fond på 1 mrd. kroner. Fondet skal stimulere til å velge mindre forurensende transportformer og også å flytte trafikk fra vei til sjø. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett fjerner veibruksavgiften på flytende petroleumsgass (LPG) og naturgass og fritar kjøretøy som kan bruke biogass, for engangsavgift. Dette er tiltak som etter disse medlemmers syn vil bidra til å legge til rette for innfasing av biogass som et miljøvennlig alternativ for transportsektoren i Norge.

Negative konsekvenser for næringslivet av budsjettavtalen

Disse medlemmer vil vise til at regjeringens budsjettforslag innebar en innstramning for pendlere som må bo borte, på 750 mill. kroner. I budsjettavtalen ligger det ytterligere innstramning for pendlere på 465 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett går mot alle disse endringene og har en satsing på pendlere som ligger mer enn 1,8 mrd. kroner over budsjettavtalen.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen innebærer over to mrd. kroner i økte avgifter på sjokolade- og sukkervarer, saft mv. Flere større produsenter i distriktene rammes. Samtidig beholder flertallet moms-fritaket opp til 350 kroner for utenlandske nettbutikker, noe som forsterker problemene. Videre beholdes i budsjettavtalen den økte momsen på reiseliv, kultur og transport som rammer mange virksomheter i distriktene. Ifølge NHOs administrerende direktør, Kristin Skogen Lund, i en uttalelse på Næringslivets Hovedorganisasjons nettsider 23. november 2017 vil «den kraftige økningen av avgiften på godteri og brus på over 50 pst. gjøre lite for folkehelsen, men den flytter norsk verdiskaping ut av Norge.» Nordmenn handlet for 13,8 mrd. kroner på dagsturer til utlandet i 2016. I løpet av det siste året har grensehandelen vokst med kraftige 11 pst., ifølge Statistisk sentralbyrå.

Negative konsekvenser for distriktene av budsjettavtalen

Disse medlemmer viser til at regjeringens skjerpelse i kraftverksbeskatningen blir stående i budsjettavtalen. Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å redusere grunnrenteskatten på vannkraftverk, øke naturressursskatten til kommunene, redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 pst. og fjerne maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Den økte arbeidsgiveravgiften for finansnæringen blir videreført med budsjettavtalen, noe som etter disse medlemmers syn spesielt rammer sparebanker i distriktene. Senterpartiet vil i stedet legge finansskatten på overskudd i finansnæringen, i tråd med hva finansnæringen selv har tatt til orde for.

Disse medlemmer viser til at verdien av en rekke distriktstrettede fradrag reduseres, fordi de står nominelt uendret, samtidig som den alminnelige skattesatsen reduseres. Dette gjelder bl.a. jordbruksfradrag, fiskerfradrag, sjømannsfradrag, særskilt fradrag for Troms og Finnmark m.m.

Næringsvennlig og innovasjonsfremmende

Disse medlemmer minner om at navet i den norske økonomien er tusener av små og mellomstore bedrifter (SMB) som finnes over hele landet. 90 pst. av norske virksomheter har færre enn ti ansatte. De utgjør grunnfjellet i næringslivet og sørger for arbeidsplasser til tusenvis av nordmenn i hele landet. Store ideer begynner gjerne i det små, og det er også i de små bedriftene potensialet for innovasjon og nyskaping er størst.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet gjennom sitt alternative budsjett ønsker å tilrettelegge for en rik, mangfoldig og vekstkraftig SMB-sektor i fremtiden. Dette er ikke bare mulig, men helt nødvendig for at Norge skal klare å gjennomføre den omstillingen som må komme når olje- og gassproduksjonen reduseres i ti-årene som kommer.

Disse medlemmer fremholder at Senterpartiet vil tilrettelegge for fremtidens næringsliv ved å gjøre det enklere å starte og drive sin egen bedrift. Potensialet for nyetableringer er stort. Dessverre vegrer mange seg for å starte for seg selv, blant annet fordi man opplever det som komplisert og risikabelt å etablere en bedrift. I Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2018 reduseres usikkerheten ved sykdom for selvstendig næringsdrivende ved at sykepengekompensasjonen økes fra 75 til 80 pst. fra 1. juli. Videre reduseres trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende (høy sats) fra 11,4 til 11 pst.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å fjerne økt arbeidsgiveravgift for finansnæringen mot å øke den særskilte overskuddsskatten for finansnæringen fra 2 til 7 pst.

Dette grepet vil sikre tusener av SMB-bedrifter fortsatt tilgang til finansiering og rådgivning fra sin lokalbank. Forskning viser at tilgangen på lån og rådgivning fra lokale banker er avgjørende for fremveksten av oppstartsbedrifter og de arbeidsplassene disse skaper.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett inkluderer eksterne renter i rentebegrensingsregelen. Dette vil sikre likere og mer rettferdige konkurransevilkår, noe som vil bedre økonomisk effektivitet og generell velferd. Disse medlemmer vil påpeke at det særlig er mindre norske virksomheter og forbrukerne som vil nyte godt av dette.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett prioriterer å gjenopprette ordningen med startavskrivninger i saldogruppe D (maskiner mv.). Disse medlemmer ser på dette som en viktig ordning. Disse medlemmer minner om at Senterpartiet også forbedrer andre avskrivningsordninger. Senterpartiet øker maksimal avskrivningssats for saldogruppe E (skip mv.) fra 14 til 20 pst. og øker maksimal avskrivningssats for saldogruppe C (vogntog, busser mv.) fra 24 til 25 pst. Dette er viktige grep for å sikre fortsatt høyt investeringsnivå i norsk næringsliv og for å øke produktiviteten, særlig i mindre bedrifter.

Disse medlemmer påpeker ellers at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett øker jordbruks-, fisker- og sjømannsfradragene og reduserer verdsettingen av driftsmidler til 70 pst. i formuesskatten.

For å sikre likeverdige og rettferdige konkurransevilkår for gründere og arbeidstakere innen handelsnæringen foreslår Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett dessuten å fjerne det særlige fritaket for merverdiavgift som utenlandske bedrifter i dag får på fjernsalg av varer med verdi under 350 kroner. Dette vil skape tusenvis av arbeidsplasser i Norge og innebære økte inntekter for norske bedrifter og arbeidstakere og det norske fellesskapet.

Skattelettelse til folk flest

Disse medlemmer påpeker at Senterpartiet ønsker at folk flest skal få ta del i gevinstene av den effektiviseringen som digitalisering og ny teknologi innebærer for offentlig sektor og samfunnet generelt. Vi vet at forskjellene mellom fattig og rik øker, også i Norge, blant annet som følge av økt automatisering og høy innvandring. Disse medlemmer mener dette primært kan løses gjennom en aktiv og fremtidsrettet arbeidslivs- og næringspolitikk og en restriktiv innvandringspolitikk, men mener også at skattesystemet kan ha en viktig omfordelende effekt. I Senterpartiets alternative statsbudsjett reduseres skatten for alle som tjener mindre enn rundt 750 000 kroner (se tabell 1 under). De som har høy formue og god inntekt, må derimot bidra noe mer. Det mener disse medlemmer er rimelig og

nødvendig for at fellesskapet og velferdsstaten skal være i stand til å løse viktige fellesoppgaver også i fremtiden.

Disse medlemmer minner om at velferdsstaten står overfor en rekke utfordringer. Regjeringens usolidariske arbeidslivspolitik og manglende vilje til å motarbeide arbeidslivskriminalitet inkludert sosial dumping, som blant annet presses frem gjennom EØS-regelverket, gjør at fagforeninger er viktigere enn noensinne for å sikre norske arbeidstakere gode arbeidsvilkår. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet på denne bakgrunn hever fagforeningsfradraget til 4 000 kroner i sitt alternative budsjett. Samtidig presser økte boligpriser i

sentrale områder unge familier til å bli pendlere. Pendlerne har fått massive skatteskjerpelser de siste årene – og får med budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Venstre og Kristelig Folkeparti også dette i 2018. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett forbedrer vilkårene for pendlerne. Dette gjøres gjennom å styrke pendlerfradraget med mer enn en halv mrd. kroner i tillegg til at regjeringens usolidariske kutt i pendlerfradraget for kost og losji reverseres. Til sammen bruker Senterpartiet 1,44 mrd. kroner for å bedre pendlernes vilkår. Dette vil særlig komme lavtlønte til gode.

Tabell 1. Gjennomsnittlig endring i skatt for alle personer 17 år og eldre med Senterpartiets alternative statsbudsjett sammenlignet med 2017-regler

Bruttoinntektsintervall inkl. skattefrie ytelser	Antall Personer	Endring i skatt Mill. kroner	Skatt Kroner per person	Endring i skatt Kroner per person	Endring i formuesk. Kroner per person	Endring i skatt ekskl. formueskatt Kroner per person
150 000 - 199 999 kr	236 482	-104	11 008	-439	11	-450
200 000 - 249 999 kr	307 036	-152	21 082	-496	10	-506
250 000 - 299 999 kr	337 843	-184	38 454	-546	21	-567
300 000 - 349 999 kr	356 625	-280	55 671	-786	6	-792
350 000 - 399 999 kr	339 998	-362	73 312	-1064	26	-1090
400 000 - 449 999 kr	341 487	-495	90 991	-1450	31	-1481
450 000 - 499 999 kr	314 934	-561	107 250	-1782	36	-1818
500 000 - 599 999 kr	526 518	-1159	131 269	-2201	56	-2257

Grønne grep som virker

Disse medlemmer påpeker at regjeringen pålegger vanlige folk avgifter for å finansiere skattelettelser til de aller rikeste. Mange av avgiftene presenteres som såkalte «grønne avgifter», men uten at de har dokumentert effekt hverken på miljø eller klima. Disse medlemmer går imot avgifter som straffer folk for å ha dårlig råd eller for å bo der de bor. I stedet for pisk, som regjeringen ofte velger, ønsker Senterpartiet å gi positive insentiver til å velge grønnere. Senterpartiet ønsker å tilrettelegge for bruk av kollektive transportmidler for folk flest ved å satse på en storstilt utbygging av pendlerpar-

kering ved kollektivknutepunkter og å gjeninnføre øremerkede midler til kollektivtransport i distriktene.

Disse medlemmer påpeker at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett tar et langt steg mot et grønnere Norge med små forskjeller, mangfoldige tjenester nær folk og et sterkt og vekstkraftig næringsliv.

Hovedformål i skatte- og avgiftsopplegget for 2018

Disse medlemmer viser til tabell 2, som grupperer Senterpartiets skatte- og avgiftsendringer for 2018 etter fire hovedformål.

Tabell 2. Skatte- og avgiftsendringer i Senterpartiets alternative budsjett fordelt på hovedformål

«Skatt for og velferd og vekst»

Tiltak	
INVESTERINGS- ELLER INNOVASJONSFREMMENDE SKATTELETTELSE	
Gjenopprette ordningen med startavskrivninger i saldogruppe D (maskiner mv.)	-1290
Øke maksimal avskrivningssats for saldogruppe E (skip mv.) fra 14 til 20 prosent	-160
Øke maksimal avskrivningssats for saldogruppe C (vogntog, busser mv.) til 25 prosent	-110
Øke rabatten for driftsmidler i formuesskatten til 30 prosent	-70
Verdsette all gjeld til 100 prosent i formuesskatten	-210
Etablere CO ₂ -fond for næringslivets transporter - fra vei til sjø	-1000
Fjerne økt arbeidsgiveravgift for finansnæringen	-1840
Reversere økningen i merverdiavgiftens lave sats (turisme, kultur, kollektivtransp. mv.)	-700
Frita kjøretøy som kan bruke biogass, fra engangsavgift	-1
Fjerne veibruksavgiften på LPG og naturgass	-1
Innføre redusert sats for el-avgift ved lading av alle skip i næringsvirksomhet	-2
Frita treforedlingsindustrien for el-avgift	-15
Ikke øke CO ₂ -avgiften for treforedlings-, fiskemel- og sildemelsindustrien	-5
Ikke øke CO ₂ -avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart	-20
Redusere totalisatoravgiften til 3 prosent	-26
Avvikle moms på smalere magasiner og enkeltartikler digitalt	-5
ENDRINGER SOM SIKRER BEDRE KONKURRANSEVILKÅR FOR NORSKE BEDRIFTER	
Fjerne avgiftsunntaket for netthandel fra utlandet fra 1. mars (350 kr-grensen)	2167
Etablere elektronisk innbetalingsordning for moms på postsendinger	10
Inkludere eksterne renter i rentebegrensingsregelen	1600
Fjerne standardfradraget for utenlandske arbeidstakere	145
Gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015	15
Halvere tax free- og innførselsgrensen for tobakksvarer (økte særavgiftsinntekter)	375
Halvere tax free- og innførselsgrensen for tobakksvarer (økte momsinntekter)	138
Reversere tax free-endringene som ble vedtatt i RNB 2014	150
TILTAK FOR LOKAL VERDISKAPING	
Redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 %	-290
Øke naturressursskatten til 1,2 øre per kWh til kommuner	-120
Fjerne maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatten på kraftanlegg	-25
Redusere grunnrenteskatten på vannkraft til 35,0 %	-85
OMFORDELING TIL FOLK FLEST	
Redusere trygdeavgiften (mellomsats) fra 8,2 til 8 %	-2955
Redusere trygdeavgiften (høy sats) fra 11,4 til 11 %	-268
Redusere trinn 2 i trinnskatten fra 3,3 til 3,0 % (-0,3 %)	-2130
Ikke prisjustere vegbruksavgiften på bensin	-64
Ikke prisjustere vegbruksavgiften på diesel	-140
Ikke stramme inn pendlerfradraget for kost og losji	-750
Redusere bunnfradraget i reisefradraget til 15 000 kr og øke satsen til 1,60 kr/km	-685
Øke jordbruksfradraget (min. 80 000 kroner, sats 50 % og maks. 180 000 kroner)	-90
Øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent til 4000 kroner	-36
Øke særskilt fradrag for Finnmark og Nord-Troms til 20 000 kroner	-55
Øke sjømannsfradraget til 85 000 kroner	-20
Øke fiskerfradraget til 155 000 kroner	-6
Øke satsen i formuesskatten til 1 % og bunnfradraget til 1,6 mill. kroner	1865

Tiltak	
Avvikle skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris	50
Øke oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. til 1,41	990
Øke den særskilte overskuddsskatten for finansnæringen fra 2 % til 7 % (terminskatt)	3000
Øke trinn 3 i trinnskatten fra 12,4 til 14 % (+1,6 %)	2735
Øke trinn 4 i trinnskatten fra 15,4 til 17 % (+1,6 %)	1465
Redusere innslagspunktet for trinn 4 i trinnskatten til 800 000 kr	1511

Tabell 3. Tallene er endringstall i forhold til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018. Alle tall i millioner kroner
Senterpartiets skatte- og avgiftsopplegg

POST	BESKRIVELSE	BOKFØRT	PÅLØPT
	NØKKELTALL		
	Netto endring	6040	4787
	Lettelser	-9527	-13174
	Skjerpelser	15567	17961
	LETTELSER		
5501.70	Redusere trinn 2 i trinnskatten fra 3,3 til 3,0 % (-0,3 %)	-1704	-2130
5501.70	Øke rabatten for driftsmidler i formuesskatten til 30 prosent	-57	-70
5501.70	Verdsette all gjeld til 100 prosent i formuesskatten	-170	-210
5501.72	Gjenopprette ordningen med startavskrivninger i saldogruppe D (maskiner mv.)	-280	-1290
5501.72	Øke maksimal avskrivningssats for saldogr. E (skip mv.) fra 14 til 20 prosent	-40	-160
5501.72	Øke maksimal avskrivningssats for saldogr. C (vogntog, busser mv.) til 25 pst.	-30	-110
5501.72	Ikke stramme inn pendlerfradraget for kost og losji	-600	-750
5501.72	Redusere bunnfradraget i reisefradraget til 15 000 kr og øke satsen til 1,60 kr/km for alle reiser	-550	-685
5501.72	Øke jordbruksfradraget (min. 80 000 kr, sats 50 % og maksimalsats 180 000 kr)	-85	-90
5501.72	Øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent til 4000 kroner	-29	-36
5501.72	Øke særskilt fradrag for Finnmark og Nord-Troms til 20 000 kroner	-45	-55
5501.72	Øke sjømannsfradraget til 85 000 kroner	-15	-20
5501.72	Øke fiskerfradraget til 155 000 kroner	-5	-6
5501.72	Øke naturressursskatten til 1,2 øre per kWh til kommuner	0	-120
5501.72	Fjerne maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatten på kraftanlegg	-25	-25
	Redusere grunnrenteskatten på vannkraft til 35,0 %	0	-85
5501.72	Redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 %	0	-290
5502.70	Fjerne økt arbeidsgiveravgift for finansnæringen	-1530	-1840
5521.70	Avvikle moms på smalere magasiner og enkeltartikler digitalt	-5	-5
5521.70	Reversere økningen i merverdiavgiftens lave sats (turisme, kultur m.v.)	-530	-700
5536.71	Frita kjøretøy som kan bruke biogass, fra engangsavgift	-1	-1
5538.70	Ikke prisjustere vegbruksavgiften på bensin	-59	-64
5538.71	Ikke prisjustere vegbruksavgiften på diesel	-128	-140
5538.72	Fjerne veibruksavgiften på LPG og naturgass	-1	-1
5541.70	Innføre redusert sats for el-avgift ved lading av alle skip i næringsvirksomhet	-2	-2
5541.70	Frita treforedlingsindustrien for el-avgift	-15	-15
5543.70	Etablere CO ₂ -fond for næringslivets transportere - fra vei til sjø	-1000	-1000
5543.70	Ikke øke CO ₂ -avgiften for treforedlings-, fiskemel- og sildemelsindustrien	-5	-5
5543.70	Ikke øke CO ₂ -avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart	-13	-20

POST	BESKRIVELSE	BOKFØRT	PÅLØPT
5562.70	Redusere totalisatoravgiften til 3 prosent	-21	-26
5700.71	Redusere trygdeavgiften (mellomsats) fra 8,2 til 8 %	-2365	-2955
5700.71	Redusere trygdeavgiften (høy sats) fra 11,4 til 11 %	-217	-268
SKJERPELSER			
5501.70	Øke trinn 1 i trinnskatten fra 1,4 til 1,6 % (+0,2 %)	400	480
5501.70	Øke trinn 3 i trinnskatten fra 12,4 til 14 % (+1,6 %)	2190	2735
5501.70	Øke trinn 4 i trinnskatten fra 15,4 til 17 % (+1,6 %)	1170	1465
5501.70	Redusere innslagspunktet for trinn 4 i trinnskatten til 800 000 kr	1217	1511
5501.70	Øke satsen i formuesskatten til 1 % og bunnfradraget til 1,6 mill. kroner	1503	1865
5501.72	Avvikle skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris	40	50
5501.72	Øke oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. til 1,41	790	990
5501.72	Inkludere eksterne renter i rentebegrensingsregelen	1600	1600
5501.72	Fjerne standardfradraget for utenlandske arbeidstakere	115	145
5502.71	Øke overskuddsskatten for finansnæringen fra 2 % til 7 % (terminskatt)	3000	3000
5511.70	Gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015	15	15
5521.70	Fjerne avgiftsunntaket for netthandel fra utlandet fra 1. mars (350 kr-grensen)	1742	2167
5521.70	Halvere tax free- og innførselsgrensen for tobakksvarer (økte momsinnntekter)	150	138
5521.70	Reversere tax free-endringene som ble vedtatt i RNB 2014	130	150
5526.70	Øke avgiftene på brennevin med 15 prosent	145	155
5526.70	Øke avgiftene på annen alkoholholdig drikke enn brennevin med 5 prosent	335	365
5531.70	Øke tobakksavgiftene med 10 prosent	515	560
5531.70	Halvere tax free- og innførselsgrensen for tobakksvarer (økte særavgiftsinnt.)	340	375
5548.70	Øke avgiften på HFK og PFK med 100 kr/tonn CO ₂ -ekvivalenter	105	115
5700.71	Sette nedre grense for å betale trygdeavgift til 50 000 kroner	65	80

Disse medlemmer viser til omtale av de enkelte forslagene under sine respektive kapitler i øvrige deler av denne innstillingen. For øvrig henvises det til Senterpartiets merknader i Innst. 2 S (2017–2018), Innst. 4 L (2017–2018) og i øvrige faginnstillinger, inkludert Innst. 5 S (2017–2018).

2.3.2.6 HOVEDMERKNAD FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2018, hvor det foreslås en omlegging av skatte- og avgiftspolitikken for å omfordele og redusere klimagassutslippene med forslag om å senke skatten på inntekt, samtidig som det foreslås skatteøkning på formue, arv og eiendom. Dette vil omfordele verdier i samfunnet og fører etter dette medlems syn til en mer rettferdig skattlegging. Samtidig foreslås det å gjøre forurensing dyrere gjennom økte miljøavgifter. Folk flest vil tjene på denne omleggingen.

Dette medlem viser til at Norge er et land med relativt små forskjeller, men at ulikheten øker. De siste fire årene har skattesystemet blitt mindre omfordelende. De med de største inntektene og formuene har fått store skatteutt. I perioden 2013–2017 fikk de 0,1 pst.

med størst formue hele 264 500 kroner i skatteutt. Rikdom går i arv i Norge, og hopper seg på denne måten opp hos en liten elite. Blant de hundre rikeste i Norge er 2 av 3 arvinger. Disse har tjent godt på at regjeringen har fjernet arveavgiften.

Dette medlem viser til at regjeringens og samarbeidspartiens eneste skatteøkning gjennom de siste årene er for arbeidstakere som ufrivillig må slutte i arbeid, gjennom fjerningen av skattefradraget på sluttvederlag. Det er et konkret eksempel på en usosial og urettferdig politikk, hvor de som har minst, får mindre. Dette medlem foreslår derfor å gjeninnføre skattefradraget på sluttvederlag.

Det er en vanlig myte at skatteutt til de rikeste skaper arbeidsplasser og økonomisk vekst. Dette medlem viser til nyere forskning fra Det internasjonale pengfondet (IMF) som viser at det er fullt mulig med økt skatt på de høyeste inntektene uten at det går ut over veksten i økonomien. Ulikhet skader økonomien som helhet. Beregninger fra IMF viser at den økonomiske veksten i Norge er lavere enn den ellers ville vært, nettopp på grunn av de økte ulikhetene de siste tre ti-årene.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett med forslag som gjør at folk med vanlige inntekter blir sittende igjen med mer av inntekten sin, mens de med høyest inntekt og formue må bidra mer. Sosialistisk Venstreparti foreslår der å flytte skatt fra arbeid til formue, arv og eiendom. Det er viktigere at det lønner seg å jobbe enn at det lønner seg å arve. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i alternativet foreslår å øke formuesskatten gjennom å øke satsen i formuesskatten til 1,1 pst. og senke bunnfradraget til 1,2 mill. kroner. På formuer over 20 mill. kroner foreslås en sats på 1,3 pst. Utbytteskatten foreslås også økt.

Dette medlem går også imot de store skattekuttene til aksjeeiere ved å fjerne den såkalte aksjerabatten. I tillegg foreslås en langt mer omfordelende inntektskatt, hvor de fleste får lavere skatt samtidig som de med høyest inntekt må betale mer. Dette medlem mener arveavgiften bør gjeninnføres, og det bør lages en modell for en mer omfordelende arveavgift. Se utdypende merknader nedenfor i innstillingens punkt 5.10

Dette medlem viser til at dagens skattesystem for bolig gjør at det er de med de dyreste boligene som får de største skattefordelene. Dette er penger som ellers kunne gått til lavere skatt til folk flest eller til bedre velferd. Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternativ å gjeninnføre den såkalte fordelsbeskatningen for boliger. Dette har gode fordelingsvirkninger. Sammen med lavere skatt på arbeid vil folk flest tjene på denne omleggingen.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en rekke grep for å dempe boligprisveksten og styrke fordelingsprofilen til skattesystemet. Dette medlem ønsker å gjeninnføre fordelsbeskatningen på eiendom med en ny utforming hvor såkalt boliginntekt beregnes sjablongmessig som 3 promille av boligens markedsverdi over et bunnfradrag på 1 mill. kroner. Som vist i tabellen under vil dette ha meget gode fordelingsvirkninger. Selv om de fleste kommer positivt ut med disse endringene, kan noen, fortrinnsvis pensjonister med nedbetalt bolig og lav inntekt, kunne komme negativt ut. Dette motvirkes gjennom forslag om lavere skatt på pensjonsinntekter og økte ytelser til dem med lav pensjon. Det er også ønskelig å innføre en sikkerhetsventil, ved at det innføres en rett til utsettelse av eiendomsskatt til skifte av bolig skjer.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, som et ledd i innføring av fordelsbeskatning av bolig, fremme forslag om rett til å utsette innbetaling av denne delen av skatten til skifte av bolig skjer.»

Dette medlem viser til at det haster med grep som kan dempe spekulasjon i boligmarkedet, og ønsker derfor en særskatt på sekundærbolig. Denne beregnes som en vanlig eiendomsskatt med 2 mill. kroner i bunnfradrag og sats på 3 promille, og kommer på toppen av fordelsbeskatningen.

Dette medlem peker på at forurensing og utslipp av klimagasser har store konsekvenser for enkeltmennesker og samfunn, både i Norge og i resten av verden. Miljøavgifter er ett av virkemidlene vi bruker for å redusere og stanse miljøskadelig aktivitet, og betale for å reparere skadene fra forurensingen. Når en øker miljøavgiftene, må det skje på en måte som er sosialt rettferdig. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det legges fram en rød og grønn skatte- og avgiftspolitik – en økning i miljøavgiftene, samtidig som skatten på arbeid reduseres. Slik vil det lønne seg mer å velge miljøvennlige løsninger samtidig som de fleste likevel går i pluss.

Dette medlem viser til at fellesskapets inntekter fra ulike bilavgifter har gått kraftig ned det siste tiåret. Dette skyldes først og fremst at biler som kjører på fossilt drivstoff, har fått lavere avgifter det siste tiåret. Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternativ å øke avgiftene på de bilene som slipper ut mest CO₂, og øke drivstoffavgiftene, for å gjøre det enda mer lønnsomt å velge nullutslippsbiler.

Dette medlem er kritisk til regjeringens forslag om å øke merverdiavgiften på kollektivtrafikk, og frykter det vil gi økte billettpriser. Sosialistisk Venstreparti foreslår i sitt alternativ derfor å holde momsens uendret på 10 pst. for kollektivtransport og å innføre skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort i kollektivtransporten, noe som gjør det mer attraktivt å bruke kollektive alternativer. Dette vil også føre til en økning i inntektene for kollektivselskapene, noe som vil føre til at det kan investeres i enda bedre kollektivtilbud.

Dette medlem viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett og til merknadene i Innst. 2 S (2017–2018) og 4 L (2017–2018).

Tabellene under viser en oppstilling av forslagene til endringer i skatter og avgifter, fordelingseffektene av forslagene, samt regneeksempler for to ulike typer husholdninger.

Skatt	Påløpt	Bokført
Innslagspunktene for trinn 1 og 2 økes til henholdsvis 200 000 og 300 000 kroner, innslagspunkt for trinn 3 holdes på nominelt samme nivå som i 2017, og satsen økes med 3 prosentpoeng - Innslagspunkt for trinn 4 på nominelt samme nivå som i 2017, og øke satsen med 3 prosentpoeng - Innføre nytt trinn 5 med innslagspunkt på 1,5 mill. kroner, med marginalsats på 27 pst. Personfradraget økes til 67 000 kroner og minstefradraget økes til 48 pst.	-2 365	-1 890
Innføre fordelsbeskatning av bolig og fritidseiendom. Bunnfradrag 1 mill. kroner, sats på 3 promille.	3 260	2 610
Formuesskatt: Øke satsen i formuesskatten til 1,1 pst., senke bunnfradraget til 1,2 mill. kroner, innføre en tilleggssats 0,2 pst. i formuesskatten på formue over 20 mill. kroner og fjerne aksjerabatten.	9 910	7 930
Øke skjermingsrenten med 0,5 prosentenheter, tilsvarende 2016-nivået	140	110
Øke utbytteskatten. Øke faktoren til 1,5	2 110	4 310
Særskatt på sekundærbolig. Nasjonal eiendomsskatt på sekundærbolig. 2 mill. kroner i bunnfradrag og sats på 3 promille.	500	500
Doble verdsettingen av fritidseiendom i påvente av bedre verdsettingsregler	375	300
Øke fagforeningsfradraget til 5000 kroner	-265	-210
Innføre skattefritak for sluttvederlag	-60	-48
Øke minstefradrag i pensjonsinntekt til 38 pst., og øvre grense til 83 000 kroner	-430	-344
Økt sjømannsfradrag: Sats økes til 35 pst. og øvre grense økes til 100 000 kroner	-75	-60
Økt jordbruksfradrag: Satsen økes til 40 pst., bunnfradrag økes til 80 000 og øvre grense endres til 180 000	-65	-52
Økt fiskerfradrag: Øvre grense økes til 190 000 kroner	-43	-34
Gjeninnføre startavskrivning på maskiner mv. (saldogruppe d)	-1 290	-280
Avvikle hele ordningen med IPS	500	270
Skattefradrag for klimatiltak i bolig på 50 000 kroner (ENØK og fornybar)	-630	-500
Skattefritak arbeidsgiverfinansiert månedskort. Innebærer omtrent 2 mrd. kroner i økte inntekter for kollektivselskapene.	-2500	-2000
Beholde gjeldende regler pendlerfradrag for kost og losji	-750	-600
Sum skatter	8 322	10 012

Avgifter

Engangsavgiften for biler

Opprettholde øverste trinn i (over 140 kW) effektkomponenten i engangsavgiften

460 420

Øke NO_x-komponenten i engangsavgiften til 400 kroner per mg/km

1 500 1 400

Engangsavgiften for biler: Redusere nederste innslagspunkt til 65 g/km og innføre nytt nederste innslagspunkt på 25 g/km. Fradraget under 25 g/km økes med 25 pst., 25-65 holdes på 2017-nivå, 65 g/km-120 g/km økes med 15 pst., over 120 g/km økes med 20 pst..

2 500 2 300

Øke rekkevidden for å få maks fradrag for ladbare hybrider fra 50 til 100 km

280 230

Starte avvikling av rabatten i CO₂-komponenten for alle lette varebiler (grønne skilter). Halvert rabatt i 2018.

1 400 1 300

Beholde firmabilfordeler for elbil

-210 -168

Reversere ordningen hvor tobakk kan veksles inn i alkohol på taxfree

Skatt	Påløpt	Bokført
Merverdiavgift	50	35
Særlig avgift på alkohol	150	140
Særlig avgift på tobakksvarer mv.	-50	-45
Øke avgift på HFK/PFK til 600 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter	160	150
Øke CO ₂ -avgiften med 50 pst.	3135	2860
Øke veibruksavgiften på bensin med 50 øre	390	360
Øke veibruksavgiften på diesel med 1 krone	2 300	2 100
Gruveavfall deponi på 50 kr per tonn. Innføres i fra 1. juli.	250	250
Grunnavgift fyringsolje økes med 75 øre	760	695
Ikke øke merverdiavgift lav sats fra 10 til 12 pst. for å unngå økt avgift på kollektivtransport og reiseliv.	-700	-530
Sum avgifter	12 375	11 497

Fordelingsvirkning sammenlignet med regjeringens forslag for 2018

Bruttoinntekt	Inntekt	Bolig	Formue	Utbytte	Totalt
0 - 150 000	-300	0	600	0	300
150 000 - 200 000	-1700	100	500	0	-1100
200 000 - 250 000	-2900	300	600	0	-2000
250 000 - 300 000	-3700	400	800	0	-2500
300 000 - 350 000	-4300	600	800	0	-2900
350 000 - 400 000	-4300	700	1000	0	-2600
400 000 - 450 000	-4400	700	1000	0	-2700
450 000 - 500 000	-4400	800	1000	0	-2600
500 000 - 600 000	-4300	900	1200	100	-2100
600 000 - 750 000	-1000	1200	2000	100	2300
750 000 - 1 mill.	4400	1500	3300	400	9600
1 mill. kr og over	31300	2500	21400	7600	62800
I alt	-500	800	2300	500	3100

(Tall i kroner. Tallene er hentet fra Finansdepartementets svar på spørsmål fra Sosialistisk Venstreparti til statsbudsjettet 2018. Anslag på sammenlagt fordelingseffekt er summen av disse.)

Fordelingsvirkning sammenlignet med 2017

Bruttoinntekt	Inntekt og utbytte	Bolig	Formue	Totalt
0–150 000	-300	0	500	200
150 000–200 000	-2000	100	500	-1400
200 000–250 000	-3300	300	600	-2400
250 000–300 000	-4000	400	800	-2800
300 000–350 000	-4600	600	800	-3200
350 000–400 000	-4500	700	900	-2900
400 000–450 000	-4600	700	900	-3000
450 000–500 000	-4600	800	900	-2900

Bruttoinntekt	Inntekt og utbytte	Bolig	Formue	Totalt
500 000 – 600 000	-4400	900	1100	-2400
600 000–750 000	-1100	1200	1800	1900
750 000–1 mill.	4400	1500	3100	9000
1 mill. og over	39000	2500	19600	61100
I alt	-200	800	2100	2700

(Tall i kroner. Tallene er beregnet ved å legge sammen fordelingstabellen for regjeringens forslag til 2018 og Sosialistisk Venstrepartis fordelingstabell, som er sammenlignet med regjeringens forslag.)

Regneeksempler

Sosialistisk Venstreparti foreslår lavere skatt på vanlige og lave inntekter og høyere skatt til dem med høye inntekter, slik fordelingstabellene over viser. Disse inkluderer likevel ikke andre forhold som økte miljøavgifter og økt barnetrygd. Derfor synliggjøres her hvordan endringene vil slå ut for to tenkte husholdninger, som en ser går ut i pluss. Alle tall er i forhold til regjeringens forslag for 2018.

Husholdning 1

- Familie med to voksne og to barn
- De voksne tjener mellom 400 000 og 450 000 kroner
- De har ingen formue, men eier sin egen bolig
- Det yngste barnet går i barnehage
- De har et gjennomsnittlig strømforbruk (ca. 16 000 kWh i året)
- De har to dieslbiler, hver med gjennomsnittlig kjørelengde (12 480 km i året), og forbruk på 0,7 l/mil.

Lavere skatt (skatteendring utenom formuesskatt)	7 400 kr
Økte drivstoffavgifter for to dieslbiler	-3 879 kr
Strøm (1 øre økning i påslag på nettariffen)	-160 kr
Ingen økning i maksprisen i barnehage	1 210 kr
Økt barnetrygd, to barn	2 160 kr
Husholdningen sitter igjen med mer	6 731 kr

Husholdning 2

- Enslig uten barn
- Tjener mellom 400 000 og 450 000 kroner

- Har ingen formue, men eier sin egen bolig
- Gjennomsnittlig strømforbruk (som over)
- Diesebil med gjennomsnittlig kjørelengde og forbruk (som over)

Lavere skatt (skatteendring utenom formuesskatt)	3 700 kr
Økte drivstoffavgifter for én diesebil	-1 939 kr
Strøm (1 øre økning i påslag på nettariffen)	-160 kr
Husholdningen sitter igjen med mer	1 601 kr

Verdien av bedre velferdstjenester som følge av satsinger i det alternative statsbudsjettet til Sosialistisk Venstreparti på andre felt som skole, kommuneøkonomi, kollektivtransport, næringsutvikling, reduserte forskjeller, klimatilpasning og bekjempelse av klimændringer, lavere moms på kollektiv, kulturtilbud og reiseliv, økning i engangsavgiften for fossilbiler, med mer, er ikke med i regnestykket.

2.3.2.7 HOVEDMERKNAD FRA VENSTRE

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstres overordnede mål i skattepolitikken er et grønt skattesifte, hvor skattesystemet brukes aktivt til å stimulere arbeid og arbeidsplasser, utvikling, investering og eierskap i norske bedrifter og til å premiere miljø-

vennlig adferd. Konkret betyr det lavere skatt på arbeid, eierskap og bedrifter, skattestimuli for å gjøre miljøvennlige valg og økte miljøavgifter. Skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre adferd som etter dette medlems syn i all for liten grad har blitt brukt de siste årene.

Dette medlem understreker at dersom deltagelsen i arbeidsmarkedet økes, vil det gi store gevinster for samfunnet, også for de som ikke er i arbeid, ved at flere i arbeid styrker velferdsstaten. Dette medlem vil ha lavere skatt på arbeid for å stimulere oss til å jobbe mer, og lavere bedriftsbeskatning for at det skal lønne seg å investere i norske arbeidsplasser. Derfor vil dette medlem også utrede muligheten for å innføre jobb-

skattefradrag, hvor arbeidstakere får større deler av skatten tilbake, slik at det lønner seg å stå i jobb.

Dette medlem foreslår et samlet skatte- og avgiftsopplegg som innebærer om lag det samme skatte- og avgiftsnivået som regjeringens forslag til statsbudsjett for 2018, men hvor det gjøres interne omprioritering på rundt 12 mrd. kroner.

Grønt skatteskifte

Dette medlems overordnede mål i skattepolitikken er et grønt skatteskifte, hvor skattesystemet brukes aktivt til å stimulere arbeid og arbeidsplasser, utvikling, investering og eierskap i norske bedrifter og til å premiere miljøvennlig adferd. Konkret betyr det lavere skatt på arbeid, eierskap og bedrifter, skattestimuli for å gjøre miljøvennlige valg på den ene side og økte miljøavgifter på den andre side. Eller for å bruke ekspertutvalget for grønn konkurransekrafts formuleringer:

«Det vi vil ha mindre av, skal skattes mer. Det vi vil ha mer av, skal skattes mindre.»

Det er etter dette medlems syn ingen tvil om at skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre adferd, også i klimapolitikken. Det slår regjeringen selv fast. En rekke steder i ulike dokumenter knyttet til statsbudsjettet for 2018 slår nettopp regjeringen fast at det viktigste virkemiddelet i klimapolitikken er avgifter. Dette har også regjeringspartiene og Venstre fulgt opp i den fireårsperioden vi har lagt bak oss. Totalt er det gjennomført et grønt skatteskifte på vel 9,2 mrd. kroner. Regjeringen følger også opp med nye forslag, i tråd med tidligere avtaler, i forslaget til statsbudsjett for 2018, bl.a. når det gjelder en lik/flat CO₂-avgift for alle anvendelser.

For dette medlem handler et grønt skatteskifte om å gi skatte- og avgiftslettelse for å belønne miljøvennlig valg, og det handler om skatte- og avgiftsskjerpelse for å sette en pris på utslipp og følge prinsippet som «alle» er enige om, nemlig at forurenseren skal betale.

Konkret foreslår dette medlem følgende endringer i et grønt skatteskifte:

Grønt skatteskifte	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Gå mot regjeringens forslag om endringer i rabatt i firmabilbeskatningen knyttet til el-biler	-168,0	-210,0
Endre reisefradraget slik at bunnbeløpet opprettholdes på 22 350 kr ved bruk av bil, men reduseres til 15 000 kr. ved bruk av kollektivtransport	-100,0	-120,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	-250,0	-315,0
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst. under forutsetning av at investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
Ekstra jordbruksfradrag på 20 000 kroner for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	-1,0	-1,0
Skattefunn: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsekstern støtte	0,0	-3,0
Øke friinntekten i grunnrenteskatten for kraftselskap med 1 prosentpoeng	0,0	-220,0
Innføre nullsats på moms for reiser med kollektivtransport (unntatt flyreiser)	-800,0	-935,0
Gå mot regjeringens forslag om å innføre engangsavgift for el-biler over 2 tonn.	-130,0	-140,0
Innføre en flat omregistreringsavgift på alle personbiler på 2 000 kroner	-500,0	-500,0
Innføre fritak for el-avgift for elektrisitet brukt som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm (for båter)	-1,0	-1,0
Innføre fritak for el-avgift for ladestasjoner til el-biler	-105,0	-105,0
Reduserte grønne skatter og avgifter	-2105,0	-2650,0
Øke CO ₂ -komponenten med 10 pst. for biler med utslipp på 131–200 g/km og 25 pst. for biler med utslipp over 200 g/km.	220,0	240,0
Senke nedre knekkpunkt i CO ₂ -komponenten i engangsavgiften fra 85 til 70 g/km	410,0	450,0

Grønt skatteskifte	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Heve CO ₂ -komponenten i engangsavgiften for avgiftsgruppe C (campingbiler m.m.) til samme nivå som gjelder for personbiler.	200,0	240,0
Øke NOX-komponenten i engangsavgiften med 150 kr/g	530,0	580,0
Ilegge samme NOX-komponent i engangsavgiften for hhv varebiler (gruppe b) og campingbiler (gruppe c) som for personbiler	63,0	70,0
Øke vektfradraget i engangsavgiften med 25 pst. for biogasskjøretøy	0,0	0,0
Videreføre trafikksikringsavgiften på samme nominelle nivå som årsavgiften	470,0	600,0
Økt veibruksavgift på autodiesel med 60 øre per liter	1320,0	1440,0
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotorer	35,0	38,0
Oppheve fritak for el-avgift for elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser	110,0	150,0
Innføre en gjennomgående CO ₂ -avgift på 500 kr per tonn.	725,0	795,0
Økt avgift på klimagassene HFK/PFK tilsvarende CO ₂ -avgift på 500 kr. per tonn	57,5	65,0
Endre grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff	0,0	0,0
Ny miljøavgift på plast	200,0	240,0
Ny miljøavgift på deponi av gruveavfall	500,0	500,0
Påslag på nettatariffen med 1 øre/kWh.	640,0	640,0
Økte grønne skatter og avgifter	5480,5	6048,0

Skatt på lønn og pensjon

De t t e m e d l e m viser til at skatter og avgifter bringer inntekter til stat og kommune for å løse offentlige oppgaver og finansiere gode velferdstilbud. Dette skal skje samtidig som man i minst mulig grad bremser verdiskaping. I tillegg er skatt et politisk virkemiddel for å påvirke atferd og utjevne inntekt. Skatte- og avgiftssystemet skal belønne arbeid. De t t e m e d l e m vil gi mest skattelette til dem som har de laveste inntektene. Den enkleste måten å gjøre dette på er å ha et fradrag i bunn av inntekten som kommer alle til gode, men som har størst effekt for dem med lave og moderate inntekter og endringer i regjeringens forslag til trinnskattmodell som stimulerer det samme. Skattepolitikken må stimulere arbeidslinjen.

De t t e m e d l e m viser til at regjeringen i 2016 la fram en ny trinnskattmodell i tråd med anbefalingene fra Scheel-utvalget. Regjeringen har gjort tilpasninger i denne i forslaget til budsjett for 2018 for å redusere kostnadene som følger av at den generelle skattesatsen reduseres fra 24 til 23 pst. Det er en modell de t t e m e d l e m støtter prinsippene bak, og som også ligger til grunn for Stortingets skatteforlik. Dette medlem mener imidlertid at modellen kan gjøres bedre, enklere og gi betydelig høyere lettelse for de med vanlige og lave lønnsinntekter. Dersom målene om å få flere til å stå i arbeid og stå lenger i arbeid skal oppnås, må det lønne seg å jobbe.

De t t e m e d l e m foreslår derfor følgende endringer i forhold til regjeringens opprinnelige modell for trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift:

Skatteart	Regjeringen	Venstre
Trinnskatt, trinn 1	Innslagspunkt 169.000 kr sats 1,4 pst.	Utgår
Trinnskatt, trinn 2	Innslagspunkt 237.900 kr sats 3,3 pst.	Innslagspunkt 300.000 kr sats 3,0 pst.
Trinnskatt, trinn 3	Innslagspunkt 598.050 kr sats 12,4 pst.	Innslagspunkt 600.000 kr sats 13 pst.
Trinnskatt, trinn 4	Innslagspunkt 962.050 kr sats 15,4 pst.	Innslagspunkt 950.000 kr sats 16 pst.
Minstefradrag	Maksimalt beløp 97.610 kr øvre sats 45 pst.	Maksimalt beløp 98.000 kr øvre sats 50 pst.
Personfradrag	Beløp 54.750 kr	Beløp 57.500 kr
Trygdeavgift	Sats: 8,2 pst.	Sats 8,5 pst.

Som det framgår av tabellen under vil disse endringene medføre en skattelette i forhold til regjeringens forslag på alle inntekter under 1 mill. kroner. For flesteparten med «normale» inntekter vil det med de t t e m e d l e m s forslag bli en skattelette på rundt 3 000 kroner.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Prosent	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt Kroner	Endring i pst. av brutto- inntekten
0 - 150 000 kr	560 200	4,8	3 000	-100	-0,2
150 000 - 200 000 kr	236 500	6,0	10 700	-900	-0,5
200 000 - 250 000 kr	307 000	9,2	20 700	-1 200	-0,5
250 000 - 300 000 kr	337 800	13,9	38 200	-2 100	-0,8
300 000 - 350 000 kr	356 600	17,1	55 400	-3 000	-0,9
350 000 - 400 000 kr	340 000	19,5	73 100	-3 100	-0,8
400 000 - 450 000 kr	341 500	21,4	90 700	-3 100	-0,7
450 000 - 500 000 kr	314 900	22,5	107 000	-3 000	-0,6
500 000 - 600 000 kr	526 500	23,9	131 000	-3 000	-0,6
600 000 - 750 000 kr	445 900	26,2	174 200	-2 700	-0,4
750 000 - 1 mill.kr	302 400	29,5	252 200	-1 300	-0,2
1 mill. kr og over	242 500	35,6	569 900	3 100	0,2
I alt	4 312 000	24,6	114 500	-1 800	-0,4

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2015. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2018. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattytere og er sjablonmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

Samlet foreslår dette medlem en skattelette i lønns- og pensjonsinntekt på om lag 3,2 mrd. kroner bokført, og 4 mrd. kroner påløpt i forhold til regjeringens opprinnelige forslag til statsbudsjett for 2018

Konkret foreslår dette medlem følgende endringer når det gjelder skatt på inntekt og pensjon (negative tall = skattelette):

Skatte- og avgiftsendring	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 98 000 kr. og økt proSENTSATS til 50 pst.	-530,0	-660,0
Økt personfradrag til 57 500 kr	-1815,0	-2270,0
Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget	-120,0	-150,0
Endre regjeringens trinn-skattesystem, som innebærer en bedre sosial profil. (Se egen tabell med utslag av disse endringene kombinert med endringer i trygdeavgift, minstefradrag og personfradrag)	-5460,0	-6825,0
Heve grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) til 59 650 kr (dvs. teknisk 60 000 kr).	-65,0	-80,0
Gå mot regjeringens forslag om endringer i rabatt i firmabilbeskatningen knyttet til el-biler	-168,0	-210,0
Gå mot regjeringens forslag om å innføre skatteplikt på kortidsutleie av egen bolig	-5,0	-6,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000 kr	-30,0	-80,0
Øke beløpsgrensen for skattefrie inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000 kr	-60,0	-75,0
Endre reisefradraget slik at bunnbeløpet opprettholdes på 22 350 kr ved bruk av bil, men reduseres til 15 000 kr. ved bruk av kollektivtransport	-100,0	-120,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	-250,0	-315,0
Fjerne rentefradraget for kredittkortgjeld og forbrukslån	740,0	920,0
Stramme inn ordningen med fritak for gevinstbeskatning ved boligsalg	100,0	100,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	430,0	535,0
Flatt foreldrefradrag 21 170 kr	0,0	0,0

Skatte- og avgiftsendring	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	400,0	500,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 flere fra dagpenger til arbeid	160,0	200,0
Hevet trygdeavgift, lønnsinntakere til 8,5 pst.	3550,0	4435,0
Økt trygdeavgift AFP fra 5,1 til 6,0 pst.	50,0	65,0
Skattelette og lønns- og pensjonsinntekt	-3173,0	-4036,0

Dette medlem viser til at lettelsene i lønns- og pensjonsinntekt inngår i et helhetlig grønt skatteskifte i Venstres forslag til statsbudsjett for 2018. Alle med normal inntekt kommer i utgangspunktet ut med en samlet skattelette i Venstres forslag inkludert økte miljøavgifter og øvrige skatte- og avgiftsendringer uten atferdsendring. Legges livsstilen om i en sunnere og mer miljøvennlig retning, vil netto skattelette kunne bli vesentlig høyere. Under følger tre type-eksempler på utslagene av skatte- og avgiftsendringer i Venstres forslag til statsbudsjett for 2018:

Eksempel 1 – Kjernefamilie i by:

Familie bosatt i Oslo hvor begge voksne er i arbeid. Far tjener 500 000 kroner, er ansatt i offentlig sektor, og er fagorganisert. Mor tjener 700 000 kroner jobber i «fritt yrke» er ikke fagorganisert. Ingen røyker. Begge reiser kollektivt til/fra jobb. Familien har to barn i barnehage/SFO. Kjører dieselbil 12.000 km årlig. Bor i 120 kvm rekkehus som varmes med strøm. Alle beløp i kroner (negative tall = skattelettelse):

Lavere inntektsskatt ¹	-5 700,0
Økt dieselavgift ²	690,0
Økt påslag på nettariffen ³	220,0
Redusert fagforeningskontingent	450,0
Lavere moms på kollektivtransport ⁴	-2 000,0
Økt trafikkforsikringsavgift/årsavgift	225,0
Økte tobakksavgifter	0
Flatt foreldrefradrag	-540,0
Samlet skattelette, eksempel 1: Kjernefamilien	6 655,0

¹Basert på beregninger fra SSB/Finansdepartementet, svar på Venstres spørsmål nr. 416

²Baseres på et forbruk på 0,65 liter per mil.

³Baseres på et snittforbruk av tilsvarende bolig

⁴Baseres på et forbruk tilsvarende månedskortpriser i respektive kommuner x 11 mnd. Utgifter for barn ikke medregnet.

Eksempel 2 – Familie i distrikta:

Familie bosatt i Distrikts-Norge hvor begge voksne er i arbeid. Begge tjener ca. 500.000 kroner. Begge er fagorganisert, en røyker ca. 10 sigaretter om dagen. Familien har tre barn i barnehage/SFO-alder. Kjører 2 dieselbiler 20 000 km årlig. Bor i enebolig på 150 kvm som varmes med strøm. Alle beløp i kroner (negative tall = skattelettelse)

Lavere inntektsskatt	-6 000,0
Økt dieselavgift	1 150,0
Økt påslag på nettariffen	250,0
Redusert fagforeningskontingent	900,0
Lavere moms på kollektivtransport	-700,0
Økt trafikkforsikringsavgift/årsavgift	500,0
Økte tobakksavgifter	600,0
Flatt foreldrefradrag	-1 960,0
Samlet skattelette, eksempel 2: Familie i distrikta	-5 260,0

Eksempel 3 – Enslig forsørger:

Enslig forsørger, med ett barn i SFO. Ingen bil. Inntekt 450 000 kroner., røyker 10 om dagen. Bor i 70 kvm leilighet i Stavanger. Reiser kollektivt til/fra jobb. Alle beløp i kroner (negative tall = skattelettelse)

Lavere inntektsskatt	-3 100,0
Økt dieselavgift	0
Økt påslag på nettariften	127,0
Redusert fagforeningskontingent	0
Lavere moms på kollektivtransport	-925,0
Økte tobakksavgifter	600,0
Flatt foreldrefradrag	0
Økt fradrag for enslige forsørgere	-1 310,0
Samlet skattelette, eksempel 3: Enslig forsørger	-4 608,0

En enslig forsørger, bosatt i Stavanger som tjener 450 000 kroner vil i tillegg få en reduksjon i utgiftene til SFO på om lag 15 000 kroner som følge av Venstres forslag til statsbudsjett for 2018. (Venstre foreslår å innføre gratis halvtidsplass i SFO for alle med husstandsinnkomst under 535 500. Pris i Stavanger for fulltidsplass er 2 855 per måned.)

En skattepolitikk som stimulerer til arbeid, arbeidsplasser og investering i norsk næringsliv

Dette medlem mener at nordmenn som vil investere og eie i Norge, ikke skal ha dårligere vilkår enn utenlandske eller statlige eiere. Derfor vil dette medlem at formuesskatten reduseres ved en gradvis økning av bunnfradraget og en lavere verdsettelse av aksjer. Slik

ivaretas både den sosiale profilen, en unngår nullskatteyttere, sikrer at de mest formuende bidrar og gjør det mer lønnsomt å investere i bedrifter i stedet for boliger eller bygninger.

Dette medlem vil ha lavere skatt på arbeid for at det skal lønne seg å være i jobb, bl.a. vil Venstre utrede innføring av skattefradrag, for eksempel jobbskattefradrag eller tilsvarende ordninger, som gjør det mer lønnsomt å arbeide. Dette medlem støtter regjeringens forslag til redusert bedriftsbeskatning for at bedriftene skal kunne skape flere arbeidsplasser, og dette medlem vil redusere formuesskatten ved en gradvis økning av bunnfradraget og en lavere verdsettelse av aksjer.

Konkret foreslår dette medlem følgende endringer når det gjelder næringsbeskatning:

Tiltak	Mill. kr
Heve frikortgrensen med 5 000 kr til 60 000 kr.	65,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000 kroner.	30,0
Øke beløpsgrensen for skattefriinntekt (småjobber) til 3 000 kr	60,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig (økt etterspørsel etter håndverkstjenester m.m.)	250,0
Øke bunnfradraget i formuesskatten til 1 550 000 kroner.	245,0
Øke fiskerfradraget til 300 000 kr, sats 41 pst.	150,0
Øke sjømannsfradraget til 100 000 kr og satsen til 35 pst.	60,0
Gå mot regjeringens forslag om å øke lav sats i merverdiavgiften fra 10 til 12 pst. (rammer en rekke bedrifter innen bl.a. reiseliv)	530,0
Skattelettelser for næringslivet	1390,0

Eiendomsskatt på verk og bruk

Dette medlem støtter også hovedprinsippene i forslaget fra regjeringen om endring i eiendomsskatt knyttet til verk og bruk. Dette medlem vil fortløpende vurdere om det er behov for å kompensere berørte kommuner feks. gjennom økt tildeling over kommuneramme gjennom skjønnsmidler. Dette medlem vil også unnta Statnetts linjenett fra forslaget om fritak. Allerede i neste års budsjett foreslår dette medlem å kompensere kommunene med 85 mill. kroner, som er kostnadene knyttet til retaksering som følge av forslaget.

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 21, Skatter, avgifter og toll.:

Skatte- og avgiftsendring	Bokført (mill. kr)	Påløpt (mill. kr)
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 98 000 kr. og økt proSENTSATS til 50 pst.	-530,0	-660,0
Økt personfradrag til 57 500 kr.	-1815,0	-2270,0
Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget	-120,0	-150,0
Endre regjeringens trinn-skattesystem som innebærer en bedre sosial profil. (se egen tabell med utslag av disse endringene kombinert med endringer i trygdeavgift, minstefradrag og personfradrag)	-5460,0	-6825,0
Heve grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) til 59 650 kroner (dvs. teknisk 60 000 kroner).	-65,0	-80,0
Gå mot regjeringens forslag om endringer i rabatt i firmabilbeskatningen knyttet til el-biler	-168,0	-210,0
Gå mot regjeringens forslag om å innføre skatteplikt på kortidsutleie av egen bolig	-5,0	-6,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000 kroner.	-30,0	-80,0
Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000 kr	-60,0	-75,0
Endre reisefradraget slik at bunnbeløpet opprettholdes på 22.350 kr ved bruk av bil, men reduseres til 15 000 kr ved bruk av kollektivtransport	-100,0	-120,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr per bolig.	-250,0	-315,0
Fjerne rentefradraget for kredittkortgjeld og forbrukslån	740,0	920,0
Stramme inn ordningen med fritak for gevinstbeskatning ved boligsalg	100,0	100,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	430,0	535,0
Flatt foreldrefradrag 21 170 kr	0,0	0,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	400,0	500,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 flere fra dagpenger til arbeid	160,0	200,0
Hevet trygdeavgift, lønsmottakere til 8,5 pst.	3550,0	4435,0
Økt trygdeavgift AFP fra 5,1 til 6,0 pst.	50,0	65,0
Sum skattelette lønns- og pensjonsinntekt	-3173,0	-4036,0
Øke ligningsverdien på sekundærbolig til 100 pst	185,0	230,0
Øke bunnfradraget i formuesskatten til ca. 1.550.000 kroner.	-245,0	-270,0
Innføre en tidsbegrenset rabatt i formuesskatten for gründere ved børsintroduksjon av det respektive selskap.	0,0	0,0
Sum endringer i formuesskatten	-60,0	-40,0
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning av at investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
Innføre skattemessig avskrivning på nybygde «profesjonelle» utleieboliger.	0,0	0,0
Bedre regjeringens forslag til opsjonsbeskatning	-105,0	130,0
Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader	-700,0	-700,0
Ekstra jordbruksfradrag på 20 000 kroner for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	-1,0	-1,0
Fjerne jordbruksfradrag for pelsdyrnæringen	7,0	7,0
Øke fiskerfradraget til 300 000 kr, sats 41 pst.	-150,0	-150,0
Øke sjømannsfradraget til 100 000 kr og satsen til 35 pst.	-60,0	-75,0
Skattefunn: Øke maksimal timesats fra 600 kroner til 800 kroner.	0,0	-440,0
Skattefunn: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen	0,0	-7,0
Skattefunn: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsextern støtte	0,0	-3,0
Øke friinntekten i grunnrenteskatten for kraftselskap med 1 prosentpoeng	0,0	-220,0

Skatte- og avgiftsending	Bokført	Påløpt (mill. kr)
	(mill. kr)	kr)
Endre finansskatten fra økt arbeidsgiveravgift på 5 pst til en modell med terminskatt på overskudd (etter modell for oljeskatt)	0,0	0,0
Ingen arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-190,0	-230,0
Fjerne arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1.7.2018	-90,0	-140,0
Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0
Sum skattelette næringsliv	-1339,0	-2189,0
Innføre nullsats på moms for reiser med kollektivtransport (unntatt flyreiser)	-800,0	-935,0
Gå mot regjeringens forslag om å øke lav sats i merverdiavgiften fra 10 til 12 pst.	-530,0	-700,0
Innføre nullsats på moms for e-bøker på linje med vanlige bøker	-30,0	-50,0
Gå mot regjeringens forslag om å utvide fritaket for elektrisk kraft til Nord-Norge	4,0	5,0
Utvide momsfritaket for medier til å gjelde all digital journalistikk	0,0	0,0
Heve omsetningsgrensen til 3 mill. kroner for rett til årlig oppgavetermin vedr mva.	0,0	0,0
Sum endringer momssystemet	-1356,0	-1680,0
Redusert alkoholavgift for småskalabryggerier	-10,0	-15,0
Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	515,0	560,0
Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	650,0	750,0
Sum alkohol- og tobakksavgifter	1155,0	1295,0
Gå mot regjeringens forslag om å innføre engangsavgift for el-biler over 2 tonn.	-130,0	-140,0
Øke CO ₂ -komponenten med 10 pst. for biler med utslipp på 131-200 g/km og 25 pst. for biler med utslipp over 200 g/km.	220,0	240,0
Senke nedre knekkpunkt i CO ₂ -komponenten i engangsavgiften fra 85 til 70 g/km	410,0	450,0
Heve CO ₂ -komponenten i engangsavgiften for avgiftsgruppe C (campingbiler m.m.) til samme nivå som gjelder for personbiler.	200,0	240,0
Øke NO _x -komponenten i engangsavgiften med 150 kr/g	530,0	580,0
Ilegge samme NO _x -komponent i engangsavgiften for hhv varebiler (gruppe b) og campingbiler (gruppe c) som for personbiler	63,0	70,0
Øke vektfradraget i engangsavgiften med 25 pst for biogasskjøretøy	0,0	0,0
Videreføre trafikkforsikringsavgiften på samme nominelle nivå som årsavgiften	470,0	600,0
Innføre en flat omregistreringsavgift på alle personbiler på 2 000 kroner	-500,0	-500,0
Sum bilavgifter	1263,0	1540,0
Økt veibruksavgift på autodiesel med 60 øre per liter	1320,0	1440,0
Oppheve avgiftsfritak for diesel til båtmotorer	35,0	38,0
Innføre fritak for el-avgift for elektrisitet brukt som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm (for båter)	-1,0	-1,0
Innføre fritak for el-avgift for ladestasjoner til el-biler	-105,0	-105,0
Oppheve fritak for el-avgift for elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser	110,0	150,0
Innføre en gjennomgående CO ₂ -avgift på 500 kr per tonn.	725,0	795,0
Økt avgift på klimagassene HFK/PFK tilsvarende CO ₂ -avgift på 500 kr. per tonn	57,5	65,0
Endre grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff	0,0	0,0
Ny miljøavgift på plast	200,0	240,0
Ny miljøavgift på deponi av gruveavfall	500,0	500,0
Påslag på nettariffen med 1 øre/kWh (øremerkes ENOVA).	640,0	640,0
Sum økte miljøavgifter	3481,5	3762,0
Sum alle skatte- og avgiftsforslag	-28,5	-1348,0

2.3.2.8 HOVEDMERKNAD FRA KRISTELIG FOLKEPARTI

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti slutter seg til forslagene som følger av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Dette medlem vil derfor ikke fremme de forslag som følger av Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett 2018 eller andre forslag, med mindre noe annet fremgår av denne innstillingen.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti fikk gjennomslag i budsjettavtalen blant annet for økt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 40 000 kroner, økt grense for når frivillige organisasjoner må betale arbeidsgiveravgift til 70 000 kroner pr. ansatt og 700 000 kroner pr. organisasjon og enkelte grønne og helsefremmende avgiftsendringer. Dette medlem viser til at budsjettavtalen innebærer en vridning fra skatt på overskudd i bedriftene og inntekten til arbeidstakerne til skatt på forbruk, i tråd med prinsippene for et effektivt skattesystem og anbefalingene fra OECD. I tillegg reduseres formuesskatten på arbeidende kapital. Disse endringene gir samlet sett grunnlag for høyere verdiskaping i norsk økonomi.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett 2018. Der støtter Kristelig Folkeparti regjeringens foreslåtte lettelse i selskapsskatt, inntektsskatt, formuesskatten på arbeidende kapital og opsjonsbeskatningen. Dessuten foreslår Kristelig Folkeparti lettelse i Skattefunn-ordningen, for frivillige organisasjoner og for arbeidstakere som får sluttvederlag. Kristelig Folkeparti går imot regjeringens forslag om skatteskjerpelse for familier i skatteklasser 2. Samtidig gjør Kristelig Folkeparti trinnskatten mer omfordelende og styrker avgiftssystemets grønne og folkehelsefremmende innretning.

Dette medlem viser til at norsk økonomi går inn i en krevende periode som følge av lavere oljeinntekter og aldring av befolkningen. Samtidig vokser ulikhetene på grunn av globaliseringen og ny teknologi. Klimautfordringen må løses. Derfor er det viktigere enn noen gang at vi prioriterer de skatteendringene som gir de største bidragene til verdiskaping og investeringer, som sikrer en god fordelingsprofil og som bidrar til et bedre klima og miljø. Dessuten vil Kristelig Folkeparti ha et skattesystem som støtter opp under viktige mål om et levende sivilsamfunn og en god folkehelse.

Lettelser for bedrifter, frivilligheten, arbeidstakere og familier

Dette medlem viser til at for å gjøre det lettere for bedrifter å drive forskningsprosjekter med godkjente forskningsinstitutt foreslår Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett å øke maksimal timesats i Skattefunn-ordningen. Kristelig Folkeparti er opptatt av å styrke frivilligheten og la organisasjonene få beholde mer av egne midler. Kristelig Folkeparti foreslår å øke gavefra-

draget, og å øke grensene for når organisasjonene må betale arbeidsgiveravgift.

Dette medlem viser til at de fire samarbeidspartiene har vært enige om å fjerne avkortingen av trygdeytelser som følge av at skattefritaket for sluttvederlag ble avvirket. Nå oppgir regjeringen at det er vanskelig å fjerne avkortingen. Dermed er premisset for Kristelig Folkepartis støtte til avvikling av skattefritaket borte, og skattefritaket bør gjeninnføres.

Dette medlem viser til at regjeringens forslag om å fjerne skatteklasser 2 vil gi en skatteskjerpelse for mange familier med lav inntekt, inkludert mange pensjonister. Regjeringen viser til arbeidslinjen, men det er naivt å tro at bare man fjerner skatteklasser 2 vil alle disse personene komme ut i arbeid. For de mange pensjonistene som er i skatteklasser 2 pga. lave pensjonsinntekter, gir argumentet om arbeidslinja åpenbart ingen mening.

Mer sosial trinnskatt

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti foreslår i alternativt statsbudsjett en mer omfordelende trinnskatt for personer. Den innebærer skattelettelse for personer som tjener under 600 000 kroner og en skatteskjerpelse for personer som tjener mer enn 600 000 kroner. Den største skatteskjerpelsen får personer som tjener mer enn 1 mill. kroner.

Grønt skatteskifte

Dette medlem viser til at grønt skatteskifte ifølge Grønn skattekommisjon er økte miljøavgifter som veksles inn i reduksjoner i de skattene som er mest skadelige for verdiskaping, som selskapsskatt og inntektsskatt for personer. Regjeringen legger opp til lettelse i sistnevnte, men øker i liten grad miljøavgiftene. Kristelig Folkepartis alternative budsjett gir støtte til regjeringens foreslåtte lettelse samtidig som Kristelig Folkeparti øker noen grønne avgifter. Dette grønne skiftet gir en dobbel gevinst: Høyere og grønnere verdiskaping.

350-kronersgrensen for avgiftsfri import

Varesendinger fra utlandet med verdi under 350 kroner er fritatt for merverdiavgift og eventuell toll og særavgifter. Dersom varen selges fra norsk selger, påløper det på vanlig måte merverdiavgift og eventuelt særavgifter fra første krone. Dette gjelder også ved omsetning fra norske nettbutikker. Grensen på 350 kroner gir derfor en konkurranseulempa for norske næringsdrivende.

Dette medlem viser til at avsnittet over er hentet fra regjeringens skatte- og avgiftsproposisjon 2015, bortsett fra at det sto 200 kroner der det over står 350 kroner, som er grensen som gjelder i dag. Kristelig Folkeparti har kommet til at det ikke lenger bør være et slikt avgiftsfritak - særlig ikke i en tid da landet mer enn noen gang trenger arbeidsplasser for unge uten høyere

utdanning, slik norsk handelsnæring kan tilby. Kristelig Folkeparti foreslår i alternativt budsjett en bevilgning på 10 mill. kroner til etablering av en brukervennlig, elektronisk innbetalingsordning for avgift ved handel i utenlandsk nettbutikk hos Skatteetaten. Flere land rundt oss er i ferd med å innføre liknende ordninger.

Folkehelse

Dette medlem viser til at regjeringen skriver i Prop. 1 LS (2017–2018):

«Avgiftene på alkohol og tobakk [...] bidrar også til at prisene på disse produktene i større grad inkluderer kostnadene bruken medfører for samfunnet. Disse kostnadene er knyttet til helseutgiftene som dekkes av fellesskapet, og ulemper ved røyking og alkoholforbruk for andre enn de som bruker varene.

I tillegg er det kostnader knyttet til at forbrukere selv ikke tar tilstrekkelig hensyn til de langsiktige virkningene av forbruket sitt, eller at de ignorerer uheldige virkninger.»

Dette medlem viser til at for at samfunnets kostnad ved bruk av alkohol og tobakk bedre skal gjenspeiles i prisene på produktene, foreslår Kristelig Folkeparti i alternativt budsjett å øke avgiftene med 5 pst. på alkohol og 10 pst. for tobakk. Kristelig Folkeparti reverserer endringen i tax-freekvoten om å veksle inn tobakk i alkohol, som i praksis har medført et betydelig økt taxfree-salg av alkohol på bekostning av Vinmonopolet.

Kristelig Folkeparti foreslår i alternativt budsjett også at merverdiavgiftssatsen for brus og godteri økes til det generelle merverdiavgiftsnivået, for å fremme folkehelsen. Brus og godteri hadde, på linje med matvarer for øvrig, full moms frem til 2001, da matmomsen ble innført. Det er vanskelig å se hvorfor brus og godteri skal subsidieres i skattesystemet med lav momssats.

Eiendomsskatt på verk og bruk

Regjeringen har foreslått at produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner fritas for eiendomsskatt fra 2019, med en overgangsperiode på fem år. Forslaget vil gi næringslivet økt forutsigbarhet og bedre rammevilkår. På den annen side vil mange kommuner gå glipp av til dels betydelige inntekter på kort tid, med kutt i velferdstilbud som resultat.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ser behovet for et klarere og mer forutsigbart regelverk for næringslivet. Kristelig Folkeparti foreslo i alternativt budsjett at det settes ned et lovutvalg, bestående av representanter fra blant annet industrien og kommunenes organisasjoner, som skal foreslå forbedringer i dagens regelverk.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett 2018, der det foreslås følgende skatte- og avgiftsendringer (beløp er angitt som endring i forhold til regjeringens forslag):

Beskrivelse	Bokført (mill.kroner)
Skattefunn: Øke maks timesats fra 600 til 800 kroner	0,0
Økt skattefradragbeløp ved gaver til frivillige organisasjoner til 50 000 kr for privatpersoner og 100 000 kr for bedrifter	-17,0
Fjerne skatt på sluttvederlag	-48,0
Beholde skatteklasser 2	-230,0
Frita naturgass og LPG til gods- og passasjertransport og offshorefartøy fra CO ₂ -avgift	-36,0
Øke grensen for når frivillige org. må betale arbeidsgiveravgift til 70 000 per ansatt / 700 000 per org.	-16,0
Sum skatte- og avgiftslettelser	-347,0
<i>Skatte- og avgiftsøkninger</i>	
Mer omfordelende trinnsatt	1635,0
Fjerne adgangen til avgiftsfri innførsel av varer med verdi under 350 kroner fra 1.4.	930,0
Generell mva-sats brus og godteri	1900,0
Reversere tax-free-kvotendringen fra 2014; Øke alkoholavgifter 5 pst.	535,0
Reversere tax-free-kvotendringen fra 2014; Øke tobakkavgifter 10 pst.	465,0
Halvere tobakkskvoten i tax-free-ordningen	265,0
Engangavgift: Økt CO ₂ -komponent	1480,0
Engangavgift: Økt vekt-komponent	370,0
Øke veibruksavgift autodiesel 20 øre	430,0

Beskrivelse	Bokført (mill.kroner)
Øke veibruksavgift bensin 10 øre	70,0
Øke grunnavgift mineralolje 30 øre	200,0
Øke CO ₂ -avgift innenlandske flyreiser 1 krone	360,0
Sum skatte- og avgiftsskjerpelser	8640,0
Sum skatt/avgift	8293,0

2.3.2.9 HOVEDMERKNAD FRA MILJØPARTIET DE GRØNNE

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett for 2018, der felles skatte- og avgiftssystem har tre formål – det skal bidra til å hente inn inntekter for å finansiere de offentlige oppgavene, det skal sikre en omfordeling mellom innbyggerne, og det skal bidra til å endre relative priser i samfunnet for å stimulere forbrukerne til å fatte valg som er ønskelige. En grønn skatteomlegging er et eksempel på det siste.

For dette medlem handler denne omleggingen om langt mer enn små justeringer i skatter og avgifter. Det handler om å skape en økonomi der de reelle langsiktige miljømessige og sosiale kostnadene reflekteres i prisen på en vare, der vi går fra en bruk og kast-økonomi til en kretsløpsøkonomi der ressurser settes i sirkulasjon, og der næringslivet skaper merverdier med stadig mindre bruk av naturressurser. Det betyr at vi må føre en skatte- og avgiftspolitik som fører til reelle endringer i atferd, økonomi og forbruksmønster. Dette medlem vil understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en rettfærdig skattepolitikk som reduserer de økonomiske ulikhetene mellom folk. Dette medlem vil også understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en offensiv næringspolitikk som mobiliserer hele samfunnets skaperkraft, nysgjerrighet og satsingsvilje i arbeidet for å bygge et nytt grønt næringsliv. Dette medlem foreslår derfor omfattende endringer på alle disse tre områdene i skatte- og avgiftspolitikken for 2018.

Dette medlems hovedprioriteringer i skatte- og avgiftspolitikken:

- Mer rettfærdig inntektsskatt som øker skatten for de som har mest, og reduserer den for de som har minst.
- Mer rettfærdig formuesskatt der de største formuene beskattes hardere, samtidig som bunnfradraget i skatten økes slik at flere vanlige folk slipper formuesskatt.
- En skattepolitikk for en mangfoldig og desentralisert næringsstruktur; Måltrettede skatteuttak mot småbedrifter, jordbruk og fiskeri.

- En avgiftspolitik som gir insentiver til mer miljøvennlig forbruk, og som fremmer omstillingen mot et lavutslippssamfunn.

Et skattesystem som reduserer forskjellene

Dette medlem viser til at folk i store deler av den vestlige verden har opplevd at forskjellene har økt dramatisk de siste tiårene. Mange har fått redusert levestandard, mens de rikeste har økt sine inntekter og formuer. Denne utviklingen svekker tilliten mellom folk og ikke minst fremtidstroen til store grupper som opplever at de har færre muligheter enn sine foreldre. De siste årene har vi sett tendenser til at det samme skjer i Norge. Dette medlem viser til at den sittende regjeringen har redusert skattene med 25 mrd. kroner og målrettet skatteuttakene mot de som har mest fra før. Dette medlem vil bekjempe denne utviklingen og foreslår derfor en skattepolitikk som både forebygger fremveksten av ulikheter og reduserer de ulikhetene som allerede er skapt.

Formuesskatt

Dette medlem mener at formuesskatten er et viktig tiltak for å forebygge og begrense ulikhet i samfunnet. Samtidig anerkjenner dette medlem at den kan slå uheldig og urettferdig ut for enkelte som har lav inntekt og begrenset mulighet til å betjene en høy formuesskatt. Dette gjelder ikke minst gründere og eiere av småbedrifter i etableringsfasen. Dette medlem foreslår derfor å endre innretningen på formuesskatten. Det foreslås at bunnfradraget økes slik at færre nordmenn må betale, samtidig som fordelingseffekten forsterkes ved at vi innfører en «trinnskatt» i formuesskatten med høyere satser på de største formuene. Samtidig foreslår dette medlem å reversere regjeringens forslag om en skatterabatt på aksjer og driftsmidler. Dette medlem viser til at aksjer og driftsmidler i realiteten utgjør mesteparten av de verdiene som omfattes av formuesskatt. Å innføre en skatterabatt blir derfor en upresis og generell skattelette til grupper med stor formue. Dette medlem mener en økning i bunnfradraget er et mer målrettet grep for å begrense de negative effektene av formuesskatten.

Dette medlems hovedgrep i formuesskatten:

- Det innføres en «trinnskatt» for formuesskatten der satsen økes fra 0,85 pst. til 1,05 pst. for formuer større enn 10 mill. kroner og 1,25 pst. for formuer høyere enn 50 mill. kroner.
- Verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler fjernes.
- Bunnfradraget økes fra 1,48 mill. kroner til 1,7 mill. kroner.

Skatt på lønnsinntekt, pensjon og trygd

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås betydelige endringer i opplegget for inntektsskatt for å sikre en mer rettferdig skatt på lønnsinntekt, trygd og pensjon. Formålet er å redusere forskjellene og samtidig kompensere folk med lav inntekt for økte kostnader som følge av høyere miljøavgifter. Virkningen av Miljøpartiet De Grønnes forslag til skatteopplegg vil være at folk med

inntekt lavere enn om lag 630 000 kroner vil få redusert skatt, mens grupper med inntekt over om lag 630 000 kroner vil få høyere skatt.

Dette medlem foreslår følgende endringer i bunnfradrag og trinnskatt i inntektsskatten:

- Personfradraget økes til 64 000 kroner.
- Trinn 1: Innslagspunktet settes til 200 000 kroner.
- Trinn 2: Innslagspunktet settes til 300 000 kroner.
- Nytt trinn 3 med sats 4,6 pst. og innslagspunkt 480 395 kroner.
- Trinn 4: Sats 15,4 pst., innslagspunkt 598 050 kroner.
- Nytt trinn 5: Sats 18,4 pst. Innslagspunkt 962 050 kroner.
- Nytt trinn 6: Sats 27 pst. innslagspunkt 1 537 265 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås følgende for inntektsskatt for ulike inntektsgrupper:

Tusen kroner	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansen	Trinnskatten utformet i tråd med tabell 1d
0-150	560 200	3 000	-200
150-200	236 500	10 700	-1 000
200-250	307 000	20 700	-2 100
250-300	337 800	38 200	-3 000
300-350	356 600	55 400	-3 600
350-400	340 000	73 100	-3 700
400-450	341 500	90 700	-3 700
450-500	314 900	107 000	-3 700
500-600	526 500	131 000	-3 000
600-750	445 900	174 200	-700
750-1000	302 400	252 200	4 400
Over 1 000	242 500	569 900	30 100
I alt	4 312 000	114 500	0

Kilder: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Budsjettspørsmål 4 fra Miljøpartiet De Grønne 2017.

Skattepolitikk for innovasjon, skaperglede og grønne arbeidsplasser

Dette medlem viser til at Norge er på vei inn i en omstilling der behovet for innovasjon, nyskaping og satsingsvilje er større enn noensinne. Norge har gjennom mange år tjent store penger på å selge olje og gass. Dette er aktivitet som ødelegger livsgrunnlaget vårt, og som derfor må fases ut. I dag fører den blå-blå regjeringen en tilbakeskuende næringspolitikk som bremser denne nødvendige omstillingen. Dette medlem viser til at det investeres cirka 7 ganger mer i fossil energi enn i alle andre næringer til sammen i 2017 ifølge SSBs anslag. Dette skyldes blant annet at regjeringen subsidierer petroleumsnæringen gjennom omfattende skatte-

fordeler. Dette medlem viser til at petroleumsnæringens sterke dominans i norsk økonomi har vært skadelig for fastlandsindustrien og flere andre sektorer fordi petroleumsnæringen har drevet opp lønns- og kostnadsnivået gjennom flere tiår og dermed svekket Norges konkurransevne på andre områder. I årene som kommer, er det derfor nødvendig med en aktiv og målrettet næringspolitikk for å gi norsk økonomi flere bein å stå på.

Dette medlem foreslår derfor en omfattende liste med skatteletter og andre tiltak som bedrer rammebetingelsene for norske fastlandsnæringer. Miljøpartiet De Grønne vil flytte skattefordelene vekk fra petroleumsindustrien til nye grønne næringer, og legge til rette for skaperglede, gründervirksomhet, innova-

sjon og teknologiutvikling. Dette medlem foreslår også en rekke skattelettelser rettet mot små og mellomstore bedrifter og mot tradisjonelle næringer som landbruk, fiskeri, vannkraft og skipsverft, som bør gis bedre økonomiske rammebetingelser enn de har i dag. Dette kombineres med tiltak for å stimulere til forskning og utvikling.

Petroleumsskatt

Dette medlem er sterkt kritisk til dagens skatteregime for petroleumsnæringen. Hvert år bruker staten flere titalls milliarder kroner på skattefordeler til denne næringen. Dette medlem viser til at subsidier til fossilindustrien er et globalt problem som bidrar til økte utslipp over hele verden. Den store FN-rapporten «New climate economy» peker på fossilsubsidier som et av de største hindrene for å nå togradersmålet. Verdens handelsorganisasjon (WTO) definerer subsidier som: «Et finansielt bidrag fra en regjering eller annen offentlig instans som utgjør en fordel». Subsidier er ifølge WTO alle typer statshjelp til én bransje som en annen bransje ikke får. Dette inkluderer også lån, lånegarantier, skatte- og avgiftsinsentiver, statlige kjøpsavtaler og bistand med tjenester. Dette medlem mener Norge bør iverksette en gradvis nedtrapping av petroleumsinndustrien. Å avvikle petroleumsnæringens skattefordeler er et naturlig første steg. Dette medlem foreslår følgende endringer i skatteregimet for petroleumsvirksomheten:

- Friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten foreslås fjernet. Det gir en påløpt provenyeffekt på 2,9 mrd. kroner og en bokført effekt på 1,45 mrd. kroner. Inntektene øker betydelig mer på sikt.
- Særskatten økes med ett prosentpoeng til 56 pst. Dette gir 520 mill. kroner i ekstra inntekt.
- Avskrivingsraten økes fra 6 til 25 pst., noe som gir økte inntekter på 3,5 mrd. kroner (bokført) og 7 mrd. kroner (påløpt).

Miljøpartiet De Grønnes forslag til endringer i skatteopplegget:

Skatteendringer i Miljøpartiet De Grønnes budsjettforslag	Mill. kroner
Heve bunnfradraget i formuesskatten til 1,7 mill. kroner	880
Netto reduksjon i inntektsskatt innenfor rammene av et skatteopplegg med betydelige skatteutt for lave til middels inntekter og skatteøkninger på høye inntekter	-150
Reversere regjeringens skatteøkning på nullutslippsfirmabiler	-168
Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende	-700
Endret opsjonsbeskatning for å bedre forholdene for små og mellomstore bedrifter	-920
Styrke og målrette oppstartsfradraget for å bedre skattebetingelsene for bedrifter i oppstartsfasen	-150
Økt støtte til forskning og utvikling i næringslivet gjennom økt sats i Miljøfunn. (Ikke effekt på budsjettbalansen før i 2019)	-310
Økt avskrivning for investeringer i skip for å bedre lønnsomheten for verft og skipsbygging	-45
Økt jordbruksfradrag for å styrke økonomien i landbruket	-100
Innføring av et skattefradrag for ENØK-tiltak	-450

- Det foreslås også å avvikle leterefusjonsordningen, provenyeffekten av dette er usikker.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønnes forslag om en dobling av CO₂-avgiften på sokkelen samtidig vil påvirke inntektene fra petroleumsskatten negativt.

Eiendomsskatt som sikrer økonomisk handlingsrom for kommunene

Dette medlem viser til at regjeringen foreslår å fjerne eiendomsskatten på verker og bruk, noe som vil svekke inntektsgrunnlaget i mange kommuner. Samtidig foreslår regjeringen flere endringer i eiendomsskatten som reduserer kommunenes mulighet til å hente inntekter fra eiendomsskatten. Dette kommer i tillegg til regjeringens forslag om redusert formuesskatt på aksjer og driftsmidler, som bidrar til å svekke kommunenes inntekter fra formuesskatten. Dette medlem er bekymret for at det kommunale selvstyret og handlingsrommet er under press fra flere hold. Dette kan på lang sikt få alvorlige konsekvenser for lokaldemokratiet og for den politiske deltakelsen i befolkningen. Dette medlem mener derfor at kommunenes mulighet til å bruke eiendomsskatten til å finansiere viktige prioriteringer i kommunen bør opprettholdes.

Finansskatt

Dette medlem viser til at regjeringen har innført en ekstra skatt på arbeidskraft i finansforetak. Dette vil ha en negativ effekt på sysselsettingen i en sektor som allerede har sett store reduksjoner i arbeidsstokken, og som har signalisert at store reduksjoner vil komme også i årene fremover. Dette medlem foreslår i stedet for å videreføre en skatt på arbeid i finansnæringen å øke skattesatsen på overskudd i finansiell sektor med en sats tilstrekkelig for å oppnå samme påløpte proveny fra finansskatten som i regjeringens forslag.

Skatteendringer i Miljøpartiet De Grønnes budsjettforslag	Mill. kroner
Økt fiskerfradrag for å bedre lønnsomheten i fiskerinæringen	-150
Øke satsen i sjømannsfradraget fra 30 til 35 pst. og øke beløpsgrensen til 100 000 kr	-75
Øke friinntekten i grunnrenteskatten for kraftselskap (Ikke provenyeffekt i 2018)	0
Heve grensen for lønnsoppgaveplikt fra 1000 til 5000 kroner	-115
Miljøfunnordning med skattefradrag for miljøinvesteringer i alle sektorer	-150

Et grønt skatteskifte

Dette medlem viser til at et ekte grønt skattesifte innebærer å bruke skatte- og avgiftssystemet aktivt for å styre valgene våre i en ønsket og mer miljøvennlig retning. Norges elbilsatsing har hatt stor suksess fordi skattene og avgiftene har vært brukt for å gjøre det mer lønnsomt å velge utslippsfrie biler. Det må bli dyrere å forurense både luft, hav og jord, og det må bli billigere å ta miljøvennlige og sunne valg som å velge klimavennlig transport og spise mer frukt og grønnsaker. Dette tar Miljøpartiet De Grønne på alvor og foreslår endringer i skattesystemet som bidrar til dette.

Dette medlem viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss, medfører store klimagassutslipp, og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Vi må jobbe med å lage en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som reflekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor det blir foreslått å introdusere en egen miljøskatt på produkter som spesielt skal skatlegge bruk av jomfruelige og miljøskadelige komponenter i produkter. Målet er at vi på sikt skal utarbeide et skattesystem som reflekterer produkters økologiske fotavtrykk. Dette medlem viser også til forslag om å fjerne merverdiavgift på reparasjoner, som også vil stimulere til økt gjenbruk. Dette medlem foreslår også fjerning av merverdiavgift på frukt og grønt og økologisk mat.

Flyseteavgift

Dette medlem er av den oppfatning at dagens passasjeravgift kunne vært bedre utformet. En flyseteavgift gir større insentiv til å fylle opp flyene enn en avgift per passasjer og antas således å ha en større klimateffekt. Dette medlem foreslår derfor å innføre en flyseteavgift, til erstatning for regjeringens flypassasjeravgift.

Netthandel

Dette medlem viser til at merverdiavgiftsfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem foreslår derfor å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner.

Innføring av en klimabelønningsordning

Dette medlem viser til at skal vi nå målene i klimapolitikken, så må vi være villig til å se på nye modeller. I British Colombia har de innført en karbonavgift til fordeling hvor inntekten fra innførte CO₂-avgifter tilbakebetales til innbyggerne. I Norge har vi satt oss et ambisiøst mål om at nysalget av biler i 2025 kun skal være fossilfrie biler. Skal vi nå dette målet, må vi ta i bruk ytterligere virkemidler. Dette medlem foreslår at vi innfører en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen til den enkelte innbygger. Dersom du har en elbil, vil du ikke bare nyte godt av lave drivstoffutgifter (elektrisitet), i tillegg vil du også få refundert «din» andel av den økte bensin- og diesellavgiften. Etter dette medlem s oppfatning vil dette ytterligere bidra til å vri etterspørselen vekk fra fossile biler. Inntektene fra økte drivstoffavgifter til nyttetransport nyttes til å etablere et CO₂-fond for landbasert næringstransport.

Den lave satsen for merverdiavgift

Dette medlem viser til regjeringens forslag om å øke den lave merverdiavgiftssatsen fra 10 til 12 pst. Dette medlem støtter ikke forslaget, som vil innebære økte priser på en rekke tjenestebaserte næringer, inkludert kollektivtransport. Dette medlem foreslår å redusere den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 til 10 pst.

Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen

Oppdrettsanlegg påfører villaks og sjøørret store skader. Dette medlem mener at forurenser bør betale og foreslår en avgift på lakselus.

Raskere utskifting av bilparken

Dette medlem vil jobbe for at vi innen 2020 skal ha faset ut nybilsalg av fossile personbiler, og fossile varebiler og busser innen 2025. Regjeringen ønsker å fase ut nybilsalget av fossile personbiler innen 2025. Begge målene vil kreve ytterligere tiltak skal vi greie det.

Dette medlem foreslår derfor å styrke virkemiddel-pakken for å få til en raskere utfasing av fossile biler på veiene.

Dette medlem foreslår å

- innføre en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen, direkte til privatpersoner og til et fond for næringstransport for å hjelpe med å skifte ut fossil nyttetransport.
- redusere ladbare hybriders skattefordeler, elbilene har nå betydelig lengre rekkevidde.
- fjerne engangsavgiften for elbiler og gjeninnføre reglene for beskatning av el-firmabiler.
- en dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften for å redusere lokal forurensing.
- reversere skattelettelser for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

Redusert arbeidsgiveravgift

Dette medlem viser til at å sikre at folk har jobb er et viktig tiltak mot ulikhet. Ikke siden 1990 har ande-

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes forslag til avgiftsopplegg for 2018:

Grønne avgiftsletter	Mill kroner
Klimabelønning - tilbakebetaling av avgift per capita (6,8 mrd. kroner) og overføring til CO ₂ for næringslivet(1,71 mrd. kroner)	8 510
Fritak for moms for økologisk mat (inkl. kjøtt (400 mill. kroner), fersk frukt og grønt (2 900 mill. kroner)	3 300
Fritak for moms på reparasjoner: elektronikk (200 mill. kroner), sko, klær, husholdnings- og fritidsvarer (500 mill. kroner)	700
Fritak for moms på kollektiv-reiser	800
Reduserer laveste mva. sats fra 12-10 pst.	530
Fjerner regjeringens flypassasjeravgift og erstatter med en flyseteavgift	1 850
Redusert arbeidsgiveravgift for utsatte grupper	5 000
Fjerne arbeidsgiveravgift for nye lærlinger fra 1. juli 2018	90
Fjerne engangsavgift for elbiler	130
Gjeninnfører avgiftsfritak for naturgass og LPG til gods- og passasjertransport for innenriks sjøfart- og til offshore fartøy	36
Fritak for el-avgift for el som drivstoff i ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm	1
Grønne avgiftsletter	20 947

Grønne avgiftsøkninger	Mill kroner
Innføre en særavgift for miljøskadelige produkter	7 000
Fjerner tax free på alkohol og tobakk og økte tobakksavgiften	2 250
Fjerner mva.-fritak for netthandel under 350 kroner. Dette fritaket har en negativ konkurransevri-dende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser.	1 000
Avgift på deponering av gruveavfall	500
Vi må spise mindre rødt kjøtt og øker derfor moms på kjøttvarer fra 15 til 20 pst.	1 000
Økt moms på brus og godteri.	1 900
Endrede regler for beskatning av biler	6 470
Innføring av flyseteavgift, til erstatning for dagens flypassasjeravgift	10 300
Øke avgiftene på bensin og diesel som deles ut igjen gjennom en klimabelønningsordning	8 510

len unge uten jobb vært større. Samtidig er arbeidsledig-heten høyest blant grupper med lav inntekt – innen in-dustri, bygg og anlegg, reiseliv, transport og kontorar-beid. Det er også en større andel arbeidsledige blant innvandrere. Automatisering av arbeidsoppgaver bi-drar til å frigjøre ressurser til andre viktige oppgaver, men kan også føre til økt ledighet. Selv om arbeidsledig-heten faller, faller ikke andelen av folk som er utenfor arbeidsmarkedet, like mye.

Dette medlem vil bruke deler av de økte inntek-tene fra den grønne skatteomleggingen til å gjøre det ri-meligere å ansette folk ved å redusere arbeidsgiveravgif-ten for grupper med lav inntekt og slik stimulere til økt sysselsetting. Reduksjonen vil gradvis økes, slik at man ikke får et «glasstak» for lavtlønte. For nye lærlinger vil dette medlem fjerne arbeidsgiveravgiften helt. Dette medlem foreslår at arbeidsgiveravgiften for denne gruppen fjernes helt fra 1. juli 2018.

Grønne avgiftsøkninger	Mill kroner
Øker elavgiften med 3 øre for å stimulere til energieffektivisering	1 425
Øker CO ₂ -avgiften til 600 kroner, trekker ut effekt på bensin og diesel som håndteres gjennom klimabelønningsordningen	1 000
Innfører CO ₂ -avgift på torv	57
Fjerne fritak for grunnavgift på mineralolje for fiskebåter	345
Øker smøreljeavgiften med 10 pst.	10
Øker svovelavgiften med 20 øre	12
Øker avgiften for HFK og PFK til 600 kr per tonn.	150
Øker NO _x avgiften med 3 kr	4
Innfører avgift på lakselus i oppdrettsnæringen	900
Øker avgiften på sukker, sjokolade og alkoholfrie drikkevarer	1 595
Endrer avgiften på drikkevareemballasjen, endrer grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff og innfører en avgift på fossil plast og redusert avgift på resirkulert plast.	750
Grønne avgiftsøkninger	45 178

2.3.2.10 HOVEDMERKNAD FRA RØDT

Komiteens medlem fra Rødt ønsker et samfunn med flere og bedre fellesskapsløsninger. Etter dette medlems syn har offentlige velferdstjenester i lang tid vært underfinansiert og utsatt for svekkelser og nedskjæringer, samtidig som de økonomiske forskjellene har økt. Dette medlem påpeker at for å snu denne utviklingen trenges en kraftig satsing på fellesskapsløsningene. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2018, hvor det er foreslått tiltak som styrker og forbedrer dagens velferdstjenester, og samtidig utvider de slik at flere samfunnsoppgaver kan løses i fellesskap.

Dette medlem understreker at en slik utvidelse av fellesskapet også krever en plan for bedre finansiering av fellesskapet. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er pekt på fire ulike strategier for å sikre fellesskapets finansiering; kutte i unødvendige utgifter, øke innsatsen mot ulovlig skatteunddragelse, sikre at hver krone bevilget til velferd går til velferd og ikke velferdsprofittører, og til sist skatte- og avgiftspolitikken.

Dette medlem ønsker et skattesystem som motvirker utviklingen hvor privat rikdom og offentlig fattig-

dom vokser parallelt. Regjeringen Solberg gjorde store kutt i skatter og avgifter i sine første budsjetter, og fortsetter denne politikken i sitt forslag til budsjett for 2018. Resultatet er et skattenivå som er betydelig lavere enn i 2013, og følgelig et mindre handlingsrom for å finansiere offentlig velferd over offentlige budsjetter. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å snu denne utviklingen, med et netto økning i skatter og avgifter på 24 032 mill. kroner. Hovedelementene i dette skatteopplegget er:

En mer progressiv inntektsskatt

Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om en ny trinnskattmodell, som medfører et økt proveny på 15 900 mill. kroner bokført i 2018 sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser videre til at den økte skatteinntekten utgjør en viktig finansiering for styrket velferd i Rødts alternative statsbudsjett. Forslaget går konkret ut på å øke satsen på trinn 3, redusere innslagspunktet for trinn 4, øke satsen for trinn 4 og innføre et nytt trinn 5 for inntekter over 1,2 mill. kroner. Det er ikke foreslått noen endringer for inntektsgrupper under 598 050 kroner.

Tabell 1: Sammenligning trinnskattmodeller

Trinn	Regjeringens forslag		Rødts forslag	
	Innslagspunkt	Sats	Innslagspunkt	Sats
1	169 000 - 237 900	1,4 pst.	Ingen endring	Ingen endring
2	237 900 - 598 050	3,3 pst.	Ingen endring	Ingen endring
3	598 050 - 962 050	12,4 pst.	598 050 - 850 000	15,4 pst.
4	Over 962 050	15,4 pst.	850 000 - 1 200 000	23 pst.
5	-	-	Over 1 200 000	33 pst.

Dette medlem viser til at med Rødts forslag vil personer med inntekter inntil 600 000 kroner ha samme inntektsskatt som med regjeringens budsjettforslag.

Andelen med inntil 600 000 kroner i brutto årsinntekt utgjør om lag 80 pst av befolkningen.

Tabell 2: Fordelingseffekter av Rødts forslag til trinnskattemodell, sammenlignet med regjeringens forslag

Bruttoinntekt	Antall	Rødts endring. Prosentpoeng	Rødts endring. Kroner
0 – 600 000 kr	3 321 000	0	0
600 000 - 750 000 kr	445 900	0,2	1 600
750 000 - 1 mill.kr	302 400	1	8 400
1 mill. kr og over	242 500	4,3	68 500

Økt skatt på utbytte

Dette medlem påpeker at forslaget om økt skatt på høye inntekter medfører en økt forskjell mellom den marginale skattesatsen på lønnsinntekt og utbytte, relativt til regjeringens modell. Dette medlem viser til at dette kan gjøre det lønnsomt for eiere som arbeider i eget selskap, å ta ut arbeidsinntekten som utbytte framfor lønn. Dette medlem viser derfor til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å øke den såkalte oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,33 til 2,30 for å motvirke skattetilpasning, og sikre ytterligere finansiering til fellesskapet. Anslagsvis øker dette skatteinntektene med 6 990 mill. kroner bokført i 2018 målt relativt til regjeringens budsjettforslag.

Dette medlem viser i tillegg til ordningen med skjermingsfradrag på inntekter fra utbytte. Skjermingsfradraget ble innført i forbindelse med skattereformen i 2006, og fungerer som et bunnfradrag før man begynner å betale utbytteskatt. Størrelsen på denne «skatteskjermingen» fastsettes årlig i form av en skjermingsrente. Den skal reflektere renta etter skatt på en sikker investering, og det er kun avkastning over en slik «sikker avkastning» som utløser utbytteskatt. Siden rentenivået har vært lavt de siste årene, har også skjermingsrenta vært lav. Den har ligget under 1 pst. siden 2014, og ble i 2016 satt ned til 0,4 pst. Fra 2017 ble det lagt til et påslag på skjermingsrenta på 0,5 prosentpoeng.

Dette medlem viser til at skjermingsrenta i 2017 (fastsettes i januar 2018) er forventet å bli på rundt 1 pst. Som et eksempel på hva dette innebærer i praksis, så vil en person som eier aksjer som hun eller han har kjøpt for 100 mill. kroner, dermed kunne få utbytte på disse på 1 mill. kroner uten å betale utbytteskatt.

Dette medlem viser til at over 90 pst. av alt utbytte tilfaller hvert år en liten gruppe på 1–2 pst. av den voksne befolkningen. Dette medlem påpeker at det er nesten utelukkende disse personene som nyter godt av ordningen med skjermingsfradrag. Dette medlem mener det er urimelig at «sikker avkastning» på akkumulert formue skal være skjermet fra skattlegging, og

viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å avvikle ordningen i sin helhet.

Reell verdsetting av formue

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i sine budsjetter har redusert formuesskatten med rundt 6 200 mill. kroner, inkludert budsjettforslaget for 2018. I budsjettforslaget for 2018 foreslås det å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler med tilhørende gjeld fra 10 pst. til 20 pst. Sekundærbolig og tilordnet gjeld har en verdsettelsesrabatt på 10 pst. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2018 foreslår å fjerne begge disse verdsettingsrabattene, slik at personer med akkumulert formue betaler formuesskatt på hele markedsverdien. Dette medlem viser til at Rødt prinsipielt mener at akkumulert formue bør beskattes høyere enn i dag, og vil følge opp dette konkret i forbindelse med neste års statsbudsjett.

Arveavgift

Dette medlem viser til skattematrisene for 2016, som viser at 2 av 3 av Norges 100 rikeste personer har arvet formuen sin. Dersom man ønsker et samfunn med små forskjeller, kommer man ikke utenom arv. Dette medlem viser til at Rødt mener arveavgift er et viktig tiltak for å bekjempe forskjeller og motvirke dynastitendenser i det norske samfunnet. Dette medlem mener det trengs en ny modell for arveavgift, som gjør at vi kommer nærmere målet om at hvem foreldrene dine er, ikke skal være bestemmende for hvilke muligheter du har i livet.

Selskapsskatt

Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett ikke foreslår noen konkret endring i skatt for selskaper, delvis fordi det krever en større omlegging også av andre satser i skattesystemet. Dette medlem viser videre til at ved å øke satsen for utbytte, vil Rødts forslag til skatteopplegg like fullt sikre at selskapseiere betaler en høyere skattesats dersom de velger å ta ut utbytte.

Dette medlem vil påpeke at Rødt er uenig i skatteforlikets mål om å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd, og mener heller at Norge må gjøre mer for å hindre usunn skattekonkurranse. Dette medlem mener økt selskapskatt må sees i sammenheng med internasjonal skatteplanlegging, og behovet for en ny og oppdatert modell som sikrer at multinasjonale selskaper betaler skatt.

Fagforeningsfradraget

Dette medlem viser til at en viktig bærebjelke i den norske modellen er sterke fagforeninger. De siste årene har imidlertid antall organiserte arbeidstakere gått ned, noe som svekker fagbevegelsens styrke. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke fagforeningsfradraget fra 3 850 kroner til 7 000 kroner som et ledd i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Reversere skatteøkninger

Dette medlem viser til at selv om regjeringen i sitt budsjettforslag foreslår en netto reduksjon i skatteinivået, ligger det flere skatteøkninger for enkelte grupper bak nettoeffekten. Regjeringen foreslår endringer i regelverket for skattefritak på kost og losji, som medfører en beregnet skatteøkning på 600 mill. kroner i 2018. Dette medlem mener arbeidstakere som må pendle, og bo på brakke, ikke er rette adressat for skatteøkninger, spesielt ikke i en tid hvor stadig flere må flytte på seg for å finne arbeid. Dette medlem viser derfor til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å reversere denne endringen. I tillegg viser dette medlem til at særfradraget for enslige forsørgere ikke er foreslått oppjustert med prisvekst det siste året. Dette medlem påpeker at å nominelt videreføre fradraget utgjør et reelt kutt, og viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å oppjustere fradraget med to ganger prisveksten til 53 630 kroner for å bedre privatøkonomien for denne gruppen.

Dette medlem viser også til at regjeringen Solberg i 2016 fjernet skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet, medførte det en økt skatteutgift på 60 mill. kroner for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å gjeninnføre dette skattefradraget.

Kalkulasjonsrente

Dette medlem viser til at eiendomsskatt på vannkraftverk baseres på den anslåtte markedsverdien over tid, det vil si nåverdien av framtidige inntektsstrømmer. I beregningen av nåverdien er det avgjørende hvilken kalkulasjonsrente som brukes. Denne renta har ligget fast på 4,5 pst. siden 2011, på tross av at det ge-

nerelle rentenivået har sunket betraktelig, og på tross av at det i statsbudsjettet for 2013 ble slått fast at regjeringen årlig skal vurdere rentenivået i forbindelse med statsbudsjettet.

Dette medlem viser til at beregninger fra Lands sammenslutningen av kraftkommuner (LKV) anslår at kommunene taper rundt 380 mill. kroner årlig på at kapitaliseringsrenta ikke har blitt nedjustert siden 2011. Konsekvensen av for høy kapitaliseringsrente er at den reelle verdien på vannkraftverk blir vesentlig undervurdert, skattegrunnlaget blir satt for lavt og kommunene taper inntekter på eiendomsskatt fra disse kraftverkene. Dette medlem mener at det lave faktiske rentenivået over flere år må gjenspeiles i kapitaliseringsrenta, og viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett foreslår at kapitaliseringsrenta settes til 2,5 pst. med virkning for 2018.

Eiendomsskatt på verk og bruk

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt budsjettforslag foreslår å fjerne muligheten kommunene har til å ilegge eiendomsskatt på «produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner». Endringen er foreslått innført fra 2019, med overgangsperiode på fem år, og vil ikke ha noen provenyeffekt i 2018.

Dette medlem viser til at forslaget medfører en omfordeling av skatteinntekter fra kommunene til staten og bedriftseiere, og at store deler av industrien vil bli fritatt for eiendomsskatt. Regjeringen anslår at dette vil innebære 800 mill. kroner i redusert eiendomsskatt for industrien når endringene får full virkning fra 2023. Dette medlem påpeker at selskapene som betaler eiendomsskatt i dag, får redusert overskudd og derfor fratrukk i selskapskatten, vil dette innebære 100 mill. kroner høyere skatteinntekter for staten når endringen er fullt gjennomført. I tillegg vil redusert skatt til kommunen for bedrifter som er hel- eller deleid av staten, bety at staten vil kunne hente ut større utbytte.

Dette medlem påpeker at endringen gjør at en rekke kommuner vil tape inntekter på flere titalls millioner årlig, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å ikke gjennomføre regjeringens foreslåtte endring.

Netthandel

Dette medlem viser til ordningen som gjør at privatpersoner kan importere varer avgiftsfritt fra utlandet opp til en grense på 350 kroner per innførsel. Avgiftsfritaket gjelder både mva., toll og særavgifter. Dette medlem viser til at ordningen medfører at det blir relativt billigere å handle på nett fra utlandet enn i butikker i Norge. Dette medlem ser ingen grunn til å subsidiere netthandel, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å avvikle hele ordningen med avgiftsfri import.

Laveste mva.-sats

Dette medlem viser til regjeringens forslag om å heve laveste mva.-sats fra 10 pst. til 12 pst. Denne satsen gjelder for bla for kollektivtransport, kino og museer, og har allerede blitt økt fra 8 pst. til 10 pst. under regjeringen Solberg. Dette medlem viser til at mva. er en flat avgift som ikke fungerer progressivt, i og med at avgiften vil utgjøre en relativt større del av inntektene for folk med lave inntekter. Den lave satsen er i tillegg knyttet til aktiviteter som kan sies å være miljøvennlige, opplevelser og kollektivtransport. Dette medlem mener forslaget om å øke den lave mva.-satsen både er dårlig fordelingspolitikk og dårlig miljøpolitikk, og viser derfor til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å beholde satsen på 10 pst.

3. Skatt på alminnelig inntekt mv.

3.1 Skatt på alminnelig inntekt

Sammendrag

Enigheten i Stortinget om skattereform (Innst. 273 S (2015–2016)) innebærer at skattesatsen på alminnelig inntekt for personer og selskap skal reduseres fra 25 til 23 pst. innen 2018. I tråd med dette foreslår regjeringen å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 24 til 23 pst. for personer og selskap fra 2018.

Departementet anslår den isolerte skattelettelsen av redusert skattesats på alminnelig inntekt, inklusive justeringen i skatt på utbytte, til om lag 14 mrd. kroner påløpt og 9,1 mrd. kroner bokført i 2018.

Regjeringen foreslår at skatt på overskudd i finansnæringen videreføres på 25 pst. Videreføring av satsen på 25 pst. for skatt på overskudd i finansnæringen anslås å øke provenyet med 600 mill. kroner påløpt i 2018, sammenlignet med om satsen hadde blitt satt ned med 1 prosentenheter.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2018 §§ 3-2, 3-3, 3-5 første ledd og 4-1 siste ledd.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at oppjusteringsfaktoren for utbytte behandles i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 3.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor overskuddssatsen for finansnæringen øker fra 2 til 7 pst. samtidig som oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. økes til 1,41.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås en mer rettferdig inntektskatt med økt skatt på høye inntekter og redusert skatt på lave og middels inntekter.

Komiteens medlem fra Rødt vil påpeke en prinsipiell uenighet i nødvendigheten av å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd. Dette medlem mener Norge ikke bør delta i en usunn skattekonkurranse hvor land underbyr hverandre i å tilby lavt skatteinivå for selskaper. Dette medlem viser til at fokus heller burde være på internasjonalt samarbeid for å sikre at større del av selskapers overskudd tilfaller fellesskapet, gjennom en helhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper.

3.2 Grunnrenteskatt og særskatt på petroleumsvirksomhet mv.

Sammendrag

I Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt – En skattereform for omstilling og vekst, varslet regjeringen at provenyet fra grunnrentenæringene ikke skal reduseres ytterligere når selskapsskatten settes videre ned. I Innst. 273 S (2015–2016) sier et flertall at

«For å opprettholde provenyet på om lag det samme nivået som tidligere støtter dette flertallet regjeringens syn om at lavere selskapsskatt kombineres med en justering av grunnrentebeskatningen.»

Dette er i tråd med regjeringens mål om et vekstvennlig skattesystem der skattene med størst vridninger reduseres. I motsetning til selskapsskatten svekker ikke nøytrale grunnrenteskatter investeringsinsentivene. Skattegrunnlaget er dessuten mer robust enn i andre næringer ettersom aktivitetene er stedbundne. Som for 2017 foreslår regjeringen for 2018 en provenynøytral omveksling der selskapsskatten reduseres og grunnrenteskatten økes.

For vannkraftsektoren innebærer provenynøytralitet at grunnrenteskattesatsen må økes med 1,4 prosentenheter, til 35,7 pst., når satsen på alminnelig inntekt settes ned med 1 prosentenheter. Samlet marginalsattes blir da 58,7 pst.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2018 § 3-4.

For å oppnå provenynøytralitet og unngå økte vridninger i petroleumsskatten, foreslår regjeringen at særskattesatsen økes med én prosentenheter til 55 pst. samtidig som friinntektssatsen reduseres fra 5,4 pst. til 5,3 pst. per år. Fradragsverdien av friinntekten vil da være uendret samtidig som marginalsatten for petroleum er uendret på 78 pst. Forslaget motvirker effekten av redusert skatt på alminnelig inntekt med 1 prosentenheter, og endringen er provenynøytral målt som nåverdi av skatteinntekter i perioden 2018–2050. For 2018 gir forslaget

et provenyrtap på 200 mill. kroner påløpt fordi friinntektsjusteringen fases inn gradvis og dermed har mindre provenyeffekt de første årene.

Skatteinntektene på sokkelen inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten som overføres til Statens pensjonsfond utland.

Det vises til forslag til endring av særskattesatsen i Stortingets skattevedtak for 2018 § 4-2. Justeringen i friinntekten er nærmere omtalt i punkt 6.4 i proposisjonen.

Videre i skattevedtakets kapittel 4 (skatt etter petroleumsskatteloven mv.) er det foreslått at bestemmelser om ordinære skatter i § 4-1 første og annet ledd, terminskatt i § 4-3 og utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap i § 4-4 videreføres uendret.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor grunnrenteskatten på vannkraft reduseres til 35 pst.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at mange kraftselskaper mener dagens skatteregime på vannkraft hindrer nyinvesteringer og oppgraderinger av eksisterende vannkraftanlegg. Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å senke den alminnelige selskapsskatten fra 24 til 23 pst. På samme tid settes grunnrenteskatten på vannkraft opp, samtidig som skjermingsfradraget er satt svært lavt.

Ifølge Energimeldingen, Meld. St. 25 (2015–2016), trengs det 110 mrd. kroner frem mot 2050 til rehabilitering av eksisterende kraftverk. Når man inkluderer pålagte investeringer i dam og vannvei, blir det 4 mrd. kroner hvert eneste år bare for å opprettholde ca. 85 pst. av dagens produksjon.

Disse medlemmer viser til følgende sitat fra Energimeldingen (Meld. St. 25 (2015–2016)):

«Det er av stor verdi for kraftsystemet vårt at vannkraften som allerede er bygd ut opprettholdes og videreutvikles. En stor del av norsk vannkraftproduksjon er bygd i årene etter krigen og til slutten på 1980-tallet. Det er derfor et betydelig behov for vedlikehold og reinvesteringer fremover.»

Disse medlemmer mener at en mulig løsning kunne vært en provenynøytral omlegging av kraftverkbeskatningen fra 1. juli 2017 der friinntekten settes til 2,5 pst. pluss prisvekst og dekkes inn ved en økning av grunnrenteskatten.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av dagens grunnrenteskatteregime og vurdere endringer, herunder en provenynøytral omlegging der friinntekten settes til 2,5 pst. pluss prisvekst med nødvendig justering i grunnrenteskatten, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte senest når forslag til revidert nasjonalbudsjett 2018 legges fram.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke friinntekten i grunnrenteskatten for kraftselskap med 1 prosentpoeng.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke særskatten på petroleumsvirksomhet med ytterligere 1 pst. sammenliknet med Prop. 1 S, slik at denne settes til 56 pst. Dette medlem foreslår også å fjerne friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten, avvikle leterfusjonsordningen for petroleumsvirksomheten og samtidig forlenge avskrivningstiden for nye investeringer i petroleumssektoren fra 6 til 25 år.

4. Formuesskatt

4.1 Verdsattelsesrabatt

Verdsattelsesrabatt behandles i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 4.

4.2 Verdsattelse av hoteller

Sammendrag

Samlet sett kan endringene siden 2013 ha ført til økt formuesskatt blant eiere av hoteller. I Meld. St. 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig (Reiselivsmeldingen) ble det varslet at regjeringen i statsbudsjettet for 2018 tar sikte på å foreslå lettelser i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsattelsesrabatten. Departementet vurderer at en særskilt verdsattelsesrabatt for hoteller og overnattingssteder kan være EØS-rettslig problematisk. Departementet vil gå i dialog med ESA for å forsøke å avklare om og eventuelt hvordan en slik verdsattelsesrabatt kan innføres i overensstemmelse med EØS-avtalen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av denne dialogen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at dette vil være nok et eksempel hvor EØS-avtalen kan komme til å legge begrensninger i norske skatteregler.

4.3 Formuesskatt til staten og kommunene

Sammendrag

Siden 2013 er formuesskattesatsen redusert fra 1,1 pst. til 0,85 pst. Bunnfradraget er økt fra 870 000 kroner til 1,48 mill. kroner per formuesskattepliktige. For 2018 foreslås ingen endring; bunnfradraget i formuesskatten foreslås videreført nominelt sammen med uendret sats, jf. forslag til skattevedtak kapittel 2.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås å sette satsen for stat til 0,4 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor rabatten for driftsmidler i formuesskatten økes til 30 pst. og hvor all gjeld verdsettes til 100 pst. Disse medlemmer viser videre til at satsen i formuesskatten økes til 1 pst. og at bunnfradraget økes til 1,6 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan sikre likebehandling av børsnoterte og ikke-børsnoterte selskaper i formuesskatten.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at formuesskatten er en av de mest omfordelende skattene vi har målt i kroner. Når denne reduseres, er det de med de største formuene som i størst grad nyter godt av dette. Når dette i tillegg fører til at det må kuttes i velferd, slik regjeringen gjør, vil dette øke forskjellene i Norge. Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke har dokumentert at redusert formuesskatt har gitt de positive konsekvensene for investeringsnivået i næringslivet som ble lovet. Derimot har flere rapporter og gjennomganger vist at kutt i formuesskatt ikke vil ha særlig effekt på investeringsnivået.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke satsen i formuesskatten tilbake til 1,1 pst. og redusere bunnfradraget til 1,2 mill. kroner. Videre foreslås det å innføre en sats på 1,3 pst. på formue over 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Scheel-utvalget foreslo å doble verdsettingen av fritidseiendom i formuesskatten i påvente av bedre verdsettingsregler, og viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å følge opp dette.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å øke bunnfradraget i formuesskatten til 1,55 mill. kroner og ligningsverdien av sekundærbolig til 100 pst.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås endringer i formuesskatten som vil bidra til at færre nordmenn må betale formuesskatt, samtidig som fordelingseffekten av formuesskatten styrkes. Dette medlem foreslår at bunnfradraget økes fra 1,48 mill. kroner til 1,7 mill. kroner, i tillegg foreslår dette medlem å innføre en trinnskatt for formuesskatten med høyere satser for store formuer. Dette medlem ønsker også å avvikle verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler som regjeringen innførte i statsbudsjettet for 2017, og som er trappet opp til 20 pst. i statsbudsjettet for 2018.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen Solberg har redusert formuesskatten med rundt 6 200 mill. kroner, inkludert budsjettforslaget for 2018, uten å kunne legge fram at skattekuttene har gitt de annonserte effektene i form av flere arbeidsplasser. I budsjettforslaget for 2018 foreslås det å fortsette reduksjonen i skatt på akkumulert formue ved å øke verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å fjerne denne verdsettingsrabatten, samt verdsettingsrabatten på sekundærboliger, for å sikre et mer reelt skattegrunnlag for formuesskatten.

5. Personskatt for øvrig

5.1 Sentrale satser, grenser og fradrag

5.1.1 Trinnskatt

SAMMENDRAG

Som ledd i gjennomføringen av skattereformen foreslår regjeringen å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 24 pst. til 23 pst. i 2018, se punkt 3.1. Samtidig økes satsene i trinnskatten for å begrense det samlede provenytapet, i tråd med enigheten om en skattereform.

Regjeringen foreslår at satsene i trinnskatten settes til 1,4 pst. i trinn 1, 3,3 pst. i trinn 2, 12,4 pst. i trinn 3 (10,4 pst. i Finnmark og Nord-Troms) og 15,4 pst. i trinn 4. Innslagspunktene foreslås justert med forventet lønnsvekst. Resultatet blir lavere marginalsattesatser

når en ser endringene i trinnskatten og skattesatsen på alminnelig inntekt samlet, se tabell 5.1 i proposisjonen.

Departementet anslår at endringene i trinnskattesatsene øker provenyet med om lag 10,2 mrd. kroner på løpt og 8,2 mrd. kroner bokført i 2018. Anslaget inkluderer provenyvirkningen av å justere skattefradraget for pensjonister, jf. punkt 5.1.4.

Departementet viser til forslag til skattevedtak § 3-1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås å sette satsen på trinn 1 til 0,6 pst., på trinn 2 til 3,4 pst., på trinn 3 til 12,9 pst. og på trinn 4 til 17,3 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor trinn 2 i trinnskatten reduseres med 0,3 prosentpoeng fra 3,3 til 3 pst., mens trinn 3 økes med 1,6 prosentpoeng fra 12,4 til 14 pst. Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett øker trinn 4 i trinnskatten med 1,6 prosentpoeng fra 15,4 til 17 pst. samtidig som innslagspunktet for trinn 4 reduseres til 800 000 kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås endringer i trinnskatten for å gjøre den langt mer omfordelende. Innslagspunktet for trinn 1 foreslås økt til 200 000 kroner, mens innslagspunktet for trinn 2 foreslås økt til 300 000 kroner. Videre foreslås det å holde innslagspunktene for trinn 3 og 4 på nominelt samme nivå som i 2017, samtidig som satsene foreslås økt med 3 prosentpoeng. Til sist foreslås det å innføre et nytt trinn 5 med innslagspunkt på 1,5 mill. kroner og sats på 27 pst.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo en rekke endringer i trinnskatten, jf. omtale og tabeller i kap. 2.3 i denne innstilling. Som følge av Venstres forslag til endringer i trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift ville personer med en årsinntekt mellom 300 000 og 750 000 kroner få en skattelette på om lag 3 000 kroner utover regjeringens forslag.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre fore-

slo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås endringer i trinnskatten som ledd i et samlet skatteopplegg som reduserer skattene for de som har lave inntekter, og øker skattene for de som har høye inntekter.

Komiteens medlem fra Rødt viser til forslag om trinnskatt i Rødts alternative statsbudsjett, og nærmere omtale under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

5.1.2 Minstefradrag

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår å justere maksimalt minstefradrag i lønn og trygd med anslått lønnsvekst til 97 610 kroner og i pensjonsinntekt med veksten i ordinær alderspensjon til 83 000 kroner.

Departementet viser til forslag til skattevedtak § 6-1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen viser til at presentsatsen i minstefradraget behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.1.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.1.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo at minstefradraget i lønnsinntekt økes til 98 000 kroner og presentsatsen til 50 pst. Som følge av Venstres forslag til endringer i trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift ville personer med en årsinntekt mellom 300 000 og 750 000 kroner få en skattelette på om lag 3 000 kroner utover regjeringens forslag.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det foreslås å innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader.

5.1.3 Personfradrag

SAMMENDRAG

Det foreslås å lønnsjustere personfradraget i skatteklasse 1 til 54 750 kroner. Skatteklasse 2 foreslås avvirket, jf. punkt 5.4.

Departementet viser til forslag til skattevedtak § 6-3.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke personfradraget til 67 000 kroner. Dette vil isolert sett føre til et kraftig skatteutt på inntekt, noe som kompenserer for økte miljøavgifter og innføring av fordelsbeskatning på bolig.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo at personfradraget økes til 57 500 kroner. Som følge av Venstres forslag til endringer i trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift ville personer med en årsinntekt mellom 300 000 og 750 000 kroner få en skattelette på om lag 3 000 kroner utover regjeringens forslag.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke personfradraget til 64 000 kroner som ledd i et samlet skatteopplegg som reduserer skattene for de som har lave inntekter, og øker skattene for de som har høye inntekter.

5.1.4 Skattefradrag for pensjonsinntekt

SAMMENDRAG

Forslagene om lavere skattesats på alminnelig inntekt og høyere trinnskattesatser i 2018 krever at skattefradraget justeres noe for at inntektsgrensen for å betale inntektsskatt for pensjonister skal opprettholdes på dagens nivå. Regjeringen foreslår derfor å sette det maksimale fradragbeløpet til 29 950 kroner.

Videre økes innslagspunktene for nedtrapping i trinn 1 i skattefradraget for pensjonsinntekt med anslått vekst i minste pensjonsnivå fra 188 700 kroner til 193 250 kroner. Innslagspunktet for nedtrapping i trinn 2 i skattefradraget for pensjonsinntekt økes med vekst i

ordinær alderspensjon fra 284 350 kroner til 290 700 kroner.

Departementet viser til forslag til skattevedtak § 6-5.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.1.5 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

SAMMENDRAG

Den skattefrie nettoinntekten under skattebegrensingsregelen økes med anslått vekst i minsteytelsen for uføre fra henholdsvis 143 150 kroner til 147 450 kroner for enslige og fra 131 600 kroner til 135 550 kroner for hver ektefelle. Beløpsgrensen økes tilsvarende fra 263 200 kroner til 271 100 kroner for ektepar og samboere som ved skattebegrensningen får inntekten fastsatt under ett.

Departementet viser til forslag til skattevedtak § 6-4.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.1.6 Reisefradragets bunnbeløp

Bunnbeløpet i reisefradraget behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.2.

5.1.7 Skatt til staten på honorarer til utenlandske artister

SAMMENDRAG

Skattesatsen på honorarer til utenlandske artister foreslås videreført med 15 pst. av inntekten i forslag til skattevedtak § 3-6.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.1.8 Skattesats for utbetaling fra individuell pensjonsavtale til bo

SAMMENDRAG

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale til bo foreslås videreført med 45 pst. i forslag til skattevedtak § 3-7.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.1.9 Trygdeavgift – vedtak

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår videreføring av trygdeavgiftsatsen på 5,1 pst., 8,2 pst. og 11,4 pst. i forslag til stortingsvedtak om avgifter mv. til folketrygden for 2018.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor trygdeavgiften (høy sats) reduseres fra 11,4 til 11 pst. og trygdeavgiften (mellomsats) reduseres fra 8,2 til 8 pst.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo at trygdeavgiften for lønsmottakere heves til 8,5 pst. og for AFP-pensjonister til 6 pst. Som følge av Venstres forslag til endringer i trinnskatt, minstefradrag, personfradrag og trygdeavgift ville personer med en årsinntekt mellom 300 000 og 750 000 kroner få en skattelette på om lag 3 000 kroner utover regjeringens forslag.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

5.1.10 Andre grenser og fradrag

SAMMENDRAG

Øvrige beløpsgrenser holdes nominelt uendret. Det gjelder blant annet nedre grense for å betale trygdeavgift (folketrygdloven § 23-3), maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent (skatteloven § 6-20), maksimalt foreldrefradrag (Stortingets skattevedtak § 6-2), særskilt fradrag i Finnmark og Nord-Troms (skatteloven § 15-5), kilometersatsene i reisefradraget (takseringsreglene § 1-3-9), maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner (skatteloven § 6-50), særfradraget for enslige forsørgere (Stortingets skattevedtak § 6-6), jordbruksfradraget (skatteloven § 8-1), fisker- og sjømannsfradraget (skatteloven § 6-60 og § 6-61) og maksimal årlig og samlet sparing med BSU (skatteloven § 16-10).

Det vises til tabell 1.5 i proposisjonen for en oversikt over forslagene til ulike satser, grenser og fradrag i personbeskatningen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene, og slutter seg til regjeringens forslag, med unntak av grensen for det maksimale fradraget for gaver til frivillige organisasjoner. Flertallet viser til at denne settes til 40 000 kroner årlig jf. Innst. 4 L (2017–2018) punkt 10.1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent til 4 850 kroner, og til at pendlerfradraget skal tilbake til 2015-nivå.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor nedre grense for å betale trygdeavgift fastsettes til 50 000 kroner. Disse medlemmer viser videre til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett øker maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent til 4 000 kroner

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet går imot regjeringens forslag om å stramme inn pendlerfradraget for kost og losji, jf. merknad i Innst. 4 L (2017–2018). Videre reduserer Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett bunnfradraget i reisefradraget til 15 000 kroner og øker satsen til 1,60 kr/km.

Disse medlemmer viser videre til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor jordbruksfradraget fastsettes med sats lik 50 pst. til minimum 80 000 kroner og maksimalt 180 000 kroner. Det særskilte fradraget for Finnmark og Nord-Troms økes til 20 000 kroner og sjømannsfradraget økes til 85 000 kroner. Fiskerfradraget økes til 155 000 kroner.

Disse medlemmer viser også til at Senterpartiet avviker skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å

- øke maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent til 5 000 kroner,
- øke sjømannsfradraget, gjennom en økt sats til 35 pst. og øvre grense økt til 100 000 kroner,
- øke jordbruksfradraget, gjennom en økt sats til 40 pst., økt bunnfradrag til 80 000 kroner og øvre grense økt til 180 000 kroner, og å
- øke fiskerfradraget, gjennom øvre grense økt til 190 000 kroner.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett der det foreslås et skattefradrag for ENØK-tiltak i bolig på 50 000 kroner.

Når det gjelder skjermingsrenten, viser dette medlem til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke skjermingsrenten med 0,5 prosentenheter, tilsvarende 2016-nivået.

Dette medlem viser videre til at det foreslås å beholde gjeldende regler for pendlerfradrag for kost og losji.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo en rekke endringer knyttet til andre grenser og fradrag som følger:

- Fradraget for enslige forsørgere heves fra 51 804 til 57 500 kroner
- Grensen for å betale trygdeavgift (frikortgrensen) heves fra 54 650 til 59 650 kroner.
- Grensen for skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift heves fra 3 000 kroner til 5 000 kroner.
- Beløpsgrensen for skattefri inntekt økes fra 1 000 til 3 000 kroner.
- Bunnbeløpet i reisefradraget reduseres til 15 000 kroner dersom reise til og fra arbeidssted skjer ved bruk av kollektivtransport.
- Det innføres et skattefradrag for energieffektiviseringstiltak i egen bolig på inntil 50 000 kr per bolig.
- Adgang til rentefradrag for kredittkortgjeld og forbrukslån fjernes
- Ordningen med fritak for gevinstbeskatning ved boligsalg strammes inn ved at kravet til botid utvides fra 1 til 2 år.
- Maksimalt fradragsbeløp for fagforeningskontingent reduseres fra 3 850 til 1 800 kroner, tilsvarende 2005-nivå.
- Det innføres et «flatt» foreldrefradrag på maksimalt 21 170 kroner per barn.
- Det innføres rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende på maksimalt 50 000 kroner
- Fiskerfradraget økes fra 150 000 kroner/30 pst til 300 000 kroner/41 pst.
- Sjømannsfradraget økes fra 80 000 kroner/30 pst til 100 000 kroner/35 pst.
- Det innføres et ekstra jordbruksfradrag på 20 000 kroner for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon.
- Jordbruksfradraget avvikles for pelsdyrhold.
- Maksimal timesats i SkatteFunn-ordningen økes fra 600 til 800 kroner.
- De foreslåtte innstrammingene i skatteplikt på kortutsutleie av egen bolig reverseres.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bunnfradraget i jordbruksfradraget til 100 000 kroner, å øke satsen til 50 pst. og sette den øvre grensen til 180 000 kroner. I tillegg

foreslås det en ytterligere økning i øvre grense for jordbruksfradraget med 20 000 kroner for økologisk produksjon.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der foreslås å øke fiskerfradraget for å bedre lønnsomheten i fiskerinæringen. Dette medlem foreslår å øke fiskerfradraget til 30 000 kroner og at satsen settes til 41 pst. Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke satsen i sjømannsfradraget fra 30 til 35 pst. og øke beløpsgrensen til 100 000 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås et tak på fradrag for renter på lån på 40 G eller mer. Det innebærer at det ikke gis fradrag for den andelen av et lån som er over 3,84 mill. kroner, eller 7,68 mill. kroner for ektefeller, mens det gis normalt fradrag for resten av lånet.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås

- et skattefradrag for ENØK-tiltak med en ramme på 450 mill. kroner
- å heve grensen for lønnsoppgaveplikt fra 1 000 til 5 000 kroner for å redusere byråkratiet for selvstendig næringsdrivende
- å fjerne rentefradraget på forbrukslån og kredittkortgjeld
- å styrke og målrette «oppstartsfradraget» der man kan få fradrag i inntektsskatten for investeringer
- å prøve ut en Miljøfunn-ordning med skattefradrag for investeringer som fører til miljøforbedringer
- å fjerne jordbruksfradraget for pelsdyroppdrett.

Komiteens medlem fra Rødt viser til regjeringens forslag om å nominelt videreføre maksimalt fradrag for fagforeningskontingent og særfradraget for enslige forsørgere. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å øke fagforeningsfradraget til 7 000 kroner, samt å øke særfradraget for enslige forsørgere til 53 630 kroner. Dette medlem viser til nærmere omtale under hovedmerknaden under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i 2016 fjernet skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet, medførte det en økt skatteutgift på 60 mill. kroner for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å gjeninnføre dette skattefradraget.

Dette medlem viser også til ordningen med skjermingsfradrag på inntekt fra utbytte, og forslaget om å videreføre påslaget på 0,5 prosentpoeng på skjermingsrenten i aksjonær-, deltaker- og foretaksmodellen. Skjermingsfradraget ble innført i forbindelse med

skattereformen i 2006, og fungerer som et bunnfradrag før man begynner å betale utbytteskatt. Dette medlem viser til at over 90 pst. av alt utbytte tilfaller hvert år en liten gruppe på 1–2 pst. av den voksne befolkningen. Det er også nesten utelukkende disse personene som nyter godt av ordningen med skjermingsfradrag. Dette medlem mener det er urimelig at «sikker avkastning» på akkumulert formue skal være skjermet fra skattlegging, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å avvikle ordningen i sin helhet. Dette medlem viser også til nærmere omtale under punkt 2.3.2 i denne innstillingen.

5.2 Fradrag for merkostnader til kost og losji

Sammendrag

Frdrag for merutgifter til kost og losji behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.3.

5.3 Firmabilbeskatningen

Sammendrag

I den helhetlige gjennomgangen av bilavgiftene i revidert nasjonalbudsjett 2015 ble det varslet at den særskilte rabatten for elbiler i firmabilbeskatningen kan utgå fra 2018.

På denne bakgrunn – nærmere omtalt i proposisjonens punkt 5.3 – mener regjeringen at den særskilte rabatten for elbiler i firmabilbeskatningen bør oppheves fra 2018.

De særskilte reglene om fordelsberegning for firmabilbiler er gitt i forskrift.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enigheten om å gjøre endringer i firmabilbeskatningen for elbiler. Den særskilte rabatten for elbiler settes til 40 pst., og flertallet viser til at Finansdepartementet vil følge opp forliket med nødvendige endringer i forskrift.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å beholde firmabilfordeler for elbiler.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne støtter ikke regjeringens forslag om å endre firmabilbeskatningen for elbiler. Dette medlem støtter heller ikke komiteens flertalls forslag om å sette den særskilte rabatten til 40 pst. Dette medlem foreslår å opprettholde dagens ordning med en 50 pst. ra-

batt for elbiler i firmabilbeskatningen. Dette har en provenyeffekt på 168 mill. kroner påløpt i 2018.

5.4 Skattekasse 2

Sammendrag

Forslaget om å avvikle skattekasse 2 forutsetter tilpasninger i Stortingets skattevedtak § 3-1 (trinnskatt) og § 6-3 (personfradrag).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen viser til at selve forslaget om å avvikle skattekasse 2 behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.4.

5.5 Opsjoner i arbeidsforhold for små, nyetablerte selskap

Opsjoner i arbeidsforhold behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.5

5.6 Korttidsutleie av egen bolig

Korttidsutleie av egen bolig behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.6.

5.7 Fondskonto

Beskatning av fondskonto behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.7.

5.8 Aksjesparekonto

Overgangsregelen for aksjesparekonto behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 5.8.

5.9 Skattører og fellesskatt

Sammendrag

I Prop. 128 S (2016–2017) Kommuneproposisjonen 2018 ble det varslet at skattørerne på vanlig måte fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet. Det ble også varslet at skattørerne fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter.

De kommunale og fylkeskommunale skattørerne for personlig skattytere foreslås holdt uendret fra 2017 til 2018.

Som følge av regjeringens forslag om å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 24 pst. til 23 pst. foreslås skattesatsen på fellesskatt for personlig skattytere redusert med 1 prosentenheter, fra 9,55 pst. i 2017 til 8,55 pst. i 2018, jf. tabell 5.2 i proposisjonen.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2018 § 3-2 (fellesskatt) og § 3-8 (inntektskatt til kommunene og fylkeskommunene).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

5.10 Arveavgift

Sammendrag

Det er nødvendig at Stortinget treffer arveavgiftsvedtak for å opprettholde arveavgiftsplikten for arvinger som mottar arv fra dødsfall før 1. januar 2014, men hvor rådigheten ved offentlig skifte først inntreffer i 2014 eller senere. Det foreslås et arveavgiftsvedtak for budsjetterterminen 2018 som viderefører tidligere satser og fribeløp i tråd med forutsetningene i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Det vises til forslag til Stortingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at arveavgiften er en av de mest omfordelende skattene. De med høyest inntekt og formue mottar også mest arv. Fjerningen av arveavgiften er dermed et tap av skatteinntekter som regjeringen finansierer med at folk flest må betale mer skatt enn de ellers ville gjort. Arv er arbeidsfri inntekt, og det er ikke urimelig at dette beskattes. Dette medlem viser til at regjeringen ellers har argumentert for at de ønsker «vekstfremmende skatteuttak». Uavhengig av hva en måtte mene om de andre skatteuttakene til denne regjeringen, er det åpenbart at fjerning av skatt på arv ikke er et vekstfremmende skatteuttak.

Dette medlem har merket seg at andre partier har argumentert med at modellen for arveavgift som var gjeldende fram til 2013, var for dårlig. Dette er ikke et argument mot arveavgiften som sådan, men et argument for å forbedre arveavgiften. Dette medlem viser også til at regjeringen Stoltenberg II var i gang med dette arbeidet, og foreslo forbedringer i statsbudsjettet for 2014. Dette medlem mener arveavgiften bør gjeninnføres med en mer omfordelende modell.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 fremme forslag om en ny arveavgift med en omfordelende innretning.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at arveavgift er et viktig tiltak for å bekjempe forskjeller og motvirke dynastitendenser i det norske samfunnet. 2 av 3 av Norges 100 rikeste personer har arvet formuen sin, og de økonomiske forskjellene er økende. Dette medlem mener det trengs en ny modell for arveavgift, som gjør at vi kommer nærmere målet om at hvem foreldrene dine er, ikke skal være bestemmende for hvilke muligheter du har i livet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2019 legge fram et forslag til modell for en omfordelende arveavgift, med formål om å hindre at økonomisk ulikhet går i arv gjennom generasjoner.»

6. Næringsbeskatning

6.1 Arbeidsgiveravgift

6.1.1 Innledning om differensiert arbeidsgiveravgift

SAMMENDRAG

I Norge er satsene for arbeidsgiveravgift regionalt differensierte, som hovedregel etter hvor foretakene er lokalisert. Dette er et tiltak som skal bidra til å opprettholde et spredt bosettingsmønster i Norge. Landet er inndelt i syv geografiske soner med ulike satser for arbeidsgiveravgift; fra 0 pst. i sone V (Finnmark og Nord-Troms) til 14,1 pst. i sone I (sentrale deler av Sør-Norge og utlandet). Satsreduksjonene for foretak i sone II til V utgjør statsstøtte i EØS-avtalens forstand og må derfor godkjennes av EFTAs overvåkingsorgan (ESA). ESA godkjente i 2014 ordningen for perioden 2014–2020, basert på ESAs retningslinjer for regionalstøtte som trådte i kraft 1. juli 2014.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

6.1.2 Gjeninnføring av differensiert arbeidsgiveravgift for transport- og energisektorene

SAMMENDRAG

På grunn av endringer i ESAs regionalstøtteretningslinjer i 2014 måtte Norge fra 1. juli samme år fjerne deler av blant annet energi- og transportsektorene fra den generelle ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Foretak som drev aktivitet innen disse sektorene måtte derfor som utgangspunkt beregne arbeidsgiveravgift med full sats, også for virksomhet utført i områder med redusert sats. Det ble samtidig etablert kompensierende tiltak. Tiltakene består dels av en fribeløpsordning, hvor foretakene kan bruke reduserte satser innenfor en beløpsgrense. I tillegg er det gitt kompensierende bevilgninger på budsjettets utgiftsside.

Som følge av de nye sektorunntakene fattet Stortinget ved behandlingen av Prop. 118 S (2013–2014) følgende anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen følge rettsutviklingen i EU/EØS nøye og så raskt som mulig vurdere om det er mulig å få gjennomslag for endringer i notifikasjonen i DA-ordningen som inkluderer transportsektoren eller større deler av transportsektoren.»

Vedtaket ble fulgt opp av regjeringen i Prop. 1 LS (2014–2015):

«Regjeringen vil følge nøye med på rettsutviklingen i EU/EØS med sikte på å notifisere utvidelse av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift dersom anvendelsen av sektorbegrensningene i EU gir grunnlag for dette.»

Siden den gang har de berørte departementene arbeidet tett opp mot Europakommisjonen og ESA for å få innført bestemmelser i EU- og EØS-regelverket som gjenåpner muligheten for reduserte arbeidsgiveravgiftssatser til transportsektoren og energisektoren. Det norske arbeidet har særlig vært rettet inn mot EUs forordning om gruppeunntak for offentlig støtte (General Block Exemption Regulation – GBER).

Gruppeunntaksforordningen er implementert i norsk rett og gir andre muligheter for støtte enn ESAs retningslinjer for regionalstøtte. Finansminister Siv Jensen møtte våren 2015 kommissæren for konkurranse og statsstøtte, Margrethe Vestager, for å presentere de norske behovene for endringer i EØS-regelverket. I tillegg har departementene hatt flere bilaterale møter med embetsverket i Europakommisjonen og ESA, gitt skriftlige innspill til Europakommisjonen med forslag til regelendringer, samt argumentert for disse forslagene på multilaterale møter i Europakommisjonens rådgivende komité, hvor også de øvrige EU- og EØS-statene er representert.

Europakommisjonen vedtok 17. mai 2017 endringer i gruppeunntaksforordningen. Endringene innebar blant annet at Kommisjonen godtok de norske forslagene om å tillate horisontale driftsstøtteordninger i svært tynt befolkede områder under gruppeunntaksforordningen. Disse endringene er nå inkorporert i norsk rett og gir hjemmel for en gjeninnføring av differensiert arbeidsgiveravgift for transport- og energiforetak. På dette grunnlaget foreslår regjeringen å gjeninnføre differensierte satser for transportsektoren og energisektoren fra 1. januar 2018.

De gjeldende reglene for differensiert arbeidsgiveravgift, som ekskluderer deler av transport- og energisektoren, er som nevnt godkjent etter et annet EØS-rammeverk, nærmere bestemt retningslinjene for regionalstøtte. Det forslaget regjeringen nå legger frem, med hjemmel i gruppeunntaksforordningen, vil kun ha virkning for transport og energi. For øvrige sektorer vil gjeldende ordning med hjemmel i retningslinjene for regionalstøtte videreføres.

Gjeninnføring av generelt differensierte satser for foretak med transport- og energiaktiviteter vil følge de nye reglene i gruppeunntaksforordningen. Etter denne forordningen skal det ikke gjennomføres noen notifikasjonsprosess før støtten innføres, men ESA skal informeres om de norske regelendringene gjennom en enklere

meldingsprosess. I forslaget til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2018 inngår differensierte satser for foretak med aktivitet innen transport og energi som en integrert del av den generelle ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Gjeninnføringen fremgår regelteknisk ved at transport og energi ikke lenger er med i tabellen over sektorunntatte aktiviteter i forslaget til vedtakets § 4 første ledd. Dersom Stortinget vedtar de foreslåtte endringene, vil Finansdepartementet sende melding til ESA om gjeninnføring av differensierte satser for transport og energi.

Brutto provenytap anslås på usikkert grunnlag til om lag 585 mill. kroner påløpt og 488 mill. kroner bokført i 2018. Samtidig foreslås at tilhørende kompensasjonsordninger på 300,5 mill. kroner fjernes i 2018. Det er imidlertid lagt opp til at allerede planlagte investeringsprosjekter under Samferdselsdepartementet gjennomføres i tråd med planer. Ettersom prosjektene ferdigstilles, vil utgiftene reduseres fra 2019. Netto bokført provenytap er anslått til 188 mill. kroner i 2018.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2018.

KOMITEENS MERKNADER

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

6.1.3 Tidligere unntaksregel for ambulerende virksomhet

SAMMENDRAG

Hovedregelen er at et foretak skal svare arbeidsgiveravgift med satsen som gjelder i sonen der foretaket er registrert. Før 2016 kunne imidlertid foretak med såkalt ambulerende virksomhet benytte en lavere arbeidsgiveravgiftssats enn satsen der foretaket var registrert, dersom hoveddelen av arbeidet ble utført i lavsattssoenen. Denne unntaksregelen måtte suspenderes fra 1. januar 2016 fordi EFTA-domstolen anså ESAs undersøkelser av unntaksregelen som utilstrekkelige. ESA har siden gjennomført de påkrevde undersøkelsene og funnet at regelen er i samsvar med EØS-avtalen. Det foreligger således EØS-rettslig hjemmel for å gjeninnføre denne særregelen.

ESA vurderer for tiden om unntaksregelen er nødvendig for å ivareta fri flyt av tjenester. Det er ikke avklart når ESAs vurdering vil foreligge, men det forventes signaler fra ESA i løpet av oktober 2017. Hvis det viser seg at unntaksregelen er nødvendig for at ESA kan opprettholde godkjenningen av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift, må unntaksregelen gjeninnføres. Provenytapet av eventuelt å gjeninnføre unntaksregelen er på svært usikkert grunnlag anslått til 200 mill. kroner påløpt og 167 mill. kroner bokført i 2018.

Regjeringen vil ikke prioritere å foreslå gjeninnføring av unntaksregelen nå.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

6.1.4 Arbeidsgiveravgift – vedtak

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår bestemmelser om beregning, soner, satser, særregler om arbeidsgiveravgift samt forskriftsfullmakt mv. i forslag til stortingsvedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2018.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo fritak for arbeidsgiveravgift for nystartede bedrifter med inntil 5 ansatte i inntil 3 år og fritak for arbeidsgiveravgift for nye lærlinger med virkning fra 1. juli 2018.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne vil gjøre det rimeligere å ansette folk, ikke ved å redusere lønningene, men ved å redusere arbeidsgiveravgiften. Dette medlem viser til at å sikre at folk har jobber er et viktig tiltak mot ulikhet. Dette medlem viser til at arbeidsledigheten er høyest blant grupper med lav inntekt – innen industri, bygg og anlegg, reiseliv, transport og kontorarbeid. Studier gjennomført på OECD-land har vist at en redusert arbeidsgiveravgift for lavtlønnsgrupper kan ha en signifikant positiv effekt på sysselsettingen. Det er imidlertid viktig at man ikke lager et «lavtlønnstak».

Dette medlem foreslår å redusere arbeidsgiveravgiften til lavtlønte, og innføre en glidende økning i denne for å unngå et lavtlønnstak. Lavere arbeidsgiveravgift har en direkte effekt på konkurranseevnen til arbeidskraft og vil således lede til økt sysselsetting. Dette motsetning til redusert formuesskatt, som er regjeringens valgte virkemiddel for å øke investeringene og derigjennom trygge arbeidsplassene. Det er lite akademisk belegg for at en reduksjon i formuesskatten vil føre til økt investeringsgrad og derigjennom økt sysselsetting.

Dette medlem foreslår derfor å redusere arbeidsgiveravgiften med 5 mrd. kroner, og benytte dette til å sette ned arbeidsgiveravgiften for de lave lønnsgruppene.

For nye lærlinger foreslår dette medlem å fjerne arbeidsgiveravgiften helt. Dette medlem foreslår at arbeidsgiveravgiften for denne gruppen fjernes fra 1. juli 2018. Dette innebærer en påløpt kostnad på 90 mill. kroner i 2018.

6.2 Avskrivningssats for varebiler som bruker elektrisitet til fremdrift

Avskrivningssats for varebiler behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 6.1.

6.3 Gevinst ved vern etter markaloven

Gevinst ved vern etter markaloven behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 6.2.

6.4 Reduksjon i friinntekten i særskatten for petroleumsvirksomhet

Petroleumsskatteloven § 5 behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 6.3.

6.5 Rentebegrensningsreglene – finansforetak mv.

Begrensning av rentefradraget behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 6.4.

6.6 Produktavgiften på førstehåndsomsetning av fisk**Sammendrag**

Produktavgiften til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene foreslås økt fra 2,2 pst. til 2,3 pst. for 2018.

Trygdeavgiftssatsen for næringsinntekt er normalt 11,4 pst. Fiskere betaler en trygdeavgift på 8,2 pst. Produktavgiften i fiskerinæringen skal, foruten å dekke mellomlegget mellom 8,2 pst. og 11,4 pst. i trygdeavgiften, også dekke kollektiv medlemspremie til yrkesskadetrygd, kollektiv forsikring for tilleggssykepengene for manntallsførte fiskere og utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsledige i næringen. Det skal svares produktavgift av all fangst fra norskregistrerte fartøyer.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

6.7 Tonnasjeskatt**Sammendrag**

Tonnasjeskattsatsene foreslås videreført uendret i forslag til kapittel 5 i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

7. Eiendomsskatt

Eiendomsskatt på verk og bruk, produksjonslinjer mv. i eiendomsskatten på kraftanlegg og eiendomsskattesats ved første gangs utskrivning og senere økninger behandles i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 7.

8. Merverdiavgift

8.1 Innledning

Sammendrag

Den generelle merverdiavgiftssatsen er 25 pst. Det er en redusert sats på 15 pst. for næringsmidler og en lav sats på 10 pst. for enkelte tjenester som persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, museer, fornøyelsesparker og store idrettsarrangement.

Merverdiavgiften vedtas av Stortinget i plenum for ett år av gangen, jf. Grunnloven § 75 bokstav a. Nærmere regler om registreringsplikt, beregning og betaling av avgift mv. er fastsatt i merverdiavgiftsloven og merverdiavgiftsforskriften.

Enkelte varer og tjenester er unntatt fra merverdiavgiftsloven, dvs. at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift, og at det heller ikke gis rett til fradrag for merverdiavgift på anskaffelser til virksomheten. En del varer og tjenester er fritatt for merverdiavgift, såkalt nullsats. Dette innebærer at det ikke skal beregnes utgående merverdiavgift ved omsetningen, men at den avgiftspliktige har fradragsrett for merverdiavgift på varer og tjenester som anskaffes til bruk i virksomheten. Dette gjelder for eksempel trykte bøker, aviser og tidsskrift.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

8.2 Merverdiavgiftssatser

8.2.1 *Den lave merverdiavgiftssatsen*

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår at den lave merverdiavgiftssatsen på 10 pst. økes til 12 pst., se forslag til avgiftsvedtak § 4. Den lave satsen omfatter persontransport, overnatting, kringkastingsavgiften, adgang til kino, museer, fornøyelsesparker og store idrettsarrangement. Lav sats gjelder ved omsetning samtidig som det gis fradrag for merverdiavgift på anskaffelser til bruk i virksomheten (som regel 25 pst.).

Økningen av den lave merverdiavgiftssatsen fra 1. januar 2018 anslås å gi et merproveny på om lag 700 mill. kroner påløpt og om lag 530 mill. kroner bokført i 2018. Det er i anslaget tatt hensyn til kompensasjon på utgiftssiden av budsjettet i henhold til inngåtte offentlige avtaler om kjøp av persontransporttjenester som tog-, buss-, fly-, ferjeruter og sjøtransport. Det er også tatt hensyn til regelstyrte ordninger på utgiftssiden som

gjelder kompensasjonsordningen for merverdiavgift i kommunesektoren og nettoføringsordningen for ordinære statlige forvaltningsorgan.

Se § 4 i forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2018.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor lav merverdiavgiftssats holdes uendret. Disse medlemmer mener regjeringens foreslåtte satsøkning fra 10 til 12 pst. vil ramme turisme, kultur og kollektivtransport negativt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å senke merverdiavgiften lav sats fra 12 til 10 pst. Forslaget vil ha særlig positive konsekvenser for kollektivtransport og reiseliv.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre gikk mot regjeringens forslag om å øke den lave merverdiavgiftssatsen. Venstre foreslo videre å innføre nullsats på merverdiavgift for reiser med kollektivtransport (unntatt fly) som i dag har lav merverdiavgiftssats.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlemmen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til regjeringens forslag om å øke den lave merverdiavgiftssatsen fra 10 til 12 pst. Dette medlem støtter ikke forslaget, som vil innebære økte priser på en rekke tjenestebaserte næringer, inkludert kollektivtransport. Dette medlem foreslår å redusere den lave merverdiavgiftssatsen fra 12 til 10 pst.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at den lave mva.-satsen gjelder for bl.a. kollektivtransport, kino og museer, og har allerede blitt økt fra 8 pst. til 10 pst. under regjeringen Solberg. Dette medlem viser til at mva. er en flat avgift som ikke fungerer progressivt, i og med at avgiften vil utgjøre en relativt større del av inntektene for folk med lave inntekter. Den lave satsen er i tillegg knyttet til aktiviteter som kan sies å være miljøvennlige, opplevelser og kollektivtransport. Dette medlem mener forslaget om å øke den lave mva.-sat-

sen både er dårlig fordelingspolikk og dårlig miljøpolikk, og viser derfor til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å beholde satsen på 10 pst.

8.2.2 Øvrige merverdiavgiftssatser

SAMMENDRAG

Alminnelig sats med 25 pst. (§ 2), redusert sats med 15 pst. (§ 3) og redusert sats med 11,11 pst. (§ 5) er forslått videreført uendret i forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2018.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås endringer i merverdiavgiften for brus og godteri samt på netthandel fra utenlandske aktører.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018 hvor Venstre foreslo å innføre nullsats på moms for e-bøker på linje med vanlige bøker og utvide moms fritaket for medier til å gjelde all digital journalistikk.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til en rekke merknader om merverdiavgift nedenfor i kapittel 15 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett og merknad under kapittel 15 i denne innstillingen, hvor det foreslås endringer i merverdiavgiften på netthandel fra utlandet.

8.3 Redningsfartøy

Merverdiavgiftsloven § 6-9 behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 8.1.

8.4 Elektrisk kraft

Sammendrag

Elektrisk kraft levert til husholdningsbruk i Nord-Norge er fritatt for merverdiavgift (merverdiavgiftsloven § 6-6). Med husholdningsbruk menes bruk for eneboliger, leiligheter, hybler mv. I praksis er det lagt til grunn at boenheten må ha egen strømmåler for å være omfattet av fritaket. På denne bakgrunn er elektrisk kraft som leveres til studentsamskipnadene, til bruk i

studenthybler uten egen strømmåler, ikke fritatt. Dette gjelder selv om sluttbruken er til husholdningsbruk.

Etter departementets syn bør elektrisk kraft som leveres til studentsamskipnadene, til bruk i studenthybler uten egen strømmåler, omfattes av fritaket. Forslaget omfatter ikke kraft levert til andre aktører. Forslaget har vært på høring. Høringsinstansene var i all hovedsak positive til forslaget. Skatteetaten påpeker imidlertid at det strider mot merverdiavgiftssystemet å favorisere en bestemt aktør (studentsamskipnaden), og at det kan oppstå kontrollproblemer.

Merverdiavgiften bygger på et egendeklareringsystem der det er kraftleverandørene/nettselskapene selv som må vurdere om vilkårene for fritak er oppfylt. Departementet antar at eventuelle kontrollutfordringer knyttet til dette vil være begrensede og håndterbare.

På denne bakgrunn foreslår departementet at fritaket utvides til å omfatte elektrisk kraft levert til studentsamskipnadene i Nord-Norge, til bruk i studenthybler uten egen måler.

Forslaget gjennomføres ved endring av merverdiavgiftsforskriften, fastsatt av Skattedirektoratet, med virkning fra 1. januar 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8.5 Veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner

Sammendrag

Veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoners omsetning av varer ved enkeltstående og kortvarige salgsarrangementer er unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten, jf. merverdiavgiftsloven § 3-12 første ledd bokstav e. Etter merverdiavgiftsforskriften § 3-12-5 er det vilkår om at arrangementet ikke varer i mer enn tre dager, og at det benyttes ulønnet arbeidskraft.

Enkelte slike arrangementer skjer i samarbeid med lokalt næringsdrivende. Dette er arrangementer som landbruksmesser og markedsdager, hvor både frivillige organisasjoner og næringsdrivende omsetter varer og tjenester. Dersom de næringsdrivende ønsker å utvide arrangementet til fire dager, skaper dette utfordringer for de frivillige organisasjonene som kun kan omsette avgiftsunntatt i inntil tre dager på samme arrangement.

For å gi organisasjonene større fleksibilitet og bedre mulighet til å samarbeide med lokalt næringsliv, foreslås derfor en utvidelse av unntaket til å gjelde for arrangementer på inntil fire dager. Dette krever endringer i merverdiavgiftsforskriften § 3-12-5 og må fastsettes av Skattedirektoratet. Et slikt forslag er nå på høring. I høringsnotatet foreslås at forskriftsendringen trer i kraft 1. januar 2018.

Forslaget om utvidelse av unntaket anslås, på usikkert grunnlag, å medføre et provenytap i størrelsesorden 5 mill. kroner påløpt og 4 mill. kroner bokført i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8.6 Virksomhet – skogbruk

Skogbruk behandles i Innst. 4 L (2017–2018) punkt 8.2

9. Særavgifter

9.1 Innledning

Sammendrag

Særavgifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester og er hovedsakelig fiskalt begrunnet. I tillegg kan særavgiftene bidra til å prise samfunnets kostnader ved bruk av for eksempel helse- og miljøskadelige produkter. Inntektene fra særavgifter går til statskassen uten noen form for øremerking. De fleste særavgifter legges på varer der avgiften betales av produsent og importør.

Særavgiftene og fritak for avgift vedtas av Stortinget i plenum for ett år av gangen, jf. Grunnloven § 75 bokstav a. Bestemmelser om oppkreving, kontroll mv. er fastsatt i forskrifter med hjemmel i særlover, blant annet lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader knyttet til de ulike særavgiftene nedenfor.

9.2 Alkohol

Sammendrag

For 2018 foreslås det at avgiftssatsene prisjusteres, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor avgiftene på annen alkoholholdig drikke enn brennevin økes med 5 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å fjerne ordningen hvor tobakk kan veksles inn i alkohol på taxfree.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at flytrafikken vokser raskt og bidrar til store CO₂-utslipp. Dette medlem mener flytrafikens kostnader må dekkes gjennom billettprisene, ikke subsidieres ved sprit- og tobakksalg gjennom taxfree-ordningen. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle tax-free ordningen for alkohol.

9.3 Tobakksvarer mv.

Sammendrag

For 2018 foreslås det at avgiftssatsen på tobakksvarer prisjusteres, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor avgiftene på tobakksvarer øker med 10 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å fjerne ordningen hvor tobakk kan veksles inn i alkohol på tax free.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018 hvor Venstre foreslo å øke tobakksavgiftene med 10 pst. og avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at flytrafikken vokser raskt og bidrar til store CO₂-utslipp. Dette medlem mener flytrafikens kostnader må dekkes gjennom billettprisene, ikke subsidieres ved sprit- og tobakksalg gjennom taxfree-ordningen. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle taxfree-ordningen for tobakk.

9.4 Motorvogner mv.

9.4.1 Innledning

SAMMENDRAG

Bilavgiftene består av ikke-bruksavhengige og bruksavhengige avgifter. Avgiftene på motorvogner mv. er ikke-bruksavhengige og omfatter engangsavgift, årsavgift/trafikkforsikringsavgift, vektårsavgift og

omregistreringsavgift. (De bruksavhengige avgiftene omfatter veibruksavgift på drivstoff, se punkt 9.5.)

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader knyttet til de ulike avgiftene nedenfor.

9.4.2 Elbiler – oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Elbiler er i dag fritatt for engangsbilavgift og merverdiavgift. Fritaket for merverdiavgift omfatter også leasing av elbiler og omsetning av elbilbatterier. I tillegg ilegges elbiler årsavgift med lav sats.

Anmodningsvedtak nr. 108 punkt 2.1 og 2.2 (2016–2017)

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) ba Stortinget 5. desember 2016 regjeringen om å utvide fordelene for elbiler gjennom flere anmodningsvedtak, blant annet vedtak nr. 108 punkt 2.1 og 2.2 (2016–2017):

«Utvide fordelene for elbiler gjennom følgende tiltak:

Nullsats for merverdiavgift for elbiler videreføres til 2020. Regjeringen bes umiddelbart iverksette notifikasjon av denne utvidelsen.

Fordeler tilsvarende for elbiler videreføres for brenselceller til 2025/50.000 biler.»

I samme forbindelse ba Stortinget regjeringen om å fremme forslag om fritak for årsavgift og omregistreringsavgift for elbiler med virkning fra 2018. Årsavgiften legges om til en avgift på trafikksikringer i 2018, og oppfølging av anmodningsvedtaket omtales nærmere i punkt 9.4.4 og kapittel 10. Oppfølgingen av anmodningsvedtak vedrørende omregistreringsavgift er omtalt i punkt 9.4.6.

Fritakene i merverdiavgiften for elbiler mv. er godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) ut 2017, og en videreføring må derfor renotifiseres. De nye fritakene for trafikksikringsavgift og omregistreringsavgift må notifiseres til og godkjennes av ESA før de kan tre i kraft. Notifikasjonsprosessen er i gang, og det arbeides med sikte på at fritakene kan inn-/videreføres fra 1. januar 2018. Det er usikkert når en godkjennelse fra ESA kan foreligge. En videreføring av merverdiavgiftsfritakene krever i utgangspunktet ingen regelendringer.

Anmodningsvedtak nr. 718 (2016–2017)

Ved Stortingets behandling av Dokument 8:70 S (2016–2017) og tilhørende Innst. 315 S (2016–2017) 30. mai 2017 er det gjort følgende anmodningsvedtak nr. 718 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett for 2018 foreslå konkrete tiltak og virkemidler slik at alt

nybilsalg fra 2025 skal baseres på nullutslippsteknologi.»

I budsjettet for 2018 foreslår regjeringen fritak for omregistreringsavgift og trafikksikringsavgift for elbiler, noe som forventes å bidra til at flere velger elbil. Videre antas eksisterende virkemidler som gir insentiv til bruk av null- og lavutslippsbiler, å gi vesentlige bidrag til å redusere utslippene fra veitransporten fremover. Det er betydelig usikkerhet om utviklingen i årene frem mot 2025, blant annet om utviklingen av nullutslippsteknologi og kostnadene forbundet med å ta den i bruk. I lys av utslippsutviklingen vil regjeringen vurdere behovet for endringer i virkemidler.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

9.4.3 Engangsbilavgift – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår endringer i engangsbilavgiften for hybridbiler og å oppheve avgiftsfritaket for elbiler. For øvrig foreslås at satsene prisjusteres for 2018, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Avviklingen av fritaket for elbiler gjennomføres ved at gjeldende § 5 første ledd bokstav i, i Stortingets vedtak om engangsbilavgift ikke videreføres. Dette nødvendiggjør justering av merverdiavgiftsloven § 6-7, som behandles i Innst. 4 L (2017–2018). Øvrige endringer som følge av forslaget gjennomføres i forskrift.

Anmodningsvedtak nr. 108 punkt 12 (2016–2017)

Regjeringen vil vise til at Stortinget 5. desember 2016 ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017), gjorde følgende anmodningsvedtak nr. 108 punkt 12 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen så snart det er mulig, og helst i Revidert nasjonalbudsjett 2017, legge frem forslag til endring i engangsbilavgiften som innebærer at ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde kommer bedre ut enn biler med kort elektrisk rekkevidde.»

Behov for systemtekniske endringer innebar at det ikke lot seg gjøre å fremme forslag om differensiering i revidert nasjonalbudsjett 2017. Regjeringen varslet at den ville komme tilbake til oppfølging av anmodningsvedtaket i budsjettet for 2018.

For å følge opp anmodningsvedtaket fremmes forslag om at ladbare hybridbiler må ha registrert elektrisk rekkevidde på minst 50 km for å oppnå maksimalt fradrag. Kjøretøy med kortere elektrisk rekkevidde enn 50 km får en andel av det maksimale fradraget. Andelen beregnes som forholdet mellom kjøretøyet registrerte elektriske rekkevidde og den nødvendige rekkevidden

for å få maksimalt fradrag. Videre foreslås å redusere satsen for det maksimale fradraget fra 26 til 23 pst.

Parallelt med at vektfradraget for ladbare hybridbiler foreslås redusert fra 26 til 23 pst. og differensieres etter elektrisk rekkevidde, foreslås fradraget for ikke-ladbare hybridbiler fjernet. Ikke-ladbare hybridbiler vil dermed ilegges engangsavgift basert på utslipp og vekt på linje med øvrige kjøretøy som benytter tradisjonelt drivstoff.

Ny kjøresyklus for utslippsmåling (WLTP) innebærer at ladbare hybridbiler som typegodkjennes etter 1. september, ikke vil ha oppgitt elektrisk rekkevidde etter gjeldende målemetode (NEDC). For disse kjøretøyene må elektrisk rekkevidde målt etter ny metode legges til grunn for avgiftsberegningen. På grunn av den nye kjøresyklusen for utslippsmåling vil Statens vegvesen ikke kunne levere tall for elektrisk rekkevidde for alle ladbare hybridbiler før april 2018. Differensiering etter rekkevidde for ladbare hybridbiler foreslås derfor først å tre i kraft fra 1. juli 2018. I perioden 1. januar til 1. juli 2018 vil alle ladbare hybridbiler dermed ha vektfradrag på 23 pst. Det vises til forslag til avgiftsvedtak del I og II.

De foreslåtte endringene gir økt engangsavgift for hybridbiler. For ladbare hybridbiler innebærer både reduksjonen av vektfradraget fra 26 til 23 pst. og rekkeviddedifferensieringen fra 1. juli 2018 en innstramming. Ladbare hybridbiler med lav vekt og lave utslipp betaler i praksis ikke engangsavgift i dag, og forslaget innebærer at om lag en tredjedel av modellene som er registrert 1. halvår 2017, heller ikke vil ilegges avgift etter forslaget. For øvrige modeller vil forslaget gi økt avgift, med størst økning for tunge ladbare hybridbiler med kort elektrisk rekkevidde. For ikke-ladbare hybridbiler vil avgiftsøkningen som følge av fjerning av vektfradraget for de fleste modeller, utgjøre mellom 1 000 og 20 000 kroner utover prisjustering.

Vrakpantavgift

Vrakpanten er på 3 000 kroner. Utbetalinger av vrakpant er finansiert ved vrakpantavgiften på 2 400 kroner. Vrakpantavgiften inngår i engangsavgiften, jf. avgiftsvedtaket § 2. Avgiften er ikke øremerket utbetaling av vrakpant, men er likevel ment om lag å dekke utbetalingene. Vrakpantavgiften underbygger dermed prinsippet om at det er en panteordning.

Det foreslås ingen endringer i vrakpantavgiften for 2018. Vrakpantordningen er beskrevet i Prop. 1 S (2017–2018) Klima- og miljødepartementet.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017 vedtok Stortinget å utvide vrakpantordningen til å omfatte mopeder, motorsykler, lastebiler, bobiler og campingvogner. Det ble også vedtatt et ekstra tilskudd på 13 000 kroner ved vraking av varebil med diesel- eller bensinmotor, når det samtidig kjøpes nullutslippsvarebil. Videre vedtok Stortinget at det skal gis et

tilskudd på 15 000 kroner per fritidsbåt som leveres til godkjent retursted. For nærmere omtale av disse sakene vises det til Prop. 1 S (2016–2017) Klima- og miljødepartementet.

Beregning av avgift for kjøretøy uten godkjente CO₂-data

Engangsavgiften beregnes på bakgrunn av kjøretøyets egenvekt og utslipp av NO_x og CO₂. For avgiftsberegningen benyttes de data som veimyndighetene legger inn i motorvognregisteret i forbindelse med godkjenning og registrering av kjøretøyet. Det tekniske regelverket, herunder fastsettelsen av de kjøretøYTEKniske data, bygger på felleseuropeisk regulering.

Etter gjeldende regelverk skal CO₂-utslipp benyttes som avgiftsgrunnlag for alle kjøretøy som er omfattet av plikten til å dokumentere CO₂-utslippet etter veimyndighetenes regelverk. CO₂-utslipp skal også benyttes som avgiftsgrunnlag dersom utslippet på annen måte blir dokumentert overfor veimyndighetene, og lagt inn i motorvognregisteret ved registreringen. Dersom det ikke foreligger relevante opplysninger om CO₂-utslipp, beregnes avgiften på bakgrunn av slagvolum.

Reglene om måling av CO₂-utslippet følger av EUs harmoniserte rammeverk for administrative og generelle tekniske krav for nye kjøretøy, systemer, komponenter og separate tekniske enheter. Dette regelverket består av en rekke rettsakter som til sammen utgjør de krav som må oppfylles for å få et kjøretøy typegodkjent innen EU. Utslipp av CO₂ må, på linje med de øvrige krav som stilles, måles og godkjennes i tråd med de metoder som følger av dette regelverket. Reglene for måling av avgasser er nå under endring ved at ny målemetode (WLTP) erstatter den eksisterende (NEDC) for kjøretøy som typegodkjennes etter 1. september 2017.

Slagvolumkomponenten er utformet slik at den avspeiler antatt CO₂-utslipp. Avgiften vil avvike fra hva avgiften ville blitt dersom data for CO₂-utslipp hadde vært tilgjengelige. Dette henger sammen med at motorvolumkomponenten er basert på gjennomsnittsberegninger, og at sammenhengen mellom CO₂-utslipp og slagvolum er begrenset.

Beregning av engangsavgift basert på slagvolum er i første rekke aktuelt for eldre bruktimporterte kjøretøy og kjøretøy produsert for andre markeder enn det europeiske. Kjøretøy produsert for det amerikanske markedet vil ikke ha oppgitt europeiske utslippsdata. Disse kjøretøyene vil imidlertid ha oppgitt drivstofforbruk målt etter amerikansk standard (US Environmental Protection Agency (EPA)), som kan omregnes til CO₂-utslipp.

Departementet har bedt Skattedirektoratet, i samarbeid med Vegdirektoratet, om å vurdere muligheten for å benytte amerikanske utslippstall ved beregningen av CO₂-komponenten i engangsavgiften. Vegdirektoratet har meldt tilbake at EPA-verdiene vil ligge mellom

NEDC og WLTP, men noe nærmere førstnevnte. Forskjellen vil variere fra kjøretøy til kjøretøy, og det er ingen entydig sammenheng.

Direktoratene opplyser at EPA-verdier vil kunne legges inn i motorvognregisteret, slik at disse vil kunne benyttes ved beregningen av engangsavgiften for de aktuelle kjøretøyene. Det vil kreve systemtekniske endringer, og det er noe usikkerhet om når det vil kunne være på plass. Vegdirektoratet har oppgitt 1. januar 2018 som en tentativ dato.

En beregning av CO₂-komponenten basert på EPA-tall vil reflektere avgiften beregnet etter utslipp målt etter europeisk standard langt bedre enn dagens system, hvor avgiften beregnes på bakgrunn av slagvolum. Det legges derfor opp til å benytte EPA-verdier ved avgiftsberegningen, der disse er tilgjengelige, så snart de nødvendige systemtekniske endringene er på plass. Endringene vil bli fastsatt i forskrift.

Justering av slagvolumkomponent

For kjøretøy i avgiftsgruppe A, B, C, H og J som ikke har oppgitt CO₂-utslipp, beregnes avgift på grunnlag av slagvolum. Det er ikke nær sammenheng mellom slagvolum og CO₂-utslipp. Det er imidlertid gjort noen tilpasninger i slagvolumkomponenten for å etterligne CO₂-komponenten, blant annet ved ulike satser for bensin- og dieslbiler. I forbindelse med omleggingen av engangsavgiften i budsjettene for 2016 og 2017 ble det gjort endringer i satsene for CO₂-utslipp. Slagvolumkomponenten ble også justert. For å bedre sammenhengen mellom avgiftsberegningen etter utslipp av CO₂ og slagvolum foreslås det å justere satsene i slagvolumkomponenten noe. Det er lagt til grunn at endringene ikke vil ha provenymessige konsekvenser av betydning.

Avgiftspliktige lastebiler

Etter Stortingets vedtak om engangsavgift § 2 avgiftsgruppe B er lastebiler med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg avgiftspliktige på linje med varebiler klasse 2 dersom godsrommet har en lengde under 300 cm og bredde under 190 cm. Slik vedtaket er formulert kan det gis inntrykk av at lette lastebiler som bare oppfyller ett av størrelseskravene, faller utenfor avgiftplikten. Dette er ikke hensikten, og heller ikke slik dette er regulert i forskrift eller har blitt praktisert. For å unngå tvil foreslås ordlyden i § 2 avgiftsgruppe B endret slik at det klart fremgår at lette lastebiler omfattes av avgiftplikten med mindre begge størrelseskravene er oppfylt. Det vises til forslag til avgiftsvedtak. Forslaget innebærer ingen materielle endringer.

Fritak for driftsmidler til bruk i reindriftsnæringen

Av Sundvolden-erklæringen fremgår det at regjeringspartiene ønsket å likebehandle bønder og reinere med hensyn til den avgiftsmessige behandlingen av

driftsmidler. Dette er et mangeårig krav fra reindriftsnæringen, og knytter seg til engangsavgift og fradragsrett for merverdiavgift på snøscooter og terrenggående motorsykler (ATV) som benyttes i reindriften.

Når det gjelder engangsavgiften, viser reindriftsnæringen til at de er henvist til å benytte avgiftsbelagte snøscootere og terrengmotorsykler, mens traktorer og andre landbruksmaskiner ikke ilegges avgift. Tilsvarende gjelder for merverdiavgiften siden fradragsretten er avskåret for personkjøretøy, herunder snøscootere og motorsykler, mens traktorer og landbruksmaskiner kan fradragsføre merverdiavgift på vanlig måte.

Hvordan avgiftsmessig likestilling av reindriftsnæringen og landbruket konkret skal skje, må utredes nærmere, og vil kreve endringer i lov og avgiftsvedtak. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag til endringer senest i revidert nasjonalbudsjett 2018. For eventuelt å kunne gjennomføre endringen i første halvdel av 2018, foreslås at det tas inn et fritak i Stortingets vedtak om engangsavgift for motorvogner som benyttes i reindriftsnæringen, med hjemmel til å gi nærmere bestemmelser om dette, og slik at fritaket gis virkning fra den tid departementet bestemmer. Se forslag til avgiftsvedtak del III.

Fritak for driftsmidler til bruk i reindriften vil berøre inntektene fra merverdiavgift og engangsavgift. Det settes av 30 mill. kroner påløpt og 25 mill. kroner bokført for å iverksette endringen i 2018. Regjeringen vil eventuelt komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2018 med forslag til justeringer av dette beløpet avhengig av utforming og iverksettelse av fritakene.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene. Flertallet er enige om å forsterke omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning – fra vekt til CO₂.

Flertallet viser til at nye regler for måling av utslipp ved typegodkjenning av kjøretøy er under innføring. Reglene vil få betydning for beregningen av CO₂-komponenten i engangsavgiften, og innebærer at grunnlaget for avgiftsberegningen i en overgangsperiode vil bli fastsatt etter ulike målemetoder. Flertallet viser til at dette vil kunne medføre en utilsiktet avgiftsmessig forskjellsbehandling av kjøretøy typegodkjent etter henholdsvis nye og gamle regler. Flertallet mener derfor det bør tas inn en hjemmel i Stortingets vedtak om engangsavgift, der departementet gis fullmakt til å fastsette nærmere regler om fastsetting av de ulike avgiftskomponentene slik at avgiftsfastsettelsen for kjøretøy som måles etter gammel og ny metode, kan harmo-

niseres. Flertallet forutsettes å bli orientert om relevante endringer før disse iverksettes.

Flertallet er også enige om at det ikke skal innføres engangsavgift for elbiler i 2018.

Flertallet viser til tabellen nedenfor for ytterligere informasjon om omleggingen:

Komponenter	Endringer
Vektkomponent	– Øke innslagspunkt for laveste sats med 150 kg og redusere alle satser med 7 pst.
CO ₂ -komponent	– Redusere innslagspunkt (øvre grense for fradrag og innslagspunkt for positive satser) med 5 gram. – Øke satsen for CO ₂ -utslipp i intervallet 96–125 gram med 30 kroner per gram

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I regjeringens forslag til stortingsvedtak om avgift på motorvogner mv. A. Engangsavgift, gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd lyde skal:

Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
Avgiftsgruppe A							2 400
Personbiler, varebiler	0–500					0	
klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, og med	501–1 200					25,04	
	1 201–1 400					62,41	
	1 401–1 500					195,03	
	over 1 500					226,83	
			over 0			72,06	
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		929,34	
				96–125		1 041,42	
				126–195		2 728,96	
				over 195		3 505,00	
– CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						952,20	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 120,29	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/ km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– bensindrevne					0–700	16,13	
					701–1 250	64,88	
					1 251–1 650	150,00	
					over 1 650	154,00	
– ikke bensindrevne					0–700	12,36	
					701–1 250	52,96	
					1 251–1 650	122,50	
					over 1 650	126,00	
Avgiftsgruppe B							2 400
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm eller bredde under 190 cm	20 pst. av A		75 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over					0–70	0	
					71–95	278,80	
					96–125	312,43	
					over 125	682,24	
– CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						285,66	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40						336,09	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp					30 pst. av A		
Avgiftsgruppe C							2 400
Campingbiler	22 pst. av A		0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A		
Avgiftsgruppe D (Opphevet)							

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/ km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Avgiftsgruppe E							0
Beltebiler						36 pst. av verdi- avgifts- grunn- laget	
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler					0–125 126–900 over 900	0 34,14 74,86	
Motorsykkkel med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med				0–75 76–140 over 140		0 640,08 812,80	
Motorsykkkel uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med						8 386	
				0–11 over 11		0 265,56	
Avgiftsgruppe G							2 400
Beltemotorsykler (snøscootere)	0–100 101–200 over 200			0–20 21–40 over 40		14,01 28,02 56,02 22,50 45,01 90,00 2,47 4,94 9,85	
					0–200 201–400 over 400		
Avgiftsgruppe H							2 400
Motorvogn i avgifts- gruppe A, som ved førs- te gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller er- statningsdrosje) eller for transport av funksjons- hemmede	40 pst. av A		100 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoff- forbruk og CO ₂ -utslipp, og med							

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/km)	CO ₂ - utslipp (g/ km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		929,34	
				over 95		1 041,42	
– CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/ km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						952,20	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres føl- gende fradrag per g/ km for den del av ut- slippet som ligger under 40						1 120,29	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstoff- forbruk og CO ₂ -utslipp					100 pst. av A		
Avgiftsgruppe I							2 400
Avgiftspliktige motor- vogner som er 30 år eller eldre						0	
Avgiftsgruppe J							2 400
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fast- montert i fartsretningen	40 pst. av A		0 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoff- forbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		371,74	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
				96–125		416,57	
				over 125		1 091,58	
– CO ₂ -utslipp under 70 t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						380,88	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						448,12	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp					40 pst. av A		

§ 3 annet ledd skal lyde:

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x etter første ledd, settes utslippet til den verdi vedkommende motorvogn maksimalt kan ha etter veimyndighetenes regelverk.

§ 3 nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om beregning av avgift etter denne paragraf.

§ 4 første ledd skal lyde:

For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler), gjøres et fradrag på 23 pst. i vektavgiftsgrunnlaget.

§ 5 første ledd bokstav i skal lyde:

motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,

Bokstavene i til o blir nye bokstaver j til p.

Romertall II skal lyde:

Fra 1. juli 2018 skal § 4 lyde:

For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor, og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler), gjøres et forholdsmes-

sig fradrag i vektavgiftsgrunnlaget basert på elektrisk kjørelengde. Ved fastsettelse av elektrisk kjørelengde benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet gjøres bruksfradrag i den engangsgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsgiften for motorvogner som nevnt i første til tredje ledd.

Romertall III skal lyde:

Fra den tid departementet bestemmer, gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd ny bokstav q skal lyde:

motorsykler og beltemotorsykler som skal benyttes i reindriftnæringen, og som registreres på person eller virksomhet med rett til å eie rein i det samiske reinbeiteområdet, eller er gitt særskilt tillatelse til reindrift utenfor det samiske reinbeiteområdet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås endringer i engangsgiften.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet støtter flertallets forslag til endring av § 5 første ledd ny bokstav q, og viser for øvrig til Senterpartiets alterna-

tive statsbudsjett, hvor kjøretøy som kan bruke biogass, fritas fra engangsavgift.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås omfattende endringer i engangsavgiften, med utgangspunkt i målsetningen om at 9 av 10 nye biler i 2021 skal være nullutslippsbiler. Dette forslaget er i tråd med opptrappingsplanen for å raskere fase inn elbiler i nybilsalget. Dette medlem vil vise til at elbilen fortsatt taper konkurransen i 8 av 10 tilfeller når en ny bil selges, og dette medlem mener derfor det er svært nødvendig å gjøre større endringer i bilavgiftene.

- Nederste innslagspunkt for CO₂-komponenten senkes fra til 65 g/km
- Innføre nytt nederste innslagspunkt for CO₂-komponenten på 25 g/km
- Fradraget under 25 g/km økes med 25 pst., 25–65 g/km holdes på 2017-nivå, 65–120 g/km økes med 15 pst., over 120 g/km økes med 20 pst.
- Fritaket engangsavgift for elbiler opprettholdes.
- Øverste trinn i effektkomponenten (over 140 kW) opprettholdes
- NO_x-komponenten økes til 400 kroner per mg/km
- Øke rekkevidden for å få maks fradrag for ladbare hybrider fra 50 til 100 km
- Starte utviklingen av rabatten i CO₂-komponenten for alle lette varebiler (Halvert rabatt i 2018).

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018 hvor Venstre foreslo en rekke omlegginger av engangsavgiften i mer miljøvennlig retning. Budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti følger på viktige områder opp dette, men dette medlem mener at man med fordel kunne ha gått lenger, spesielt for bilgrupper som i dag har lav eller ingen engangsavgift knyttet til CO₂- og NO_x-utslipp. Dette medlem viser til at Venstre bl.a. foreslo følgende i forslaget til statsbudsjett for 2018:

- Heve CO₂-komponenten for avgiftsgruppe C (campingbiler mv) til samme nivå som gjelder for personbiler.
- Oppheve fritak for NO_x-komponent for varebiler og campingbiler og ilegge disse samme avgift som personbiler.
- Øke NO_x-komponenten med 150 kr/g for alle biler.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem

ingen avvikende forslag i denne innstilling utover det som framgår av avtalen om statsbudsjettet for 2018.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljøpartiet De Grønne har et mål om å fase ut salg av nye fossile personbiler innen 2020, og fossile varebiler og busser innen 2025. Dette medlem viser også til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor det fremmes flere forslag om endrede satser i engangsavgiften for å stimulere til raskere takt i utskifting av fossile biler, for å bidra til å nå eget og regjeringens eget mål om utfasing av nysalg av fossile biler innen 2025.

Dette medlem viser til at følgende forslag er fremmet i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett:

- Fjerner ladbare hybridbilers fritak for fradrag i avgift for kjøretøy med utslipp under 75 g.
- Reduserer vektfradraget for hybridbiler fra 26 pst. til 10 pst.
- Likestiller CO₂-avgiftskomponenten i engangsavgiften for varebiler og personbiler.
- Fjerner engangsavgiften for elbiler foreslått av regjeringen.
- Dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften.
- Fjerner fritak for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

Dette medlem foreslår samtidig følgende endringer i CO₂-komponenten:

2018-forslag		
innslag	intervall	sats
0	0-25	0
25	25-65	0
65	65-90	960,44
90	90-120	1045,26
120	120-140	2954,58
140	140-160	2954,58
160	160-190	2954,58
190	190-	3794,78

Komiteens medlem fra Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

9.4.4 Trafikkforsikringsavgift – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår at årsavgiften legges om til en avgift på trafikkforsikring, og at elbiler får fritak for trafikkforsikringsavgift.

En omlegging av årsavgiften til en avgift på trafikkforsikring startet i 2017. Året 2017 blir dermed det siste året der det oppkreves årsavgift. For 2018 fremmer

regjeringen forslag om en avgift på trafikksikring. Formålet med omleggingen er å effektivisere avgiftsoppkrevingen og å legge til rette for økt fleksibilitet i avgiften. Se nærmere omtale i kapittel 10. Når årsavgiften legges om til en avgift på forsikringer, blir innbetaling av avgift avhengig av at kjøretøyet faktisk er forsikret. Det er behov for tiltak for å sikre en høy andel forsikrede kjøretøy. Samtidig med omleggingen fra årsavgift til en avgift på trafikksikring foreslår regjeringen derfor å innføre gebyr for bileiere som ikke oppfyller plikten til å tegne trafikksikring. Se nærmere omtale i kap. 15 i proposisjonen.

ÅRSavgIFT

Årsavgiften er en fiskal avgift som pålegges kjøretøy med tillatt totalvekt under 7 500 kg. Avgiften er delt inn i tre avgiftsgrupper med ulike satser, avhengig av type kjøretøy (gjeldende satser i parentes):

- Personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy (3 290 kroner per år for dieselkjøretøy uten fabrikkmontert partikkelfilter, 2 820 kroner for de øvrige kjøretøyene i denne klassen samt årsprøvekjennermerker for kjøretøy).
- Motorsykler (1 960 kroner per år).
- Traktorer, mopeder, veterankjøretøy mv. (455 kroner per år).

Fra 1. januar 2008 ble årsavgiften miljødifferensiert ved at dieselmotorer uten fabrikkmontert partikkelfilter fikk høyere årsavgift enn andre kjøretøy i avgiftsgruppe a. Differensieringen ble i første rekke innført for å redusere utslipp av partikler. Fra 1. januar 2015 ble årsavgiften avvirket for campingtilhengere. I 2017 er den høyeste satsen redusert med om lag 12 pst. reelt. Dette gjelder personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser, kombinerte biler, lastebiler, trekkbiler med tillatt vekt fra og med 3 500 kg og årsprøvekjennermerker for kjøretøy.

TRAFIKKFORSIKRINGSavgIFT

Fra 2018 erstattes årsavgiften med en avgift på trafikksikringer. Den nye avgiften foreslås som en ordinær særavgift, der avgiftsplikten legges på forsikringsselskapene, som i sin tur velter avgiften over på sine kunder sammen med premieinnbetalingene. Trafikkforsikringsavgiften vil gjelde de samme motorvogner som årsavgiften. Avgiften vil bli beregnet per forsikringsdøgn, og vil tilsvare satsene i årsavgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2. Satsene er foreslått prisjustert. For den enkelte forsikringstaker vil avgiftsbelastningen i utgangspunktet bli den samme som om årsavgiften hadde blitt videreført.

Selv om den nye avgiften først innføres i 2018, begynte forsikringsselskapene, allerede i 2017 innfasingen av avgiften. Årsaken er at forsikringer som tegnes eller fornyes i 2017 gjennomgående også gjelder dekning for deler av 2018. Det var derfor nødvendig å igangsette avgiftsomleggingen alt i 2017. For å gi forsikringsselskapene et grunnlag for å igangsette avgiftsomleggingen i 2017, vedtok Stortinget i budsjettet for 2017 å gi Finansdepartementet fullmakt til å fastsette overgangsregler om beregning og innrapportering av trafikksikringsavgift.

FRITAK FOR ELBILER – ANMODNINGSVEDTAK NR. 108 PUNKT 3 (2016–2017)

Stortinget gjorde 5. desember 2016 ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) *Statsbudsjettet 2017* og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017), følgende anmodningsvedtak nr. 108 punkt 3 (2016–2017):

«Fremme forslag om fritak for årsavgift for elbiler med virkning fra 2018. Regjeringen notifiserer om nødvendig et slikt fritak til ESA så snart som mulig.»

Årsavgiften erstattes i 2018 av trafikksikringsavgiften, og for å følge opp anmodningsvedtaket foreslår regjeringen fritak for trafikksikringsavgift for elbiler, inkludert brenselceller. Forslaget anslås å medføre et provenytap på 75 mill. kroner påløpt og 55 mill. kroner bokført i 2018.

Avgiftsfritaket for elbiler må notifiseres til og godkjennes av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) før det kan tre i kraft. Notifikasjonsprosessen er i gang og det arbeides med sikte på at fritaket kan inn-/videreføres fra 1. januar 2018. Det er usikkert når en godkjenning fra ESA kan foreligge.

GEOGRAFISK DIFFERENSIERT ÅRSavgIFT – ANMODNINGSVEDTAK NR. 108 PUNKT 22 (2016–2017)

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) *Statsbudsjettet 2017* og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017), gjorde Stortinget 5. desember 2016 følgende anmodningsvedtak nr. 108 punkt 22 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen utrede mulighetene for en differensiert og lavere årsavgift for personbiler for innbyggere bosatt i områder av landet som ikke har noe reelt alternativ til bil, og fremme eventuelle forslag til endringer i forbindelse med statsbudsjettet for 2018».

Årsavgiften erstattes i 2018 av trafikksikringsavgiften, og en differensiering av avgiften etter bosted må derfor innarbeides i trafikksikringsavgiften. Teknisk vil det være mulig å gradere begge avgiftene etter bosted, og omleggingen innebærer i seg selv ingen begrensinger i så måte. Av hensyn til gjennomføringen bør det imidlertid vises tilbakeholdenhet med å gjøre store endringer i avgiften i omleggingsåret.

Skattedirektoratet har på oppdrag fra Finansdepartementet vurdert forslaget om å innføre lavere avgift i områder av landet der det ikke er noe reelt alternativ til bil. Direktoratet påpeker at dette forutsetter at det finnes oversikter som viser kollektivdekningen i de enkelte deler av landet, og som avgiften kan knyttes opp mot. Etter å ha vært i kontakt med Transportøkonomisk institutt (TØI), Statens vegvesen, Statistisk sentralbyrå og Samferdselsdepartementet, konstaterer direktoratet at det per i dag ikke finnes egnede oversikter. Med mindre det utarbeides slike oversikter, må et system med redusert avgift for innbyggere bosatt i områder uten kollektivtilbud baseres på mer objektive og generelle kriterier enn den faktiske kollektivdekningen.

Som alternativ har direktoratet vurdert muligheten for å differensiere avgiften mellom land- og bykommuner, og om avgiften kan graderes med utgangspunkt i tiltakssonen. Direktoratet finner ingen av disse alternativene hensiktsmessige, siden verken skillet mellom land- og bykommuner eller avgrensning av tiltakssonen sier noe om kollektivdekningen. Direktoratet har ikke funnet andre hensiktsmessige måter å skille ut områder uten eller med begrenset kollektivtilbud. Etter direktoratets vurdering vil det derfor være vanskelig å differensiere avgiften på en måte som treffer etter hensikten. Direktoratet opplyser for øvrig at det ikke kjenner til sammenlignbare land som har innført fritak eller redusert årsavgift/forsikringsavgift basert på bosted.

En differensiering som nevnt forutsetter dermed at det lages en inndeling av landet i soner basert på kollektivdekningen. Dette må i så fall utredes nærmere. Etter departementets vurdering vil en slik inndeling nødvendigvis bli relativt grov, og bare i begrenset grad reflektere kollektivtilbudet. Uansett hvordan inndelingen gjøres, vil det oppstå grensetilfeller, med ulik avgift for tilfeller som utad fremstår som sammenlignbare. En geografisk differensiering av avgiften kan dermed oppfattes som vilkårlig og urettferdig.

Dersom differensieringen skal virke i tråd med hensikten må den geografiske inndelingen holdes løpende oppdatert, slik at endringer i kollektivtilbudet fanges opp. Avhengig av hvordan kollektivtilbudet endrer seg, vil dette gi press fra områder som mener seg berettiget til redusert avgift, og reaksjoner fra områder som mister avgiftsfordelen.

Dersom lav sats innrømmes personbiler som benyttes i næring vil tiltaket innebære støtte til reiser som uansett ikke ville skjedd kollektivt. Fordelen bør derfor i utgangspunktet forbeholdes privatpersoner. Dette har også en EØS-rettslig side. På den annen side vil en avgrensning av fordelene mot næringskjøring åpne for omgørelser og være vanskelig å kontrollere.

En personbil vil kunne benyttes andre steder enn der eieren av kjøretøyet bor. Den vil også kunne benyttes av andre enn eieren. Eierens bosted sier derfor ikke

nødvendigvis noe om hvor kjøretøyet faktisk benyttes. Differensiering etter bosted vil også åpne for omgørelser ved av kjøretøy registreres på personer som er bosatt i andre områder enn der kjøretøyet skal benyttes. Det vil være svært vanskelig å føre effektiv kontroll med dette.

Etter departementets vurdering vil en geografisk differensiering av trafikkforsikringsavgiften være et lite målrettet virkemiddel for å støtte transport i områder som ikke har alternativer til personbil. Det er også høyst usikkert om tiltaket vil kunne virke etter intensjonen. Departementet anbefaler at det ikke går videre med dette forslaget, og at eventuell støtte til bileiere som bor i områder med lav kollektivdekning gis på andre måter enn via trafikkforsikringsavgiften.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å øke trafikkforsikringsavgiften noe slik at omleggingen fra årsavgift til trafikkforsikringsavgift ble provenynøytral.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlemmen ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å reversere regjeringens 12 pst. reduksjon i årsavgift for fossile biler i 2017.

9.4.5 Vektårsavgift

SAMMENDRAG

Det foreslås å prisjustere satsene i vektårsavgiften for 2018, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.4.6 Omregistreringsavgift – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår at elbiler fritas for omregistreringsavgift. Det foreslås å prisjustere satsene i omregistreringsavgiften for 2018, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Det skal ikke betales merverdiavgift ved omsetning av kjøretøy som tidligere har vært registrert her i landet (brukte kjøretøy). Det skal imidlertid betales en særavgift ved omregistrering av slike kjøretøy. Avgiften er

gradert etter vekt og alder på kjøretøyet. Kjøretøyene som omfattes av avgiftsplikten, er delt i fire grupper:

- a. Mopeder, motorsykler mv.
- b. Personbiler og busser.
- c. Lastebiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler mv.
- d. Biltilhengere, semitrailere mv.

Omregistreringsavgiften har flere uheldige virkninger. Avgiften gir blant annet importerte bruktbiler en konkurransefordel sammenlignet med tilsvarende bruktbiler som omsettes i Norge. Avgiften bidrar også til at annenhåndsmarkedet for biler fungerer dårligere som følge av at kostnadene ved omsetning av brukte kjøretøy blir høye. Omregistreringsavgiften er redusert betydelig de siste årene, senest i 2015 da satsene ble redusert med gjennomsnittlig 35 pst. De høyeste avgiftsatsene, som også gir de mest uheldige virkningene, ble redusert mest. Enkelte satser ble redusert med mellom 60 og 80 pst. Det ble også gjort en betydelig forenkling av satsstrukturen i omregistreringsavgiften i 2015.

FRITAK FOR ELBILER – ANMODNINGSVEDTAK NR. 108 PUNKT 13 (2016–2017)

5. desember 2016 gjorde Stortinget ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017), følgende anmodningsvedtak nr. 108 punkt 13 (2016–2017):

«Fremme forslag om fritak for omregistreringsavgift for elbiler med virkning fra 2018. Regjeringen notifiserer om nødvendig et slikt fritak til ESA så snart som mulig.»

For å følge opp anmodningsvedtaket foreslår regjeringen fritak for omregistreringsavgift for elbiler, inkludert brenselcellebiler. Forslaget anslås å medføre et provenytap på 80 mill. kroner påløpt og bokført i 2018. Fritaket må notifiseres til og godkjennes av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) før det kan tre i kraft. Notifikasjonsprosessen er igangsatt, men ikke endelig avklart, se punkt 9.4.2. Fritaket forslås derfor gjort gjeldende fra det tidspunkt departementet bestemmer. Det vises til forslag til avgiftsvedtak del II.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å innføre en flat og lik omregistreringsavgift for alle personbiler uavhengig av alder m.m. på 2 000 kroner.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for

ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

9.5 Veibruksavgift på drivstoff

Sammendrag

VEIBRUKSAVGIFT PÅ BENSIN

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ AUTODIESEL

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ BIODRIVSTOFF SOM OMFATTES AV OMSETNINGSKRAVET

Det generelle omsetningskravet for biodrivstoff etter produktforskriften økes til 10 pst. og delkravet for avansert biodrivstoff økes til 3,5 pst. fra 1. januar 2018 i tråd med forslaget som har vært på høring. Klima- og miljødepartementet fastsatte endringen i forskrift som trådte i kraft 8. september 2017. Økningen i omsetningskravet krever ikke endringer i særavgiftsregelverket, men påvirker provenyet fra CO₂-avgiften og/eller veibruksavgiften på drivstoff. Det antas at økt proveny fra veibruksavgiften motsvares av redusert proveny fra CO₂-avgiften, slik at endringen samlet sett blir om lag provenynøytral i 2018. Provenyvirkningen er imidlertid svært usikker.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ LPG (AUTOGASS)

For 2018 foreslås det å øke veibruksavgiften på LPG med 0,78 kroner per kg utover prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ NATURGASS

I statsbudsjettet for 2016 ble det vedtatt å innføre veibruksavgift på naturgass fra 1. januar 2016 med 5,95 kroner per Sm³. Fra 1. juli 2016 ble avgiftssatsen satt ned til 0 kroner per Sm³. Samtidig anmodet Stortinget regjeringen om å foreslå en overgangsordning med fritak for veibruksavgift på naturgass som blir brukt som supplement til biogass, jf. anmodningsvedtak nr. 77 (2015–2016). Anmodningen ble omtalt i revidert nasjonalbudsjett 2016, jf. Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga punkt 4. Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2016 gjorde Stortinget 17. juni 2016 følgende anmodningsvedtak nr. 1002 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen påse at midlertidig ordning for 2016 med kr 0,00 i sats for veibruksavgift for naturgass (LNG) opphører i 2017 ved snarest mulig å utarbeide grunnlag for notifisering og iverksette prosessen med ESA, slik at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en over-

gangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst i 2025».

Som påpekt i Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga er avgiftsfritak for naturgass som blir brukt som supplement til biogass å anse som statsstøtte. Statsstøtte kan anses som forenlig med EØS-avtalens statsstøtteregelverk, men det kan ikke gis støtte før den er notifisert til og godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA). For at ESA skal kunne godkjenne støtten må den blant annet bidra til å nå et mål av felles interesse, den må være nødvendig og egnet, ha en insentiveffekt og være proporsjonal.

Departementet arbeider med å gjennomføre vedtaket og har startet prosessen med å notifisere fritaket for veibruksavgift på naturgass som supplement til biogass til ESA. Som redegjort for i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga er det sendt en prenotifikasjon til ESA. Det er flere forhold som må avklares og vurderes nærmere før det kan sendes en formell notifikasjon. Vurderingene foretas i samråd med berørte departementer, herunder Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Saken er imidlertid komplisert og kriteriene for å tillate støtten er krevende. Det må forventes at det vil gå ytterligere tid før en formell notifikasjon kan sendes og ESAs godkjenning foreligger. Det er lite trolig at ordningen kan innføres fra 1. januar 2018. Det foreslås derfor at departementet gis fullmakt til å iverksette ordningen slik at den kan tre i kraft, sammen med økt veibruksavgift på naturgass, så snart en eventuell aksept fra ESA foreligger. Det vises til forslag til avgiftsvedtak del II. Regjeringen vil i revidert nasjonalbudsjett 2018 komme tilbake til de budsjettmessige konsekvensene av eventuell innføring av avgift.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene hvor man ble enige om reduksjoner i veibruksavgift på bensin og autodiesel.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff § 1 bokstav a og b skal lyde:

- a) bensin per liter
 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,17,
 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,21,
 3. annen bensin: kr 5,21.

- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter

1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,75,
2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,81,
3. annen mineralolje: kr 3,81.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett hvor veibruksavgiften på bensin og diesel ikke prisjusteres. For å sikre videre utbygging av et godt distribusjonsnett for biogass fjernes veibruksavgiften på petroleumsgass (LPG) og naturgass.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med differensiert veibruksavgift for drivstoff, der avgiften skal differensieres slik at den er lavere i områder med lav sentralitet og høyere i områder med høy sentralitet, og der det forutsettes at man vurderer et system med ulike soner og gradvis avgiftsendring for å hindre uønsket handelslekkasje.»

«Stortinget ber regjeringen utrede nærmere hvordan avansert veipricing kan erstatte eller komplettere dagens veibruksavgifter og bompenger. Dette for å sikre et bærekraftig avgiftssystem som tar hensyn til kjøretøyenes teknologiske utvikling, samt for å sikre at framtidens avgifter bedre tar hensyn til den faktiske samfunnskostnaden knyttet til når og hvor man kjører.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke veibruksavgiften for bensin med 50 øre per liter og å øke veibruksavgiften for autodiesel ilagt veibruksavgift med 1 krone per liter, utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å øke veibruksavgiften på autodiesel med 60 øre per liter som et ledd i en opptrapping til lik veibruksavgift på bensin og diesel. Forskjellen i dag utgjør 1,41 kr. per liter, noe dette medlem finner ulogisk all den tid veibruksavgiften er en avgift for bruk av nettopp vei.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018) fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling utover det som framgår av avtalen om statsbudsjettet for 2018.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at skal vi nå målene i klimapolitikken, så må vi være villig til å se på nye modeller. I British Columbia har de innført en karbonavgift til fordeling hvor inntekten fra innførte CO₂-avgifter tilbakebetales til innbyggerne. I Norge har vi satt oss et ambisiøst mål om at nybilsalget i 2025 kun skal være fossilfrie biler. Skal vi nå dette målet, må vi ta i bruk ytterligere virkemidler. Dette medlem foreslår at vi innfører en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen til den enkelte innbygger. Dersom du har en elbil, vil du ikke bare nyte godt av lave drivstoffutgifter (elektrisitet), i tillegg vil du også få refundert «din» andel av den økte bensin- og dieselavgiften. Etter dette medlemets oppfatning vil dette ytterligere bidra til å vri etterspørselen vekk fra fossile biler. Inntektene fra økte drivstoffavgifter til nyttetransport nyttes til å etablere et CO₂-fond for landbasert næringstransport.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke veibruksavgiftene for bensin og diesel, og hvor avgiftsinntektsøkningene fra privatbiler deles ut igjen til privatpersoner og avgiftsinntektsøkningene fra nyttetransport settes av til et eget CO₂-fond for nyttetransport.

Komiteens medlem fra Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

9.6 Avgift på elektrisk kraft

Sammendrag

For 2018 foreslås at avgiften på elektrisk kraft prjusteres. Den reduserte satsen for industri mv. foreslås videreført med 0,48 øre per kWh. Se forslag til avgiftsvedtak § 1. Forvaltningspraksis om avgiftsfritak for kraft produsert ved solceller til eget bruk foreslås kodifisert i avgiftsvedtaket. Se forslag til avgiftsvedtak § 2 bokstav l. Nærmere bestemmelser om fritaket vil bli gitt i forskrift.

Kraftintensive industriprosesser er fritatt for avgift. Fritaket er avgrenset til kjemisk reduksjon, elektrolyse og metallurgiske og mineralogiske prosesser. I tillegg gis det fritak for elektrisk kraft som leveres til blant annet veksthusnæringen, tog, bane og trikk. Husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen (Finnmark fylke og kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke) er også fritatt for avgift. Øvrig industri, bergverksdrift, landanlegg for petroleumsvirksomheten, fjernvarmeproduksjon mv. ilegges redusert sats med 0,48 øre per kWh for kraft til selve produksjonsprosessen. Redusert sats ilegges videre for kraft til datasentre med uttak over 0,5 MW og til skip i næring. I tiltakssonen er all næringsvirksomhet ilagt redusert sats. Det innebærer at også primærnæringene og privat tjenesteyting betaler 0,48 øre per kWh, mens disse næringene er ilagt ordinær sats i resten

av landet. Ovennevnte fritak og reduserte satser anses som offentlig støtte forenlig med EØS-avtalen.

I statsbudsjettet for 2015 vedtok Stortinget fritak for elavgift for energiintensive foretak i treforedlingsindustrien. Fritaket omfatter elektrisk kraft som benyttes i selve produksjonsprosessen, og forutsetter deltakelse i godkjent program for energieffektivisering. Fritaket er ikke trådt i kraft fordi iverksetting forutsetter godkjenning av EFTAs overvåkingsorgan (ESA), jf. Prop. 94 LS (2013–2014) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga kapittel 7. Treforedlingsindustrien betaler derfor i dag redusert sats. Finansdepartementet, i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Olje- og energidepartementet, arbeider for at iverksetting av fritaket skal kunne skje så snart som mulig.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne, tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag til statsbudsjett for 2018, hvor Venstre foreslo å innføre fritak for avgift på elektrisk kraft for lastestasjoner for el-biler og elektrisitet brukt som drivstoff i kollektivtransport og som landstrøm for skip. Dette medlem viser også til at Venstre i sitt forslag til statsbudsjett for 2018 foreslo å oppheve fritaket for elavgift for metallurgiske og mineralogiske prosesser.

Som følge av budsjettavtalen mellom Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti av 22. november 2017 og dermed en annen rammesum for ramme 21 Skatter, avgifter og toll enn det Venstre foreslo i Innst. 2 S (2017–2018), fremmer dette medlem ingen avvikende forslag i denne innstilling.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke elavgiften med 3 øre for å stimulere til energieffektivisering. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne samtidig foreslår å frita ferger, skip, lastebiler, busser og landstrøm fra elavgift.

9.7 Grunnavgift på mineralolje mv.

Sammendrag

For 2018 foreslås grunnavgiften på mineralolje mv. prisjustert. Den reduserte satsen for treforedlingsindustrien mv. foreslås økt til 0,20 kroner per liter mineralolje. Se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Grunnavgiften på mineralolje ble innført i 2000 da avgiften på elektrisk kraft ble satt opp. Grunnavgiften er i hovedsak fiskalt begrunnet, men skal også hindre at

mineralolje erstatter oppvarming med elektrisitet eller fjernvarme. Ordinær avgiftssats i 2017 er 1,603 kroner per liter mineralolje. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter ilegges redusert sats med 0,147 kroner per liter mineralolje.

Treforedlingsindustrien var tidligere fritatt for grunnavgift på mineralolje mv., men betalte redusert CO₂-avgift. Den reduserte satsen i grunnavgiften ble innført slik at treforedlingsindustrien ble ilagt avgift over minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Dette var en forutsetning for at EFTAs overvåkingsorgan (ESA) skulle godkjenne CO₂-avgiftsfritaket for mineralske produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktig utslipp etter klimakvoteloven. Ordningen ble godkjent av ESA ut 2017. Departementet legger til grunn at den skal videreføres.

Treforedlingsindustrien benyttet tidligere overveiende tung fyringsolje, men bruker i dag omtrent like mye lett fyringsolje som tung fyringsolje. Etter energiskattedirektivet har lett fyringsolje en høyere minstesats enn tung fyringsolje, slik at en videreføring av CO₂-avgiftsfritaket forutsetter at den reduserte grunnavgiften på mineralolje for treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter økes fra dagens kr 0,147 per liter til kr 0,20 per liter. Endringen anslås ikke å ha vesentlige provenyvirksomheter. Departementet legger til grunn at ordningen kan meldes til ESA i henhold til gruppeunntaksforordningen.

Grunnavgiften omfatter olje med mineralsk opphav. Avgiftsplikten er knyttet til oljens kokepunkt, ikke dens betegnelse, og omfatter blant annet fyringsparafin, lett fyringsolje, diesel og tungolje. Unntatt fra grunnavgiften er flyparafin og olje som pålegges veibruksavgift (autodiesel). Det gis avgiftsfritak blant annet for mineralolje til bruk i skip i utenriksfart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsfartøy for sokkelvirksomheten, sildemel- og fiskemelindustrien og tog.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås endringer i grunnavgiften på mineralolje.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke grunnavgift på mineralolje mv. med 75 øre per liter utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne fritaket for grunnavgift på mineralolje for fiskebåter. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne samtidig foreslår å øke sjømannsfradraget og fiskefradraget for å kompensere for avgiftsøkningen og styrke økonomien i fiskerinæringen.

9.8 Miljøavgifter på mineralske produkter mv.

9.8.1 Avgift på smøreolje mv.

SAMMENDRAG

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke smøreoljeavgiften med 10 pst.

9.8.2 CO₂-avgift – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

SAMMENDRAG

CO₂-avgift på bensin

For 2018 foreslås det å prisjustere CO₂-avgiften på bensin, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav b.

CO₂-avgift på mineralolje og gass

Fra 2018 foreslås å oppheve reduserte satser og fritak for ikke-kvotepliktige utslipp. Øvrige satser foreslås prisjustert, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

CO₂-avgift – anmodningsvedtak nr. 108 punkt 21 (2016–2017)

Ved behandling av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget 5. desember 2016 følgende anmodningsvedtak nr. 108 pkt. 21:

«Stortinget ber regjeringen om å innføre lik CO₂-avgift i ikke-kvotepliktig sektor i 2018, med foreløpig unntak for landbruket og fiskerinæringen. For landbruket og fiskerinæringen skal det nedsettes partssammen-satte utvalg som får i oppdrag å vurdere muligheten for å innføre gradvis økt CO₂ avgift for disse sektorene og foreslå andre klimatiltak, under forutsetning av at distriktspolitiske, landbrukspolitiske og fiskeripolitiske målsettinger ivaretas. Arbeidet presenteres i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

I ikke-kvotepiktig sektor ilegges redusert sats i CO₂-avgiften på bare mineralolje til fiske og fangst i nære farvann, treforedlings-, fiskemel- og sildeemelindustrien og ikke-kvotepiktig innenriks luftfart samt bruk av gass i ikke-kvotepiktig industri og bergverk. I tillegg er det fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG for veksthusnæringen, fiske og fangst i nære farvann, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart og offshorefartøy.

Forslaget om å oppheve reduserte satser og fritak for ikke-kvotepiktige utslipp medfører at det meste av CO₂-utslippene i ikke-kvotepiktig sektor vil stå overfor om lag samme pris på utslipp, se tabell 9.2 i proposisjonen. Utslipp i landbruket og fiskerinæringen er holdt utenfor i påvente av vurderingene fra de partssammen satte utvalgene som skal settes ned. Disse utvalgene er under etablering.

Oppheving av fritak vil føre til en avgiftsskjerpelse for de berørte aktørene, men disse har tidligere hatt en betydelig subsidie i form av fritak eller redusert avgift. Avgiftsendringen anslås å gi et merproveny på 123 mill. kroner påløpt og 108 mill. kroner bokført, se tabell 9.3 i proposisjonen. Det er i anslaget tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden om offentlige kjøp av persontransporttjenester. Kompensasjonene er anslått å utgjøre 71 mill. kroner i 2018. Størstedelen av provenyet kommer fra innenlandsk bruk av gass i ikke-kvotepiktig industri.

Avgift eller kvoteplikt for CO₂-utslipp fra avfallsforbrenningsanlegg

I Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid ble det varslet at regjeringen vil innføre prising av utslipp av klimagasser fra avfallsforbrenningsanlegg. Videre står det at regjeringen vil vurdere å innføre CO₂-avgift på det generelle nivået for utslipp av klimagasser fra forbrenning av avfall og/eller vurdere å inkludere utslipp fra avfallsforbrenningsanlegg i det europeiske kvotesystemet på driftsnivå.

Både avgift og kvoteplikt setter en pris på utslipp av CO₂ fra avfallsforbrenning som reflekterer klimakostnaden ved å forbrenne avfall som inneholder fossilt karbon (for eksempel plastavfall). Dermed blir det mer lønnsomt å begrense avfallsmengden eller håndtere avfallet på annen måte, for eksempel gjennom materialgjenvinning.

Siden avgiftssatsen i dag er høyere enn kvoteprisen, vil en avgift også gi sterkere insentiver enn kvoteplikt til andre tilpasninger, slik som økt eksport av avfall (i hovedsak til Sverige). Økt eksport kan føre til redusert tilgang på avfall for norske fjernvarmeanlegg. Samtidig vil politikktutviklingen i Sverige også ha betydning for det norske avfallsmarkedet. En svensk utredning av økonomiske virkemidler for avfallsbransjen (herunder kvoteplikt og avgift) skal etter planen være ferdig innen

31. oktober 2017. Regjeringen vil følge utviklingen og ha dialog med svenske myndigheter.

Regjeringen vil arbeide videre med innlemmelse av avfallsforbrenningsanlegg i EUs kvotesystem eller innføring av CO₂-avgift.

CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak bokstav a til d.

CO₂-fond – anmodningsvedtak nr. 108 punkt 21 og nr. 1110 (2016–2017)

Ved behandling av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget 5. desember 2016 følgende anmodningsvedtak nr. 108 punkt 1:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en prosess med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO₂-fond. Det legges til grunn at fondet sikres tilstrekkelige inntekter gjennom en opptrapping av CO₂-avgiften for berørte næringer og at finansieringen er på plass innen 2020. Det er et mål at fondet skal bidra til å kutte klimagassutslippene med 2 millioner tonn CO₂-ekv årlig innen 2030. Regjeringen rapporterer om prosess, innretning og mulig tidsløp for etablering av et slikt fond i revidert nasjonalbudsjett 2017.»

I Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 rapporterte regjeringen om prosess, innretning og mulig tidsløp for et CO₂-fond. Det ble varslet at regjeringens utgangspunkt er at:

«Et eventuelt CO₂-fond finansieres gjennom en bevilgning på statsbudsjettets utgiftsside. Størrelse på bevilgningen ses i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO₂-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO₂-fondet. Videre gis det ikke helt eller delvis fritak for CO₂-avgift, herunder fritak for eventuelle fremtidige økninger i CO₂-avgiften, for virksomheter tilsluttet et eventuelt CO₂-fond.»

«Det må foretas en grensedragnings mellom et eventuelt CO₂-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova.»

I forbindelse med behandling av Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 gjorde Stortinget 21. juni 2017 følgende anmodningsvedtak nr. 1110:

«Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO₂-fond for næringstransport, med sikte på oppstart i løpet av 2019. Forhandlingene skal ta utgangspunkt både i de argumenter og løsninger som fremføres i RNB og de forslag næringslivet har spilt inn om en modell basert på NO_x-fondet. Et privat fond skal vurderes, samtidig som det må foretas en grensedragnings mellom et CO₂-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova. De administrative kostnadene for næringsvirksomheter,

næringsorganisasjoner og myndigheter skal begrenses. Størrelsen på overføringene til fondet skal sees i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO₂-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO₂-fondet, enten som en direkte bevilgning over statsbudsjettets utgiftside eller som en avgiftslettelse for de aktuelle virksomhetene. Næringsaktørene forplikter seg til utslippsreduksjoner ut over det som følger av eksisterende virkemidler i en miljøavtale med staten. Arbeid med utredning og innhenting av felles data og analysegrunnlag starter umiddelbart, og Stortinget ber om en rapportering av dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet 2018.»

Etablering av et fond forutsetter utredninger, forhandlinger og notifisering til EFTAs overvåkingsorgan (ESA), uavhengig av hvilken modell som blir valgt.

Sentrale spørsmål som må utredes, er blant annet hvordan næringslivets modell, basert på NO_x-fondet, kan gjennomføres rent praktisk, administrative kostnader ved ulike modeller, forholdet til statsstøttereguleringen i EØS-avtalen og potensialet for og kostnadene ved utslippsreduksjoner. Klima- og miljødepartementet og Finansdepartementet har i samarbeid med berørte næringsorganisasjoner igangsatt utredninger som skal avklare disse spørsmålene.

Utslipp av klimagasser

Foreløpige tall viser at de samlede norske klimagassutslippene var 53,4 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2016, se figur 9.20. Dette er en reduksjon på 0,9 pst. fra 2015. I perioden 1990 til 2016 har utslippene økt med 3,3 pst. Mellom 1996 og 2011 var utslippene over 54 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i alle år unntatt i 2009. De lave utslippene i 2009 må ses i sammenheng med det økonomiske tilbakeslaget som følge av finanskrisen. Utslippene var på sitt høyeste i 2007 med 56,8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Siden 2012 har utslippene i alle år vært under 54 mill. tonn CO₂-ekvivalenter.

Kvotepriisen

EUs kvotedirektiv etablerer et system for handel med klimagasskvoter, der formålet er å redusere EUs utslipp av klimagasser på en kostnadseffektiv måte. Direktivet er en del av EØS-avtalen.

Det har vært store variasjoner i prisen på kvoter som leveres i perioden 2008–2017. Kvotepriisen har hele tiden ligget vesentlig under CO₂-avgiften på bensin i Norge. Dagens kvotepriis ligger på et nivå som er betydelig lavere enn det generelle CO₂-avgiftsnivået. Petroleumsvirksomheten, størstedelen av innenriks luftfart og bruk av naturgass i kvotepliktig industri ilegges CO₂-avgift i tillegg til kvoteplikt.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene, hvor man ble enige om å øke CO₂-avgiften på mineralske produkter; mineraloljens generelle sats, mineralolje til luftfart, bensin, naturgass og LPG.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

a) mineralolje (generell sats): kr 1,33 per liter.

Mineralolje

- til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,28 per liter,
- til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,28 per liter,
- til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,29 per liter,

b) bensin: kr 1,16 per liter,

c) naturgass: kr 1,00 per Sm³,

d) LPG: kr 1,50 per kg.»

Flertallet slutter seg til regjeringens forslag til CO₂-avgift i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad om unntak fra CO₂-avgift på mineralolje, naturgass og LPG til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, samt til offshorefartøy.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og egen hovedmerknad, hvor det foreslås endringer i CO₂-avgiften på mineralske produkter.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor hverken CO₂-avgiften for treforedlings-, fiskemel- og sildemelsindustrien eller CO₂-avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart økes.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke CO₂-avgiftene med 50 pst. utover regjeringens forslag. Dette medlem viser videre til at det foreslås å øke CO₂-avgiften for oljevirkosomhet på sokkelen til 1 500 kroner per tonn CO₂.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Paris-avtalen, som trådte i kraft 4. november 2016. Avtalen innebærer at Norge skal oppfylle forpliktelsene sine i samarbeid med EU. For første gang får vi en forpliktende avtale som innebærer at vi faktisk må levere utslippskutt. Regjeringens budsjettforslag gir ikke svar på hvordan vi skal nå våre klimaforpliktelser. Dette medlem viser til at skal vi nå de mål vi har satt oss for utslippskutt, må vi bygge opp klimabudsjett. Uten at klimabudsjettene utarbeides sammen med statsbudsjettet vårt, vil det være umulig å vite om tiltak vi gjennomfører, fører til at vi faktisk når målene våre.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det også legges frem et utslippsbudsjett, basert på de tiltak som foreslås gjennomført. Utslippsbudsjettet viser at det er fullt mulig å nå de utslippsmålene vi har satt oss, hvis vi er villig til å ta de politiske valgene som må til.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å innføre en CO₂-avgift på 600 kroner tonnet. Samtidig foreslår dette medlem å gjeninnføre avgiftsfritak for naturgass og LPG til gods- og passasjertransport for innenriks sjøfart og til offshore fartøy. Avgiften rammer redere som har investert i skip med lavere utslipp.

Dette medlem viser til at det i 2013 ble det tatt ut 98 000 tonn torv fra norske myrer. Dette tilsvarer økte klimagassutslipp på opp imot 190 000 tonn. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås innført en CO₂-avgift på uttak av torv.

Komiteens medlem fra Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

9.8.3 Svovelavgift

SAMMENDRAG

For 2018 foreslås det en endring i avgiften slik at den gir en mer presis prising av miljøskadene. Omleggingen innebærer at avgiftssatsen reduseres med om lag 5 pst. før prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke svovelavgiften med 20 øre.

9.9 Trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.10 Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enighet om økt avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK).

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,500 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) den enkelte avgiftspliktige HFK og PFK-gassen representerer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor avgiften på HFK og PFK øker med 100 kr/tonn CO₂-ekvivalenter.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke avgiften på HFK/PFK til 600 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke avgiften for HFK og PFK til 600 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter.

9.11 Avgift på utslipp av NO_x

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at NO_x-utslipp bidrar sterkt til luftforurensing i norske byer. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke NO_x-avgiften med 3 kroner.

9.12 Miljøavgift på plantevernmidler

Sammendrag

For 2018 foreslås en teknisk endring i fullmakten til å gi forskrift om beregning og betaling av avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2. For øvrig foreslås det ingen endringer i miljøavgiften på plantevernmidler, se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.13 Mineralvirksomhet

Sammendrag

For 2018 foreslås ingen endring i satsene. Se forslag til avgiftsvedtak. Det foreslås en teknisk endring i fullmakten til å gi forskrift om beregning og betaling av avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å innføre fra 1. juli 2018 en avgift på deponert gruveavfall på 50 kroner per tonn.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å en avgift på deponi av gruveavfall på 25 kroner tonnet.

9.14 Sjokolade- og sukkervarer mv.

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enighet om å øke avgiftene på sjokolade- og sukkervarer.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. § 1 første ledd skal lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 36,92 per kg av varens avgiftspliktige vekt.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til forslag i budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti om økt avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. samt økt avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.

For ikke å ramme næringene fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018 med en vurdering av hvorvidt økt merverdiavgift kan være en mer treffsikker og mindre konkurransevridende avgift enn økt avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. samt avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til forenkling av sjokolade- og sukkervareavgiften, samt vurdering av å sette en avgiftsfri grense på 3 tonn pr. år for bruk av sjokolade- og sukkervarer som brukes av bedrifter som råvare ved fremstilling av ferdige varer.»

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, og går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til sine respektive alternative budsjetter og går mot økningen i avgiften på sjokolade- og sukkervarer som Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti foreslår.

Disse medlemmer viser til at det ikke finnes gode nok avgrensninger til å gjennomføre den foreslåtte avgiftsøkningen på en fornuftig måte. Vitaminbjørner, sukkerfri tyggegummi og sukkerfrie pastiller blir med dette dyrere, mens sukkerholdig kjeks og kaker ikke blir avgiftsbelagt. Disse medlemmer peker på at avgiftssystemet med stort hell har blitt brukt til å fremme

folkehelsen i Norge. Dette forutsetter likevel at avgiftene er logisk avgrenset og målrettet om legitimiteten til avgiftssystemet skal bevares. Disse medlemmer viser videre til at avgiftsøkningen har fått kraftig kritikk fra flere hold for å være næringsfiendtlig og vil kunne føre til økt grensehandel. Det bør etter disse medlemmers mening etterstrebtes å innføre avgifter som er forståelige, og som har en samfunnsnyttig effekt, framfor å innføre dårlig utredete avgiftsøkninger som kun er ment å saldere budsjetter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å doble avgiften på sjokolade- og sukkerverer.

Dette medlem mener innretningen på regjeringens avgift er feil og treffer urimelig upresist. Dette medlem mener det er avgjørende å styrke folkehelsearbeidet i Norge, og at en ny økt sukkeravgift må medvirke til dette. Eksempler som at vitaminbjørner og sukkerfri tyggegummi vil rammes av regjeringens avgift, er med på å svekke legitimiteten til avgifter.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett og går imot den foreslåtte økningen i avgiften på sjokolade- og sukkerverer mv. Dette medlem vil påpeke at konsekvensene for norsk nærings- og nytelsesmiddelindustri er usikre, spesielt i kombinasjon med avgiftsfri privat import opp til 350 kroner.

Dette medlem viser til løst forslag, fremmet til behandlingen av Innst. 2 S (2017–2018) i Stortinget 4. desember 2017, om at regjeringen utreder konsekvensene av den økte avgiften før behandling av skatte- og avgiftsopplegget for 2019.

9.15 Alkoholfrie drikkevarer mv.

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enighet om å øke avgiften på alkoholfrie drikkevarer mv.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag til vedtak:

«Stortingets vedtak om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. § 1 første ledd skal lyde:

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

a) Drikkevarer:

1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 4,75,
2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,70,

b) Sirup:

1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 28,91,
2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig framstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,32.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, og går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til sine respektive alternative budsjetter og går mot økningen i avgiften på alkoholfrie drikkevarer som Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti foreslår.

Disse medlemmer viser til at flertallets avgiftsøkning ikke er målrettet, men treffer både sukkerholdige og sukkerfrie drikkevarer på samme måte. Denne avgiftsøkningen framstår dermed mindre som et folkehelseiltak, og mer som en måte å saldere budsjettet på. Disse medlemmer viser videre til at avgiftsøkningen har fått kraftig kritikk fra flere hold for å være næringsfiendtlig og vil kunne føre til økt grensehandel. Det bør etter disse medlemmers mening etterstrebtes å innføre avgifter som er forståelige, og som har en samfunnsnyttig effekt, framfor å innføre dårlig utredete avgiftsøkninger.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å doble avgiften på alkoholfrie drikkevarer.

9.16 Avgift på sukker mv.

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å doble avgiften på sukker.

9.17 Drikkevareemballasje – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

Sammendrag

GRUNNAVGIFT PÅ ENGANGSEMBALLASJE FOR DRIKKEVARER (POST 70)

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 3.

MILJØAVGIFT PÅ DRIKKEVAREEMBALLASJE (POST 71–74)

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

MATERIALAVGIFT – ANMODNINGSVEDTAK NR. 1118 (2016–2017)

Ved behandlingen av Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017, jf. Innst. 401 S (2016–2017), gjorde Stortinget 21. juni 2017 følgende anmodningsvedtak nr. 1118:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 utrede en materialavgift til erstatning for grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall, gradert etter grad av fossilt innhold.»

Departementet forstår anmodningsvedtaket slik at det skal utredes om dagens grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer bør erstattes med en ny materialavgift hvor avgiftssatsene reduseres etter andel ikke-fossilt innhold i emballasjen. Med ikke-fossilt materiale menes materiale fremstilt fra biomasse.

Basert på tidligere innspill fra næringen forstår departementet videre materialavgift som en ordning der produsenter eller importører må være medlem av et godkjent retursystem for å få avgiftslette. Det legges til grunn at alle medlemmer i det enkelte retursystem skal ha lik avgiftssats for samme type emballasje. Det er også forutsatt at retursystemet kan dokumentere andelen biomasse i emballasjen, herunder biomasse fra resirkulert materiale, til miljømyndighetene. Miljømyndigheten skal på bakgrunn av dokumentasjonen fastsette et avgiftsgrunnlag til avgiftsmyndigheten. Drikkevareemballasje fremstilt fra biomasse er i dag kun aktuelt for plastflasker og drikkekartong. Anmodningsvedtaket berører dermed i praksis kun plastflasker.

Omlegging av grunnavgift på engangsemballasje for drikkevarer til en avgift gradert etter mengde bioplast i emballasjen, ble vurdert i budsjettet for 2016, jf. Prop. 1 LS (2015–2016) Skatter, avgifter og toll 2016. Forslaget ble forkastet blant annet fordi miljøeffekten er usikker, det vil komplisere avgiften og være krevende å kontrollere.

I Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 ble det vurdert å erstatte grunnavgiften på engangsemballasje med en materialavgift, hvor avgiftssatsene differensieres etter andel fossilt og resirkulert materiale i emballasjen. Departementet påpekte at bruk av en slik avgift vil medføre økte administrative kostnader, samtidig som det er tvilsomt om en omlegging vil ha klima- eller miljøeffekter av betydning. Regjeringen konkluderte med at det ikke bør innføres en differensiert materialavgift som erstatning for dagens grunnavgift på engangsemballasje.

Skattedirektoratet og Miljødirektoratet har vurdert en materialavgift i tråd med anmodningsvedtaket. Skattedirektoratet viser til at en materialavgift forutsetter at det kan fastsettes et korrekt avgiftsgrunnlag på bakgrunn av dokumentasjon fra miljømyndigheten for andel biomasse i emballasjen. Miljødirektoratet anser det som mulig å innføre en dokumentasjonsordning for andel jomfruelig biomasse i produksjon av ny drikkevareemballasje, men det vil trolig ikke være mulig å dokumentere mengde biomasse som kommer fra resirkulert materiale. Miljødirektoratet påpeker videre at administrative konsekvenser av å innføre en dokumentasjonsordning eventuelt må vurderes nærmere. Miljødirektoratet anbefaler uansett ikke å innføre avgiftsdifferensiering etter innhold av biomasse i emballasjen nå, men vil vente til det foreligger mer kunnskap om klima- og miljøeffektene ved bruk av biobasert plast. Spesielt viser Miljødirektoratet til at Europakommisjonen har varslet at de som del av arbeidet med en kommende strategi om plast i den sirkulære økonomien, vil se på kunnskapsgrunnlaget for biobasert plast. Departementet er enig i Skattedirektoratet og Miljødirektoratets vurderinger.

Departementet kan for øvrig ikke se at det har fremkommet ny informasjon som tilsier andre konklusjoner enn i budsjettet for 2016 og revidert nasjonalbudsjett for 2017.

En materialavgift differensiert etter biomasse for plastflasker vil gi begrensede insentiver til å øke innholdet av biomasse, det er usikkert om økt bruk av biomasse har miljø- eller klimaeffekt av betydning, og avgiften vil medføre økt byråkrati. Regjeringen foreslår derfor ikke at grunnavgiften på engangsemballasje av plast eller metall erstattes av en ny materialavgift gradert etter andel av fossilt innhold.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at Miljø-

direktoratet fastslår at økt bruk av resirkulert materiale i drikkevareemballasje av plast og metall vil gi betydelig reduksjon i klimagassutslipp. Disse medlemmer viser til at en samlet bransje (BROD og Infinitum) foreslår å gjøre om grunnavgiften for drikkevareemballasje av plast og metall til en materialavgift differensiert etter grad av fossilt innhold, håndtert gjennom pantesystemet Infinitum. Disse medlemmer merker seg også at bransjen tilbakeviser regjeringens motforestillinger mot en materialavgift.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å redusere fossil materialbruk, og konstaterer at det i dag ikke finnes virkemidler for dette.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 fremme forslag om å erstatte grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall med en materialavgift, hvor avgiftssatsen fastsettes ut fra andel resirkulert og nytt materiale i emballasjen.»

«Stortinget ber regjeringen, så snart EU har gjort en bærekraftvurdering av plast basert på fornybar råvare, om å vurdere om andel fornybart materiale skal gi grunnlag for redusert sats i en materialavgift på drikkevareemballasje av plast.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne tar omtalen fra regjeringen til etterretning og merker seg at regjeringen ikke ønsker å innføre en materialavgift som graderes etter nytt fossilt råstoff. Disse medlemmer mener regjeringen ikke framlegger noen andre alternative løsninger for å fase inn mer miljøvennlig plastemballasje.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede modell(er) for hvordan grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall kan erstattes av en materialavgift som graderes etter nytt fossilt råstoff (med unntak for resirkulert og fornybart råstoff), med formål om å innføre endringen fra 1. januar 2019. Stortinget ber regjeringen legge fram et beslutningsgrunnlag for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018.»

«Stortinget viser til initiativ om etablering av Handelens miljøfond og ber regjeringen ta initiativ overfor (plast)bransjen for å etablere en miljøavtale og miljøfond for omlegging til fossilfri plast i løpet av 2018.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative

budsjett, hvor det foreslås å endre grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff. Avgiften antas ikke å ha provenyeffekt i 2018.

Dette medlem viser også til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett foreslås innført en avgift på fossil plastemballasje.

9.18 Flypassasjeravgift

Sammendrag

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Videre foreslås avgiftsfritak for NATO mv., se forslag til avgiftsvedtak § 2 bokstav d.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets egen hovedmerknad, hvor det foreslås en flypassasjeravgift som har reell klimaeffekt og ikke de negative utslagene som flypassasjeravgiften har.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede om flypassasjeravgiften kan legges om slik at flyruter fra og/eller til lufthavn med passasjergrunnlag eller passasjerantall under et visst nivå unntas for avgiften, herunder innbefattes at regjeringen søker forhåndsuttalelse om slike ordninger hos ESA.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at start- og passasjeravgiftene halveres for statlig finansierte flyruter.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at en flypassasjeravgift vil bidra til å øke prisene på flybilletter og derfor også redusere antall flyvninger. Derimot vil en flyseteavgift i enda større grad gi insentiver til å fylle opp flyene og derigjennom bidra til ytterligere å begrense antall flyvninger. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å erstatte dagens flypassasjeravgift med en flyseteavgift.

9.19 Totalisatoravgift

Sammendrag

For 2018 foreslås det å omgjøre totalisatoravgiften til en særavgift, se forslag til avgiftsvedtak.

Etter lov av 1. juli 1927 nr. 3 om veddemål ved totalisator skal en del av innsatsbeløpet i hestespill gå til staten. Totalisatoravgiften var tidligere progressiv, enten av brutto spilleinnsats per løpsdag (galopplop) eller av års-

omsetningen (travløp). Gjeldende bestemmelser om totalisatoravgiften er regulert i forskrift 24. august 2007 nr. 1011 om totalisatorspill. Konsesjonshaver skal betale avgift til staten på 3,7 pst. av bruttoomsetning per år. Det er i dag bare Norsk Rikstoto som har konsesjon til å drive hestespill. Inntekten har vært budsjettet som sektoravgift under Landbruks- og matdepartementet, men har ikke noe sektorpolitisk formål og motsvares ikke av noen utgiftsbevilgning til sektoren.

Forslaget innebærer at totalisatoravgiften vedtas årlig av Stortinget ved plenarvedtak, og ikke som en del av Landbruks- og matdepartementets budsjett. Avgiftsinntektene budsjetteres på et nytt kapittel og post, men for øvrig har omgjøring til særavgift ingen konsekvenser for fastsetting eller innkreving av totalisatoravgiften.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor totalisatoravgiften reduseres til 3 pst.

9.20 Dokumentavgift

Sammendrag

Det foreslås ingen endringer i avgiften for 2018, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.21 Avgifter i telesektoren

Sammendrag

FREKVENSavgIFTER

For 2018 foreslås det å prisjustere avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Det foreslås en teknisk endring i fullmakten til å fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1 tredje ledd.

NUMMERavgIFTER

For 2018 foreslås det ingen endringer i avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Det betales en årlig avgift for rett til å inneha og bruke femsifrede telefonnummer. De femsifrede numrene er delt inn i forskjellige priskategorier og varierer mellom 4 700 kroner og 123 700 kroner per år. Inntektsanslaget for 2018 er svært usikkert på grunn en nylig avsagt dom i EU-domstolen som slår fast at næringsdrivende ikke kan henvise kunder til kostbare spesialnummer. Det kan påvirke etterspørselen etter slike nummer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

9.22 Inntekter ved tildeling av konsesjoner

Sammendrag

Det foreslås at Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 gis fullmakt til å innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner, se forslag til vedtak § 1. Det foreslås videre en justering av vedtaket slik at det omfatter konsesjoner gitt av både Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet.

Staten kan kreve betaling ved tildeling av eksklusive rettigheter til en ressurs, for eksempel frekvenstillatelse og tillatelse til oppdrett av laks og ørret. Betalingen kan være fastsatt på forhånd eller bestemmes gjennom bruk av auksjon. Når tildelingen skjer ved auksjon, vil størrelsen på disse inntektene variere avhengig av selskapenes betalingsvilje for de tillatelse som utlyses.

Det planlegges gjennomført en auksjon av frekvensressurser i det såkalte 700 MHz-båndet i løpet av 2018. I tillegg forberedes tildeling av ledige ressurser i båndet omkring 2 GHz samt retildeling av ressursene i 450 MHz-båndet som utløper i 2019. Det er usikkert hvor stort proveny disse auksjonene vil innbringe og når inntektene vil bokføres. Det budsjetteres derfor ikke med inntekter for dette formålet nå.

Det nye systemet for regulering av produksjonskapasiteten i lakse- og ørretoppdrett trer i kraft i oktober 2017. Inntektene fra vekst i havbruksnæringen er vanskelige å anslå som følge av usikkerhet om hvilken vekst det nye systemet vil tillate, og hvilke priser som oppnås. Det er usikkert hvor stort proveny dette vil innbringe og når inntektene vil bokføres. Det budsjetteres derfor ikke med inntekter for dette formålet nå.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10. Trafikksforsikringsavgift – herunder oppfølging av anmodningsvedtak

10.1 Sammendrag

En omlegging av årsavgiften til en avgift på trafikksforsikring startet i 2017. Forslag til ny trafikksforsikringsavgift har vært på høring, og departementets forslag til innretning av den nye avgiften ble omtalt i Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017. Stortinget sluttet seg til omtalen og til et forslag om å gi Finansdepartementet fullmakt til å gi forskrift om overgangsregler slik at omleggingen kunne starte i 2017. I 2017 kreves årsavgiften inn for siste gang, og forsikringssselskapene er i tråd med overgangsbestemmelsene i gang med å kreve inn den nye trafikksforsikringsavgiften for forsik-

ring som gjelder 2018. Som ledd i omleggingen fremmer Finansdepartementet for 2018 forslag om en avgift på trafikksikringer. Formålet med omleggingen er å effektivisere avgiftsoppkrevningen og å legge til rette for økt fleksibilitet i avgiften. Det vises til forslag til vedtak om avgift på trafikksikringer.

For å motivere eiere til å overholde forsikringsplikten, foreslår regjeringen også at det etableres en ordning med gebyr for uforsikrede motorvogner. Gebyret betales til Trafikkforsikringsforeningen (TFF). For å motivere nye eiere til selv å tegne forsikring ved et eierskifte, foreslås at gebyrplikten også skal gjelde ved eierskifte. Det vises til kapittel 15 og forslag til lov om endring i bilansvarslova.

Trafikkforsikringsavgiften foreslås bygd opp som en ordinær særavgift, der avgiftsplikten legges på forsikringsselskapene, som i sin tur velter avgiften over på sine kunder gjennom premieinnbetalingene. For uforsikrede motorvogner og motorvogner som har skiftet eier uten at det tegnes ny forsikring, vil Trafikkforsikringsforeningen kreve avgiften inn sammen med gebyret som belastes eier.

Arbeidet med omlegging av avgiften ble omtalt i Prop. 120 LS (2014–2015) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga punkt 4.1.3 og i Prop. 1 S (2015–2016) Finansdepartementet punkt 2.2.2. I samsvar med Stortingets forutsetning i Innst. S 5 (2015–2016) punkt 4.12, foreslås at den nye avgiften skal gjelde de samme motorvogner som omfattes av årsavgiften, med samme satser og satsstruktur. Avgiftsbelastningen for den enkelte eier/forsikringstaker blir dermed den samme som i dag.

Arbeidet med den nye avgiften har skjedd i dialog med bransjen. Forsikringsbransjen har gjennomført endringer i sine systemer, som i tillegg til å legge til rette for avgiften og gebyret for uforsikrede motorvogner mv. også vil bidra til å effektivisere informasjonsflyten om forsikringsforhold mellom selskapene, Trafikkforsikringsforeningen og Statens vegvesen.

Omleggingen fra årsavgift til trafikksikringsavgift vil medføre et provenytap samlet anslått til om lag 600 mill. kroner påløpt og 470 mill. kroner bokført i 2018. Provenytapet skyldes flere forhold, herunder økt fleksibilitet for eierne med den nye avgiften. Årsaken er at den enkelte eier etter omleggingen bare betaler avgift for den tiden motorvognen er påregistrert og forsikret. Omleggingen fra årsavgift til trafikksikringsavgift skal bidra til mer effektiv avgiftsoppkreving og innebærer reduserte kostnader for Skatteetaten. Forsikringsbransjen påføres kostnader knyttet til innføring og løpende håndtering av den nye avgiften, men omleggingen gir også bransjen en rentegevinst.

Den nye avgiften foreslås innført med virkning fra 1. januar 2018. 2017 blir dermed det siste året det oppkreves årsavgift.

Selv om den nye avgiften først innføres i 2018, har forsikringsselskapene allerede i 2017 startet innfasingen av avgiften. Årsaken er at forsikringsavtaler som tegnes eller fornyes i 2017, gjennomgående også gjelder dekning for deler av 2018. Det var derfor nødvendig å igangsette avgiftsomleggingen alt i 2017. For å gi forsikringsselskapene et grunnlag for å igangsette avgiftsomleggingen i 2017, vedtok Stortinget i budsjettet for 2017 å gi Finansdepartementet fullmakt til å fastsette overgangsregler om beregning og innrapportering av trafikksikringsavgift. Det vises til omtale i Prop 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 punkt 10.4.3 og Innst. 3 S (2016–2017).

Bakgrunn, høring, gjeldende regelverk og forsikringsavgifter i andre land omtales i proposisjonen før departementets vurderinger og forslag med innledning, omtale av ansvar for avgiften, avgiftspliktes omfang, fastsettelse og innberetning av avgift, tapte fordringer og premiekraav som ikke oppkreves, og dekning i flere selskap før omtale av fritak for elbiler.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 108 punkt 3 av 5. desember 2016):

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om fritak for årsavgift for elbiler med virkning fra 2018. Regjeringen notifiserer om nødvendig et slikt fritak til ESA så snart som mulig.»

Årsavgiften erstattes i 2018 av trafikksikringsavgift, og fritak for elbiler må derfor innføres i den nye avgiften. Elbiler ilegges i dag årsavgift med lav sats, se Stortingets vedtak om årsavgift § 2 første ledd bokstav e.

Finansdepartementet har i samarbeid med Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet igangsatt prosessen med å notifisere tiltaket til EFTAs overvåkingorgan (ESA). Et utkast til prenotifikasjon er oversendt til ESA, og departementene arbeider nå i samråd med ESA med å ferdigstille notifikasjonen. Det er fortsatt usikkert om en godkjennelse fra ESA vil kunne foreligge til 1. januar 2018.

I arbeidet med implementeringen av avgift på trafikksikringer er det forutsatt at fritaket for elbiler vil tre i kraft med virkning fra 1. januar 2018. Dette ble også lagt til grunn i overgangsbestemmelsene som ble vedtatt med hjemmel i Stortingets vedtak om årsavgift for 2017.

I avgiftsvedtaket foreslås at trafikksikringer på elbiler fritas for avgift, men at det kan innføres avgift med lav sats for trafikksikringer på elbiler fra det tidspunkt departementet bestemmer, se forslag til avgiftsvedtak I og II. Det siste er nødvendig for det tilfelle at ESA ikke godkjenner fritaket. Det legges til grunn at avgiften i så fall vil virke fremover i tid.

Til slutt i kap. 10 i proposisjonen behandles avgift på uforsikrede motorvogner – unnlatesgebyr og økonomiske og administrative konsekvenser.

10.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

11. Toll

11.1 Sammendrag

Ved innførsel av varer skal det betales toll etter tolltariffens satser. Toll fastsettes av Stortinget for ett år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 bokstav a. For en rekke varer er det gitt tollfrihet i henhold til preferanseavtaler, andre nasjonale ordninger eller med hjemmel i stortingsvedtak.

Det er kun de tollsatsene som foreslås endret, som Stortinget tar stilling til. De øvrige satsene videreføres uendret, jf. tollvedtaket § 1 annet ledd. Forslag om satsendringer fremgår normalt av et vedlegg til tollvedtaket. Det foreslås ingen endringer i tollsatsene for 2018. En konsolidert versjon av tolltariffen blir kunngjort i Norsk Lovtidend.

Toll som beskytter norske produsenter fra utenlandsk konkurranse, har ulike virkninger. Importtoll fører normalt til økte produksjonskostnader for det øvrige næringslivet og dyrere varer for forbrukerne. Videre vil toll redusere omfanget av handel og bidra til at ulike lands relative fortrinn i produksjon av varer og tjenester ikke utnyttes fullt ut. Gjennom handel med industrivarer og tjenester har Norges konkurransemessige fortrinn blitt best mulig utnyttet til høy verdiskaping og velferd.

Mens det for industrivarene kun er toll på enkelte klær og andre tekstilprodukter, er tollbeskyttelsen på landbruksvarer forholdsviss omfattende. Importvernet for landbruksprodukter utgjør en stor del av den samlede støtten til norsk jordbruk. Importvernet bidrar blant annet til at omsetning av norske matvarer kan skje til priser fastsatt i jordbruksavtalen. Ifølge OECDs beregninger utgjorde den samlede skjermingsstøtten om lag 12,5 mrd. kroner i 2016.

Tollinntektene bestemmes av tollsatsene og mengden varer som importeres. Tollinntektene var 3 176 mill. kroner i 2016 og utgjør om lag 0,3 pst. av statens samlede inntekter. Figur 11.1 i proposisjonen viser deklart toll for landbruksvarer og industrivarer i 2016 fordelt mellom EU, utviklingsland og øvrige land. Figuren viser at det er importen fra utviklingslandene som står for størstedelen av toll på industrivarer. Det meste av toll på landbruksvarer er knyttet til import fra EU.

Se forslag til stortingsvedtak om toll for budsjettåret 2018, proposisjonens vedlegg 3 og omtale av toll på landbruksvarer, WTO-saker, nye frihandelsavtaler og

tollpreferansesystemet for utviklingsland i proposisjonens kapittel 11.

11.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor tollsats på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015, gjeninnføres.

12. Sektoravgifter

12.1 Sammendrag

Innledning

Statens inntekter fra sektoravgifter anslås til vel 3,4 mrd. kroner i 2018. Tabell 12.1 i proposisjonen gir en oversikt over innbetalte sektoravgifter i 2016 og anslag for inntektene i 2017 og 2018.

Totalisatoravgiften

Totalisatoravgiften har vært budsjettert som sektoravgift, men har ikke et sektorpolitisk formål. Regjeringen foreslår derfor å omgjøre totalisatoravgiften til særavgift fra 2018, se punkt 9.19 i proposisjonen.

Legemiddelomsetningsavgiften

Inntektene av gebyrer og sektoravgifter på legemiddelområdet overstiger kostnadene av de tjenestene som brukerfinansieringen er ment å dekke. Overprisingen skyldes blant annet at legemiddelomsetningen, som er avgiftsgrunnlaget, har økt mer enn forutsatt og et visst etterslep i tilpasning av satsene. 1. januar 2017 ble legemiddelomsetningsavgiften satt ned fra 0,55 til 0,45 pst. Regjeringen foreslår ytterligere reduksjon av satsen til 0,3 pst. fra 1. januar 2018. Provenytapet anslås til 29 mill. kroner påløpt og 22 mill. kroner bokført i 2018. For nærmere omtale vises det til Prop. 1 S (2017–2018) Helse- og omsorgsdepartementet.

Sektoravgifter Kystverket

Kystverket gjennomfører effektiviseringstiltak for å redusere kostnadene innen lostjenesten. Regjeringen ønsker at innsparingene skal tilfalle næringen, og foreslår å redusere losavgiftene tilsvarende. Kostnadene i tilbringertjenesten reduseres i henhold til en tiårig avtale fra 2017, som gir en avgiftsreduksjon på 11 mill. kroner påløpt og 10 mill. kroner bokført i 2018. For nærmere omtale av avgiftene under Kystverket vises det til Prop. 1 S (2017–2018) Samferdselsdepartementet.

Sektoravgift Petroleumsstilsynet

Utviklingen i petroleumsnæringen, blant annet ved økt digitalisering og endring i trusselbildet, gjør IKT-tek-

nologi til en økende strategisk sikkerhetsutfordring. Operatørene har det overordnede ansvaret for blant annet IKT-sikkerhet i næringen. I tillegg er det nødvendig med økt kunnskaps- og kompetanseutvikling på området og oppfølging fra Petroleumstilsynet, blant annet for å avklare utfordringer og utarbeide risikobilde, gjennomføre tilsynskampanjer og styrke beredskap og hendelseshåndtering. Regjeringen foreslår at dette finansieres ved å sette opp sektoravgiften til Petroleumstilsynet med knapt 6 mill. kroner påløpt og bokført i 2018. For nærmere omtale vises det til Prop. 1 S (2017–2018) Arbeids- og sosialdepartementet.

Tilsynsavgift Finanstilsynet

Finanstilsynets virksomhet er finansiert fullt ut av tilsynsobjektene med sektoravgift (tilsynsavgift) ved si-

den av enkelte gebyrfinansierte tjenester. De siste årene har budsjettet vært så godt som reelt uendret, men likevel med en viss økning i 2017. Både nasjonale og internasjonale tilsynskrav har imidlertid økt. Som konsekvens av en styrking av Finanstilsynets budsjett og en teknisk justering av utligningsgrunnlaget, foreslår regjeringen å øke tilsynsavgiften med knapt 32 mill. kroner påløpt og bokført i 2018. For nærmere omtale vises det til Prop. 1 S (2017–2018) Finansdepartementet.

Samlet oversikt

For overordnet omtale vises det til Prop. 1 LS (2017–2018) kapittel 12. Se for øvrig nærmere omtale av de ulike sektoravgiftene i de ulike fagdepartementenes Prop. 1 S (2017–2018).

Regjeringens forslag til sektoravgifter for 2018 følger av tabellen:

Kap.	Post	Forslag 2018
5568	Kulturdepartementet	
	71 Årsavgift – stiftelser	24 263 000
	73 Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	43 040 000
	74 Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75 Kino- og videogramavgift	34 000 000
5571	Arbeids- og sosialdepartementet	
	70 Petroleumstilsynet – sektoravgift	106 640 000
5572	Helse- og omsorgsdepartementet	
	70 Legemiddelomsetningsavgift	68 000 000
	72 Avgift utsalgsteder utenom apotek	4 900 000
	73 Legemiddelkontrollavgift	159 000 000
	74 Tilsynsavgift Statens legemiddelverk	3 770 000
5574	Nærings- og fiskeridepartementet	
	71 Avgifter immaterielle rettigheter	163 000 000
	72 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29 600 000
	73 Årsavgift Merkerregisteret	8 550 000
	74 Fiskeriforskningsavgift	247 000 000
	75 Tilsynsavgift Justervesenet	46 600 000
5576	Landbruks- og matdepartementet	
	72 Forskningsavgift landbruksprodukter	160 000 000
5577	Samferdselsdepartementet	
	74 Sektoravgifter Kystverket	767 600 000
	75 Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	210 200 000
5578	Klima- og miljødepartementet	
	70 Sektoravgifter Svalbards miljøvernfond	17 670 000
	71 Jeger- og fellingsavgifter	91 000 000
	72 Fiskeravgifter	16 500 000
5580	Finansdepartementet	
	70 Tilsynsavgift Finanstilsynet	389 200 000
5582	Olje- og energidepartementet	
	70 Bidrag til kulturminnevern	400 000
	71 Konesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	164 300 000
	72 Påslag på nettatariffen til Energifondet	670 000 000

12.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås et påslag på nettatariffen på 1 øre til Energifondet (Enova).

13. Andre lovsaker

Forslag om å begrense muligheten for tapsfradrag når utbytte er skattefritt etter skatteavtale (kapittel 13), konsernbidragsreglene (kapittel 14), gebyr for uforsikrede motorvogner mv. (kapittel 15), skattefavisert individuell sparing til pensjon (kapittel 16), overføring av oppgaver fra Arbeids- og velferdsetaten til Skatteetaten (kapittel 17), endringer i opplysningsplikten for enkelte næringsinntekter mv. i a-ordningen (kapittel 18), opphevelse av adgangen til å sende a-melding på papir (kapittel 19), bruk av politiattest ved tilsetninger i Tolletaten (kapittel 20), endringer i opplysningsplikten om utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere (kapittel 21) og oppretting og presisering av lovtekst mv. (kapittel 22) som er omtalt i proposisjonens del III Andre lovsaker behandles i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 9.

14. Omtalesaker

14.1 Naturalytelser

Sammendrag

Naturalytelser er ytelser som mottas i arbeidsforhold og består av annet enn penger, men gir en privatøkonomisk fordel. Naturalytelser er skattepliktige, og verdien settes som hovedregel til omsetningsverdi med mindre det er gitt skattefritak eller særskilte regler om verdsettelse. Eksempelvis er det fritak for enkelte gaver, rimelige velferdstiltak, overtidsmat og rimelige personalrabatter.

Det er klare svakheter ved gjeldende regler for skattlegging av naturalytelser. Det gjør det krevende å etterleve og håndheve regelverket. Blant annet har noen av skattefritakene svært skjønnsmessige vilkår, som gjør det vanskelig å vite hvor grensen går mellom skattefrie og skattepliktige ytelser. Videre inneholder regelverket noen unntak fra hovedregelen om verdsettelse til omsetningsverdi som kan føre til ulik verdsettelse av samme vare eller tjeneste. I tilfeller der ansatte mottar skattepliktige ytelser fra tredjeparter, er det uklart etter gjeldende rett om det er arbeidsgiveren eller tredjeparten som plikter å gi lønnsopplysninger, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift. Sivilombudsmannen har i en konkret klagesak fra 2012 oppfordret

lovgiver til å gjennomgå og avklare dette prinsipielle spørsmålet.

Skattedirektoratet hadde på høring forslag til forbedringer av regelverket for skattlegging av naturalytelser første kvartal 2017. Høringsinstansene er gjennomgående enige i at det er behov for forbedringer av regelverket, men har merknader til enkelte av forslagene til løsninger. Særlig var det mange, men relativt sprikende, merknader til forslaget til skattefritaksregler for personalrabatter.

Høringsuttalelsene tilsier at det er behov for å vurdere flere av elementene i de forslagene som var på høring nærmere, herunder personalrabatter. I det videre arbeidet skal det tas utgangspunkt i at arbeidsgiver er ansvarlig for innrapportering, forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift for alle skattepliktige ytelser arbeidstakeren mottar i arbeidsforholdet, også når ytelsen kommer fra/via tredjeparter. Det arbeides videre med forslaget om å oppheve særreglene for verdsettelse av naturalytelser, slik at verdsettelsen i flest mulig tilfeller skal følge hovedregelen om verdsettelse til omsetningsverdi i sluttbrukermarkedet. Det vil bli vurdert om skattleggingen kan innrettes på en måte som forenkler etterlevelsen sammenlignet med høringsforslagene.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.2 Skatte- og arbeidsgiveravgiftsfritak for frivillige og ideelle organisasjoner

Sammendrag

For veldedige og allmennyttige institusjoner gjelder det visse lempelige skatte- og avgiftsregler. For noen av disse reglene er det beløpsgrenser. Finansdepartementet er blitt kjent med at det er noe usikkerhet om hvordan disse beløpsgrensene skal anvendes.

Etter skatteloven § 2-32 første ledd er «[m]ild stiftelse, kirkesamfunn, menighet, selskap eller innretning som ikke har erverv til formål» fritatt for formues- og inntektsskatt. Dersom slike institusjoner driver økonomisk virksomhet, vil de likevel være skattepliktige for slik inntekt og formue dersom inntektene overstiger bestemte beløpsgrenser, jf. bestemmelsens annet ledd. Videre følger det av folketrygdloven § 23-2 åttende ledd at «veldedig eller allmennyttig institusjon eller organisasjon» er fritatt fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift for lønnsutgifter som ikke er knyttet til organisasjonens næringsvirksomhet, så fremt de totale lønnsutgiftene ikke overstiger bestemte beløpsgrenser.

I desember 2016 avga Skattedirektoratet en fortolkningsuttalelse som fastslo at beløpsgrensene gjelder for hver selvstendige juridiske enhet som utgjør et selvstendig skattesubjekt. Dette innebar at underavdelinger eller -grupper til det selvstendige skattesubjektet ikke kunne nyttiggjøre seg hver sine grensebeløp. Det ble lagt

til grunn at den rettsforståelse uttalelsen ga uttrykk for, ville bli gjort gjeldende fra 1. januar 2018.

I etterkant av uttalelsen har det vist seg at blant annet mange idrettslag i lengre tid har forstått og praktisert reglene slik at hver underavdeling/-gruppe med eget styre mv. kan benytte seg av hver sine grensebeløp. Denne praksisen har sin bakgrunn i usikkerhet om fortolkningen av gjeldende regelverk, der rettskildebildet har vært noe uklart.

For de organisasjoner/institusjoner som har lagt til grunn at hver undergruppe er en selvstendig beregningsenhet, innebærer Skattedirektoratets uttalelse i realiteten en skjerpet skatte- og arbeidsgiveravgiftsplikt. Formålet med fortolkningsuttalelsen var imidlertid å avklare rettstilstanden, ikke å endre den.

På denne bakgrunn vil departementet foreta en nærmere vurdering av gjeldende rett på dette området, med sikte på å finne en god løsning. Departementet tar sikte på å sende på høring et forslag til endret regelverk, som i større grad samsvarer med dagens praksis. Departementet legger til grunn at dagens praksis kan videreføres inntil endrede regler er på plass.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.3 Endring i skatteloven § 2-2 første ledd (hjemmehørende)

Sammendrag

Skatteutvalget foreslo i NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi å stramme inn hjemmehørendebegrepet i skatteloven § 2-2 første ledd ved å endre tilknytningskriteriet slik at selskap registrert i Norge alltid anses hjemmehørende her. Forslaget har til hensikt å sikre at et slikt selskap ikke kan bli skattemessig bostedsløst og således unngå beskatning som bosatt i noe land. Utvalget antok at det var mindre behov for å gjøre endringer i regelen for når selskap registrert i utlandet skal anses hjemmehørende i riket, men ba Finansdepartementet vurdere behovet for endringer for å gjøre regelen mer robust overfor tilpasninger som involverer mobile skattegrunnlag.

Regjeringen fulgte opp Skatteutvalgets forslag i Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt – En skattereform for omstilling og vekst. Av punkt 8.6.1 fremgår det at Finansdepartementet mente utvalgets forslag om å endre tilknytningskriteriet i hjemmehørendebegrepet er godt begrunnet, og at departementet vil utrede tilknytningskravet nærmere med sikte på å sende et forslag på høring. I Innst. 273 S (2015–2016) uttalte finanskomiteen at den imøteså et høringsnotat om innstramming i hjemmehørendebegrepet for selskap.

Finansdepartementet sendte 16. mars 2017 på høring et forslag om endring av hjemmehørendebegrepet i skatteloven § 2-2 første ledd. I høringsnotatet ble det

foreslått innført en regel om at et selskap stiftet i Norge i utgangspunktet alltid skal anses hjemmehørende i riket. Denne delen av forslaget fulgte opp Skatteutvalgets forslag, men med den forskjell at stiftelse ble anvendt som tilknytningskriterium i stedet for registrering. For det andre ble det foreslått en noe bredere vurdering av relevante momenter for når et selskap stiftet i utlandet skal anses hjemmehørende i riket enn etter gjeldende rett. I høringsnotatet ble det også foreslått innført en regel som medfører at et selskap som i utgangspunktet er hjemmehørende i riket og har alminnelig skatteplikt til Norge, likevel ikke skal anses hjemmehørende her dersom selskapet er bosatt i en annen stat etter en skatteavtale. Formålet er å hindre skattetilpasninger som oppstår hvor et selskap er hjemmehørende i riket iht. skatteloven § 2-2 første ledd, men skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale. Endringene var foreslått gitt virkning fra og med inntektsåret 2018. Departementet viste til at endringene vil medføre at noen flere selskap ville bli ansett hjemmehørende i riket enn i dag, og at det derfor kunne forventes at forslagene ville gi økte skatteinntekter. Departementet uttalte videre at provenyvirkningene vil bero på inntekter og fradrag i disse selskapene, og departementet kunne derfor ikke med rimelig grad av sikkerhet anslå størrelsen på økningen av provenyet.

Ved utløpet av høringsfristen 16. juni 2017 hadde Finansdepartementet mottatt en rekke høringsinnspill. Departementet arbeider videre med forslagene og tar sikte på å fremme et lovforslag for Stortinget så snart som mulig.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.4 Rentebegrensningsreglene for selskap

Sammendrag

Et flernasjonalt konsern har incentiver til å plassere mye av konsernets gjeld og rentekostnader i de konsernselskapene som er hjemmehørende i land der skattesatsen er relativt sett høy. Motsvarende fordringer og renteinntekter kan kanaliseres til konsernselskap i land med lavere skattenivå. Slik skattetilpasning svekker skatteinntektene, og fører til en uheldig vridning mellom selskap som har mulighet til å utnytte forskjeller i ulike lands skatteregler, og selskap som ikke har det. For å motvirke flytting av overskudd gjennom rentefradraget innførte Norge i 2014 en regel om begrensning av rentefradraget ved lån til nærstående långiver (interne renter).

Finansdepartementet sendte 4. mai 2017 på høring et forslag om endringer i rentebegrensningsreglene. Forslaget innebærer at gjeldende rentebegrensningsregel utvides til å omfatte renter på lån til eksterne långiver (eksterne renter). Bakgrunnen er at overskuddsflytting i

flernasjonale konsern også kan skje gjennom eksterne renter. Samtidig foreslås å innføre unntaksregler for å skjerme ordinære låneforhold. Når eksterne renter omfattes, øker faren for at også renter i ordinære låneforhold ikke kan fradragføres. Høringsforslaget er en oppfølging av Skattemeldingen og Stortingets enighet om en skattereform, og er i tråd med anbefalinger i OECD/G20s BEPS-prosjekt. Etter høringsforslaget skulle endringene tre i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2018.

Høringsfristen gikk ut 3. august 2017. I høringsrunden er det blant annet pekt på at unntaksreglene er kompliserte å anvende, og at reelle låneforhold ikke skjerms i tilstrekkelig grad. Flere høringsinstanser foreslår ytterligere unntaksregler og uttaler at rentefradragsrammen og terskelbeløpet for å anvende rentebegrensingsregelen må økes. Videre fremholdes at utvidelsen til eksterne renter uansett ikke bør tre i kraft før inntektsåret 2019. Det vises til at de skattepliktige bør få tilstrekkelig tid til å innrette seg når også eksterne låneforhold omfattes.

Etter departementets syn er det behov for mer tid til å vurdere synspunktene som er fremkommet i høringsrunden. Departementet vil komme tilbake med forslag til endringer i rentebegrensingsreglene så snart som mulig, med sikte på at nye regler kan tre i kraft fra og med inntektsåret 2019. Det vises for øvrig til punkt 6.5 ovenfor, der enkelte mindre forslag i høringsnotatet er fulgt opp.

I en grunnlagt uttalelse 25. oktober 2016 har EFTAs overvåkningsorgan (ESA) konkludert med at gjeldende rentebegrensingsregel er i strid med EØS-avtalen fordi den mangler en unntaksregel («sikkerhetsventil»). I brev 31. januar 2017 til ESA fastholder Finansdepartementet at gjeldende regler er i samsvar med EØS-retten. Departementet informerte samtidig ESA om det pågående arbeidet med endring av rentebegrensingsreglene, jf. over, og at det kunne bli foreslått endringer i budsjettet for 2018 avhengig av utfallet av høringen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til departementets omtale. Disse medlemmer viser til at rentebegrensingsregelen som en oppfølging av Stortingets enighet om en skattereform skulle utvides til å omfatte renter på lån til ekstern långiver (eksterne renter). Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor eksterne renter inkluderes i rentebegrensingsregelen. Disse medlemmer merker seg at EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har konkludert med at gjeldende rentebegrensingsregel er i strid med EØS-avtalen fordi den mangler en unntaksregel («sikkerhetsventil»). Disse

medlemmer vil peke på at dette er nok et eksempel på hvor EØS-avtalen har som konsekvens at ESA blander seg inn i norsk skattelovgivning.

14.5 Tiltak som skal motvirke overskuddsflytting mv.

Sammendrag

I Stortingets enighet om en skattereform fra mai 2016, jf. Innst. 273 S (2015–2016), ble det i punkt 8 bestemt at det skulle gis en status for arbeidet mot overskuddsflytting mv.:

«Det gis en status for hvordan det norske lovverket er rustet for stadig mer komplekse finansielle instrumenter og selskapsstrukturer, med tanke på inntektskifting i flernasjonale selskaper.»

Det legges til grunn at det er overskuddsflytting flertallet på Stortinget her har tenkt på og ikke inntektsskifting. Med overskuddsflytting siktes det til disposisjoner som reduserer skattebelastningen i Norge, men som ikke nødvendigvis har særlig påvirkning på realøkonomiske forhold. Hensikten er å oppnå lavere beskatning av opptjent overskudd, og det skjer hovedsakelig gjennom grenseoverskridende disposisjoner. Typisk skjer overskuddsflytting ved gjeldsforskyvning og skattemotivert prising av konserninterne transaksjoner.

Overskuddsflytting er uheldig. Det reduserer skatteinntektene og gir en konkurranseulempe for rene nasjonale aktører som ikke har mulighet til å flytte overskudd til land med lavere skattesatser. Dette kan føre til at tilliten til skattesystemet svekkes. Uthuling av skattegrunnlag kan også skje ved skatteplanlegging som utnytter andre forskjeller i lands skatteregler (enn ulike skattesatser).

Regjeringen har de senere år gjennomført flere tiltak som skal motvirke overskuddsflytting og uthuling av det norske skattegrunnlaget. Det er gitt en bred omtale i Skattemeldingen, jf. Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt. Selskapsskatten er i flere omganger satt ned, og det vil gjøre det mindre lønnsomt å drive overskuddsflytting. Å senke selskapsskatten vil imidlertid ikke være et tilstrekkelig tiltak, og annet målrettet regelverksarbeid er derfor viktig.

For å motvirke overskuddsflytting gjennom rentefradraget innførte Norge i 2014 en rentebegrensingsregel. Finansdepartementet sendte 4. mai 2017 på høring et forslag om å utvide rentebegrensingsregelen til også å omfatte eksterne renter. Samtidig ble det foreslått unntaksregler for å skjerme ordinære låneforhold. Dette arbeidet følger opp punkt 16 i Stortingets enighet om en skattereform. Det vises til egen omtalesak i kapittel 26.

I OECD og G20-landenes BEPS-prosjekt, som Norge deltok aktivt i, er blant annet retningslinjene for prising av konserninterne transaksjoner styrket for å sikre at

inntekt i større grad tilordnes det landet hvor verdiskapingen skjer. Endringene i retningslinjene får direkte virkning i norsk rett gjennom en henvisning til retningslinjene i skatteloven § 13-1.

I BEPS-prosjektet foreslås videre flere regler som skal motvirke uheldige virkninger av såkalte hybride arrangement. Dette er skatteplanlegging som utnytter forskjeller i landenes skatteregler (utover satsforskjeller) til å oppnå skattefordeler. I skatteopplegget for 2016 ble det gitt en regel som skal motvirke at selskap kan få skattefritak for aksjeutbytte når det utdelende selskapet samtidig har fått fradrag for utdelingen. Departementet sendte 16. mars 2017 på høring et forslag om å stramme inn hjemmehørendebegrepet for selskaper, jf. nærmere omtale i kapittel 25. I dette forslaget er det blant annet inntatt en regel som skal motvirke uheldige utslag av at land kan benytte ulike kriterier for å bestemme hvor et selskap skal anses hjemmehørende for skatteformål.

Det er også innført regler om land-for-land-rapportering til skattemyndighetene. Reglene hjemler en plikt for store, flernasjonale selskap til å levere en land-for-land-rapport for skatteformål til norske skattemyndigheter. Slike regler vil være nyttige for å kunne kontrollere om priser og villkår er riktig fastsatt ved konserninterne transaksjoner.

I BEPS-prosjektet er flere av tiltakene som skal motvirke uthuling av skattegrunnlag mv. rettet mot skatteavtalebestemmelser. For å forenkle implementeringen av disse tiltakene er det fremforhandlet en multilateral avtale for gjennomføringen av endringer i skatteavtaler. Ved å slutte seg til denne avtalen kan landene endre eksisterende skatteavtaler uten å reforhandle hver enkelt skatteavtale bilateralt. Norge undertegnet den multilaterale avtalen 7. juni 2017. Det tas sikte på å fremme en proposisjon for Stortingets samtykke til å sette avtalen i kraft i 2017/2018.

I skatteretten er det et særskilt ulovfestet rettsgrunnlag som skal motvirke omgåelser av skattereglene. Et forslag fra professor emeritus Frederik Zimmer om å lovfeste regelen ble sendt på høring med høringsfrist 15. juni 2016. Det er kommet inn mange og omfattende merknader under høringen. Forslaget er til behandling i departementet, og det tas sikte på å fremme en proposisjon for Stortinget i 2018.

Regjeringen viser også til at det i tråd med punkt 9 i enigheten om en skattereform, er oppnevnt et utvalg som blant annet skal vurdere om skatterådgiveres opplysningsplikt bør utvides og om taushetsplikten bør begrenses ytterligere.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.6 Finansskatt – tiltak mot tilpasning ved fellesregistrering av konsernforetak

Sammendrag

I revidert nasjonalbudsjett 2017 varslet regjeringen at den ville vurdere mulige endringer i reglene om finansskatt for å motvirke uheldige tilpasninger gjennom reglene om fellesregistrering av konsernselskap etter merverdiavgiftsloven. Departementet viser til nærmere omtale i punkt 13.3 i Prop.130 LS (2016–2017) Endringer i skatte-, avgifts- og tollavgivninga.

Departementet arbeider med den nærmere utformingen av slike regelendringer med sikte på å sende et forslag på høring.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.7 Delingsøkonomi og skatt

Sammendrag

Delingsøkonomi er ikke et etablert begrep og brukes ulikt i forskjellige sammenhenger. Det er heller ikke et begrep som forekommer i skatteretten. Delingsøkonomiutvalget har i NOU 2017:4 Delingsøkonomien – muligheter og utfordringer benyttet følgende definisjon av begrepet delingsøkonomi:

«Med delingsøkonomi menes økonomisk aktivitet som formidles gjennom digitale plattformer som legger til rette for ytelse eller utveksling av tjenester og kompetanse, eiendeler og eiendom, ressurser eller kapital, uten å overføre eierrettigheter og i hovedsak mellom privatpersoner.»

Departementet har gjennomgått skatte- og avgiftsreglene som særlig berører delingsøkonomien slik den ble definert av utvalget. Slik aktivitet er kjennetegnet av at tjenesteyter/utleier og kjøper/forbruker i hovedsak er privatpersoner, ofte omtalt som person-til-person (P2P), mens eier av den digitale plattformen normalt er et selskap. Disse selskapene går under ulike betegnelser, som også brukes her, herunder delingsøkonomiselskap, formidlingsselskap, delingsplattform, digital plattform og plattform.

Gjennomgangen omfatter rapporteringsregler, inntektsbeskatning, merverdiavgift og særavgifter. I denne sammenheng er også forslagene fra Delingsøkonomiutvalget vurdert. Utvalgets forslag og høringsuttalelsene er bredt redegjort for i Nasjonalbudsjettet 2018, se Meld. St. 1 (2017–2018) punkt 5.2.7.

Målsettingen for departementets gjennomgang har vært å undersøke hvordan skattereglene kan utformes for å bidra til mer effektiv ressursutnyttelse, likere konkurransevilkår mellom tilbydere innenfor og utenfor delingsøkonomien samt sikre skattegrunnlagene og motvirke svart økonomi.

Et sentralt tiltak er å sørge for at det legges til rette for opplysningsplikt ved formidling av utleie og tjenester over digitale plattformer. Departementet samarbeider med Skattedirektoratet for å få slike regler på plass, men det er fortsatt vesentlige punkter som er uavklart. Det tas sikte på at et høringsnotat skal være klart våren 2018, jf. nærmere omtale i punkt 29.2 i proposisjonen.

Innenfor inntektsbeskatningen byr delingsøkonomien på problemstillinger knyttet til boligutleie, beskatning av småinntekter og virksomhet samt beskatning av utenlandske delingsøkonomiselskaper.

Som et resultat av gjennomgangen foreslår departementet å avvikle skattefritaket ved korttidsutleie av egen bolig. Forslaget innebærer at utleieinntekter fra leieforhold i egen bolig som varer mindre enn 30 dager, der omfanget ikke er omfattende nok til at inntekten kan anses som virksomhetsinntekt, skal beskattes som kapitalinntekt. Den foreslåtte endringen vil gi likere konkurransevilkår mellom tradisjonell overnattingsvirksomhet som hoteller mv. og private utleiere i delingsøkonomien. Forslaget er nærmere behandlet i punkt 5.6 i proposisjonen.

Delingsøkonomiutvalget påpekte i sin utredning at utfordringene med å skattlegge tjenester i delingsøkonomien for en stor del skyldes småinntekter som er fordelt på mange kunder. Ut fra hensynet til effektiv ressursutnyttelse og likebehandling er det viktig at slike småinntekter fanges opp av skattesystemet. Departementet vil undersøke mulighetene for å endre skatteregulverket slik at det blir bedre tilpasset kjøp av tjenester både innenfor og utenfor delingsøkonomien når det ikke foreligger virksomhet. Et alternativ som departementet vil undersøke nærmere, er blant annet å fjerne arbeidsgiverplikter (arbeidsgiveravgift, lønnsopplysningsplikt og forskuddstrekk) for lønn for tjenester utenfor ansettelsesforhold når tjenesten utføres for privatpersoner. Departementet vil også undersøke mulighetene for å tilpasse trygdeavgifter og trygdeytelser til en slik endring, samt mulighetene for å innføre en samlet maksimalgrense for visse skattefrie arbeidsinntekter. Departementet ønsker ikke å foreslå endringer i det alminnelige virksomhetsbegrepet. Det vises til nærmere omtale i punkt 29.4 i proposisjonen.

Beskatning av internasjonale delingsøkonomiselskaper kan medføre betydelige utfordringer. Dette er imidlertid ikke annerledes enn for andre selskaper som opererer på tvers av land. I likhet med Delingsøkonomiutvalget mener departementet at regelverksutvikling for utenlandske plattformsselskaper bør skje ved internasjonalt samarbeid. Det vises til punkt 29.3 i proposisjonen.

Delingsøkonomiutvalget peker på enkelte utfordringer som fremveksten av delingsøkonomien aktualiserer i tilknytning til merverdiavgiften. Et av tiltakene som utvalget drøfter er heving av den gjeldende regis-

teringsgrensen på 50 000 kroner. Utvalget viser til at en heving vil kunne innebære forenklinger for små næringsdrivende, men finner ikke at hensynet til delingsøkonomien alene tilsier en økning. Departementet er enig i denne vurderingen. Det vises til omtale i punkt 29.5 i proposisjonen.

Særavgiftene påvirker i liten grad delingsøkonomien unntatt når det gjelder persontransport med motorvogn. Det vises til omtale i punkt 29.6 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.8 Fondsordning for jordbruket etter mønster av skogbruket

Sammendrag

Meld. St. 11 (2016–2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon ble behandlet av næringskomiteen 6. april 2017. Av Innst. 251 S (2016–2017) punkt 9.12 fremgår det at komiteen merket seg at regjeringen i regjeringsplattformen varslet at den vil åpne for en fondsordning i jordbruket etter modell av skogbruket. Komiteen etterlyste en slik ordning, og mente den vil være viktig for å sikre både investeringer og klimatiltak. Det står videre at komiteen ber regjeringen legge frem en slik ordning. Innstillingen ble behandlet av Stortinget 25. april 2017. Det ble ikke vedtatt noen anmodning om å be regjeringen legge frem en slik ordning.

Regjeringen ønsker ikke å foreslå en fondsordning for jordbruket etter mønster av skogfondsordningen. En fondsordning for jordbruket ville medvirke til dårligere ressursbruk, et mer komplisert skattesystem med mer byråkrati og en usynliggjøring av en støtte som ventelig langt ville overgå provenytapet av dagens skogfondsordning.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering, og viser til de respektive partiers alternative budsjetter.

14.9 Anmodningsvedtak om skattekredittordning for skogeiere

Sammendrag

Ved behandlingen av Meld. St. 6 (2016–2017) Verdi-er i vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring (Skogmeldingen) og tilhørende Innst. 162 S (2016–2017) fattet Stortinget 31. januar 2017 følgende anmodningsvedtak nr. 446:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 legge frem et forslag til en skattekredittordning for skogeiere som investerer i skogindustri.»

Flertallet i næringskomiteen, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, viste til at det i regje-

ringsplattformen tas til orde for en skattekredittordning for skogeiere som investerer i skogsindustri. Flertallet mente dette var et fornuftig forslag fordi skogen har en langt mindre verdi, både for den enkelte skogeier og for samfunnet, uten en sterk industri. Flertallet viste også til ansvaret og evnen norske skogeiere har vist for å få reist og utviklet industri i Norge.

Regjeringen legger vekt på å fremme et vekstkraftig og levedyktig norsk næringsliv. Derfor er de generelle rammevilkårene for næringsvirksomhet betydelig bedret under denne regjeringen. På skatteområdet er selskapsskatten og formuesskatten redusert for å stimulere investeringer og styrke norsk, privat eierskap. Disse skattene foreslås redusert ytterligere i 2018 i tråd med skatteforliket, og de kommer også skogsindustrien og eiere av denne industrien til gode. En bedring i de generelle rammevilkårene for all næringsvirksomhet gir positive virkninger på bred basis.

Stortingets anmodningsvedtak gjelder skattetiltak overfor en bestemt gruppe, skogeierne, for å gi disse incentiver til å investere i en bestemt næring, skogsindustrien. På bakgrunn av henvisningen til regjeringsplattformen i innstillingen legges det til grunn at vedtaket gjelder forslag til en skattekredittordning basert på skogfondsordningen, ettersom dette var den eneste skattekredittordningen som var nevnt i regjeringsplattformen.

Skogfond, jf. forskrift om skogfond 3. juli 2006 nr. 881, er en tvungen avsetningsordning for skogeiere. Den skal bidra til økt skogproduksjon og økt avvirkning fra skogen. Skogeierne skal avsette et beløp i intervallet 4 til 40 pst. av brutto omsetning av det avvirkede tømmeret.

Det enkelte års avsetning til skogfond kommer til fradrag ved beregning av skattepliktig overskudd. Inntekter fra skog som settes på skogfond, inntektsføres først når disse investeres i skogtiltak, og det er kun 15 pst. av disse inntektene som inntektsføres. Resterende 85 pst. av frigitte midler er endelig skattefrie. Utgiftene som dekkes av skogfondsmidlene, kommer til fradrag med 100 pst. Myndighetene bidrar med tilskudd til ulike skogfondstiltak, og disse tilføres skogfondet. Disse midlene skal inntektsføres med 100 pst.

Midler fra skogfondet kan brukes til en rekke tiltak, herunder skogkultur, bygging og opprustning av skogsveier, sommervedlikehold av skogsbilvei, miljøtiltak og skogbruksplanlegging med miljøregistrering.

Ved utgangen av 2016 var det 1,5 mrd. kroner på skogfondskonti. Skogeiere betalte inn om lag 490 mill. kroner, det ble gitt om lag 200 mill. kroner i tilskudd, og det ble utbetalt om lag 590 mill. kroner i 2016. Ordningen med skogfondskonto anslås å utgjøre en skatteuttgift på 125 mill. kroner i 2016.

Skogsindustri omfatter både treforedlingsindustri og tremekanisk industri. I tremekanisk industri inngår sagbruk og produsenter av bygningsdeler basert på tre.

Møbelindustri basert på trevarer må imidlertid antas å falle utenfor. Uansett vil en skattekredittordning for skogeiere som investerer i skogsindustri, medføre økte skatteutgifter og store administrative utfordringer.

Utforming av en skattekredittordning som Stortinget har anmodet om, reiser flere problemstillinger. Det gjelder for eksempel hvilke typer investeringer en slik ordning skal omfatte, hvilke krav som skal settes til slike investeringer, og hvilke skattefordeler ordningen skal ha. For å motvirke skattetilpasninger som ikke er forenlig med ordningens intensjon, må det settes krav til investeringenes varighet. Antakelig må det også etableres godkjennings- og kontrollordninger knyttet til skogeieres kjøp og salg av aksjer og andeler i skogsindustrien. Godkjenning av bruk av skogfondsmidler ligger i dag under kommunenes og fylkesmennenes landbruksavdelinger. En slik ordning vil også komplisere skattereglene og føring av skogfondsmidler i skatteskjemaene og medføre økte administrative byrder for skogeierne og Skatteetaten.

Landbruket er i utgangspunktet unntatt fra EØS. Det gjelder imidlertid bare primærjordbruk og primærskogbruk. Støtte til bearbejdede jordbruksprodukter og skogbruks- og skogsindustriprodukter omfattes av statsstøttereglene (EØS-avtalen artikkel 61). En skattekredittordning for skogeiere som investerer i skogsindustrien, reiser EØS-rettslige problemstillinger.

Skattefordeler for skogeier ved uttak av skogfondskonto vil i utgangspunktet ikke omfattes av EØS-avtalen. Koblingen av skattefordeler for skogeiere mot at uttaket nyttes til investering i skogsindustri, som er omfattet av EØS-avtalen, vil likevel mest sannsynlig innebære ulovlig indirekte statsstøtte til skogsindustrien. Det skyldes at denne industrien, gjennom ordningen med skattefordeler for skogeier, får bedre tilgang til kapital enn tilsvarende industri i andre EØS-land og andre typer industri både i Norge og andre EØS-land. På grunn av skogeiers skattefordel vil avkastningskravet, alt annet likt, være lavere enn ved investeringer i andre sektorer.

Departementet vil også peke på at hvis det åpnes for investeringer av skogfondsmidler utenfor skogen, vil dette mest sannsynlig føre til at færre skogfondsmidler vil bli investert i skogen. Endringen kan dermed være egnet til å svekke skogfondsordningen som instrument for å øke tilvekst og avvirkning i skogen.

Det kan tenkes andre skattekredittordninger for skogeiere som vil investere i skogsindustri enn å åpne for at skogfondsmidler kan benyttes til slike investeringer. Det kan for eksempel være ordninger knyttet til salg av tømmer eller knyttet til den skattemessige tømmerkontoen. Felles for slike alternativer er at de er beheftet med mange av de samme utfordringene og svakhetene som en ordning bygget på skogfondet, og som det er redegjort nærmere for ovenfor.

Skattekredittordninger bidrar generelt til dårligere ressursbruk. Derfor ble en rekke skatteordninger som favoriserte bestemte investeringer eller næringer, fjernet gjennom skattereformen av 1992. Det bidro til bedre investeringer for samfunnet og økt avkastning.

Det er ikke gitt at skogsindustrien og skogeierne er best tjent med at det er skogeiere som investerer i skogsindustrien. Andre typer investorer kan ha mye å tilføre skogsindustrien, og skogeierne kan ha nytte av å spre risikoen ved å investere i andre sektorer enn skogsindustrien.

Departementet legger til grunn at en skattekredittordning som skal legge til rette for at skogeier kan investere i skogsindustri, mest sannsynlig vil stride mot EØS-regelverket om statsstøtte. Da det i tillegg er en rekke prinsipielle innvendinger, lovtekniske utfordringer og uoversiktlige administrative og økonomiske konsekvenser, vil regjeringen ikke fremme forslag om en slik ordning nå.

Anmodningsvedtaket anses utkvittert gjennom denne vurderingen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.10 Skattlegging av forsikrings- og pensjonsforetak

Sammendrag

I høst vil departementet sende på høring et forslag til endringer i skattleggingen av forsikrings- og pensjonsforetak. De vesentligste endringene innebærer nye regler for fradrag for avsetninger til dekning av forsikringsforpliktelser. Regjeringen tar sikte på å fremme forslag til Stortinget om regelendringer etter høringsrunden.

Forsikrings- og pensjonsforetak kan etter gjeldende regler kreve fradrag for «avsetning til forsikringsfond eller annet fond som er nødvendig for å dekke eller sikre kontraktsmessig overtatte forpliktelser overfor de forsikrede», jf. skatteloven § 8-5 første ledd første punktum.

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF (Solvens II) samler alle EUs forsikringsdirektiver i ett direktiv. Solvens II-regelverket innebærer nye krav til forsikringsselskaperens kapital og avsetninger mv. Regelverket ble gjennomført i norsk rett 1. januar 2016. I et høringsnotat av 21. mai 2015 foreslo departementet en regel om at inntektsfradraget for avsetninger i forsikrings- og pensjonsforetak ved skattefastsettingen skulle baseres på forsikringstekniske avsetninger etter Solvens II-reglene. Dette skulle implementeres med virkning fra og med 2016. Bakgrunnen for forslaget var blant annet at fradrag basert på Solvens II-reglene gir et riktigere skattemessig kostnadsfradrag enn tidligere forsikringsavsetninger.

Departementet kom etter å ha vurdert høringsinnspillene til at det var behov for mer tid til å utrede endringsforslaget. I Prop. 1 LS (2015–2016) varslet departementet at en vil arbeide videre med å utrede et forslag til nye avsetningsregler som kan tre i kraft tidligst i 2017.

Etter departementets oppfatning er gjeldende regler for skattleggingen av forsikrings- og pensjonsforetak ikke hensiktsmessig utformet. Det er to hovedproblemer ved reglene.

For det første gis det for skadeforsikringsforetak fradrag for avsetninger til kostnader som påløper på et senere tidspunkt enn i den aktuelle skattleggingsperioden, og som det i noen tilfeller er lav sannsynlighet for at vil påløpe. Dette innebærer et brudd med skattelovens generelle tidfestingsprinsipper, og har i praksis ført til store og økende skattekreditter i skadeforsikringsforetak. Etter departementets syn bør skattemessige avsetninger for skadeforsikringsforetak svare til forventede fremtidige kostnader. Dette kan gjennomføres ved at fradraget begrenses til bestemte regnskapsmessige størrelser. Det vil foreslås overgangsordninger slik at inntektsføringen av tidligere avsetninger skjer over en viss periode. For reelt gjensidige sjøforsikringsforetak som opererer i et internasjonalt marked, vil det foreslås særlige regler.

For det andre oppstår det utilsiktede effekter i forbindelse med avsetningsfradrag i livsforsikrings- og pensjonsforetak. Effektene knytter seg særlig til urealiserte aksjegevinster i kursreguleringsfond mv. Fordelene som oppstår, er ikke i tråd med prinsippet om å skille mellom kundemidler og foretakets midler. Denne svakheten ved regelverket vil også føre til at innføringen av finansskatt på overskudd har liten effekt, noe som bryter med Stortingets forutsetninger for finansskatten, jf. finanskomiteens merknader i Innst. 4 L (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.11 Anmodningsvedtak om Skattefunn-ordningen

Sammendrag

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 108 punkt 59 av 5. desember 2016):

«Stortinget ber regjeringen vurdere å endre Skattefunn-ordningen slik at en større andel går til bedrifter som (er) yngre enn 8 år.»

Anmodningsvedtaket anses fulgt opp gjennom denne vurderingen.

Skattefunn er en ordning som gir foretak rett til skattefradrag for en andel av kvalifiserte kostnader til forsknings- og utviklingsprosjekt. Prosjektene må god-

kjennes av Norges forskningsråd. Dersom fradraget overstiger utlignet skatt, utbetales overskytende beløp direkte til foretaket. Erfaringsmessig utbetales om lag 80 pst. av den samlede støtten gjennom Skattefunn direkte til foretakene. Ordningen er rettighetsbasert. Dette innebærer at skattyteren har krav på støtte dersom nærmere vilkår er oppfylt. Støtte kan gis både til prosjekter utført av foretaket selv, til kjøp av FoU-prosjekt fra godkjent forskningsinstitusjon og en kombinasjon av dette. Ordningen stiller ikke krav til foretaksform og omfatter alle typer næringer.

Det er ikke spesifisert i anmodningsvedtaket hvordan ordningen eventuelt skal endres for å oppnå at en større andel av støtten fra Skattefunn-ordningen går til foretak som er yngre enn åtte år, eller hva som er bakgrunnen for ønsket om økt støtte til nettopp disse bedriftene. Den mest nærliggende forståelsen synes imidlertid å være at man ønsker å innføre en egen, høyere fradragssats for slike foretak.

Hovedmålet med Skattefunn er å stimulere næringslivets egen FoU-innsats. Støtten skal stimulere til samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer ved at foretakene internaliserer de positive eksterne effektene ved slike investeringer. Det er imidlertid få holdepunkter for å si at denne effekten er større i yngre enn i eldre bedrifter. Utgangspunktet bør derfor være at FoU-investeringer innenfor Skattefunn-ordningen behandles likt, uavhengig av bedriftens alder.

Allerede i dag går en vesentlig del av støtten gjennom Skattefunn-ordningen til små og unge foretak. Små og mellomstore bedrifter (SMB) har en høyere fradragssats enn øvrige foretak, og mottar også mesteparten, omtrent 70 pst., av den totale støtten fra Skattefunn. Tall fra Statistisk sentralbyrås evaluering av næringspolitiske virkemidler tyder på at omtrent 40 pst. av Skattefunn-støtten går til såkalte gründer-foretak, som er foretak under tre år.

Skattefunn er en generell, rettighetsbasert ordning som i liten grad egner seg for støtte til utvalgte typer selskaper. Dersom en ønsker å støtte foretak i oppstartsfasen, er det trolig bedre å gjøre dette gjennom mer direkte, målrettede ordninger. For øvrig vises det til at det ble innført en skatteinsentivordning for investeringer i oppstartsselskaper fra 1. juli 2017, se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017). Denne ordningen vil redusere behovet for annen støtte til oppstartsselskaper, for eksempel gjennom Skattefunn-ordningen.

Innføring av en egen sats i Skattefunn-ordningen for foretak yngre enn åtte år vil føre til nye avgrensninger som vil gjøre ordningen betydelig mer komplisert og byråkratisk. Muligheten for økt støtte dersom en kommer innenfor de nye avgrensningene, gir en risiko for tilpasninger og omgåelser. En endring i tråd med forslaget vil kunne gi et økt behov for kontroll med ordningen, noe som vil være ressurskrevende. Samfunnsøko-

nomisk analyse gjennomfører for tiden en evaluering av Skattefunn-ordningen på oppdrag fra Finansdepartementet. Det kan være hensiktsmessig å avvente evalueringen før en vurderer eventuelle endringer av ordningen.

Endelig viser departementet til at Skattefunn-ordningen innebærer statsstøtte, som i utgangspunktet er forbudt etter EØS-avtalen. Den såkalte Gruppeunntaksforordningen inneholder likevel ulike former for statsstøtte som er forhåndsgodkjent. Skattefunn-ordningen er meldt inn under denne forordningen, som samtidig setter grenser for eventuelle endringer i Skattefunn-reglene. Dette gjelder blant annet med hensyn til såkalt støtteintensitet (hvor stor del av kostnadene som dekkes gjennom støtte fra staten). Innenfor rammen av statsstøttereguleringen er det anledning til å øke støtten i Skattefunn med henholdsvis 1,25 prosentenheter for store bedrifter og 6,95 prosentenheter for SMB med en skattesats på 23 pst. (fra 2018). Etter departementets vurdering er det derfor relativt beskjedent hva man kunne oppnå med et slikt forslag. På bakgrunn av de innvendingene mot forslaget som er omtalt ovenfor, fraråder departementet å gå videre med forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.12 Anmodningsvedtak om eiendomsskatten på kraftanlegg

Sammendrag

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 108 punkt 36 av 5. desember 2016):

«Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg.»

Ved behandlingen av Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017, Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 3 S (2016–2017) gjorde et flertall i finanskomiteen, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, ytterligere et anmodningsvedtak (vedtak nr. 305 av 17. desember 2016, jf. Innst. 3 S (2016–2017)):

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av å utvide antall år som danner grunnlag for beregning av vannkraftverkernes verdi, for å redusere risikoen for store svingninger i eiendomsskattegrunnlaget.»

Anmodningsvedtaket om kapitaliseringsrenten behandles i punkt 34.3 i proposisjonen og anmodningsvedtaket om antall år i beregningsgrunnlaget i eiendomsskatten behandles i punkt 34.4 i proposisjonen. Etter en samlet vurdering foreslås det ikke endringer i kapitaliseringsrenten eller antall år i beregningsgrunn-

laget for eiendomsskatten på kraftanlegg. Anmodningsvedtakene anses fulgt opp gjennom denne vurderingen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor kapitaliseringsrenten settes til 4 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg reduseres til 3 pst. og hvor maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatten på kraftanlegg fjernes. Senterpartiet øker også naturressursskatten til vertskommunene til 1,2 øre per kWh.

Disse medlemmer er sterkt uenig i departementets vurdering i Prop. 1 LS (2017–2018), hvor konklusjonen er at det ikke foreslås endringer i kapitaliseringsrenten eller antall år i beregningsgrunnlaget for eiendomsskatten på kraftanlegg.

Disse medlemmer viser ellers til merknader og forslag i Innst. 4 L (2017–2018).

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til merknader i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 7 om eiendomsskatten for kraftanlegg.

14.13 Anmodningsvedtak om eksportavgift for oppdrettsfisk

Sammendrag

Ved behandlingen av Dokument 8:103 S (2016–2017) og tilhørende Innst. 348 S (2016–2017) gjorde Stortinget 8. juni 2017 følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 854 (2016–2017)):

«Stortinget ber regjeringen sette i gang et arbeid med å utrede en avgift pr. kilo eksportert ubearbeidet fisk og komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2018, slik at vederlaget kan tre i kraft senest 1. juli 2018.»

Flertallet uttalte også at:

«(...) det bør innføres en avgift per kilo eksportert ubearbeidet fisk. Denne avgiften skal tilføres Havbruksfondet for så å fordeles ut til kommunene i henhold til andel av MTB/lokalitetskapasitet hver kommune har. Flertallet mener også at det må utredes og vurderes om det er rett å gi fritak for å betale avgift for eksempel når bedrifter går med underskudd.»

Videre følger gjeldende rett, departementets vurderinger og omtale av kystkommunene videre i proposisjonens kapittel 35 før konklusjon:

En eksportavgift på ubearbeidet oppdrettsfisk innebærer en rekke prinsipielle, økonomiske, rettslige og administrative utfordringer. En slik bruttoavgift vil bryte

klart med prinsippene for et vekstfremmende skattesystem. I tillegg vil en ny eksportavgift på ubearbeidet laks, ørret og regnbueørret være i strid med Norges forpliktelser under EFTA-konvensjonen. En eksportavgift vil også være i strid med de fleste EFTA-frihandelsavtalene. Regjeringen vil derfor ikke foreslå en særskilt eksportavgift for oppdrettsnæringen. Anmodningsvedtak nr. 854 (2016–2017) anses fulgt opp gjennom denne vurderingen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.14 Anmodningsvedtak om grønn omlegging av saldoavskrivningssystemet

Sammendrag

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 108 punkt 14 av 5. desember 2016):

«Stortinget ber regjeringen vurdere en grønn omlegging av det skattemessige saldoavskrivningssystemet der det innføres økt avskrivningssats for nye kjøretøy med nullutslipp (saldogruppe c, d og e). Stortinget ber regjeringen i denne forbindelse vurdere om forslaget innebærer statsstøtte og eventuelt notifisere før et forslag fremmes.»

Departementet har vurdert støtte av nullutslippskjøretøy i næring gjennom økte avskrivningssatser. Forslaget vil være et lite effektivt virkemiddel for å fremme økte anskaffelser av nullutslippskjøretøy, og det vil bryte med det grunnleggende prinsippet i avskrivningssystemet om at skattemessige avskrivninger bør samsvare med faktisk økonomisk verdifall. Særskilt høye avskrivningssatser for nullutslippskjøretøy vil også på lengre sikt kunne medføre et betydelig provenytap for staten. Forslaget vil også føre til økte administrative byrder. Departementet vil derfor ikke foreslå at det innføres økte avskrivningssatser for nullutslippskjøretøy og -fartøy.

Departementet har også vurdert de EØS-rettslige sidene ved slike tiltak. Anmodningsvedtaket medfører at nullutslippskjøretøy blir favorisert fremfor andre kjøretøy. Det er sannsynlig at tiltaket er å anse som statsstøtte, og krever godkjenning av EFTAs overvåkingorgan (ESA) for å være lovlig. Ettersom departementet ikke fremmer forslag om nye økninger i avskrivningssatser for nullutslippskjøretøy, har ikke departementet notifisert slike tiltak overfor ESA.

Anmodningsvedtaket anses fulgt opp gjennom disse vurderingene.

Om avskrivningssystemet, departementets vurdering er nærmere omtalt i proposisjonen kap. 36.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.15 Anmodningsvedtak om digital journalistikk

Sammendrag

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 og tilhørende Innst. 2 S (2016–2017) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 108 punkt 44 av 5. desember 2016):

«Stortinget ber regjeringen vurdere utvidelse av momsfritaket for medier til å gjelde all digital journalistikk og komme tilbake i RNB 2017».

Anmodningsvedtaket anses utkvittert gjennom denne vurderingen.

I Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 ble det vist til at Mediemangfoldsutvalgets utredning (NOU 2017:7 Det norske mediemangfoldet – En styrket politikk for borgerne) var på høring, og regjeringen varslet at den ville komme tilbake til saken i budsjettet for 2018.

Etter merverdiavgiftsloven § 6-2 er elektroniske nyhetstjenester fritatt for merverdiavgift. Fritaket ble innført 1. mars 2016 og er godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA) frem til 1. mars 2022. Fritaket er ment å sikre avgiftsmessig likebehandling slik at nyhets- og aktualitetsstoff er fritatt for avgift uavhengig av plattform. Det ble derfor forutsatt at fritaket i størst mulig grad skal avgrenses i tråd med fritaket for papiraviser, jf. merverdiavgiftsloven § 6-1. På denne bakgrunn er det krav om at nyhetstjenesten inneholder en bred dekning av nyhets- og aktualitetsstoff, er rettet mot allmennheten, har en ansvarlig redaktør og publiseres ukentlig eller oftere. Kravet til bredde innebærer at omsetning av enkeltartikler og tidsskrift ikke er omfattet av fritaket.

Omsetning av trykte tidsskrift er fritatt for merverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 6-1. Fritaket omfatter både tidsskrift som hovedsakelig omsettes til faste abonnenter mv., og tidsskrift med overveiende politisk, litterært eller religiøst innhold. Elektroniske tidsskrift omfattes ikke av fritaket.

Mediemangfoldsutvalget foreslo å utvide dagens merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester til å gjelde alle nyhets- og aktualitetsmedier slik at også medier som dekker få stoffområder i dybden, men ikke oppfyller kravet til bredde, omfattes. I tillegg foreslo utvalget at salg av enkeltartikler fra aktører med omsetning som i dag allerede er omfattet av merverdiavgiftsfritaket, skal fritas for merverdiavgift.

Mediemangfoldsutvalgets utredning har vært på høring. Kulturdepartementet mottok 66 høringssvar med merknader. Om lag en fjerdedel av høringsinstansene trekker særlig frem utvidelse av merverdiavgiftsfritaket. Det er særlig aktører med omsetning som i dag faller utenfor merverdiavgiftsfritaket, som ønsker at fritaket utvides til tidsskrifter (fag- og ukepresse). Det vises blant annet til at dagens regelverk innebærer en forskjellsbehandling av publiseringsplattform som kan

virke innovasjonshemmende, og at den mer nisjepregede delen av mediebransjen også har en viktig funksjon i den offentlige samtalen. De fleste avisaktørene mener også at fritaket bør utvides til å omfatte salg av enkeltartikler, men det er få andre høringsinstanser som trekker frem dette forslaget.

Formålet med merverdiavgiften er å skaffe inntekter til staten. Det gjøres mest effektivt når merverdiavgiften omfatter alle varer og tjenester med en generell sats. Reduserte satser og fritak fra merverdiavgift reduserer inntektene til staten og øker de administrative kostnadene både for de næringsdrivende og myndighetene. Omfanget av særordninger som fritak og reduserte satser bør derfor begrenses. Merverdiavgiftssystemet er lite egnet for å støtte enkeltgrupper eller formål. Generelt er det mer effektivt å gi direkte støtte på budsjettets utgiftsside enn gjennom særordninger i merverdiavgiftssystemet.

Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift basert på dagens fritak for trykte tidsskrift antas å være avgiftsteknisk håndterbart, men vil medføre økte administrative kostnader både for de næringsdrivende og avgiftsmyndighetene.

Et merverdiavgiftsfritak for enkeltartikler kan ikke, slik Mediemangfoldsutvalget foreslo, kun omfatte omsetning av enkeltartikler fra aktører med omsetning som i dag er fritatt for merverdiavgift. Fritak for enkeltartikler må av likebehandlingshensyn knyttes til kriterier ved selve tjenesten og gjelde alle som omsetter slike tjenester, herunder utenlandske tilbydere. Et slikt fritak vil dermed omfatte ikke bare etablerte mediehus mv., men også andre aktører som frilansere og eksterne produksjonsselskaper, samt mindre aktører med aktivitet på grensen mot hobbyvirksomhet. I tillegg til at et slikt fritak vil omfatte mange aktører, vil det bli krevende å avgrense hvilket innhold/tekster som skal være omfattet. Et merverdiavgiftsfritak for omsetning av enkeltartikler vil dermed ha store administrative konsekvenser både for de næringsdrivende og Skatteetaten.

Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og enkeltartikler må anses som statsstøtte som eventuelt må notifiseres til og godkjennes av ESA før det kan tre i kraft.

De senere år har forbruket dreiet i retning av økt forbruk av digitale tjenester, og denne utviklingen må forventes å fortsette i årene fremover. Flere avgiftsfritak for elektroniske tjenester vil dermed undergrave merverdiavgiftens rolle som forbruksskatt og inntektskilde for staten. Merverdiavgiftsfritak for tidsskrift og enkeltartikler vil medføre press for merverdiavgiftsfritak for andre elektroniske tjenester, for eksempel e-bøker. Regjeringen mener derfor at det ikke bør innføres merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift og enkeltartikler.

Et merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrift som avgrenses i tråd med fritaket for trykte tidsskrift, kan anslås å gi et årlig provenyrtap på 10–30 mill. kroner på kort sikt. Forbruket av elektroniske tidsskrift må forventes å øke i årene fremover, og på lengre sikt kan et fritak for elektroniske tidsskrift dermed medføre et betydelig provenyrtap for staten.

Provenyrtapet ved eventuelt å innføre merverdiavgiftsfritak for enkeltartikler vil trolig være begrenset på kort sikt. På lengre sikt kan man forvente at det skjer tilpasninger, og at salget av avgiftsfrie enkeltartikler øker. Dermed kan provenyrtapet øke over tid og bli betydelig.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor moms på smalere magasiner og enkeltartikler digital avvikles.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvide momsfrirket for medier til å gjelde all digitaljournalistikk og komme tilbake i RNB 2018 med nødvendige forslag til bevilgnings- og lovendringer.»

14.16 Anmodningsvedtak om merverdiavgiftskompensasjon for rus- og psykiatriboliger

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 og tilhørende Innst. 401 S (2016–2017) vedtok Stortinget 21. juni 2017 følgende anmodningsvedtak, jf. vedtak nr. 1107 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå forståelsen og praktiseringen av merverdiavgiftskompensasjonsregelverket for rus- og psykiatriboliger for å vurdere om det er grunnlag for å fastsette nye retningslinjer for når slike boliger kan defineres som boliger 'med helse- og sosialformål'.»

Kommunal forvaltning er i utgangspunktet utenfor merverdiavgiftssystemet og har derfor ikke fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser av varer og tjenester. Dette gir kommuner og fylkeskommuner et økonomisk insentiv til egenproduksjon av varer og tjenester (uten avgift). Merverdiavgiften kan dermed være et hinder for å kjøpe varer og tjenester fra andre (med avgift).

Den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren er fastsatt i merverdiavgiftskompensasjonsloven. Formålet med merverdiavgiftskompensasjonsordningen er å motvirke den nevnte konkurransevridningen som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til

kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter. Ordningen innebærer at kommunene i utgangspunktet får kompensert merverdiavgiften på anskaffelser av alle varer og tjenester. Gjennom merverdiavgiftskompensasjonsordningen vil kjøp og egenproduksjon avgiftsmessig likestilles.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen er ingen støtteordning for kommunesektoren. Da ordningen ble innført, ble den finansiert ved at de statlige overføringene til kommunesektoren ble redusert tilsvarende omfanget av merverdiavgiftspliktige kjøp. Utvidelser av merverdiavgiftskompensasjonsordningen finansieres gjennom tilsvarende trekk i de samlede overføringene til kommunene (de frie inntektene).

Kommuner har som et utgangspunkt rett til kompensasjon for merverdiavgift på byggekostnader til kommunale bygg. Anskaffelser ved oppføring av bygg, anlegg eller annen fast eiendom gir som hovedregel ikke rett til fradrag for inngående merverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 3-11. Dersom kommuner skulle få kompensasjon av merverdiavgift ved salg og utleie av fast eiendom, ville kommunene fått en betydelig konkurransemessig fordel overfor andre aktører i dette markedet. Retten til kompensasjon er derfor avskåret for anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie, jf. merverdiavgiftskompensasjonsloven § 4 annet ledd nr. 3.

Det gis likevel kompensasjon for merverdiavgift ved anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål, jf. merverdiavgiftskompensasjonsloven § 4 tredje ledd. I Ot.prp. nr. 1 (2003–2004) Skatte- og avgiftsopp- legget 2004 – lovendringer punkt 20.10 er dette eksemplifisert som «omsorgsboliger og tilrettelagte boliger for personer med funksjonsnedsettelse». Hva som menes med boliger med helseformål eller sosiale formål er nærmere regulert i forskrift til merverdiavgiftskompensasjonsloven. Etter forskriften § 7 første ledd er dette boliger som er «særskilt tilrettelagt» for slike formål. I Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 punkt 9.3.5 er det uttalt følgende om begrepet:

«(...) Avgiftsmyndighetene legger i sin praksis til grunn at uttrykket særskilt tilrettelagt i forskriften § 7 henspeiler på boligens beskaffenhet, og at selve tilretteleggingen må begrunne at man får akkurat denne type bolig. Dette vil typisk gjelde utleieenheter med beboere som har behov for boliger med livsløpsstandard, tilpasset hjemmebasert omsorg som spesialinnredede bad og toalett, seng, brede dører, ingen terskel mv. Det legges videre til grunn at særskilt tilrettelegging også kan bestå i tilknyttet vaktjeneste ved at det i boligkomplekset er personalbase for omsorgspersonell eller nærhet og tilgang til personell som kan yte hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester. For all annen boligbygging i kommunal eller privat regi gis det ikke kompensasjon for merverdiavgift. For eksempel gis det ikke kompensasjon for anskaffelser til oppføring og drift av vanlige boliger som leies ut til beboere med særskilte behov på helse- og sosialområdet.»

Spørsmål om den generelle merverdiavgiftskompensasjonsordningen for kommunesektoren og boliger har vært omtalt både i Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 punkt 9.3.6 og Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 punkt 4.6. Anmodningsvedtaket som ble fremsatt i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2017 tar opp rus- og psykiatriboliger særskilt.

I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at uttrykket «særskilt tilrettelagt» stiller krav til boligens beskaffenhet, og at selve tilretteleggingen må begrunne den konkrete tildelingen av boligen. I dette ligger at det stilles krav både til bolig og beboer. Det må foreligge en sammenheng mellom den særskilte tilretteleggingen av boligen og funksjonsnedsettelsen til beboeren. Kommunens tilbud om bolig til andre grupper vanskeligstilte faller utenom kompensasjonsordningen.

Departementet finner grunn til å klargjøre at det er krav om funksjonsnedsettelse som nødvendiggjør en særskilt tilrettelegging av boligen. Ut fra foreliggende rettskildemateriale må det etter departementets mening legges til grunn at det ikke skilles mellom ulike former for funksjonsnedsettelse. Dette betyr at både fysiske, psykiske og kognitive funksjonsnedsettelse vil kunne omfattes. Når det gjelder hvilke krav som stilles til boligen, kan dette være fysisk tilrettelegging av boligen. Det kan videre være tale om tilrettelegginger i form av at bolig er tilknyttet personalbase for å yte helse- og omsorgstjenester som avhjelper beboers funksjonsnedsettelse.

Dette innebærer etter departementets mening at særskilt tilrettede boliger for personer med funksjonsnedsettelse som følge av for eksempel psykiske lidelser vil kunne være kompensasjonsberettiget. For denne gruppen kan særskilt tilrettelegging typisk bestå i at boligen har en tilknyttet personalbase som yter hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester. Kommunen må også her ha foretatt en behovsprøving av om det er den særskilte tilretteleggingen som gjør at beboer er innvilget boligen. Det må være nødvendig at beboer har en slik bolig i stedet for en ordinær bolig uten særskilte tilrettelegginger. Det innebærer at den særskilte tilretteleggingen ved boligen som er rettet inn mot deres utfordringer, må være grunnlaget for tildelingen av boligen fra kommunen.

Det psykiske helsearbeidet i kommunen omfatter en rekke tilbud. Personer med psykiske lidelser kan for eksempel motta ulike behandlingstilbud og rådgivning via samtalegrupper og oppsøkende team. Departementet finner grunn til å presisere at det ikke har vært meningen at det foreligger kompensasjonsrett dersom slike tilbud ikke nødvendiggjør særskilt tilrettelegging av boligen. Formålet med merverdiavgiftskompensasjonsordningen er å motvirke konkurransevridninger. Deres vanlige kommunale boliger er kompensasjons-

berettiget, vil det innebære å gå utenfor formålet med ordningen og dessuten innebære en konkurranseulemppe for private utleiere i boligmarkedet, som ikke mottar kompensasjon. Dette er ikke ønskelig, og departementet finner grunn til å påpeke at de vurderinger som ble gjort i Prop. 1 LS (2016–2017) Skatter, avgifter og toll 2017 og Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 ligger fast.

Departementet vil be Skattedirektoratet påse at de rammer som er trukket opp ovenfor, blir lagt til grunn i forvaltningspraksis. Departementet vil løpende vurdere om det er behov for en ytterligere klargjøring av regelverket.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.17 Innføring av ny personidentifikator

Sammendrag

Fødselsnummeret er en unik personidentifikator som offentlige og private virksomheter bruker til å knytte opplysninger til én bestemt person. Kapasiteten i dagens fødselsnummer er i ferd med å brukes opp, og det er nødvendig å innføre en nummerserie med større kapasitet senest innen 2040. Svært mange it-systemer i offentlig og privat sektor må endres som følge av dette. Det er behov for lang innføringstid for å gjennomføre endringer og for å redusere risiko og kostnader. Finansdepartementet tar derfor sikte på allerede nå å fastsette nødvendige regler i folkeregisterforskriften om hvordan endringer av personidentifikatoren skal være. Det må gjøres tilsvarende endringer i d-nummeret.

Departementet legger opp til at det nye fødselsnummeret i hovedsak er en videreføring av dagens fødselsnummer på elleve sifre, men med en endring i den innebygde kontrollfunksjonen i nummeret. Det legges videre opp til at kjønn ikke lenger skal fremgå av fødselsnummeret. Endringen settes i kraft fra 2032.

Kostnadene ved endringen er beregnet til 2,9 mrd. kroner frem mot 2032. Skattedirektoratets utredning har lagt til grunn de estimerer som ulike virksomheter og sektorer har spilt inn. Det er nødvendigvis usikkerhet ved beregninger av kostnader som skal tas hos mange aktører over en lang tidsperiode. Kostnadene fordeles over innføringsperioden fra 2018 til 2032 og påløper når offentlige og private virksomheter må endre sine it-systemer. Endringen innebærer ikke praktiske konsekvenser for den enkelte borger, med unntak av personer som skifter kjønn, som vil slippe å måtte endre fødselsnummeret. Departementet legger opp til at Skattedirektoratet i 2018 etablerer et sekretariat som vil kartlegge og veilede virksomhetene i innføringen av ny personidentifikator.

Se for øvrig nærmere omtale i kap. 39 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.18 Forenklinger i skatte- og avgiftssystemet**Sammendrag**

Se omtale av forenklinger i skatte- og avgiftssystemet i proposisjonen kap. 40.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

14.19 Anmodningsvedtak om innsyns-, klage- og søksmålsrett for kommunene i skattesaker om verdsetting av kraftanlegg**Sammendrag**

Ved behandlingen av Prop. 38 L (2015–2016) Lov om skatteforvaltning og tilhørende Innst. 231 L (2015–2016) fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 631 (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om innsynsrett og klageadgang for kommunene ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg.»

Det følger av vedtaket at regjeringen skal komme tilbake med forslag til regler om innsyns- og klagerett. Det fremgår imidlertid ikke av vedtaket hvordan reglene skal utformes. Blant annet må det tas stilling til hva som skal være klagegjenstanden, hvilket organ som skal være klageinstans, hvor lang klagefristen skal være og hvilke rettigheter den skattepliktige skal ha under saksbehandlingen. Departementet sendte derfor et forslag til nye regler om innsyns- og klagerett på offentlig høring.

Departementet fraråder etter en vurdering av høringsinstansenes merknader at det innføres innsyns- og klagerett.

Departementet redegjør likevel for hvordan innsyns- og klageretten kan utformes dersom Stortinget ønsker å vedta slike regler. Departementet anser anmodningsvedtaket som fulgt opp gjennom dette.

Som begrunnelse for anmodningsvedtaket heter det i Innst. 231 L (2015–2016):

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at kommunene i lovforslaget ikke er gitt formell innsynsrett og klageadgang ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg. Det bemerkes at dette utgjør en forskjellsbehandling av kraftanlegg i forhold til andre eiendoms typer. På generelt grunnlag mener flertallet det er ønskelig at lovligheten av en underordnet instans' vedtak blir prøvd av overordnede forvaltningsorganer før saken går til domstolene. En retts sak er gjerne kostbar både for myndighetene og motparten; og det er ut fra en samfunnsøkonomisk vurdering ønskelig å unngå unødvendig rettsbehandling. Innføring av klageadgang vil redusere behovet for fordyrende rettsaker og motvirke

at uriktige avgjørelser blir stående på grunn av at påklagingsmulighetene er for kostbare. Flertallet bemerker ellers at det erfaringsmessig er behov for bedre kontroll med taksering av kraftanlegg, og at innsynsrett for kommunene vil være et viktig tiltak for å sikre mer korrekte skattegrunnlag.»

Gjeldende rett, høring, departementets vurdering, økonomiske og administrative konsekvenser og ikrafttredelse er videre omtalt i kap. 41 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne mener kommunene må sikres innsyns- og klagerett for fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget og grunnlaget for naturressursskatt. Disse medlemmer viser til at det må etableres regler som sikrer kommunene grunnleggende rettsikkerhet. Disse medlemmer mener det er unødvendig tids- og ressursbruk at kommunene må ta ut søksmål for å få innsyn, og dermed belaste rettsapparatet med saker som burde fått sin avgjørelse på forvaltningsnivå.

Disse medlemmer mener det i tillegg til Finansdepartementets forslag til regler fremsatt i årets forslag til statsbudsjett, også må utarbeides regler for kommunenes innsyns-, klage- og søksmålskompetanse i saker om naturressursskatt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til regler om innsyns-, klage- og søksmålskompetanse i saker om naturressursskatt.»

15. Andre forslag og merknader**15.1 Hyretillegg for sjøfolk**

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket mellom disse fire partiene og enighet om å avvike skattefritaket for hyretillegg for sjøfolk.

Flertallet viser til at i tillegg til at sjøfolk normalt har fri kost om bord, mottar de fleste sjøfolk også en godtgjørelse for dekning av utgifter til kost i perioden på land, såkalt tariffmessig hyretillegg. Noen sjøfolk, særlig i kystnær trafikk, mottar hyretillegg i stedet for fri kost for perioden om bord.

Flertallet viser til at skattefritaket langt på vei er historisk begrunnet. For andre arbeidstakergrupper er slik kontantgodtgjørelse til dekning av rene private kostutgifter skattepliktig. Flertallet ser derfor ikke noe grunnlag for å videreføre skattefritaket for disse hyretilleggene. På denne bakgrunnen foreslår flertallet å avvike skattefritaket i ordningen.

Flertallet vil avslutningsvis vise til at sjøfolk fortsatt vil være skattemessig gunstig behandlet ettersom mange i denne arbeidsgruppen har et særskilt inntektsfradrag på opp til 80 000 kroner som andre arbeidstakergrupper ikke har.

Flertallet viser til lovendringsforslag fremmet i Innst. 4 L (2017–2018) kapittel 10.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, som går imot å fjerne skattefritt hyretillegg for sjøfolk.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti går imot å fjerne det skattefrie hyretillegget.

15.2 Taxfree- og innførselsgrense for alkohol og tobakksvarer

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett hvor taxfree- og innførselsgrensen for tobakksvarer halveres, i tillegg til at taxfree-endringene som ble vedtatt i revidert nasjonalbudsjett 2014, reverseres. Disse endringene vil gi både økte særavgiftsinntekter og merverdiavgiftsinntekter for staten.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne foreslår å avvikle dagens taxfree-kvoter for alkohol og tobakk. Dagens ordning bidrar indirekte til en subsidiering av utenlands flyreiser. Dette medlem ønsker som sagt å benytte skatte- og avgiftspolitikken til å premiere ønsket adferd. Subsidiering av alkohol og tobakk har negativ effekt både for folkehelsen og klimaet. Dette medlem viser til at en fjerning av taxfree-ordningen for alkohol og tobakk også fører til økt proveny fra merverdiavgifter.

15.3 Standardfradraget for utenlandske arbeidstakere

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor standardfradraget for utenlandske arbeidstakere fjernes.

15.4 Oljeskatteregimet

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle ordningen med friinntekt i særskatten for petroleumsvirksomheten. Selv etter at friinntekten er fjernet, vil oljeselskapene ha et gunstig skatteregime for investeringer. Ved å fjerne friinntekten vil statens samlede investeringsandel fortsatt være noe høyere enn i en nøytral skatt. Oljeselskapene bør ta en større del av investeringskostnadene selv, slik at de i større grad bærer risikoen for nye investeringer enn det som i dag er tilfellet. Dette vil skape en bedre

balanse mellom landbasert næringsliv og aktiviteten på sokkelen.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle leterefusjonsordningen. Dette medlem viser til at leterefusjonsordningen innebærer at staten bekoster leterefusjon til oljeselskaper som leter etter olje og gass på norsk sokkel, og som ikke er i skatteposisjon. Dette medlem mener det er verdt å merke seg at utbetalt lete- og opphørsrefusjon summerer seg til over 100 mrd. i 2017-kroner, siden ordningen ble innført i 2005, og at flere av selskapene som har fått støtte i milliardklassen gjennom ordningen, aldri har betalt skatt i Norge. Dette medlem viser til at leterefusjonsordningen ble innført for å sikre et større mangfold blant selskapene på norsk sokkel, men at ordningen har bidratt til at staten tar en svært stor risiko ved leting etter olje og gass. Dette medlem mener denne ordningen ikke er egnet for framtiden, med økende etterspørselsrisiko for olje og gass og en overgang til nedbyggingsfase av petroleumsindustrien.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sine merknader om petroleumslett i sitt alternative statsbudsjett og sin hovedmerknad (pkt. 2.3.2.9) i denne innstillingen, og støtter for øvrig Sosialistisk Venstrepartis merknader om oljeskatteregimet ovenfor.

15.5 Netthandel

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, der disse medlemmer foreslår å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor merverdiavgiftsfritaket for netthandel fra utlandet (350 kronersgrensen) fjernes. Disse medlemmer vil understreke at dette avgiftsunntaket innebærer en subsidiering av utenlandske nettbutikker. Disse medlemmer viser til at denne konkrete avgiftsendringen vil styrke norske arbeidsplasser.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at merverdiavgiftsfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår derfor å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å avvikle ordningen for avgiftsfri privat import for forsendelser opp til 350 kroner. Dette medlem viser til at ordnin-

gen medfører at det blir relativt billigere å handle på nett i utlandet enn i butikker i Norge, og mener slike incentiver er uheldige.

15.6 Pensjonssparing

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å avvikle den nye ordningen for skattefavorisert individuell pensjonssparing som ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017.

15.7 Merverdiavgift på reparasjoner

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener vi må redusere forbruket av råvarer – og i stedet øke insentivene for reparasjoner og gjenbruk. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer og elektronikk.

15.8 Merverdiavgift på økologisk mat og frukt og grønt

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne moms på økologisk mat og frukt og grønt for å stimulere til et sunnere kosthold og fremme av produksjon og konsum av økologisk mat.

15.9 Merverdiavgift på kjøttvarer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at global kjøttproduksjon er en av de store truslene mot økosystemet vårt. Storfekjøtt alene krever mer fulldyrket jordbruksareal enn det samlede forbruket av korn, frukt, grønnsaker og andre plantevarer. I en verden med økende befolkning vil vi være nødt til å spise mindre rødt kjøtt både av hensyn til økosystemet, klimaet og vår egen helse.

Dette medlem viser til at kjøtt har et stort klimaavtrykk. Målt per kilo krever animalske produkter som kjøtt, fisk, egg og melk i snitt fire ganger større jordbruksarealer enn plantebasert mat. Helseeffektene av å redusere forbruket av rødt kjøtt antas også å være positive.

Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke merverdiavgiften på kjøttvarer fra 15 pst. til 20 pst.

15.10 Merverdiavgift på kollektivreiser

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere kollektivprisene med 20 pst. Som et ledd i dette foreslås det å fjerne merverdiavgiften på kollektivreiser.

15.11 Generell merverdiavgiftssats for brus og godteri

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor det foreslås innføring av generell momsats på brus og godteri.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett og foreslår innføring av generell momsats for brus og godteri.

15.12 Elbiler og mål om utslippsfritt nybilsalg innen 2025

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne jobber for at vi innen 2020 skal ha faset ut nybilsalg av fossile personbiler, og fossile varebiler og busser innen 2025. Regjeringen har tidligere satt som mål å fase ut nybilsalget av fossile personbiler innen 2025. Regjeringen viser nå til at de vil vurdere sitt eget mål og vil se på mulighetene for å nå det i lys av utviklingen av nullutslippsteknologi og kostnadene forbundet med å ta den i bruk. Dette medlem er sterkt kritisk til en slik vent og se-holdning. Vi har internasjonale forpliktelser om utslippskutt – og egne mål om å omstille oss til et lavutslippssamfunn. Da må vi sette klare mål og iverksette virkemidler for å nå disse – ikke gjøre som regjeringen – sette mål og ikke implementere tiltak tilstrekkelig til å nå disse målene. Dette medlem foreslår å styrke virkemiddelpakken for å få til en raskere utfasing av fossile biler på veiene.

Dette medlem foreslår å

- innføre en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen, direkte til privatpersoner og til et fond for næringstransport for å hjelpe med å skifte ut fossil nyttetransport.
- redusere ladbare hybriders skattefordeler, elbilene har nå betydelig lengre rekkevidde.
- fjerne engangsavgiften for elbiler og gjeninnføre reglene for beskatning av el-firmabiler.
- en dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften for å redusere lokal forurensing.
- reversere skattelettelse for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

15.13 Miljøavgift på jomfruelige og miljøskadelige produkter

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss, medfører store klimagassutslipp, og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Dette medlem mener vi må jobbe med å lage

en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som reflekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Dette medlem mener vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås innført en avgift som skal reflektere et produkts økologiske avtrykk. Dette medlem vet at det vil være en stor jobb å implementere et slikt avgiftssystem, men at kloden og vi vil være tjent med en slik omlegging.

15.14 Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at oppdrettsanlegg påfører villaks og sjøørret store skader. Dette medlem mener at forurenser bør betale, og foreslår en avgift på lakselus.

15.15 Skattefunn

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der satsen for fradrag under skattefunnordningen økes til 22 pst. for små og mellomstore bedrifter.

16. Sammenligningstabell

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
Inntekter rammeområde 21 (i tusen kroner)									
5501	Skatter på formue og inntekt								
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv.	66 400 000	-4 000	+4 432 000	+4 549 000	+9 512 000	-150 000	+23 662 000
	72	Fellesskatt	178 100 000	+31 000	-1 287 000	+841 000		+847 000	
	73	Sekundærbolig					+500 000		
5502	Finansskatt								
	70	Skatt på lønn	1 840 000			-1 530 000			
	71	Skatt på overskudd	460 000			+3 000 000			
	72	Finansskatt på handel med aksjer og obligasjoner						+2 640 000	
5506	Miljøavgift på deponi av gruveavfall								
	75	Miljøavgift på deponi av gruveavfall						+500 000	
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum								
	72	Særskatt på oljeinntekter	52 900 000				+1 450 000	+5 470 000	
5508	Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen								
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000				+1 050 000	+5 000 000	
	71	Avgift på produsert vann						+1 035 001	
5511	Tollinntekter								
	70	Toll	3 200 000			+15 000			
5521	Merverdiavgift								
	70	Merverdiavgift	291 500 000		+3 300 000	+1 487 000	-495 000	+6 020 000	+370 000
5526	Avgift på alkohol								
	70	Avgift på alkohol	13 800 000			+480 000	+140 000	+600 000	
5531	Avgift på tobakkvarer mv.								
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 100 000			+855 000	-45 000	+1 200 000	
5536	Avgift på motorvogner mv.								
	71	Engangsavgift	16 000 000	-65 000	+1 040 000	-1 000	+5 482 000	+6 140 000	
	72	Trafikksikringsavgift	7 100 000					+200 000	
	75	Omregistreringsavgift	1 450 000						
5538	Veibruksavgift på drivstoff								
	70	Veibruksavgift på bensin	5 200 000	-100 000		-59 000	+360 000	+3 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 200 000	-300 000		-128 000	+2 100 000	+5 510 000	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	8 000			-1 000			
	73	Overføring til CO ₂ -fond for næringslivet						-1 710 000	
	74	Klimabelønning - tilbakebetaling av avgift per capita						-6 800 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft							
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 100 000			-17 000		+1 424 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.							
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 700 000		+335 000		+695 000	+345 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	115 000					+10 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.							
	70	CO ₂ -avgift	7 300 000	+639 000	+459 000	-1 018 000	+2 860 000	+1 021 000	
	71	Svovelavgift	10 000					+12 000	
5546		Avgift på gruveavfall							
	70	Avgift på gruveavfall							
5548		Miljøavgift på visse klimagasser							
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	515 000	+45 000	+45 000	+105 000	+150 000	+150 000	
5549		Avgift på utslipp av NOX							
	70	Avgift på utslipp av NOX	50 000					+4 000	
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet							
	72	Avgift på deponi av gruveavfall					+250 000		
5552		Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen							
	70	Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen (Ny post/kapittel)						+900 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.							
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 500 000	+1 020 000				+592 500	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.							
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	2 350 000	+820 000				+928 250	
5557		Avgift på sukker mv.							
	70	Avgift på sukker mv.	210 000					+74 000	
5560		Avgift på fossil plastemballasje							
	71	Avgift på fossil plastemballasje (Ny post)						+750 000	
5560		Miljøavgift på plast							
	70	Miljøavgift på plast							
5561		Flypassasjeravgift							
	70	Flypassasjeravgift	1 850 000					-1 850 000	
	71	Flyseteavgift						+10 300 000	
5562		Totalisatoravgift							
	70	Totalisatoravgift	135 000			(-21 000)			
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet							
	71	Årsavgift - stiftelser	24 263	-48					
	73	Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	43 040	-79					
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet							
	74	Fiskeriforskningsavgift	247 000	-472					
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet							
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	160 000	-300					
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet							

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	210 200	-392					
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet							
	71	Jeger- og fellingsavgifter	91 000	-85					
	72	Fiskeravgifter	16 500	-16					
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet							
	72	Påslag på nettariifen til Klima- og energifondet	670 000				+670 000		
5700		Folketrygdens inntekter							
	71	Trygdeavgift	144 600 000	+13 000	-2 517 000				
	72	Arbeidsgiveravgift	182 200 000	+5 000				-5 090 000	
		Sum inntekter rammeområde 21	1 062 907 633	+2 102 608	+8 324 000	+6 040 000	+24 679 000	+39 072 751	+24 032 000

17. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til regler om innsyns-, klage- og søksmålskompetanse i saker om naturressursskatt.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018 fremme forslag om å erstatte grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall med en materialavgift, hvor avgiftssatsen fastsettes ut fra andel resirkulert og nytt materiale i emballasjen.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen, så snart EU har gjort en bærekraftvurdering av plast basert på fornybar råvare, om å vurdere om andel fornybart materiale skal gi grunnlag for redusert sats i en materialavgift på drikkevareemballasje av plast.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med ytterligere vurderinger av begrensningene i ordningen for skattlegging av opsjoner i små oppstartsselskaper, herunder grensen for opsjonsfordel, balanse og antall ansatte, med mål om å få på plass en opsjonsbeskatning som fungerer for oppstartsselskaper og deres ansatte, innenfor rammene av statsstøtteregulverket.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen med virkning fra skatteåret 2018 sette kapitaliseringsrenten til 4 pst. inntil nytt system for beregning av kapitaliseringsrenten er på plass.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen om å utrede om det kan settes et tak på moms fritaket for elbiler med fullt fritak opp til et gitt prisnivå, men med ulike modeller for redusert moms fritak for de dyreste elbilene og for dyrt ekstrautstyr.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen iverksette en utredning om et alternativ til flypassasjeravgiften som har reell klimaeffekt og ikke de negative utslagene som flypassasjeravgiften har.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018 med en vurdering av hvorvidt økt merverdiavgift kan være en mer treffsikker og mindre konkurransevridende avgift enn økt avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. samt avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til forenkling av sjokolade- og sukkeravgiften, samt vurdering av å sette en avgiftsfri grense på 3 tonn pr. år for bruk av sjokolade- og sukkervarer som brukes av bedrifter som råvare ved fremstilling av ferdige varer.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen utrede modell(er) for hvordan grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall kan erstattes av en materialavgift som graderes etter nytt fossilt råstoff (med unntak for resirkulert og fornybart råstoff), med formål om å innføre endringen fra 1. januar 2019. Stortinget ber regjeringen legge fram et beslutningsgrunnlag for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018.

Forslag 11

Stortinget viser til initiativ om etablering av Handelens miljøfond og ber regjeringen ta initiativ overfor (plast)bransjen for å etablere en miljøavtale og miljøfond for omlegging til fossilfri plast i løpet av 2018.

Forslag fra Senterpartiet:*Forslag 12*

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan sikre likebehandling av børsnoterte og ikke-børsnoterte selskaper i formuesskatten.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen utrede en ordning med differensiert veibruksavgift for drivstoff, der avgiften skal differensieres slik at den er lavere i områder med lav sentralitet og høyere i områder med høy sentralitet, og der det forutsettes at man vurderer et system med ulike soner og gradvis avgiftsendring for å hindre uønsket handelslekkasje.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen utrede nærmere hvordan avansert veipricing kan erstatte eller komplettere dagens veibruksavgifter og bompenger. Dette for å sikre et bærekraftig avgiftssystem som tar hensyn til kjøretøyenes teknologiske utvikling, samt for å sikre at framtidens avgifter bedre tar hensyn til den faktiske samfunnskostnaden knyttet til når og hvor man kjører.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen utrede om flypassasjeravgiften kan legges om slik at flyruter fra og/eller til luftavner med passasjergrunnlag eller passasjerantall under et visst nivå unntas for avgiften, herunder innbefattes at regjeringen søker forhåndsuttalelse om slike ordninger hos ESA.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen sørge for at start- og passasjeravgiftene halveres for statlig finansierte flyruter.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utvide momsfrirket for medier til å gjelde all digitaljournalistikk og komme tilbake i RNB 2018 med nødvendige forslag til bevilgnings- og lovendringer.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 18*

Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene av dagens grunnrenteskatteregime og vurdere endringer, herunder en provenynøytral omlegging der friinntekten settes til 2,5 pst. pluss prisvekst med nødvendig justering i grunnrenteskatten, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte senest når forslag til revidert nasjonalbudsjett 2018 legges fram.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:*Forslag 19*

Stortinget ber regjeringen, som et ledd i innføring av fordelsbeskatning av bolig, fremme forslag om rett til å utsette innbetaling av denne delen av skatten til skifte av bolig skjer.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2019 fremme forslag om en ny arveavgift med en omfordelende innretning.

Forslag fra Rødt:*Forslag 21*

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet 2019 legge fram et forslag til modell for en omfordelende arveavgift, med formål om å hindre at økonomisk ulikhet går i arv gjennom generasjoner.

18. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 21**Skatter, avgifter og toll****I**

På statsbudsjettet for 2018 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv.....	66 396 000 000	
	72	Fellesskatt	178 131 000 000	
5502		Finansskatt		
	70	Skatt på lønn.....	1 840 000 000	
	71	Skatt på overskudd.....	460 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	31 300 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter.....	52 900 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 300 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 600 000 000	
5509		Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	5 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	3 200 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	250 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Merverdiavgift	291 500 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Avgift på alkohol.....	13 800 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.		
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	7 100 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift	15 935 000 000	
	72	Trafikkforsikringsavgift.....	7 100 000 000	
	73	Vektårsavgift	350 000 000	
	75	Omregistreringsavgift.....	1 450 000 000	
5538		Veibruksavgift på drivstoff		
	70	Veibruksavgift på bensin.....	5 100 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel.....	9 900 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	8 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 100 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 700 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	115 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	7 939 000 000	
	71	Svovelavgift	10 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	70	Trikloretten (TRI)	1 000 000	
	71	Tetrakloretten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser		
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarbo- ner (PFK)	560 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	50 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet		
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000	
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	2 000 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.		
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	2 520 000 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 170 000 000	
5557		Avgift på sukker mv.		
	70	Avgift på sukker mv.	210 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	1 950 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	40 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	35 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	10 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	80 000 000	
5561		Flypassasjeravgift		
	70	Flypassasjeravgift	1 850 000 000	
5562		Totalisatoravgift		
	70	Totalisatoravgift	135 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Dokumentavgift	9 300 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift - stiftelser	24 215 000	
	73	Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	42 961 000	
	74	Avgift - forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000	
	75	Kino- og videogramavgift	34 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet		
	70	Petroleumstilsynet - sektoravgift	106 640 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddelomsetningsavgift	68 000 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	4 900 000	
	73	Legemiddelkontrollavgift	159 000 000	
	74	Tilsynsavgift	3 770 000	
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Avgifter immaterielle rettigheter.....	163 000 000	
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur.....	29 600 000	
	73	Årsavgift Merkeregisteret.....	8 550 000	
	74	Fiskeriforskningsavgift.....	246 528 000	
	75	Tilsynsavgift Justervesenet.....	46 600 000	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	159 700 000	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet		
	74	Sektoravgifter Kystverket	767 600 000	
	75	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet...	209 808 000	
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbard miljøvernfond	17 670 000	
	71	Jeger- og fellingsavgifter	90 915 000	
	72	Fiskeravgifter	16 484 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.....	389 200 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	70	Bidrag til kulturminnevern i regulerte vassdrag	400 000	
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging.....	164 300 000	
	72	Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet.....	670 000 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Avgift på frekvenser mv.....	293 900 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	144 613 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	182 205 000 000	
Totale inntekter.....				1 065 010 241 000

II

Stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2018 (Stortingets skattevedtak)

Kapittel 1 – Generelt

§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder utskriving av skatt på inntekt og formue for inntektsåret 2018. Vedtaket legges også til grunn for utskriving av forskudd på skatt for inntektsåret 2018, etter reglene i skattebetalingsloven kapittel 4 til 6.

Sammen med bestemmelsene om forskudd på skatt i skattebetalingsloven, gjelder dette vedtaket også når skatteplikt utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 1 480 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

Ektefeller som ligned under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 2 960 000 kroner. Satsen skal være 0,15pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,15 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 1 480 000 kroner. For ektefeller som ligned under ett for begges formue, jf. skatteloven § 2-

10, skal fradraget være 2 960 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene

§ 3-1 Trinnskatt

Personlig skattyter i klasse 0 og 1 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med

- 1,4 pst. for den delen av inntekten som overstiger 169 000 kroner,
- 3,3 pst. for den delen av inntekten som overstiger 237 900 kroner,
- 12,4 pst. for den delen av inntekten som overstiger 598 050 kroner, og
- 15,4 pst. for den delen av inntekten som overstiger 962 050 kroner.

For personlig skattyter i en kommune i Finnmark, eller i kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke, skal satsen etter første ledd tredje strekpunkt likevel være 10,4 pst.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven, skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Finnmark og kommunene Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord i Troms fylke: 5,05 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 8,55 pst.

§ 3-3 Skatt til staten

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 23 pst. av inntekten.

Selskap og innretninger som nevnt i første ledd og som svarer finansskatt på lønn, jf. folketrygdloven § 23-2 a, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten.

§ 3-4 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 35,7 pst.

§ 3-5 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket, svare skatt til staten med 23 pst. av inntekten.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt trinnskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-29 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

Person som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd, skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12 svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten. Dersom vedkommende gis fradrag etter skatteloven § 6-71, svares skatt til staten etter skattesatsene som følger av §§ 3-1, 3-2 og 3-8.

§ 3-6 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8 Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 2,65 pst. Den kommunale inntektsskattøren for per-

sonlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 11,80 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst.

Av inntekt svares skatt med 23 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 55 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2018 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap og tilsvarende selskap hjemmehørende i annen EØS-stat som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasje-skatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 0 kroner for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner per dag per 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 97 610 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 83 000 kroner.

§ 6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 6-3 Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 54 750 kroner i klasse 1.

§ 6-4 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 147 450 kroner for enslige og 135 550 kroner for hver ektefelle. Beløpsgrensen er 271 100 kroner for ektepar og samboere som ved skattebegrensningen får inntekten fastsatt under ett etter skatteloven § 17-2 annet ledd.

§ 6-5 Skattefradrag for pensjonsinntekt

Fradraget som nevnt i skatteloven § 16-1 første ledd skal være 29 950 kroner.

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 16-1 tredje ledd skal være 193 250 kroner i trinn 1 og 290 700 kroner i trinn 2.

§ 6-6 Særfradrag for enslige forsørgere

Fradrag etter skatteloven § 6-80 er 4 317 kroner pr. påbegynt måned.

Kapittel 7 – Forskriftskompetanse mv.

§ 7-1 Forskriftsfullmakt til gjennomføring og utfylling
Departementet kan gi forskrift til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak.

§ 7-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 4-8.

III

Storingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2018

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) svares avgift til statskassen etter bestemmelsene i dette vedtaket. Avgiftsplikten gjelder kun arv etter dødsfall som har skjedd før 1. januar 2014, med de begrensninger som følger av lov

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	6 pst.
Av overskytende beløp	10 pst.

§ 5 Av arv som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	8 pst
Av overskytende beløp	15 pst

IV

Storingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2018

For inntektsåret 2018 svares folketrygdavgifter etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 23:

Arbeidsgiveravgift

§ 1 Beregning av avgift og regler om soneplassering

(1) Arbeidsgiveravgift beregnes som hovedregel etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet. Det kan likevel ikke benyttes redusert sats når arbeidsgiver har virksomhet innenfor nærmere angitte sektorer eller når arbeidsgiver er i økonomiske vanskeligheter, jf. § 4 og § 3 annet ledd.

(2) Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket skal være registrert etter enhetsregisterloven. En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge folkeregisteret.

13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

§ 2 Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravelsesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til et halvt grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 46 817 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år, settes til et grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 93 634 kroner per år.

§ 3 Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4 Av arv til arvelaterens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren – og foreldre, svares:

(3) Dersom arbeidsgiver er et foretak med registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(4) Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone med høyere sats enn der virksomheten anses å bli drevet etter annet ledd, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres (ambulerende virksomhet), benyttes likevel satsen i denne andre sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønn mv. som knytter seg til dette arbeidet. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av kalendermåneden. Arbeidsgiveravgift av etterbetaling av lønn mv. beregnes forholdsmessig med de satsene som skal benyttes på lønn mv. til den enkelte arbeidstaker for arbeid utført i inneværende kalendermåneden.

(5) Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen

til grunn fra og med påfølgende kalendermåned etter registrert flyttedato.

§ 2 Soner for arbeidsgiveravgift

(1) Sone I omfatter de områder som ikke er nevnt nedenfor. Arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I, hvis ikke annet følger av dette vedtaket.

(2) Sone Ia omfatter:

- kommunene Frosta, Indre Fosen, Midtre Gauldal og Selbu i Trøndelag fylke,
- kommunene Herøy, Haram, Midsund, Aukra, Eide og Gjemnes i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Sogndal og Førde i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Bømlo, Kvam og Modalen i Hordaland fylke,
- kommunene Finnøy og Vindafjord i Rogaland fylke,
- kommunene Åseral, Audnedal, Hægebostad og Sirdal i Vest Agder fylke,
- kommunene Vegårshei og Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunen Sigdal i Buskerud fylke,
- kommunen Gausdal i Oppland fylke.

(3) Sone II omfatter:

- kommunene Meråker, Verran, Inderøy, Ørland og Agdenes i Trøndelag fylke,
- kommunene Sande, Norrdal, Stranda, Stordal, Vestnes, Rauma, Nesset, Sandøy, Tingvoll og Sunndal i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Balestrand, Leikanger, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Gaular, Jølster, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Hornindal, Gloppen og Stryn i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Fedje og Masfjorden i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Sauda, Kvitsøy og Utsira i Rogaland fylke,
- kommunene Risør, Gjerstad, Åmli, Evje og Hornes, Bygland, Valle og Bykle i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Tinn, Hjartrdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Rølg og Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Søndre Land og Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil og Åmot i Hedmark fylke.

(4) Sone III omfatter:

- kommunene Snåsa, Hemne, Snillfjord, Bjugn, Oppdal, Rennebu, Meldal, Røros, Holtålen og Tydal i Trøndelag fylke,
- kommunene Vanylven, Surnadal, Rindal, Halså og Aure i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os i Hedmark fylke.

(5) Sone IV omfatter:

- Troms fylke, med unntak av kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen og Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namsos, Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Hitra, Frøya, Åfjord, Roan og Osen i Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

(6) Sone IVa omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

(7) Sone V omfatter:

- Finnmark fylke,
- kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen i Troms fylke.

§ 3 Satser for arbeidsgiveravgift etter sone

(1) Satsene for arbeidsgiveravgift for inntektsåret 2018 er:

- Sone I: 14,1 pst.
- Sone Ia: 14,1 pst., men likevel 10,6 pst. så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst. ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje og fjerde ledd. Bestemmelsene om redusert avgiftssats i sone Ia gjelder ikke foretak som er omfattet av helseforetaksloven, og statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd.
- Sone II: 10,6 pst.
- Sone III: 6,4 pst.
- Sone IV: 5,1 pst.
- Sone IVa: 7,9 pst.
- Sone V: 0 pst. Samme sats gjelder for avgift som svares av arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard for arbeid utført der, og når andre arbeidsgivere utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skatt-

lagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

(2) Arbeidsgivere som er i økonomiske vanskeligheter, jf. ESAs retningslinjer for støtte til foretak i vanskeligheter, må beregne avgift etter satsen som gjelder i sone I. Det samme gjelder arbeidsgivere med utestående krav på tilbakebetaling av ulovlig statsstøtte. Bestemmelsen i første og annet punktum gjelder likevel ikke så lenge differansen mellom den avgiften som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje ledd.

(3) Arbeidsgivere som beregner arbeidsgiveravgift etter reduserte satser, plikter å avgi erklæring om hvorvidt foretaket er i økonomiske vanskeligheter.

§ 4 Særregler om avgiftssats og avgiftsberegning for arbeidsgivere med aktiviteter innenfor visse sektorer og andre arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter reglene om bagatellmessig støtte

(1) Arbeidsgivere i sonene II–V, eller med ambulerende virksomhet i disse sonene, som utfører aktiviteter omfattet av tabellen nedenfor, skal beregne avgift etter satsen for sone I, uansett hvor arbeidsgiver er lokalisert eller arbeidet blir utført. Tilsvarende gjelder for lønn mv. til utleide arbeidstakere som utfører slike aktiviteter.

Stålsektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex II til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Syntetfibresektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex IIa til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Næringskoder, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

Lufthavner

52.23

Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Finansierings- og forsikringsvirksomhet mv.

64

Finansieringsvirksomhet

65

Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning

66

Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet

70.10

Hovedkontortjenester, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern

70.22

Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern

(2) Arbeidsgivere med blandet virksomhet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd og andre aktiviteter, uten hinder av først ledd beregne avgiften etter satsene i § 3, eventuelt i § 5, for den del av avgiftsgrunnlaget som ikke er knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd.

(3) Arbeidsgivere kan uten hinder av første ledd beregne arbeidsgiveravgift for aktiviteter som nevnt i første ledd etter satsene for lokaliseringssonen, så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger 500 000 kroner for arbeidsgiveren i 2018. Dersom arbeidsgiver anses å være en del av et kon-

sern, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte, gjelder beløpsgrensen for hele konsernet under ett.

(4) Når en arbeidsgiver beregner avgift med redusert sats i sone Ia eller etter tredje ledd, kan den samlede fordelingen av bagatellmessig støtte i form av redusert avgift og annen bagatellmessig støtte til arbeidsgiveren ikke overstige 500 000 kroner i 2018, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei må slik samlet støtte i sone Ia ikke overstige 250 000 kroner i 2018. Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf, dersom det fører

til at maksimal mottatt statsstøtte etter disse andre ordningene overskrides.

(5) Arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter bestemmelsen i tredje ledd plikter å gi opplysninger om eventuell annen bagatellmessig støtte og støtte til dekning av lønnskostnader som arbeidsgiver har blitt tildelt i kalendermåneden.

§ 5 Særregel om avgiftssats for aktiviteter knyttet til produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen

(1) Arbeidsgivere som utfører aktiviteter knyttet til produksjon, foredling og engroshandel av produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, jf. avtalens § 8, beregner arbeidsgiveravgift med 5,1 pst. når virksomheten drives i sone IVa, og med 10,6 pst. når den drives i sone Ia. Dette gjelder aktiviteter som er omfattet av næringskodene i tabellen nedenfor. Dersom arbeidsgiver også utfører andre aktiviteter enn de som er nevnt nedenfor, gjelder § 4 annet ledd om blandet virksomhet tilsvarende.

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

01.1–01.3	Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
01.4	Husdyrhold
01.5	Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
01.6	Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
01.7	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
02.1–02.3	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
02.40	Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
03.11–03.12	Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
03.21–03.22	Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
10.11–10.13	Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfe-kjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfevarer
10.20	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
10.3	Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
10.4	Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
10.5	Produksjon av meierivarer og iskrem
10.6	Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
10.85	Produksjon av ferdigmat
10.9	Produksjon av fôrvarer
46.2	Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
46.31	Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10.39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

46.32	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
46.33	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og ett
46.381	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
50.202	Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
52.10	Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer.

Trygdeavgift

§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 5,1 pst.

§ 7 Trygdeavgift av lønnsinntekt mv.

Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2, beregnes trygdeavgift med 8,2 pst.

§ 8 Trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 11,4 pst.

Andre bestemmelser

§ 9 Forskriftsfullmakt mv.

Departementet gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt etter denne bestemmelsen.

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1 til 5.

V

Storingsvedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2018

For inntektsåret 2018 svares finansskatt på lønn etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23-2 a:

§ 1 Finansielle aktiviteter

(1) Arbeidsgivere som utøver aktiviteter omfattet av næringshovedområde K "Finansierings- og for-

sikringsvirksomhet" i Statistisk sentralbyrås standard for næringsgruppering anses å utøve finansielle aktiviteter.

§ 2 Unntak fra plikten til å svare finansskatt på lønn

(1) Arbeidsgivere som utøver finansielle aktiviteter er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a dersom andelen av arbeidsgiverens lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter utgjør mindre enn 30 pst. av arbeidsgiverens totale lønnskostnader, jf. folketrygdloven § 23-2 a annet ledd.

(2) Beregningen av andelen av arbeidsgiverens samlede lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter etter første ledd, skal enten basere seg på samlet lønn mv. omfattet av folketrygdloven § 23-2 a annet ledd for foregående inntektsår, eller på det tilsvarende beløpet for januar 2018. For arbeidsgivere som etableres etter 31. januar 2018, og virksomheter som av andre årsaker ikke har lønnsgrunnlag som nevnt i forrige punktum, skal samlet lønn mv. for den første hele opplysningspliktige kalendermåneden legges til grunn for beregningen.

(3) Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av arbeidsgiverens samlede lønn mv. knyttet til finansielle aktiviteter, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

(4) Arbeidsgivere som driver ikke-økonomisk aktivitet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til henholdsvis ikke-økonomisk aktivitet og økonomisk aktivitet, beregne finansskatt på lønn etter folketrygdloven § 23-2 a bare for den delen av lønn mv. som knytter seg til virksomhetens økonomiske aktivitet.

§ 3 Sats for finansskatt på lønn

Satsen for finansskatt på lønn for inntektsåret 2018 er 5 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette vedtaket.

VI

Storingsvedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjettåret 2018

Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- for naturgass som slippes ut til luft kr 7,30 per standardkubikkmeter
- for CO₂ som utskilles fra petroleum og slippes ut til luft kr 1,06 per standardkubikkmeter
- for annen gass kr 1,06 per standardkubikkmeter
- for olje eller kondensat kr 1,06 per liter.

VII

Storingsvedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2018

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2018 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

- Trygdeavgift over 8,2 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
- Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hval- og selfangstfartøy.
- Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
- Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
- Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggs-trygd for sykepengen til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,3 pst. for 2018.

VIII

Storingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2018 (kap. 5521 post 70)

§ 1 Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven

Fra 1. januar 2018 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni

2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 Alminnelig sats

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning, uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 12 pst.

Merverdiavgift svares med 12 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- transport av kjøretøy på fartøy som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7,
- adgang til utstillinger i museer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9,
- adgang til fornøyelsesparker mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-10,
- rett til å overvære idrettsarrangementer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-11.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av viltlevende marine ressurser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.

IX

Storingsvedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2018

Om avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol t.o.m. 0,7	Kr
		avgiftslegges etter reglene for alkoholholdige drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,58 per volumprosent og liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,39 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	12,74 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	22,07 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	4,94 per volumprosent og liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Det gis fritak for avgift på alkohol som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,

- e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
- f) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
- g) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket omfatter ikke brennevinsbasert drikk og gjelder kun fremstilling til eget bruk. Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på tobakksvarer mv. (kap. 5531 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,59	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,59	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,59	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,05	per gram av pakningens nettovekt
Snus	1,05	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarethylser	0,0396	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakksvarer.

- § 3 Det gis fritak for avgift på tobakksvarer mv. som
- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
 - b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp:

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
Avgiftsgruppe A							2 400
Personbiler, varebiler klasse 1, busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, og med	0–500					0	
	501–1 200					25,04	
	1 201–1 400					62,41	
	1 401–1 500					195,03	
	over 1 500					226,83	
				over 0		72,06	
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		929,34	
				96–125		1 041,42	
				126–195		2 728,96	
				over 195		3 505,00	

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på motorvogner mv. (kap. 5536)

A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71)

I

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret. Videre skal det betales avgift når

- a) betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
- b) motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten registrering,
- c) oppbygd motorvogn tas i bruk før ny registrering.

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/ km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
– CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						952,20	
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						1 120,29	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO₂-utslipp, og med							
– bensindrevne					0–700	16,13	
					701–1 250	64,88	
					1 251–1 650	150,00	
					over 1 650	154,00	
– ikke bensindrevne					0–700	12,36	
					701–1 250	52,96	
					1 251–1 650	122,50	
					over 1 650	126,00	
Avgiftsgruppe B							2 400
Varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm eller bredde under 190 cm	20 pst. av A		75 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO₂-utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over					0–70	0	
					71–95	278,80	
					96–125	312,43	
					over 125	682,24	
– CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						285,66	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/ km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres føl- gende fradrag per g/ km for den del av ut- slippet som ligger under 40						336,09	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstof- forbruk og CO ₂ -utslipp					30 pst. av A		
Avgiftsgruppe C							2 400
Campingbiler	22 pst. av A		0 pst. av A	22 pst. av A	22 pst. av A		
Avgiftsgruppe D (Opphevet)							
Avgiftsgruppe E							0
Beltebiler						36 pst. av verdi- avgifts- grunnlaget	
Avgiftsgruppe F							0
Motorsykler					0–125 126–900 over 900	0 34,14 74,86	
Motorsykkkel med plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med				0–75 76–140 over 140		0 640,08 812,80	
Motorsykkkel uten plikt til å dokumentere driv- stofforbruk og CO ₂ -ut- slipp, og med						8 386	
		0–11 over 11				0 265,56	
Avgiftsgruppe G							2 400
Beltemotorsykler (snøscootere)	0–100 101–200 over 200					14,01 28,02 56,02	
		0–20 21–40 over 40				22,50 45,01 90,00	
				0–200 201–400 over 400		2,47 4,94 9,85	

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor- effekt (kW)	NO _x - utslipp (mg/ km)	CO ₂ - utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant- avgift (kr)
Avgiftsgruppe H							2 400
Motorvogn i avgiftsgruppe A, som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på løyveinnehaver til bruk som ordinær drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede	40 pst. av A		100 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		929,34	
				over 95		1 041,42	
– -CO ₂ -utslipp under 70 g/km t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km						952,20	
– -CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40						1 120,29	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp					100 pst. av A		
Avgiftsgruppe I							2 400
Avgiftspliktige motorvogner som er 30 år eller eldre						0	
Avgiftsgruppe J							2 400
Busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen	40 pst. av A		0 pst. av A				
Motorvogn med plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp, og med							

Avgiftsgrupper	Egenvekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO _x -utslipp (mg/km)	CO ₂ -utslipp (g/km)	Slagvolum (cm ³)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant-avgift (kr)
– utslipp 70 g/km og over				0–70		0	
				71–95		371,74	
				96–125		416,57	
				over 125		1 091,58	
– CO ₂ -utslipp under 70 t.o.m. 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 70 g/km t.o.m. 40 g/km							
– CO ₂ -utslipp under 40 g/km gjøres følgende fradrag per g/km for den del av utslippet som ligger under 40 g/km						448,12	
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO ₂ -utslipp					40 pst. av A		

Vrakpantavgiften inngår ikke i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften.

Departementet kan gi forskrift om refusjon av engangsavgift og vrakpantavgift for motorvogner som utføres til utlandet. Departementet kan videre gi forskrift om forholdsmessig betaling av engangsavgift for motorvogn som skal benyttes i Norge i et avgrenset tidsrom på bakgrunn av en tidsbestemt leie- eller leasingkontrakt.

Departementet kan gi forskrift om tilbakebetaling og tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift. Departementet kan videre gi forskrift om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter. Oppstår det tvil om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 3 Ved beregning av avgift basert på egenvekt, NO_x-utslipp, CO₂-utslipp, slagvolum og motoreffekt benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x etter første ledd, settes utslippet til den verdi vedkommende motorvogn maksimalt kan ha etter veimyndighetenes regelverk.

Hvilke motorvogner som har plikt til å dokumentere drivstoffforbruk og CO₂-utslipp, følger av veimyndighetenes regelverk. Avgiftsberegningen for kjøre-

tøy som ikke omfattes av veimyndighetenes regelverk om dokumentasjon av drivstoffforbruk og CO₂-utslipp, skal baseres på CO₂-utslipp når utslippet på annen måte er dokumentert overfor veimyndighetene og lagt til grunn ved registreringen.

Ved innenlandsk tilvirkning er verdiavgiftsgrunnlaget prisen fra produsent. Ved innførsel er verdiavgiftsgrunnlaget tollverdien.

Departementet kan gi forskrift om beregning av avgift etter denne paragraf.

§ 4 For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler) gjøres et fradrag på 23 pst. i vektavgiftsgrunnlaget.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet, gjøres bruksfradrag i den engangsavgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første og annet ledd.

§ 5 Det gis fritak for engangsavgift på

- motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,

- c) motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) lett pansrede motorvogner til offentlig bruk,
- e) motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurokonkurranseskjøring,
- f) ambulanser,
- g) begravelleskjøretøy,
- h) beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal benytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
- i) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,
- j) busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på
 1. innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy §§ 6 eller 9, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 2. institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
- k) motorvogner som innføres som arvegods etter tollloven § 5-1 første ledd bokstav e,
- l) motorvogner som innføres til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- m) beltevogner til Forsvaret,
- n) spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
- o) motorvogner som til fremdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til fremdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler),
- p) amatørbygde kjøretøy.

For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres fradrag i avgiften etter § 2 på 10 000 kroner. Med etanol menes i denne sammenheng konsentrasjoner på minst 85 pst. etanol.

Motorvogner som nevnt i første ledd bokstav a til c er fritatt for vrakpantavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

II

Fra 1. juli 2018 skal § 4 lyde:

For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor, og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler), gjøres et forholdsmessig fradrag i vektavgiftsgrunnlaget basert på elektrisk kjørelengde. Ved fastsettelse av elektrisk kjørelengde benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet gjøres bruksfradrag i den engangsavgift som beregnes etter § 2.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første til tredje ledd.

III

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd ny bokstav q skal lyde:

- q) motorsykler og beltemotorsykler som skal benyttes i reindriftsnæringen, og som registreres på person eller virksomhet med rett til å eie rein i det samiske reinbeiteområdet, eller er gitt særskilt tillatelse til reindrift utenfor det samiske reinbeiteområdet.

B. Avgift på trafikksikringer (kap. 5536 post 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for

- a) forsikringsavtaler om lovbestemt trafiktrygd (ansvarsforsikring) for innenlandsregistrerte motorvogner,

- b) gebyr for uforsikrede motorvogner eller motorvogner der ny eier ikke har tegnet egen forsikring, og som Trafikkforsikringsforeningen har mottatt.

Avgiften omfatter ikke forsikringsavtaler eller gebyr for motorvogn som er omfattet av Stortingets vedtak om vektårsavgift.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp (kr) per døgn:

Avgiftsgrupper	Trafikkforsikringsavtale som tegnes eller har hovedforfall og gebyr som er mottatt:	
	før 1. mars 2018	1. mars 2018 eller senere
<i>Avgiftsgruppe a</i> personbiler, varebiler, campingbiler, busser, kombinerte biler, lastebiler, samt trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg	7,73	7,85
<i>Avgiftsgruppe b</i> dieseldrevne motorvogner i avgiftsgruppe a som ikke har fabrikkmontert partikkelfilter	9,01	9,15
<i>Avgiftsgruppe c</i> årsprøvekjennermerker for motorvogner	7,73	7,85
<i>Avgiftsgruppe d</i> motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge	5,37	5,46
<i>Avgiftsgruppe e</i> andre kjøretøy	1,25	1,27

Avgiftsgruppe e omfatter følgende kjøretøy:

- motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy § 9 som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
- motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogner eller fartøy § 6 eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer, inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
- motorvogner som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelleskjøretøy på begravellesbyrå og lignende,
- motorvogner som er registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
- motorredskap,
- beltekjøretøy,
- trekkbiler som ikke omfattes av avgiftsgruppe a eller b,
- moped,er,
- traktorer,

- motorvogner som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 3 Fritatt fra avgiftsplikt er forsikringsavtaler eller gebyr som gjelder:

- motorvogner som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- motorvogner som er registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- motorvogner som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred
- motorvogner registrert til bruk på Svalbard,
- motorvogner som er stjålet,
- tapte fordringer,
- motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd ny nr. 11 skal lyde:

1. Vektgradert årsavgift

Motorkjøretøy

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 eller flere aksler</i>		
7 500–11 999	464	464
<i>2 aksler</i>		
12 000–12 999	464	832
13 000–13 999	832	1 486
14 000–14 999	1 486	1 900
15 000 og over	1 900	3 713
<i>3 aksler</i>		
12 000–14 999	464	464
15 000–16 999	832	1 104
17 000–18 999	1 104	1 782
19 000–20 999	1 782	2 171
21 000–22 999	2 171	3 095
23 000 og over	3 095	4 554
<i>Minst 4 aksler</i>		
12 000–24 999	2 171	2 196
25 000–26 999	2 196	3 167
27 000–28 999	3 167	4 754
29 000 og over	4 754	6 830

Kombinasjoner av kjøretøy–vogntog

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 + 1 aksler</i>		
7 500–13 999	464	464
14 000–15 999	464	464
16 000–17 999	464	630
18 000–19 999	630	841
20 000–21 999	841	1 352
22 000–22 999	1 352	1 613
23 000–24 999	1 613	2 540
25 000–27 999	2 540	4 099
28 000 og over	4 099	6 849
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000–24 999	820	1 291

11. motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

§ 3 første ledd bokstav g oppheves.

C. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales vektgradert årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg. For dieseldrevne kjøretøy skal det i tillegg betales miljødifferensiert årsavgift.

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
25 000–25 999	1 291	1 827
26 000–27 999	1 827	2 469
28 000–28 999	2 469	2 884
29 000–30 999	2 884	4 437
31 000–32 999	4 437	5 977
33 000 og over	5 977	8 832
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	4 849	6 570
38 000–40 000	6 570	8 763
over 40 000	8 763	11 735
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>		
16 000–24 999	820	1 291
25 000–25 999	1 291	1 827
26 000–27 999	1 827	2 469
28 000–28 999	2 469	2 884
29 000–30 999	2 884	4 437
31 000–32 999	4 437	5 977
33 000 og over	5 977	8 832
<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
16 000–37 999	4 341	5 848
38 000–40 000	5 848	7 909
over 40 000	7 909	11 475
<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	2 670	3 133
38 000–40 000	3 133	4 447
over 40 000	4 447	6 807

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Vektclasser (kg)	Avgasskravnivå (EURO)							
	Ingen (kr)	I (kr)	II (kr)	III (kr)	IV (kr)	V (kr)	VI eller strengere (kr)	0-utslipp (kr)
7 500–11 999	5 947	3 305	2 312	1 408	741	463	116	0
12 000–19 999	9 757	5 422	3 791	2 312	1 221	757	190	0
20 000 og over	17 348	9 937	7 048	4 236	2 236	1 390	348	0

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten.

§ 2 Departementet kan gi forskrift om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan gi forskrift om etterberegning av avgift dersom det viser seg at et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn ved beregning av avgiften.

§ 3 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder

fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4 Avgiftsgrunnlaget er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret. For semitrailere er avgiftsgrunnlaget den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Hvis kjøretøyets totalvekt ikke går frem av vognkortet, settes totalvekten til summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lastevne.

Departementet kan gi forskrift om grunnlaget for avgiften, herunder at avgiftsgrunnlaget skal settes lavere enn kjøretøyets tillatte totalvekt.

§ 5 Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- a) traktorer,
- b) kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- c) motorredskaper,
- d) kjøretøy som er 30 år eller eldre, unntatt tilhengere,
- e) kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- f) kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om utskriving av avgiften i flere terminer og om forholdsmessig bereg-

ning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på to pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

D. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

I

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner, og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår		
	2018 til 2015 (kr)	2014 til 2007 (kr)	2006 og eldre (kr)
a) Mopeder, motorsykler og beltemotorsykler	531	531	531
b) Personbiler			
Egenvekt (typegodkjent):			
1. t.o.m. 1 200 kg	4 037	2 656	1 594
2. over 1 200 kg	6 161	3 719	1 594
c) Lastebiler, trekkbiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler, beltebiler og busser med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg	2 019	1 275	1 063
d) Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt (typegodkjent) over 350 kg	531	531	531

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift ved omregistrering av kjøretøy:

- a) ved ren navneendring,
- b) på ektefelle,
- c) mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
- d) som er 30 år eller eldre,
- e) som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
- f) som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- g) på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Frita-

ket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,

- h) som registreres på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- i) som har vært registrert på samme eier i to måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
- j) som tas tilbake av selger som følge av heving eller omlevering etter kjøpslovens eller forbrukerkjøpslovens bestemmelser,
- k) ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, samt ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter.

Omorganiseringen og omregistreringen av kjøretøy må ha funnet sted etter 1. januar 2016,

- l) ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endring:

§ 2 ny bokstav m skal lyde:

- m) som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Om veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) bensin per liter
1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 5,17,
 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 5,21,
 3. annen bensin: kr 5,21.
- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
- 1.s. vovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,75,
 2. .lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,81,
 3. annen mineralolje: kr 3,81,
- c) naturgass per Sm³: kr 0,00,
- d) LPG per kg: kr 2,23.

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til fremdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn ved bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak for avgift på drivstoff som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) brukes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- b) brukes til teknisk og medisinsk formål,
- c) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder

utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,

- d) brukes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- e) brukes i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- f) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn framdrift av motorvogn.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) naturgass per Sm³: kr 6,50,

§ 6 nytt annet ledd skal lyde:

Det gis fritak for avgift på naturgass som benyttes for å oppfylle leveringsforpliktelse av biogass når biogass ikke er tilgjengelig. Fritaket er begrenset til inntil 50 pst. av den samlede omsetningen av gass per kalenderår.

Gjeldende § 6 annet ledd blir nytt tredje ledd.

Om avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 16,58 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Det skal betales avgift med 0,48 øre per kWh for kraft som leveres

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- c) til datasentre med uttak over 0,5 MW,
- d) til skip i næring.

Det skal betales avgift ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på kraft som

- a) er produsert ved energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
- b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
- c) er produsert i nødstrømsaggregat når den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
- d) er produsert i mottrykksanlegg,
- e) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- f) leveres til Den nordiske investeringsbanks offisielle virksomhet,
- g) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- h) leveres til veksthusnæringen,
- i) leveres til husholdninger og offentlig forvaltning i Finnmark og følgende kommuner i Nord-Troms: Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord,
- j) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
- k) leveres til bruk til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss,
- l) er produsert i solceller og brukes direkte av produsenten selv.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd ny bokstav m skal lyde:

- m) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.

Om grunnavgift på mineralolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,63 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,20 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på mineralolje som

- utføres til utlandet,
- legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- innføres
 - som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - Den nordiske investeringsbank,
- kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- brukes til skip i utenriks fart,
- brukes til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- brukes til fiske og fangst i nære farvann,
- brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområ-

der utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,

- brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- brukes i sildemel- og fiskemelindustrien,
- brukes til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet,
- brukes til høsting av tang og tare.

Det gis fritak for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av smøreolje mv. med kr 2,20 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på smøreolje mv. som

- utføres til utlandet,
- legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- innføres
 - som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 - etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- brukes i utenriks fart,
- brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- brukes i fly, unntatt olje til Forsvarets fly,

- j) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom smøreoljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- k) omsettes i forbrukerpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
- l) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved inn- eller utførsel.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

B. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,33 per liter.
Mineralolje
 - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,28 per liter,
 - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,28 per liter,
 - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,29 per liter,
- b) bensin: kr 1,16 per liter,
- c) naturgass: kr 1,00 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,50 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,057 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralske produkter som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,

- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi,
- g) leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven.

§ 3 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralolje til bruk i

- a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) skip i utenriks fart,
- c) fiske og fangst i fjerne farvann,
- d) fly i utenriks fart.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

§ 4 Det gis fritak for CO₂-avgift på bensin

- a) til bruk i motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) til tekniske og medisinske formål,
- c) til bruk i motorsager og andre arbeidsredskaper med 2-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- d) til bruk i fly i utenriks fart,
- e) som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det gis fritak for avgift for andel bioetanol i bensin.

§ 5 Det gis fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG til

- a) kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
- b) veksthusnæringen,
- c) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- d) skip i utenriks fart,
- e) fly i utenriks fart,
- f) fiske og fangst i fjerne farvann,
- g) fiske og fangst i nære farvann,
- h) bruk som gir utslipp som er avgiftspliktig etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

Det gis fritak for avgift for andel biogass og hydrogen i naturgass og LPG.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 13,1 øre per liter for hver påbegynt 0,1 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for svovelavgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i skip i utenriks fart,
- g) brukes i fly i utenriks fart,

Avgift skal betales med følgende beløp:

Innhold TRI/PER	kr per kg	
Pst.	TRI	Pst.
over 0,1 t.o.m. 1		0,72
over 1 t.o.m. 5	3,62	3,62
over 5 t.o.m. 10	7,23	7,23
over 10 t.o.m. 30	21,69	21,69
over 30 t.o.m. 60	43,37	43,37
over 60 t.o.m. 100	72,29	72,29

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI eller PER.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,

- h) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- i) gir utslipp av svovel til atmosfæren mindre enn det svovelinnholdet i mineraloljen skulle tilsi.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på trikloretten (TRI) og tetrakloretten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av trikloretten (TRI) og tetrakloretten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- f) gjenvinnes til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,500 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) som den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer.

Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
 4. til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) gjenvinnes.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på utslipp av NOX (kap. 5509 post 70 og kap. 5549 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med kr 21,94 per kg utslipp av nitrogenoksider (NOX) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- a) fremdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- c) fakler på innretninger på norsk kontinentalsokkel og anlegg på land.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på utslipp av NOX fra

- a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn,
- b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- c) luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- d) enheter omfattet av miljøavtale med staten om reduksjon av NOX-utslipp.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Miljøavgift på plantevernmidler (kap. 5550 post 70)

§ 1 For 2018 skal det betales miljøavgift på plantevernmidler. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Landbruks- og matdepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

A. Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum (kap. 5551 post 70)

§ 1 For 2018 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge avgift ved tildeling av konsesjoner for utforsking og undersøkelser etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

B. Årsavgift knyttet til mineraler (kap. 5551 post 71)

§ 1 For 2018 kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge årsavgift for undersøkelse og utvinning av landbaserte mineralforekomster etter mineralloven. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. (kap. 5555 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 36,92 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter også sjokolade- og sukkervarer som ikke er tilsatt sukker eller søtningsmiddel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sjokolade- og sukkervarer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. (kap. 5556 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

- a) Drikkevarer:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 4,75,
 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,70,
- b) Sirup:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 28,91,
 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,32.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol.

Avgiftsplikten omfatter ikke varer i pulverform eller melkeprodukter som er tilsatt ikke over 15 gram sukker per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på drikkevarer som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når

avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på sukker mv. med kr 7,93 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter:

- a) sukker (roe-/bete- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sukker som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av varer,
- f) brukes til biavl.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Om avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift og grunnavgift til statskassen på drikkevareemballasje ved innførsel og innenlandsk produksjon av drikkevarer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det skal betales miljøavgift på drikkevareemballasje med følgende beløp per emballasjeeinheit:

- a) glass og metall: kr 5,79,
- b) plast: kr 3,50,
- c) kartong og papp: kr 1,43.

Departementet kan gi forskrift om fritak for miljøavgift dersom emballasjen inngår i et retursystem, herunder fastsette vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales grunnavgift på engangsemballasje med kr 1,19 per emballasjeeinheit.

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

§ 4 Emballasje som inneholder følgende drikkevarer er fritatt for grunnavgift:

- a) melk og melkeprodukter,
- b) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- e) morsmelkerstatning.

Drikkevarer som nevnt i første ledd bokstav c og e er også fritatt for miljøavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje som

- a) fra registrert virksomhets og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. etter tolloven § 5-9, og er av mindre verdi,
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) har rominnhold på minst fire liter.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske luft- havner med kr 83 per passasjer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på flyging av

- a) luftbefordrerens ansatte på tjenestereise,
- b) barn under to år,
- c) transitt- og transferpassasjerer,
- d) NATOs styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Totalisatoravgift (kap. 5562 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det betales avgift til statskassen av inntekter fra totalisatorspill med 3,7 pst. av bruttoomsetning per år.

§ 2 Kongen kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomte. Avgift skal betales med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysning av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper, betales avgift med kr 1 000 per hjemmelsoverføring.

§ 2 Fritatt for avgift er

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmennyttige formål, eller til foreninger med allmennyttige formål som har styresete her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) egen sameieandel i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
- e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
- f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
- g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
- h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
- i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom Kongen, Dronningen, den nærmeste arveberettigede til tronen i hvert etterfølgende slektsledd og disse personers ektefeller, samt disses felles barn som ikke er fylt 20 år ved utgangen av det år overføringen skjer,
- j) overføring av hjemmel til fast eiendom til testamentsarving dersom overføring av hjemmel til ny erverver tinglyses samme dag,
- k) overføring av hjemmel til fast eiendom ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og tinglysningen av hjemmelen til fast eiendom må ha funnet sted etter 1. januar 2016.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid, betales avgift bare av salgsverdien av tomte dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Avgift på frekvenser mv. (kap. 5583 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2018 skal det betales avgift til statskassen for bruk av frekvenser til drift av system for mobilkommunikasjon med følgende beløp:

– UMTS	kr 1 353 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde
– GSM 800	kr 1 463 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde
– GSM 900	kr 1 463 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde
– GSM 1800	kr 1 463 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde
– CDMA 450	kr 1 283 000 per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde

Samferdselsdepartementet kan, dersom det er nødvendig av hensyn til effektiv utnyttelse av frekvensene, endre avgiftsnivået for tildelte frekvenser.

Samferdselsdepartementet kan fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

§ 2 For 2018 kan Samferdselsdepartementet selge femsifrede telefonnummer. Prisene fastsettes av Samferdselsdepartementet. Beløpet betales til statskassen.

Inntekter ved tildeling av konsesjoner (kap. 5309 post 29)

§ 1 For 2018 kan Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet innhente inntekter ved tildeling av konsesjoner. Beløpet betales til statskassen.

§ 2 Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av beløpet.

X

Storingsvedtak om toll for budsjettåret 2018 (kap. 5511 post 70 og 71)

§ 1 Plikten til å svare toll

Fra 1. januar 2018 skal det svares toll ved innførsel av varer etter bestemmelsene i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og etter de satser som følger av annet ledd.

De ordinære tollsatsene for 2017 skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2018.

§ 2 Preferansetoll

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal

innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale og vareførsel som er omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP). Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

Departementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner og andre tollmessige forhold som følger av handelsavtale fremforhandlet med annen stat.

Departementet gis fullmakt til å videreføre gitte kvoter og satser omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP).

§ 3 Nedsettelse av ordinære tollsats

Departementet kan sette ned den fastsatte tollsats på enkelte vareslag, slik som bestemt i tolloven §§ 9-1 til 9-5.

§ 4 Tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak

Kongen kan, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon, iverksette tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak i form av økning av den ordinære tollsatsen på enkelte vareslag, dersom det foreligger slike omstendigheter som fremgår av tolloven §§ 10-1 til 10-7.

§ 5 Nye eller endrede tariffoppdelinger

Departementet gis fullmakt til å innarbeide nye tariffoppdelinger eller endre gjeldende oppdelinger, dersom endringene verken har nevneverdig betydning for statens inntekter eller har næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser.

Oslo, i finanskomiteen, den 7. desember 2017

Nikolai Astrup

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Finansdepartementet v/finansminister Siv Jensen til Stortingets presidentskap v/ekspe-
sjonskontoret, datert 3. november 2017****Korrigerings- og unøyaktigheter i Prop. 1 LS
(2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018**

Prop. 1 LS (2017-2018) inneholder dessverre noen feil og unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 20, under punkt 1.4

I annet avsnitt står det at «Frdrag og beløpsgrenser mv. i den generelle satsstrukturen i personbeskatningen er i referansesystemet i hovedsak justert til 2017-nivå». Det korrekte skal være 2018-nivå.

Side 22, setningen etter tabell 1.1

Tekstlinjen skal lyde: «Tabell 1.2 viser anslagene på bokførte skatte- og avgiftsinntekter for 2018 samt anslag for 2017 og regnskapstall for 2016, fordelt på kapital og post.»

Side 33, tabell 1.5

Fotnotereferanse 13 er ved en feil gjentatt to ganger. For punktet om «Verdsettelsesrabatter» skal riktig fotnotereferanse være 14.

Side 82, spalte 1, annet avsnitt

I annet avsnitt står det «Om lag 76 pst. av pensjonistene som skattlegges i klasse 2 ...». Tekstlinjen skal lyde «Om lag 71 pst. av pensjonistene som skattlegges i klasse 2 ...».

Side 129, punkt 8.4, første avsnitt, første setning

Under punkt 8.4, første avsnitt, første setning står det «Etter merverdiavgiftsloven § 6-5 er ...». Tekstlinjen skal lyde «Etter merverdiavgiftsloven § 6-6 er ...».

Side 142, spalte 2

Følgende tekst skal inngå som nytt siste avsnitt til teksten under underoverskriften *Endringer i engangsavgiften for 2018*:

«Avviklingen av fritaket for elbiler gjennomføres ved at gjeldende § 5 første ledd bokstav i, i Stortingets vedtak om engangsavgift ikke videreføres. Dette gjør det nødvendig å justere merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd, som viser til denne bestemmelsen. Se forslag om endringer i merverdiavgiftsloven § 6-7 første ledd. Endringen har ingen materiell betydning. Øvrige endringer som følge av forslaget gjennomføres i forskrift.»

Side 307, Forslag til lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven)

Under romertall I skal følgende tas inn etter setningen «I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) gjøres følgende endringer» og før lovforslaget «§ 6-9 første ledd bokstav a skal lyde»:

§ 6-7 første ledd skal lyde:

(1) Omsetning og leasing av kjøretøy som er registreringspliktige etter vegtrafikkloven og som bare bruker elektrisitet til framdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller, er fritatt for merverdiavgift. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor.

Side 317, forslag til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2018 § 4 fjerde ledd

I forslaget til vedtak § 4 fjerde ledd mangler den tredje og siste setningen. Denne setningen skal lyde: «Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf, dersom det fører til at maksimal mottatt statsstøtte etter disse andre ordningene overskrides.»

Side 349, spalte 1, strekpunkt 7

Det står: «Arbeidsgivers finansiering av ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs er skattefritt inntil 1 500 kroner i 2017.» Det skal stå: «Arbeidsgivers finansiering av ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs er skattefritt inntil 3 000 kroner i 2017.»

Side 353, tabell 1.1

I rad 11 (Skattefri fordel ved ansattes kjøp av aksjer i egen bedrift til underkurs) står det at skatteutgiften i 2017 er 25 mill. kroner. Korrekt beløp er 50 mill. kroner.

